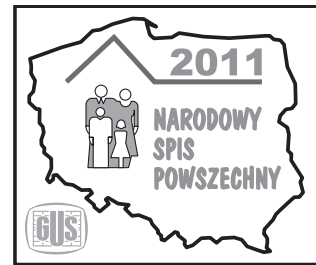

URZĄD STATYSTYCZNY w ZIELONEJ GÓRZE

Raport z wyników

w województwie lubuskim

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO

PRZEWODNICZĄCY

Roman Fedak

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Krystyna Motyl

CZŁONKOWIE

Wioletta Bielecka, Ola Gucia, Marlena Gajewska, Bogusława Kołeczek,
Anna Miśkiewicz, Teresa Sokołowska, Robert Wróbel

OPRACOWANIE PUBLIKACJI, PRACE ANALITYCZNE, OBLICZENIOWE
I EDYTORSKIE

Pracownicy Lubuskiego Ośrodka Badań Regionalnych w składzie:
Elżbieta Adamska, Marek Bartoszewicz, Iwona Goździcka,
Edyta Leśniarek, Małgorzata Sadowska, Zuzanna Sikora,
pod kierunkiem Roberta Wróbla

GRAFICZNE WYKONANIE WYKRESÓW I MAP

Edyta Leśniarek

DRUK I OPRAWA

Wydział Poligrafii Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Niniejsze opracowanie przedstawia wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który został przeprowadzony w dniach 1 kwietnia – 30 czerwca 2011 r.

Dla Polski jest to pierwszy spis, w którym uczestniczymy jako część Wspólnoty europejskiej.

W spisie zdecydowano się na odejście od metody tradycyjnej na rzecz metody „mieszanej” – z jednej strony wykorzystującej rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej, jako źródła danych do spisu, z drugiej strony uwzględniającej możliwość zbadania niektórych tematów w dużym badaniu reprezentacyjnym.

Spis 2011 był pierwszym powszechnym badaniem zrealizowanym wyłącznie przy wykorzystaniu formularzy elektronicznych.

Obszerny zakres informacji zebrany głównie w badaniu reprezentacyjnym pozwoli na dokonanie analizy i bilansu zmian demograficznych oraz społeczno-ekonomicznych, jakie dokonały się w latach 2002-2011. Porównanie wyników spisu 2011 z danymi z 2002 r. pozwoli także na ocenę kierunków zmian w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa zarówno, co do skali, jak i standardu.

Publikacja „Raport z wyników w województwie lubuskim. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011” jest pierwszą z serii opracowań, zawierającą podstawowe informacje zebrane w spisie. W miarę dalszego opracowywania wyników spisu będą sukcesywnie ukazywać się kolejne publikacje tematyczne.

Docelowo korzystanie z wyników spisu będzie możliwe za pośrednictwem Analitycznej Bazy Mikrodanych, która umożliwi opracowanie szerokiego spektrum zestawień i analiz, zarówno w ujęciu tematycznym, jak i przestrzennym.

Prezentowany raport zawiera obszerną część metodologiczną z uwagi na konieczność prezentacji metod i technik pozyskiwania oraz opracowania danych uwzględniających nowatorskie warunki technologiczne i informatyczne.

Wszystkie publikacje z wynikami spisu będą dostępne w Internecie a także w wersji elektronicznej.

Jednocześnie składam serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy przyczynili się do sprawnego zorganizowania i przeprowadzenia NSP 2011 oraz opracowania jego wyników.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, wrzesień 2012 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
Rozdział I. UWAGI OGÓLNE	9
1. Podstawa prawna, termin i zakres podmiotowy spisu ludności i mieszkań 2011	9
2. Podstawowe cele spisu	10
3. Zakres tematyczny spisu	10
4. Organizacja spisu.	12
5. Spis próbny	14
Rozdział II. METODOLOGIA SPISU LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011	16
1. Źródła danych	16
2. Prace przygotowawcze do spisu	17
3. Badanie pełne	18
4. Badanie reprezentacyjne	18
5. Spis osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osób bezdomnych	24
6. Formularze wykorzystywane w spisie 2011	24
7. Spis kontrolny	25
8. Techniki pozyskiwania danych (metody CAxI) oraz zbiory danych wynikowych	26
9. Łączenie danych pozyskiwanych z różnych źródeł.	27
10. Uogólnianie wyników badania reprezentacyjnego	30
Rozdział III. WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA SPISOWE	31
Rozdział IV. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW SPISU 2011	43
Rozdział V. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA LUDNOŚCI	46
1. Stan ludności	46
2. Ludność według płci i wieku.	51
3. Ludność według stanu cywilnego	54
Rozdział VI. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA LUDNOŚCI ..	59
1. Poziom wykształcenia	59
2. Osoby niepełnosprawne.	62
3. Ludność według źródeł utrzymania.	67
Rozdział VII. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI	73
Rozdział VIII. ZASOBY MIGRACYJNE.	87
1. Kraj urodzenia	87
2. Obywatelstwo	90

	Str.
Rozdział IX. MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY	94
1. Imigranci przebywający w województwie lubuskim czasowo	94
2. Emigranci z województwa lubuskiego przebywający czasowo za granicą.	95
Rozdział X. STRUKTURA NARODOWO-ETNICZNA LUDNOŚCI	98
1. Przynależność narodowo-etniczna ludności	98
2. Język używany w domu.	100
Rozdział XI. ZASOBY MIESZKANIOWE	101
1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych.	101
2. Forma własności mieszkań	104
3. Wiek mieszkań i ich wyposażenie.	104
Tablice	
	Tabl. Str.
Ludność według płci w miastach i na wsi	5/1 46
Ludność według płci i województw	5/2 47
Przyrost/ubytek liczby ludności miejskiej według województw w latach 2002 i 2011	5/3 48
Ludność według płci i powiatów w 2011 r.	5/4 49
Stan i struktura ludności według wieku	5/5 55
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.	5/6 53
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.	5/7 54
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i grup wieku w 2011 r.	5/8 55
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego w 2011 r. ..	5/9 57
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci na podstawie wyników spisów	6/1 59
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.	6/2 61
Ludność w wieku 13 lat i więcej kontynuująca naukę według poziomu wykształcenia i trybu kontynuowania nauki w 2011 r.	6/3 62
Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności – wyniki wstępne	6/4 64
Osoby niepełnosprawne według płci w 2011 r. – wyniki wstępne	6/5 66
Ludność według głównego źródła utrzymania i płci na podstawie wyników spisów	6/6 68
Ludność według głównego źródła utrzymania, płci i ekonomicznych grup wieku w 2011 r.	6/7 70
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania	7/1 74
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.	7/2 77

Tablice (dok.)

	Tabl.	Str.
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.	7/3	80
Pracujący według statusu zatrudnienia oraz płci, miejsca zamieszkania i wieku w 2011 r.	7/4	81
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w 2011 r.	7/5	82
Bierni zawodowo w wieku 15 lat i więcej według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.	7/6	83
Ludność według kraju urodzenia	8/1	88
Ludność według kraju obywatelstwa	8/2	92
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	10/1	99
Ludność według rodzaju i kolejności identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	10/2	99
Ludność według języka używanego w domu w 2011 r.	10/3	100
Podstawowe informacje o mieszkaniach w 2011 r.	11/1	101
Struktura mieszkań według liczby izb	11/2	103
Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne	11/3	105

WYKRESY

	Wykres	Str.
Gęstość zaludnienia	1	50
Ludność według płci i wieku	2	51
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego i faktycznego w 2011 r.	3	58
Osoby niepełnosprawne w 2011 r.	4	65
Ludność w miastach według głównego źródła utrzymania	5	71
Ludność na wsi według głównego źródła utrzymania	6	72
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci w 2011 r. ...	7	78
Wskaźnik zatrudnienia oraz stopa bezrobocia według grup wieku i poziomu wykształcenia	8	79
Struktura biernych zawodowo według przyczyn bierności w 2011 r.	9	84
Wskaźnik aktywności zawodowej według powiatów w 2011 r.	10	85
Wskaźnik zatrudnienia według powiatów w 2011 r.	11	85
Stopa bezrobocia według powiatów w 2011 r.	12	86
Ludność urodzona w Polsce i za granicą według płci i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	13	88
Ludność urodzona za granicą według grup wieku w 2011 r.	14	89
Struktura ludności urodzonej za granicą według krajów urodzenia w 2011 r.	15	89
Struktura ludności urodzonej za granicą według powiatów zamieszkania w 2011 r.	16	90
Struktura ludności z niepolskim obywatelstwem według powiatów w 2011 r.	17	90
Ludność z niepolskim obywatelstwem na 1000 mieszkańców według powiatów w 2011 r.	18	91

Wykresy (dok.)

	Wykres	Str.
Imigranci przebywający w województwie lubuskim czasowo powyżej 3 miesiące według kraju poprzedniego zamieszkania i obywatelstwa w 2011 r.....	19	95
Emigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesiące za granicą według wieku w 2011 r...	20	96
Emigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesiące za granicą według kraju przebywania w 2011 r.	21	97
Przyrost liczby mieszkań w 2011 r. w odniesieniu do NSP 2002	22	102
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania według powiatów w 2011 r.....	23	103
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu według powiatów	24	104
Struktura liczby mieszkań według roku wybudowania budynku NSP 2011	25	105

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

	Tabl.	Str.
Ludność faktycznie zamieszkała według płci, powiatów i gmin w 2011 r.....	1	106
Ludność według płci i powiatów w 2011 r.	2	109
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	3	110
Współczynnik feminizacji i gęstość zaludnienia według powiatów w 2011 r.	4	112
Ludność według ekonomicznych grup wieku i powiatów w 2011 r.....	5	112
Współczynniki obciążenia demograficznego według podregionów i powiatów w 2011 r.....	6	115
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i wieku w 2011 r.....	7	116
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i powiatów w 2011 r.....	8	119
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, wieku i miejsca zamieszkania w 2011 r.....	9	122
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego, płci i wieku w 2011 r.	10	125
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego, płci i powiatów w 2011 r.	11	128
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego, miejsca zamieszkania i wieku w 2011 r.	12	131
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i wieku w 2011 r.	13	134
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, kontynuacji nauki i płci w 2011 r.	14	135
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i powiatów w 2011 r.	15	136
Ludność według głównego źródła utrzymania, 5-letnich grup wieku i płci w 2011 r.	16	137
Ludność według głównego źródła utrzymania, powiatów oraz charakteru miejscowości w 2011 r.	17	139
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i powiatów w 2011 r.	18	142
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku i płci w 2011 r.	19	143

CZĘŚĆ TABELARYCZNA (dok.)

	Tabl.	Str.
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz miejsca zamieszkania w 2011 r.	20	144
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w 2011 r.	21	145
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w 2011 r.	22	146
Ludność według kraju urodzenia oraz powiatów zamieszkania w 2011 r.	23	147
Ludność według miejsca urodzenia, płci oraz charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	24	147
Ludność według miejsca urodzenia, płci i grup wieku w 2011 r.	25	148
Ludność według miejsca urodzenia i rodzaju obywatelstwa w 2011 r.	26	148
Ludność według kraju obywatelstwa oraz powiatów zamieszkania w 2011 r.	27	149
Ludność według obywatelstwa, płci i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	28	149
Ludność według obywatelstwa w 2011 r.	29	150
Ludność według obywatelstwa, grup wieku i płci w 2011 r.	30	150
Struktura mieszkań według liczby izb w 2011 r.	31	151
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej w 2011 r.	32	151
Mieszkania według powiatów w 2011 r.	33	152
Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne w 2011 r.	34	152
Mieszkania według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2011 r.	35	153
Mieszkania według okresu wybudowania w 2011 r.	36	153

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(-) - zjawisko nie wystąpiło;
Zero	(0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; (0,0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05;
Kropka	(.) - zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych;
Znak	x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe;
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc	r.	=	rok
cd.	=	ciąg dalszy	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
dok.	=	dokończenie	poz.	=	pozycja
m ²	=	metr kwadratowy	UE	=	Unia Europejska
pkt	=	punkt	proc.	=	procent

Rozdział I. UWAGI OGÓLNE

1. Podstawa prawna, termin i zakres spisu ludności i mieszkań 2011

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w Polsce w 2011 roku był pierwszym spisem realizowanym od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i przeprowadzony został na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011r. według stanu w dniu 31 marca 2011 roku, o godz. 24.00.**

Ramy tematyki spisu ludności i mieszkań w 2011 roku, zakres, formę, tryb, granice obowiązków statystycznych i dobrowolności udziału w badaniach określiła Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 26 marca 2010 r. nr 47, poz.277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L. z dnia 13.08.2008 r. Nr 218).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe (zameldowane) na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo. Spis był przeprowadzony w budynkach, mieszkaniach, obiektach zbiorowego zakwaterowania i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniem.

W Polsce dotychczasowa praktyka spisowa opierała się na tradycyjnym sposobie przeprowadzania spisów, który polegał na angażowaniu rachmistrzów spisowych, odwiedzających wszystkie zamieszkałe jednostki i zapisujących uzyskane bezpośrednio od respondentów informacje na formularzach spisowych, dostępnych w formie papierowej. Następnie dane z formularzy były rejestrowane oraz już w formie elektronicznej podlegały dalszemu opracowaniu. Taka organizacja spisu okazała się jednak bardzo kosztowna i pracochłonna. Z tego względu Polska zdecydowała się w spisie 2011 na odejście od tradycyjnej metody na rzecz metody mieszanej, polegającej na połączeniu danych z rejestrów i systemów informacyjnych z danymi pozyskiwanymi w bezpośrednich badaniach statystycznych.

Komisja Europejska przygotowując podstawy prawne przeprowadzania spisów na obszarze UE wzięła pod uwagę dynamiczny rozwój systemów administracyjnych i rozwiązań informatycznych wykorzystywanych przy wyborze metody spisu. W przepisach Rozporządzenia PE i Rady Nr 763/2008 określone zostały szczegółowo źródła, które mogą być wykorzystywane dla pozyskania danych statystycznych dla potrzeb spisu.

W szczególności są to:

- a) tradycyjne spisy powszechne,
- b) spisy powszechne opartych na danych z rejestrów administracyjnych,
- c) połączenie tradycyjnych spisów powszechnych z badaniami reprezentacyjnymi,
- d) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z badaniami reprezentacyjnymi,
- e) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z tradycyjnymi spisami powszechnymi,
- f) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z badaniami reprezentacyjnymi oraz tradycyjnymi spisami powszechnymi,
- g) odpowiednie badania oparte na próbie rotacyjnej (tzw. „kroczące” spisy powszechne).

Rozporządzenie nr 763/2008 jest pierwszym aktem prawnym na skalę międzynarodową, który traktuje równorzędnie różne rodzaje podejścia do przeprowadzania spisów ludności i mieszkań w krajach członkowskich UE.

2. Podstawowe cele spisu

Podstawowe cele Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2011 roku można sprecyzować następująco:

- 1) Zaspokojenie potrzeb informacyjnych kraju, zwłaszcza zebranie informacji, których nie można uzyskać z innych źródeł;
- 2) Dostarczenie informacji na poziomie jednostek podstawowego podziału administracyjnego kraju;
- 3) Możliwie szeroka charakterystyka zmian, jakie zaszły w okresie 2002-2011 w podstawowych strukturach demograficzno-społecznych ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz zmian w wielkości i standardzie zasobów mieszkaniowych;
- 4) Zebranie informacji niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb międzynarodowych Unii Europejskiej oraz ONZ;
- 5) Aktualizacja bazy do budowy operatów losowania do badań reprezentacyjnych prowadzonych poprzez obserwacje gospodarstw domowych.

3. Zakres tematyczny spisu

Przy ustalaniu zakresu przedmiotowego spisu ludności i mieszkań 2011 została przeprowadzona analiza wykorzystania wyników poprzedniego spisu oraz analiza nowych

potrzeb informacyjnych. Brano również pod uwagę możliwości pozyskania tych informacji z innych źródeł, przede wszystkim z systemów informacyjnych administracji publicznej, a także konieczność zachowania w czasie pełnej porównywalności danych oraz zobowiązania międzynarodowe określone w rozporządzeniu nr 763/2008.

W 2008 r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, w których zbierano uwagi i zapotrzebowanie na dane spisowe od urzędów centralnych i terenowych, samorządów, ośrodków badawczych, organizacji narodowościowych i instytucji wyznaniowych.

W wyniku tych prac ustalono następujące tematy badawcze:

- 1) Geograficzna charakterystyka ludności – miejsce przebywania, miejsce zamieszkania w okresie międzypisowym i przyczyny jego zmiany;
- 2) Demograficzna charakterystyka osób – płeć, wiek, stan cywilny (formalnoprawny i faktyczny), kraj urodzenia, w tym rodziców, obywatelstwo;
- 3) Gospodarstwa domowe i rodziny – wielkość i skład gospodarstwa domowego i rodziny, rodziny biologiczne i zrekonstruowane, rodziny niepełne, pozycja osób w gospodarstwie domowym i rodzinie;
- 4) Wykształcenie – poziom wykształcenia, kontynuacja nauki; rodzaj szkoły, dziedzina i kierunek kształcenia;
- 5) Migracje wewnętrzne i zagraniczne, w tym badanie emigracji Polaków, emigracji zarobkowej, reemigracji oraz imigracji cudzoziemców do Polski;
- 6) Dzietność kobiet;
- 7) Narodowość i język;
- 8) Wyznanie (przynależność do kościoła lub związku wyznaniowego);
- 9) Niepełnosprawność prawna i biologiczna;
- 10) Ekonomiczna charakterystyka osób, w tym:
 - Bieżąca aktywność ekonomiczna – pracujący w pracy głównej i dodatkowej, bezrobotni, bierni zawodowo, charakterystyka zawodowa pracujących;
 - Stała aktywność ekonomiczna dla pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych;
 - Dojazdy do pracy;
- 11) Główne i dodatkowe źródło utrzymania osób;
- 12) Źródła utrzymania gospodarstwa domowego, samodzielność gospodarowania i zamieszkania;

Integralną częścią spisów ludności w polskiej praktyce są spisy mieszkań i budynków, w których są zlokalizowane mieszkania. Zebrane podczas spisu informacje umożliwiają wyszacowanie

potrzeb mieszkaniowych, wynikających zarówno z fizycznego braku mieszkań, jak również z powodu konieczności wymiany istniejących zasobów lub zasobów nie nadających się do remontu.

Z zakresu tematyki mieszkaniowej ujęto w spisie następujące zagadnienia:

- 1) Rodzaj zamieszkaných pomieszczeń;
- 2) Charakterystyka mieszkań, w tym:
 - mieszkania zamieszkane według rodzaju zajmowania mieszkania, własności mieszkania, wielkości mieszkania, w tym: liczba izb z wyszczególnieniem pokoi, pomieszczeń kuchennych i innych izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań, wyposażenia w instalacje sanitarno-techniczne, sposób ogrzewania mieszkania;
 - mieszkania niezamieszkane dodatkowo charakteryzowane według przeznaczenia oraz przyczyny niezamieszkania;
- 3) Charakterystyka budynków z zamieszkanymi lokalami mieszkalnymi, w tym: rodzaj budynku, forma własności budynku, liczba mieszkań w budynku, rok wybudowania;
- 4) Informacje o tytule prawnym do zajmowanego mieszkania.

4. Organizacja spisu

Sprawna realizacja NSP 2011 wymagała decentralizacji zadań i kompetencji. W podejściu organizacyjno-planistycznym GUS podtrzymał dotychczasowe rozwiązania stosowane w poprzednich spisach ludności i mieszkań, modyfikując jedynie strukturę poprzez wprowadzenie nowych funkcji (funkcji lidera gminnego w gminnych biurach spisowych (GBS), dyspozytora wojewódzkiego w wojewódzkich biurach spisowych (WBS) oraz dyspozytora centralnego w Centralnym Biurze Spisowym (CBS). Powołane WBS i GBS pozwalały na przekazywanie zadań strukturom, pozostającym w bezpośredniej podległości, tym samym pomagały w zabezpieczeniu funkcjonowania stabilnej struktury aparatu spisowego.

Pracami związanymi z przygotowaniem, zorganizowaniem i przeprowadzeniem spisu NSP 2011 kierował:

- Prezes Głównego Urzędu Statystycznego – całością prac, jako Generalny Komisarz Spisowy,
- wojewoda – na terenie województwa, jako wojewódzki komisarz spisowy; zastępcą wojewódzkiego komisarza spisowego był dyrektor Urzędu Statystycznego,
- wójt, burmistrz, prezydent miasta – na terenie gminy, jako gminny komisarz spisowy; zastępcą gminnego komisarza spisowego była osoba wyznaczona przez komisarza gminnego.

Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań zrealizowany został jako przedsięwzięcie projektowe w ramach Projektu PSR 2010 i NSP 2011, którym zarządzał Dyrektor Centralnego Biura Spisowego, będąc jednocześnie Zastępcą Generalnego Komisarza Spisowego. Dyrektor CBS na okres gromadzenia danych spisowych powołał – w ramach Centralnego Biura Spisowego – Centrum Zarządzania Spisem (CZS), w którego strukturach znaleźli się dyspozytorzy centralni, koordynujący oraz monitorujący przebieg spisu NSP 2011 prowadzonego metodami CAPI, CATI oraz CAII.

Ponadto w ramach CBS funkcjonowały zespoły zadaniowe odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań merytorycznych i organizacyjnych.

Powołana została także Grupa robocza ds. metodologii NSP 2011, w której skład wchodził przedstawiciele wybranych departamentów GUS oraz urzędów statystycznych, odpowiedzialnych za poszczególne obszary statystyki ludności, mieszkań oraz rynku pracy.

Nowoczesne podejście do realizacji spisu wymagało przygotowania odpowiedniej struktury technologicznej do zarządzania i monitorowania przebiegu spisu. Głównym systemem wspierającym operacyjne zarządzanie spisem przez dyspozytorów była aplikacja Zarządzanie Kompletnością Spisu (ZKS) odpowiedzialna za zarządzanie i koordynację procesu gromadzenia danych spisowych z wykorzystaniem różnych kanałów pozyskiwania informacji (CAPI, CATI, CAII). Zakres funkcjonalności aplikacji ZKS obejmował:

- automatyczną wymianę danych z systemami wspierającymi obsługę poszczególnych kanałów CAxI (CAPI, CATI, CAII) oraz Operacyjną Bazą Mikrodanych,
- ręczne wyznaczanie metody spisu dla danej jednostki spisowej,
- weryfikację i zatwierdzanie ankiet wypełnionych metodą samospisu internetowego,
- monitorowanie i raportowanie przebiegu spisu, ze skalowaniem od poziomu pojedynczego obwodu do całego obszaru spisu.

Dyrektorzy urzędów statystycznych utworzyli w ramach Wojewódzkich Biur Spisowych (WBS) Wojewódzkie Centrum Zarządzania Spisem (WCZS) oraz Wojewódzkie Call Center (WCC). Kierownik WCZS był odpowiedzialny za terminowe przeprowadzenie spisu przez rachmistrzów spisowych na terenie województwa. Dyspozytorzy wojewódzcy monitorowali przebieg spisu realizowanego przez rachmistrzów spisowych. Ważną rolę w przebiegu, nadzorowaniu i wspieraniu prac ankierów w województwach odegrały WCC.

Praca ankierów statystycznych polegała na:

- prowadzeniu spisu uzupełniającego metodą wywiadu telefonicznego, wspieranego formularzem elektronicznym,

- prowadzeniu serwisu informacyjnego dla respondentów oraz rachmistrzów,
- wsparciu serwisowym dla osób realizujących samospis,
- umawianiu wizyt rachmistrzów u respondentów.

Lider gminny pełnił rolę pierwszej linii wsparcia dla rachmistrzów spisowych –rozwiązując na bieżąco problemy organizacyjne, metodologiczne oraz techniczne zgłaszane przez rachmistrzów spisowych. Z kolei wdrożenie systemów: Bazy Wiedzy oraz Systemu Zgłoszeń pozwoliło na sprawą komunikację i wymianę informacji pomiędzy uczestnikami spisu oraz na bieżące reagowanie na zgłoszenia i pytania z gminnych i wojewódzkich biur spisowych.

5. Spis próbny

Spis próbny przeprowadzony został w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 maja 2010 r., według stanu na dzień 31 marca 2010 r. o godz. 24⁰⁰.

Jednostki podziału terytorialnego, w których był realizowany spis próbny, zostały dobrane celowo, biorąc pod uwagę ich zróżnicowanie pod względem gęstości zaludnienia, występujących specyficznych cech terenu, ludności tam zamieszkałej i jej warunków mieszkaniowych. Na terenie wskazanych jednostek podziału terytorialnego zostały spisane wszystkie zamieszkane budynki i mieszkania oraz osoby według zasad przyjętych do spisu powszechnego. Sprawdzone zostały rozwiązania metodologiczne i organizacyjne planowane do zastosowania w spisie powszechnym. Ze szczególnym uwzględnieniem zbadane zostały poszczególne metody zbierania danych, w tym efektywność samospisu internetowego i ankietowania telefonicznego. Równie ważne znaczenie miało przetestowanie aplikacji do formularza elektronicznego oraz sprawność pozyskiwania danych na przenośnych urządzeniach elektronicznych oraz kwestie techniczne związane z przesyłaniem wypełnionych formularzy elektronicznych do odpowiednich serwerów.

WAŻNIEJSZE POJĘCIA I SKRÓTY

Skrót (pojęcie)	Objaśnienie
Operacyjna Baza Mikrodanych (OBM)	Jeden z systemów wspierających proces spisowy, którego głównym zadaniem jest integracja danych pochodzących z różnych źródeł. Procesowi integracji towarzyszą m.in. etapy: czyszczenia danych, walidacji, deduplikacji oraz korekty. Finalnym produktem systemu jest tzw. Złoty Rekord, który jest głównym źródłem danych dla systemu ABM
Analityczna Baza Mikrodanych (ABM)	Baza danych, która przechowuje odpersonalizowane wartości zmiennych spisowych w ostatecznej wersji, zebrane podczas spisu, na której będą dokonywane wszelkie analizy statystyczne (opracowania tabelaryczne, agregaty, analizy przestrzenne) oraz udostępniane publicznie

Skrót (pojęcie)	Objaśnienie
CAII (<i>Computer Assisted Internet Interview</i>)	Pozyskiwanie informacji od respondentów poprzez samospis internetowy
CAPI (<i>Computer Assisted Personal Interview</i>)	Spis przeprowadzany przez rachmistrza przy pomocy formularza elektronicznego i terminali przenośnych (w spisie 2011 zastosowano urządzenia typu <i>handheld</i>)
CATI (<i>Computer Assisted Telephone Interviewing</i> lub <i>Computer Aided Telephone Interviewing</i>)	Pozyskiwanie informacji od respondentów za pośrednictwem łączy telefonicznych i przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania komputerowego
Call Center	Całość elementów sprzętowych, programowych służących do obsługi masowych kontaktów z klientami przy użyciu telefonu jako medium
Podsystem Metadanych	Repozytorium metadanych zawierające reguły biznesowe (metadane biznesowe), informacje o strukturach danych (metadane techniczne) i procesach zachodzących w hurtowni (metadane operacyjne)
Dane CAxI	Dane, które są wykorzystywane w procesach CAII, CATI, CAPI. Te dane są inicjalnie generowane przez OBM, następnie po uzupełnieniu w procesach, są ładowane do Operacyjnej Bazy Mikrodanych, stanowiąc dane źródłowe OBM
Systemy informacyjne administracji publicznej	Systemy zbierania, gromadzenia i przetwarzania informacji przez organy administracji rządowej oraz jednostek samorządu terytorialnego, inne instytucje rządowe, organy rejestrowe i Narodowy Bank Polski, prowadzone w oparciu o przepisy kompetencyjne lub inne akty prawne związane bezpośrednio z wykonywaniem przez nie zadań statutowych
Jednostka spisowa (jednostka badania)	Podmiot spisu. Pojedyncza osoba, gospodarstwo domowe, mieszkanie, budynek, dla których są gromadzone w OBM wartości zmiennych spisowych. Obiekt będący elementem zbiorowości (populacji) będącej przedmiotem badania statystycznego (tj. spisu), dla którego ustalane są wartości zmiennych spisowych
Jednostka losowania	Jednostka losowania jest ustalana na etapie wyboru schematu losowania próby do badania reprezentacyjnego. W badaniu reprezentacyjnym w NSP 2011 jednostką losowania było mieszkanie, wyodrębnione w budynku jednorodzinny lub wielorodzinny
Zmienna spisowa	Atrybut danych spisowych określający jedną cechę spisową jednostki badania. Wartości zmiennych spisowych w NSP 2011 zostały pozyskane od rachmistrzów w trakcie przeprowadzania badania przez rachmistrza spisowego lub zebrane poprzez wywiad telefoniczny z ankierem lub zgromadzone z rejestrów i systemów informacyjnych
Master Record	Struktura danych zawierająca spersonalizowane dane o jednostce spisowej wraz z zestawem wartości jej cech. W NSP 2011 dane zostały użyte do wygenerowania odpowiedzi do elektronicznych formularzy spisowych – na podstawie informacji dostępnych wyłącznie w rejestrach i systemach administracyjnych

Skrót (pojęcie)	Objaśnienie
Złoty Rekord (<i>Golden Record</i>)	Struktura danych zawierająca odpersonalizowane dane o jednostce spisowej wraz z zestawem wartości jej cech
GIS (<i>Geographic Information Systems</i>) - Systemy Informacji Przestrzennej	System informatyczny umożliwiający przeprowadzenie różnorodnych operacji z wykorzystaniem danych mapowych. W NSP 2011 urzędnicy wyposażeni w GPS wskazywały na ortofotomapie bieżącą pozycję rachmistrza oraz punkty adresowe, do których kierował się, aby dokonać spisu
Portal geostatystyczny (PGS)	Docelowa, informatyczna platforma przestrzennej prezentacji danych oraz wyników analiz geostatystycznych, dotyczących min. danych NSP 2011 gromadzonych w ABM
OLAP (<i>On-line Analytical Processing</i>)	Oprogramowanie wspierające podejmowanie decyzji, które pozwala użytkownikowi analizować szybko informacje zawarte w wielowymiarowych strukturach danych zawierających różne widoki i hierarchie. W Systemie ABM wykorzystywane jest oprogramowanie SAS OLAP Server

Rozdział II. METODOLOGIA SPISU LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011

1. Źródła danych

Powszechny spis ludności i mieszkań 2011 został przeprowadzony metodą mieszaną tj. poprzez pozyskiwanie danych ze źródeł administracyjnych (rejestrów i systemów informacyjnych) oraz zbieranie danych bezpośrednio od ludności w ramach badania reprezentacyjnego oraz tzw. badania pełnego. Oprócz tego przeprowadzone zostały dwa pełne badania, obejmujące osoby przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osoby bezdomne. Zastosowane rozwiązania miały przede wszystkim zmniejszyć koszty spisu oraz obciążenie osób objętych spisem, przy zachowaniu wysokiej jakości wyników spisu.

W ustawie o NSP 2011 przyjęte zostało założenie jak najszerszego wykorzystania systemów informacyjnych administracji publicznej, jako źródeł danych do spisu, co w konsekwencji oznaczało, że informacje przewidziane do zebrania w trakcie spisu pobrane zostały przede wszystkim z dostępnych źródeł administracyjnych, a następnie wykorzystane do przygotowania i aktualizacji wykazu adresowo-mieszkaniowego, następnie do utworzenia operatu adresowo-mieszkaniowego do losowania próby do badania reprezentacyjnego oraz jako bezpośrednie źródło danych spisowych. Dane niewystępujące w systemach informacyjnych administracji publicznej lub niespełniające wymogów jakości danych statystycznych zebrano od osób objętych spisem. Jednak w tym przypadku przewidziano zastosowanie nowoczesnych technik gromadzenia danych w celu wyeliminowania formularzy papierowych.

2. Prace przygotowawcze do spisu

Ważnym obszarem prac przygotowawczych do NSP 2011 były działania związane z tworzeniem elektronicznego wykazu adresowo-mieszkaniowego na potrzeby spisu. Wykaz adresowo-mieszkaniowy przygotowany został w oparciu o rejestr TERYT (Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju) z wykorzystaniem danych pochodzących z innych źródeł, m.in. z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie lokalizacji przestrzennej budynków. W związku z połączeniem tych dwóch źródeł do identyfikatorów adresowych budynków z rejestru TERYT dołączone zostały współrzędne geodezyjne x,y (punkty adresowe). W zakresie informacji o osobach na potrzeby wykazu adresowo-mieszkaniowego wykorzystane były gminne zbiory meldunkowe, które zostały połączone z systemem NOBC, tj. systemem identyfikacji adresowej ulic, nieruchomości, budynków i mieszkań stanowiącym część rejestru TERYT. Przygotowane w tym trybie zestawienie budynków, mieszkań i osób było weryfikowane przez urzędy gmin podczas aktualizacji przedspisowej. Na tym etapie została ustalona zbiorowość budynków, mieszkań i obiektów zbiorowego zakwaterowania podlegających spisaniu, poprawność ich adresów oraz przyporządkowanie osób do poszczególnych mieszkań i obiektów.

W trakcie obchodu przedspisowego rachmistrzowie dokonali weryfikacji wszystkich punktów adresowych, które znalazły się w obszarze przydzielonych obwodów, porównując je z pozycjami ujętymi w wykazie adresowo-mieszkaniowym do obchodu. Przedmiotem obchodu było zatwierdzenie lub modyfikacja punktów adresowych wyszczególnionych w wykazie, a także usunięcie nieistniejących punktów adresowych lub ewentualne dodanie nowych nieodnotowanych w wykazie, na których znalazły się budynki mieszkalne, budynki niemieszkalne z mieszkaniami lub budynki obiektów zbiorowego zakwaterowania, np. dom studencki. W odróżnieniu do poprzednich spisów ludności i mieszkań rachmistrzowie nie odwiedzali mieszkań w celu dokonania weryfikacji informacji dotyczących nazwiska i imienia głównego lokatora i liczby osób podlegających spisowi.

Rachmistrzowie korzystali z map cyfrowych, zainstalowanych na przenośnych urządzeniach elektronicznych typu handheld. Kartograficzna dokumentacja przedspisowa przygotowana została w formie elektronicznej i wykorzystywała narzędzia GIS (*Geographic Information Systems*). Na mapach cyfrowych zostały zaznaczone obwody spisowe z budynkami i punktami adresowymi. Mapa cyfrowa była sprzęgnięta z elektronicznym, opisanym wyżej wykazem adresowo-mieszkaniowym zawierającym adresy budynków, mieszkań i obiektów zbiorowego zakwaterowania przeznaczonych do spisania. Tak przygotowany moduł elektroniczny dokumentacji wyjściowej był dostępny na wszystkich poziomach zarządzania spisem. Aplikacja sygnalizowała na mapie aktualne położenie rachmistrza, a w przypadku

stwierdzenia przez niego, że w terenie znajduje się nieujęty w operacie spisowym i nienaniesiony na mapie cyfrowej punkt adresowy, pod którym mieszkają ludzie, umożliwiła wprowadzenie tego punktu na mapę cyfrową za pomocą urządzenia GPS, zainstalowanego na przenośnym urządzeniu elektronicznym, oraz dopisanie do operatu brakującego mieszkania, czy innego obiektu.

3. Badanie pełne

Badanie zostało przeprowadzone w oparciu o pozyskane do celów statystycznych rejestry administracyjne i systemy informacyjne. Do przeprowadzenia NSP zgromadzono informacje m.in. z następujących systemów centralnych i rozproszonych: Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (zbioru PESEL) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowego Funduszu Zdrowia (Centralnego Wykazu Ubezpieczonych), urzędów gmin (gminnych zbiorów meldunkowych).

W wyniku szczegółowego przeanalizowania pozyskanych danych, połączono zebrane informacje tworząc wykaz podmiotowy do przeprowadzenia badania spisowego. Uzyskane tą metodą dane zostały również użyte do wygenerowania podpowiedzi do ankiet spisowych (na podstawie tzw. *Master Recordu*) i przyspieszenia w ten sposób zbierania informacji od respondentów. W dalszej kolejności metoda ta posłużyła do wygenerowania wyników NSP.

Podstawowym źródłem informacji na temat budynków i mieszkań w NSP 2011 była tzw. baza budynków. Została ona utworzona w wyniku połączenia danych pozyskanych w ramach NSP 2002, badań statystycznych min. dotyczących wydanych pozwoleń na budowę oraz budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w budynkach niemieszkalnych oddanych do użytkowania oraz Elektronicznej Karty Budynku, za pomocą której każdy podmiot zarządzający lub administrujący budynkami przekazał informacje dotyczące wybranych cech i parametrów poszczególnych budynków wielomieszkaniowych.

Dodatkowym źródłem danych były informacje zebrane przez rachmistrzów w trakcie obchodu przedspisowego, które umożliwiły aktualizację bazy poprzez dopisanie budynków niefigurujących w bazie, usunięcie nieistniejących, czy zmianę ich rodzaju (np. z mieszkalnego na niemieszkalny).

Szerszy zakres danych — zarówno o osobach jak i mieszkaniach — został pozyskany w ramach badania reprezentacyjnego.

4. Badanie reprezentacyjne

Przeprowadzone w ramach NSP badanie reprezentacyjne, dostarczyło danych, które nie są gromadzone w rejestrach i systemach informacyjnych. Badanie zostało przeprowadzone na próbie

losowej ok. 20% mieszkań w skali kraju. Jednostką losowania było mieszkanie, a dokładniej jego adres.

Operat losowania mieszkań, który został utworzony w oparciu o rejestry i systemy informacyjne, został odpowiednio uporządkowany i podzielony na poszczególne warstwy. Najważniejsze cechy, jakie brano pod uwagę przy alokacji próby pomiędzy poszczególne jednostki podziału administracyjnego to:

- liczba osób zameldowanych w mieszkaniu,
- występowanie dużych skupisk mieszkaniowych w dużych miastach tzw. „blokowisk”
- występowanie osoby pracującej w mieszkaniu,
- występowanie emeryta lub rencisty w przypadku braku pracującego,
- występowanie bezrobotnego w mieszkaniu w przypadku braku ww. osób,
- uwzględnienie mieszkań z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Zasady tworzenia operatu losowania mieszkań

Etapy tworzenia operatu losowania mieszkań zawierały:

1. utworzenie zintegrowanego wykazu adresowo-mieszkaniowego w oparciu o Zestawienie adresowo-mieszkaniowe,
2. weryfikacja wykazu obchodem przedspisowym,
3. uzupełnienie wykazu dodatkowymi zmiennymi i utworzenie operatu losowania do badania reprezentacyjnego

Dodatkowo do wykazu adresowo-mieszkaniowego w Operacyjnej Bazie Mikrodanych zostały wprowadzone informacje pochodzące z innych rejestrów i systemów informacyjnych lub baz statystycznych jak: zbiory Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (CRU, EiR oraz CRPS), Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), Krajowej Ewidencji Podatników (KEP), Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMoON), PESEL, spisu ludności i mieszkań 2002, bazy budynkowej oraz Wykazu bazowego do PSR 2010. Celem włączenia do wykazu dodatkowych informacji była poprawa jakości danych zgromadzonych w tym wykazie oraz zapewnienie informacji na potrzeby utworzenia operatu losowania. W trakcie weryfikacji danych w wykazie zostały ustalone kryteria (zmiennie oraz ich wartości), które zostały wykorzystane do tworzenia bardziej jednorodnych grup (warstwowania) jednostek badania.

Przy tworzeniu operatu losowania pominięto:

- a) obiekty zbiorowego zamieszkania niezawierające mieszkań,

- b) obiekty zamknięte oraz mieszkania na terenie obiektów zamkniętych,
- c) mieszkania w obiektach zbiorowego zakwaterowania stanowiących obiekty zamknięte,
- d) pomieszczenia prowizoryczne,
- e) mieszkania niezamieszkane, zniszczone na skutek klęsk żywiołowych w szczególności powodzi.

W konsekwencji do operatu weszły mieszkania zamieszkane, w których osoby były zameldowane lub przebywały bez meldunku oraz te mieszkania niezamieszkane, które były w trakcie remontu, zmiany lokatora lub nowo wybudowane. Budynki, które występowały pod jednym adresem były brane do losowania, jeżeli ich liczba nie przekroczyła dwóch. Operat losowania mieszkań został zaktualizowany w trakcie trwania obchodu przedspisowego, w wyniku którego do badania dołączono budynki jednomieszkaniowe, które nie znalazły się wcześniej w wykazie.

Zmienne uwzględnione w operacie losowania

Dla potrzeb badania reprezentacyjnego w wykazie dopisano do każdego mieszkania zestaw informacji zawarty w operacie losowania, spośród których wybrano ostateczne kryteria warstwowania:

- a) symbol terytorialny,
- b) położenie budynku/mieszkania na terenie objętym powodzią lub inną klęską żywiołową,
- c) liczba mieszkań w budynku wielomieszkaniowym,
- d) położenie mieszkania w budynku wielomieszkaniowym,
- e) rok zakończenia budowy budynku,
- f) liczba osób w mieszkaniu (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i więcej) – po dodatkowych badaniach,
- g) liczba osób zameldowanych na pobyt stały – po dodatkowych badaniach,
- h) występowanie cudzoziemca w mieszkaniu,
- i) występowanie osoby pracującej (posiadanie ubezpieczenia), emeryta lub rencisty w mieszkaniu oraz osoby bezrobotnej,
- j) występowanie osoby niepełnosprawnej,
- k) występowanie użytkownika gospodarstwa rolnego oraz powierzchni użytków rolnych,
- l) położenie mieszkania w gminie o udziale społeczności mniejszościowej (narodowej lub etnicznej) co najmniej 10%.

Wartości zmiennych, jako kryteria warstwowania zostały zróżnicowane dla obszarów miejskich i wiejskich. Wybór zmiennych został ostatecznie ustalony w trakcie losowania próbnego.

Alokacja próby w poszczególnych powiatach¹

Podstawowym celem badania reprezentacyjnego realizowanego w ramach spisu 2011 jest uzyskanie informacji o sytuacji społeczno-demograficznej na poziomie powiatu. Konieczne było więc dokonanie podziału założonej 20% próby mieszkań dla Polski pomiędzy powiaty. Dokonano tego przy wykorzystaniu metody alokacji pierwiastkowej. Metoda ta stanowi kompromis pomiędzy alokacją proporcjonalną a alokacją zapewniającą jednakową precyzję dla subpopulacji. Przy założeniu, że zastosowano by proporcjonalne losowanie próby, w każdym powiecie próba stanowiłaby 20% populacji. Ponieważ precyzja wyników tj. wielkość błędu losowego zależy od liczebności próby, uzyskano by w efekcie niedostateczną precyzję dla wielu małych powiatów.

Z kolei, w metodzie alternatywnej uzyskujemy, w przybliżeniu, jednakową precyzję wyników dla wszystkich powiatów, ale za cenę istotnego „spłaszczenia” liczebności próby. W efekcie liczebność próby, a tym samym pracochłonność przy realizacji spisu byłaby mało zróżnicowana pomiędzy dużymi i małymi powiatami. Z tych powodów jako metodę rozdziału próby przyjęto alokację pierwiastkową, w której np. liczba mieszkań losowanych w p-tym powiecie jest proporcjonalna do pierwiastka kwadratowego z populacyjnej liczby mieszkań i wyrażona wzorem:

$$n_p = n^* \cdot \frac{\sqrt{N_p}}{\sum_p \sqrt{N_p}},$$

gdzie:

n^* – założona liczebność próby dla Polski,

N_p – liczba mieszkań w p-tym powiecie,

Według powyższego wzoru obliczone zostały liczebności prób dla poszczególnych powiatów. Potraktowanie Warszawy, tak jak każdego innego powiatu, mogłoby w konsekwencji spowodować niemożność uzyskania w miarę precyzyjnych wyników dla poszczególnych dzielnic. Jako ostateczną próbę dla miasta Warszawy przyjęto wartość średnią z powyższych wartości, tj. 87500 mieszkań. Wartość ta została odjęta od założonej liczebności próby dla Polski tj. od 2631 tys., po czym dokonano alokacji pierwiastkowej dla 78 powiatów. Próby w najmniejszych powiatach tj. beskidzkim i sejneńskim wynoszą po ok. 3200 mieszkań (49% populacji), zaś największa próba (poza Warszawą) jest w m. Łodzi – 23000 mieszkań, czyli 6,9% liczby mieszkań w tym mieście – powiecie.

¹ Materiał roboczy opracowany przez zespół matematyków pod kierunkiem Bronisława Lednickiego.

W Warszawie, Łodzi, Krakowie, Wrocławiu i w Poznaniu podział próby pomiędzy poszczególne dzielnice i delegatury dokonany został również metodą pierwiastkową. Poza Warszawą, w pozostałych miastach, ze względu na małą liczbę delegatur (4 lub 5) nie zachodziła potrzeba zwiększania liczebności próby, tak jak w przypadku Warszawy. Ustalone dla poszczególnych delegatur w tych miastach liczebności prób zapewniają uzyskanie precyzji nie gorszej niż w najmniejszych powiatach.

Schemat losowania próby

W celu wylosowania, w każdym z powiatów, próby o ustalonej wcześniej liczebności zastosowany został schemat losowania jednostopniowego warstwowego. Jednostki losowania – mieszkania zostały przed losowaniem pogrupowane w warstwy w celu zwiększenia efektywności losowania. Zastosowano zróżnicowane podejście do warstwowania w zależności od typu powiatu i gminy.

W miastach – powiatach oraz w dzielnicach wymienionych wyżej 5 największych miast, a także w innych wyróżnionych większych miastach niebędących powiatami, w pierwszym etapie podział mieszkań na dwie kategorie:

- a) mieszkania w „blokowiskach”,
- b) pozostałe mieszkania.

Kryterium podziału na powyższe kategorie został, przypisany do każdego mieszkania, wskaźnik wyrażający liczbę mieszkań w budynku, w którym znajduje się dane mieszkanie. Do „blokowisk” zaliczone zostały mieszkania o wartości tego wskaźnika powyżej jego mediany. Następnie w każdej z powyższych grup mieszkania zostały powarstwowane ze względu na liczbę osób w mieszkaniu, po czym w ramach tak utworzonych kategorii nastąpił dalszy podział na 4 grupy ze względu na:

- a) występowanie osoby pracującej w mieszkaniu,
- b) występowanie emeryta lub rencisty w przypadku braku pracującego,
- c) występowanie bezrobotnego w mieszkaniu w przypadku braku w/w osób,
- d) mieszkania z innymi osobami.

Ponadto, w mieszkaniach poza „blokowiskami”, dodano kategorię: mieszkanie z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Warstwowanie według liczby osób zamieszkałych w danym mieszkaniu było istotnym czynnikiem mającym wpływ na precyzję wyników, zniwelowało bowiem negatywne efekty zróżnicowanej liczby osób zamieszkałych w mieszkaniach. Efektywność tego etapu warstwowania zależała od korelacji liczby osób w mieszkaniu zapisanej w operacie losowania ze

stanem rzeczywistym. Warstwowanie ze względu na pozostałe zmienne miało z kolei pozytywny wpływ na wyniki spisu związane z aktywnością ekonomiczną.

W pozostałych powiatach w pierwszym etapie założono warstwowanie według gmin, przy czym gminy miejsko – wiejskie traktowane były, jako dwie oddzielne gminy. W mniejszych miastach pominięty został etap podziału na mieszkania w tzw. blokowiska i pozostałe mieszkania, a warstwowanie odbywało się analogicznie jak w dużych miastach poza blokowiskami.

W gminach wiejskich w pierwszym etapie mieszkania podzielone zostały na dwie kategorie:

- a) mieszkania z użytkownikiem gospodarstwa rolnego,
- b) pozostałe mieszkania.

W kategorii pierwszej wykonano warstwowanie wg liczby osób zamieszkałych w mieszkaniu, a następnie, w miarę możliwości, dalsze warstwowanie wg powierzchni gospodarstwa rolnego (dwie ewentualnie trzy grupy obszarowe w zależności od liczby mieszkań z użytkownikiem gospodarstwa w gminie). W przypadku drugiej kategorii mieszkań wykonano warstwowanie analogiczne jak w małych miastach.

Przedstawiona wyżej koncepcja warstwowania mogła prowadzić do utworzenia w niektórych powiatach bardzo rozdrobnionych warstw. W związku z tym program losujący przy tworzeniu warstw sprawdzał jednocześnie czy tworzone w powyższy sposób warstwy spełniały wymóg minimalnej liczby mieszkań. Warstwy zawierające zbyt mało mieszkań zostały łączone z sąsiednimi. Założono odwrotną niż przy tworzeniu, hierarchię kryteriów tzw. sklejaną warstw.

Po utworzeniu warstw ustalone zostały liczebności prób do wylosowania w poszczególnych warstwach. Przyjęto proporcjonalną alokację próby pomiędzy warstwy. Oznacza to m.in., że ustalona w wyniku alokacji pierwiastkowej frakcja losowania w danym powiecie obowiązywała we wszystkich gminach tego powiatu i w warstwach utworzonych wewnątrz gmin.

Efektom tych działań było wylosowanie, spośród prawie 13,5 mln mieszkań, próby liczącej ponad 2,7 mln mieszkań. Utworzono prawie 70,5 tys. warstw, zaś wielkość próby w poszczególnych warstwach wahała się od niemal 6% do ponad 49%.

Zakres tematyczny badania reprezentacyjnego w NSP 2011 uwzględniał sześć dużych obszarów tematycznych:

- ✓ ludność i jej charakterystyka demograficzno-społeczna,
- ✓ aktywność ekonomiczna,
- ✓ migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności,
- ✓ narodowość i wyznanie,

- ✓ gospodarstwa domowe i rodziny
- ✓ oraz budynki i mieszkania).

W ramach tych obszarów można wyróżnić 15 tematów badawczych (patrz punkt 3 w rozdziale I). Badanie reprezentacyjne w NSP 2011 stanowi komplementarną całość do badania pełnego, przeprowadzanego w oparciu o rejestry i systemy informacyjne.

5. Spis osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osób bezdomnych

W trakcie trwania spisu zebrano informacje o osobach przebywających powyżej 3 miesięcy w obiektach zbiorowego zakwaterowania, czyli w budynkach zajętych przez jeden odrębny zakład, świadczący usługi: opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, obiekty związane z pracą lub nauką (domy studenckie, internaty, hotele pracownicze), bądź inne, w którym to obiekcie zamieszkuje/przebywa zwykle większa liczba osób. Dane zostały pozyskane od właścicieli, administratorów lub zarządców obiektów przy wykorzystaniu specjalnej aplikacji internetowej. W szczególnych przypadkach informacje były pozyskiwane przy wsparciu pracowników wojewódzkich lub gminnych biur spisowych oraz rachmistrzów.

W dniach 15-16 kwietnia 2011 r. – przy współpracy z Pomorskim Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności – przeprowadzono również badanie osób bezdomnych.

Osoby bezdomne spisywane były przez rachmistrza na aplikacji mobilnej, w miejscu ich przebywania wskazanym przez pracowników gminnych biur spisowych w porozumieniu z placówkami udzielającymi pomocy bezdomnym. Zostały spisane osoby, które wieczór i noc w momencie spisu spędzały poza jakąkolwiek instytucją funkcjonującą całodobowo, w miejscach ich przebywania takich jak: dworce kolejowe i autobusowe oraz ich okolice, kanały i węzły ciepłownicze, ogródki działkowe, ulice, bunkry, lasy i parki, centra handlowe, parkingi, opuszczone samochody, przyczepy kempingowe, klatki schodowe, zsypy, piwnice, śmietniki, wagony i bocznice kolejowe, ogrzewalnie itp. Osoby bezdomne przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania (schroniska, noclegownie i instytucje dla bezdomnych), zostały spisane przez administratorów tych obiektów.

6. Formularze wykorzystywane w spisie 2011

W spisie 2011 wykorzystywano dwa rodzaje formularzy, dostępnych wyłącznie w formie elektronicznej. Formularz długi, o szerokim zakresie tematycznym z dużą liczbą pytań (ponad 120 pytań), stosowany był w badaniu reprezentacyjnym, natomiast formularz krótki (16 pytań) znalazł zastosowanie w badaniu pełnym, przede wszystkim w celu aktualizacji danych pozyskiwanych do spisu z rejestrów i systemów informacyjnych. Formularze elektroniczne były dostępne w trybie on-line, a dodatkowo formularz krótki – także w trybie off-line. Formularze zostały przygotowane w wersji aplikacji na urządzenia przenośne typu handheld oraz w wersji aplikacji internetowej, która była

wykorzystywana podczas samospisu. Elementem aplikacji elektronicznej były słowniki funkcjonujące przy pytaniach w poszczególnych obszarach tematycznych: edukacji, aktywności ekonomicznej, kraju obywatelstwa i urodzenia, migracji, przynależności narodowo-etnicznej, wyznania. Przy niektórych słownikach istniała możliwość swobodnego zapisu słownego. Dodatkowo w części adresowej formularzy elektronicznych podłączony był słownik TERYT.

Odrębne, uproszczone formularze elektroniczne były opracowane dla badania osób bezdomnych oraz osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

W ramach spisu 2011 przeprowadzono także pełne badanie ludności w 86 gminach, wstępnie wytypowanych na podstawie wyników spisu 2002. Kryterium do wyróżnienia tych gmin był co najmniej 10% udział osób należących do mniejszości narodowej lub etnicznej w liczbie mieszkańców gminy w 2002 roku. Dla osób zamieszkałych lub przebywających w tych gminach w wylosowanych mieszkaniach wypełniany był formularz długi, zaś w pozostałych mieszkaniach – formularz krótki. Pytania o przynależność narodowo-etniczną oraz o język używany w kontaktach domowych zostały włączone do obu formularzy, m.in. także z tego powodu, że w żadnym z systemów administracyjnych nie występowała informacja o narodowości, możliwa do wykorzystania w spisie ludności. Dane z tego badania mają duże znaczenie dla opracowania wyników spisu w obszarze narodowości i języka, zwłaszcza w zakresie ustalania tzw. gmin mniejszościowych.

7. Spis kontrolny

W dniach od 1 do 11 lipca 2011 r. przeprowadzony został spis kontrolny do NSP 2011. Celem spisu kontrolnego 2011 było sprawdzenie kompletności przeprowadzonego spisu, poprawności danych uzyskanych w spisie oraz zgodności tych danych ze stanem faktycznym.

Spośród 2744 tys. mieszkań, które wcześniej zostały wylosowane do badania reprezentacyjnego wylosowano 80 tys. mieszkań. Spisem kontrolnym objęto mieszkania, w których respondenci dokonali samospisu przez internet, mieszkania zostały spisane bezpośrednio przez rachmistrzów spisowych lub spisane telefonicznie – przez ankieterów, jak i takie, w których spis nie został przeprowadzony (z różnych powodów).

Spis kontrolny został przeprowadzany przez ankieterów poprzez telefon (metodą CATI), co spowodowało, iż obejmował on wyłącznie te mieszkania, w których przynajmniej dla jednej osoby udało się ustalić numer telefonu, przy czym nie miało znaczenia czy był to telefon stacjonarny, czy komórkowy. Formularz do spisu kontrolnego zawierał 14 pytań. Zebrane na jego podstawie informacje powinny pozwolić na dokonanie oceny błędów nielosowych, a przede wszystkim oceny błędów pokrycia (in plus oraz in minus), popełnianych z powodu podwójnego spisywania osób, ewentualnego dopisywania fikcyjnych osób oraz opuszczania osób, a także do określenia błędów treści (wynikających z braków odpowiedzi lub błędów w odpowiedziach).

Przyjęte założenia oraz dane pozyskane w spisie kontrolnym, powinny pozwolić na ocenę wpływu czynników zewnętrznych, tj. rachmistrzów, ankieterów czy samych respondentów, którzy dokonali samospisu — na jakość wyników spisu ludności i mieszkań 2011. Efekty takiej analizy będą prezentowane w kolejnych ogólnopolskich i regionalnych publikacjach tematycznych, natomiast szczegółowe zasady metodologiczne spisu kontrolnego zostaną przedstawione w publikacji poświęconej metodologii spisu ludności i mieszkań 2011.

8. Techniki pozyskiwania danych (metody CAxI) oraz zbiory danych wynikowych

Podstawowym sposobem gromadzenia danych w spisie 2011 była technika *CAII* – *Computer Assisted Internet Interview*. Od 1 kwietnia do 16 czerwca 2011 roku ok. 12% populacji kraju spisało się bez udziału rachmistrzów w drodze tzw. samospisu internetowego. Ta forma zbierania danych polegała na udostępnieniu on-line formularzy elektronicznych, zawierających pytania spisowe. Formularze zawierały dane pozyskane z rejestrów i respondenci weryfikowali oraz uzupełniali je zgodnie ze stanem faktycznym w dniu 31 marca 2011 r.

W szczególnych przypadkach np. braku możliwości zalogowania się do systemu, respondenci mogli skorzystać z formularzy bez naniesionych danych i wypełnić je samodzielnie w całości w trybie off-line.

CAPI – *Computer Assisted Personal Interview*. Od 8 kwietnia do 30 czerwca 2011 roku rachmistrzowie spisowi przeprowadzili wywiady w terenie na podstawie przydzielonej puli adresów mieszkań, wylosowanych do badania reprezentacyjnego. Odpowiedzi respondentów były w trakcie wywiadu rejestrowane na przenośnych urządzeniach elektronicznych typu handheld.

CATI – *Computer Assisted Telephone Interview*. Ankieterzy statystyczni przeprowadzali spis telefonicznie, uzupełniając zebrane dane za pośrednictwem dedykowanej aplikacji elektronicznej.

Zbiory danych wynikowych

W wyniku zebrania informacji objętych spisem powstały zbiory danych wynikowych z wyodrębnionymi obiektami, powiązanych ze sobą wspólnym identyfikatorem:

- ✓ Budynki
- ✓ Mieszkania
- ✓ Osoby
- ✓ Gospodarstwa domowe
- ✓ Rodziny
- ✓ Obiekty zbiorowego zakwaterowania
- ✓ Bezdomni

Zakres informacji dla powyższych obiektów został ujęty w tzw. złotym rekordzie (ZR), zawierającym zmienne informacyjne obejmujące zarówno dane ze spisu pełnego (czyli pozyskiwane z rejestrów i systemów administracyjnych), jak też z badania reprezentacyjnego. Zakres informacyjny złotego rekordu zawiera zmienne bezpośrednio pozyskane oraz wyprowadzone wtórnie.

Wyliczenie tych zmiennych odbywa się w środowisku Operacyjnej Bazy Mikrodanych (OBM) – systemie wspierającym proces spisowy. Jego głównym zadaniem jest integracja danych pochodzących z różnych źródeł. System ten wykorzystywany jest głównie na etapie: czyszczenia, walidacji, deduplikacji oraz korekty danych. W OBM następuje przekształcenie danych źródłowych na dane spisowe².

W kolejnych etapach przetwarzania danych złoty rekord przekazywany jest do środowiska Analitycznej Bazy Danych – bazy, w której są przechowywane odpersonalizowane dane spisowe w ostatecznej wersji. W ABM są wykonywane dalsze przekształcenia (głównie wyprowadzanie kolejnych zmiennych i obiektów pochodnych). Dodatkowo środowisko to posiada narzędzia dla prowadzenia analiz statystycznych oraz udostępniania wyników spisu.

Algorytmy wyprowadzania zmiennych zawartych w złotym rekordzie zawierają wskazanie najbardziej odpowiedniego źródła danej zmiennej oraz sposobu jej wyliczenia (tj. uwzględnienia zależności merytorycznych pomiędzy zmiennymi i kontroli logicznej).

9. Łączenie danych pozyskanych z różnych źródeł

Metody przetwarzania zbiorów danych administracyjnych w zbiory statystyczne

Dla potrzeb spisu informacje pozyskiwane z rejestrów zostały poddane odpowiednim mechanizmom i procedurom zarówno informatycznym, jak też merytorycznym. Głównym celem tych działań było przekształcenie zmiennych zawartych rejestrach do postaci, która umożliwiałaby statystyczne przetwarzanie wartości zmiennych.

W ramach podejmowanych działań merytorycznych nad przygotowaniem rejestrów do wykorzystania w spisie zostały przygotowane min. następujące procedury:

- normalizacji zmiennych, której celem było doprowadzenie do jednolitego zapisu tych samych zmiennych pochodzących z różnych rejestrów;

² Każde źródło informacyjne tj. rejestry, dane pozyskane z formularzy CAxI posiada swoje miejsce w Operacyjnej Bazie Mikrodanych, jako odrębna warstwa danych źródłowych. Integracja danych w bazie OBM polega na łączeniu warstw według identyfikatorów lub kluczowych atrybutów.

- reguły kontroli i korekty, której celem było sprawdzenie poprawności oraz powiązań logicznych między zmiennymi w ramach jednego rejestru lub systemu informacyjnego;
- synchronizacji – niektóre rejestry zawierały informacje o faktach/zdarzeniach dotyczących osób, które należało przetworzyć i przekształcić w informacje o osobie;
- konwersji, która miała na celu doprowadzenie do ujednoczenia klasyfikacji danej zmiennej pochodzącej z różnych rejestrów niezależnie od oznaczenia jakie było stosowane w rejestrze;
- procedury deduplikacji zmiennych z rejestrów administracyjnych.

Działaniem wspierającym był tzw. słownik zmiennych logicznych, który zawierał wystandaryzowane nazwy zmiennych z wskazaniem źródła pochodzenia danej. W oparciu o tak przygotowane dane opracowywane były w dalszych etapach algorytmy wyliczania poszczególnych zmiennych złotego rekordu.

Procedury deduplikacji ankiet zebranych metodami CAxI

Ze względu na przyjęte rozwiązania w badaniu reprezentacyjnym i badaniu pełnym osoba mogła zostać spisana więcej niż jeden raz. Przyjęto przy tym założenie, że rozpatrywane ankiety są kompletne i zamknięte, co oznacza, że dla każdej ankiety osobowej uzyskano wszystkie informacje wynikające ze „ścieżek przejścia” w formularzu spisowym.

Procedury wyboru ankiety zostały przeprowadzone po etapie weryfikacji i ustaleniu kompletności osób w oparciu o informacje zawarte w wykazie adresowo-mieszkaniowym po spisie oraz po deduplikacji mieszkań. Proces ten polegał na wyborze zestawu „najlepszych” ankiet osobowych dla danego mieszkania tzw. „paczki osobowej” („paczka osobowa” rozumiana, jako zestaw ankiet osobowych powiązanych z danym mieszkaniem – spisanych w danym mieszkaniu). Po wybraniu odpowiednich ankiet na ich podstawie zbudowane zostały warstwy CAxI zawierające informacje pozyskane z formularzy spisowych na potrzeby wyliczania zmiennych wynikowych wyspecyfikowanych w złotym rekordzie.

Proces wyboru najlepszych ankiet dla warstw CAxI zakładał, że w zbiorze wejściowym, którym jest zbiór wszystkich ankiet w podsystemie CAxI, dostępnych było wiele ankiet mieszkaniowych dla jednego mieszkania oraz wiele ankiet osobowych dla tej samej osoby. W rezultacie wykonania procesu, na który składały się:

- procedura wyboru ankiety mieszkaniowej;
- procedura wyboru ankiety osobowej z badania reprezentacyjnego (a dokładniej wybór najlepszej „paczki osobowej” dla danego ID_MIESZKANIA);
- procedura wyboru ankiety osobowej z badania pełnego;

- procedura wyboru ankiety osobowej w przypadku występowania ankiety z badania pełnego i reprezentacyjnego;

w warstwach CAxI znalazła się jedna, najlepsza ankieta dla mieszkania i osoby.

Szczególne znaczenie miało opracowanie procedur wyznaczenia najlepszej ankiety z badania reprezentacyjnego. Procedury te obejmowały wykonanie algorytmów korekty oraz obliczenie wskaźników wymaganych na późniejszych etapach selekcji ankiet. Opracowane algorytmy wyliczały 13 wskaźników szczegółowych oraz 2 wskaźniki globalne, charakteryzujące cały rekord danych o osobach w warstwach CAxI ze spisu reprezentacyjnego.

Wskaźnik szczegółowy sprawdzał stan kompletności (niekompletność) danych dla każdego z 13 modułów w oparciu o zmienną lub zmienne zamykające (reprezentujące) dany moduł. Istota wskaźnika polegała na sprawdzeniu czy zmienna (zmienne) reprezentująca moduł posiadała w danym rekordzie wartość, zarówno przy założeniu, że powinna ją mieć według założonej ścieżki przejścia (czyli wartości innej zmiennej lub zmiennych implikujących posiadanie wartości przez daną zmienną), ale także wtedy gdy nie można było sprawdzić czy dana zmienna powinna mieć wartość (gdyż zmienne warunkujące ją mają braki danych).

Na podstawie wartości wskaźników szczegółowych wyliczone zostały dwa wskaźniki globalne, tj. liczba niekompletnych modułów oraz procent niekompletnych danych. Wartości wyliczonych wskaźników pozwoliły na wybór najbardziej wartościowej informacyjnie ankiety i przygotowanie zbioru unikalnych ankiet dla osoby i mieszkania.

Opracowywanie algorytmów wyprowadzania zmiennych

Dane dotyczące osób i mieszkań pozyskane w spisie 2011 na etapie opracowywania wyników tworzą dwa podstawowe zakresy informacyjne:

- 1) **z badania pełnego**, obejmują dane odnoszące się do wszystkich mieszkańców kraju. Zakres informacji jest jednakże stosunkowo wąski pod względem tematycznym, co jest konsekwencją dostępności danych w systemach administracyjnych. Złoty rekord w części badania pełnego zawiera zmienne wyliczone na podstawie danych dostępnych w rejestrach i systemach informacyjnych oraz zweryfikowanych przez respondentów w samospisie internetowym (formularz krótki) i z badania reprezentacyjnego (formularz długi) – w części zakresowo wspólnej dla obu formularzy. Połączenie informacji z tych trzech źródeł pozwoliło przede wszystkim na ustalenie stanów i struktury ludności według płci i wieku;
- 2) **z badania reprezentacyjnego**, pozyskane dla 20% ludności, zawierają szeroki pod względem przedmiotowym zakres danych, które po uogólnieniu na całą populację pozwalają na szeroka charakterystykę demograficzno-społeczną i ekonomiczną ludności

Pierwszy etap wyliczenia wartości zmiennych spisowych odbywa się w środowisku operacyjnym (OBM), gdzie wyprowadzane zostają zmienne tzw. pierwotne. Algorytm każdej zmiennej wskazuje źródło pochodzenia zmiennej oraz matematyczną regułę jej wyliczania – bezpośrednio przeniesienie wartości z jednego lub z kilku źródeł lub „złożenie” wartości zmiennej z wartości kilku zmiennych.

Następny etap przetwarzania danych odbywa się w Analitycznej Bazie Mikrodanych (ABM), w której tworzone są i wyliczane kolejne zmienne, tzw. zmienne pochodne z poszczególnych obszarów tematycznych (wyliczane min. w oparciu o zmienne pierwotne) i obiekty pochodne takie jak gospodarstwa domowe i rodziny.

Wyliczanie tego typu zmiennych odbywa się w środowisku ABM ze względu na jego funkcjonalność umożliwiającą implementację bardziej skomplikowanych algorytmów. Algorytmy wyliczania zmiennych pochodnych polegają zarówno na tworzeniu agregatu zmiennej lub uzyskaniu ze złożenia z kilku zmiennych pierwotnych nowej zmiennej, jak również dokonania zakodowania poszczególnych typów gospodarstw domowych i rodzin, charakterystycznych ze względu na ich skład, np. gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi, emigrantami czy też osobami pracującymi, bezrobotnymi itp. Zmienne pochodne pozwalają m.in. na łatwiejsze opracowywanie wyników, tworzenie tablic dla użytkowników oraz prowadzenie analiz.

Przyjęte założenia metodologiczne dla badania reprezentacyjnego pozwalały wybrać skrócony sposób spisania. Ta możliwość dotyczyła wyłącznie tych osób, które nie mieszkały pod danym adresem i nie zamierzały pod ten adres powrócić lub przypadków, gdy mieszkańcy nie byli w stanie odpowiedzieć na pytania z formularza spisowego odnoszące się do tych osób. W konsekwencji dla osób nieobecnych nie pozyskano odpowiedzi na większość pytań z formularza długiego. Jeżeli dana informacja była możliwa do pozyskania z rejestrów, to algorytmy wyliczania zmiennych taką informację uwzględniały. Pozostało jednak wiele braków danych, które w dalszych pracach analitycznych w miarę możliwości będą imputowane przy wykorzystaniu – mniej lub bardziej – zaawansowanych metod statystycznych.

10. Uogólnianie wyników badania reprezentacyjnego

Na etapie opracowania wyników badania reprezentacyjnego wyodrębnione zostały dwa etapy uogólniania (ważenia) wyników tego badania:

- ✓ etap I – ważenie przy zastosowaniu skorygowanych wag „z frakcji”, będących odwrotnością frakcji losowania,
- ✓ etap II – ważenie przy zastosowaniu skalibrowanych wag dla jednostek badania będących osobami.

Pierwotne wagi zostały wyznaczone jako odwrotność frakcji losowania dla 70,5 tys. warstw. Należy przypomnieć, że celem warstwowania było wyodrębnienie możliwie jednorodnych grup jednostek. W ramach każdej z warstw – wagi były identyczne. Pierwotne wagi z frakcji musiały zostać skorygowane z uwagi na 13,7% braki wypełnionych ankiet mieszkaniowych w badaniu reprezentacyjnym.

Wagi skorygowane, wyznaczone w I etapie są stosowane do uogólniania wyników spisu w zakresie mieszkań, gospodarstw domowych oraz rodzin. Natomiast dla budynków jednorodzinnych, w ramach których występują 1 lub 2 mieszkania, wyprowadzone zostały odrębne wagi.

Z uwagi na konieczność zintegrowania wyników badania reprezentacyjnego ze spisem pełnym (w zakresie podstawowych zmiennych dotyczących: płci, wieku oraz miejsca zamieszkania – poziom powiatu z wyodrębnieniem części miejskiej i wiejskiej) zaistniała potrzeba wyprowadzenia skalibrowanych wag dla poszczególnych osób.

Kalibracja jest metodą odpowiedniego doboru wag, tak aby zostały zrekompensowane straty informacji związane z występującymi brakami odpowiedzi. W NSP 2011 kalibracja miała na celu dostosowanie struktur płci i wieku pozyskanych w badaniu reprezentacyjnym do struktur ludności wg płci i wieku ustalonych w spisie pełnym, którego wyniki stanowiły populację referencyjną (odniesienia).

Kalibracja wag została wykonana przy wykorzystaniu programu CALMAR (*Calibration on Margins*) przez przedstawicieli środowiska naukowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.³

Rozdział III. WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA SPISOWE

W raporcie zostały przedstawione definicje pojęć niezbędne do właściwej interpretacji wyników spisu.

Na podstawie wyników NSP'2011 zostały wyodrębnione trzy podstawowe kategorie ludności:

- 1) Ludność stała (stale zamieszkała)
- 2) Ludność faktycznie zamieszkała
- 3) Rezydenci (ludność rezydująca)

We wszystkich tablicach publikacji informacje dotyczą kategorii ludności faktycznie zamieszkałej – dalej określanej jako „ludność”.

³ Materiał roboczy: „Raport z opisem wyników z zakresu możliwości wykorzystania kalibracji na potrzeby korygowania wag w złotym rekordzie” pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Paradysza.

Ludność stale zamieszkała (ludność stała)

Kategoria obejmuje osoby mieszkające stale (z reguły zameldowane na pobyt stały) bez względu na to czy w momencie krytycznym spisu były obecne czy nieobecne w miejscu zamieszkania.

Ludność faktycznie zamieszkała (ludność faktyczna)

Kategoria ta obejmuje następujące grupy osób:

1. Mieszkające stale, które:

- a) były obecne w momencie spisu;
- b) były nieobecne w momencie spisu, ale ich nieobecność trwała krócej niż 3 miesiące;
- c) były nieobecne w momencie spisu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, ale ich nieobecność wynikała z powodu:
 - przebywania w zakładzie karnym lub śledczym;
 - pobytu za granicą.

2. Przebywające czasowo przez okres powyżej 3 miesięcy. Dotyczy to osób, które mieszkają na stałe w innym (są tam zameldowane na pobyt stały), natomiast w miejscu spisania przebywają czasowo z następujących powodów: nauka, praca, warunki rodzinne lub mieszkaniowe, leczenie lub rehabilitacja, przebywanie w domu opieki.

Jako czas okresowej nieobecności lub przebywania przyjęty został czas zamierzony.

Do kategorii ludności faktycznej nie są zaliczane osoby przybyłe z zagranicy na pobyt czasowy, tj. te, które nie posiadają stałego pobytu w Polsce (pozwolenia na osiedlenie się).

Ludność rezydująca (rezydenci)

Do rezydentów zalicza się:

- a) stałych mieszkańców, z wyjątkiem osób przebywających poza miejscem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą – wyjątek stanowią polscy dyplomaci na placówkach oraz żołnierze stacjonujący na zagranicznych misjach wojskowych);
- b) osoby mieszkające czasowo przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (cudzoziemcy bez stałego pobytu w Polsce).

Jako kryterium przemieszczania się ludności przy wyodrębnianiu kategorii rezydentów przyjmuje się: naukę, pracę, warunki rodzinne i mieszkaniowe, leczenie i rehabilitację, pobyt w domu opieki. Oznacza to, że osoby przebywające w zakładach karnych czy aresztach - bez względu na

czas nieobecności – są zaliczane do rezydentów miejscowości, w których zamieszkiwali przed jej „przymusowym” opuszczeniem.

Wiek osób – określony liczbą lat ukończonych – ustalono poprzez porównanie pełnej daty urodzenia z dniem przeprowadzenia spisu tzw. dniem krytycznym spisu tj. 31 marca 2011.

Stan cywilny prawny osób – (zgodnie z rekomendacjami EKG/ONZ) definiuje się jako prawny status danej osoby w zakresie stanu małżeńskiego lub partnerskiego w myśl prawa lub obyczajów danego kraju (status de jure).

Dla każdej osoby w wieku 15 lat i więcej ustalono stan cywilny prawny według następujących kategorii:

- kawaler, panna
- żonaty, zamężna
- wdowiec, wdowa
- rozwiedziony, rozwiedziona.

Stan cywilny faktyczny osób został określony wtórnie: na podstawie stanu cywilnego prawnego, charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanyymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna;
- żonaty, zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie. Dla pełniejszej charakterystyki sytuacji rodzinnej osoby o statusie prawnym zamężna/żonaty podzielono na:
 - pozostające w związku małżeńskim – niezależnie od tego, czy współmałżonkowie zostali spisani razem czy też oddzielnie (np. nieobecność spowodowana była nauką, pracą, brakiem własnego mieszkania),
 - niepozostające w związku małżeńskim – osoby, które decyzją jednego lub obojga małżonków nie tworzyły wspólnoty małżeńskiej, ale rozpad związku nie został usankcjonowany decyzją sądu (tzn. osoby te nie miały sądowego orzeczenia rozwodu czy też separacji);
- partner, partnerka. Partnerów wyodrębniano w ramach tego samego gospodarstwa domowego – bez względu na ich stan cywilny prawny;
- wdowiec/wdowa;
- rozwiedziony/rozwiedziona – orzeczeniem sądu;
- separowany/separowana. Kategoria ta dotyczyła osób:

- a) pozostających w separacji prawnej i nietworzących formalnych związków (partnerskich) z innymi osobami;
- b) o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących formalnych związków (partnerskich) z innymi osobami.

Osoba niepełnosprawna – jest to taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osobę, która takiego orzeczenie nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Przez czynności zwykłe (podstawowe) dla danego wieku należy rozumieć:

- dla niemowląt – prawidłową reakcję na bodźce zewnętrzne (płacz, uśmiech, właściwe gesty i odruchy),
- dla dzieci w wieku przedszkolnym – zdolność brania udziału w grach i zabawach w grupie rówieśników,
- dla dzieci w wieku szkolnym – uczęszczanie do szkoły oraz uczestnictwo we wszystkich rodzajach obowiązkowych zajęć,
- dla osób w wieku aktywności zawodowej – pracę zawodową, naukę lub prowadzenie gospodarstwa domowego,
- dla osób w wieku starszym – podstawową samoobsługę przy czynnościach higienicznych, zakupach, przyrządzaniu posiłków itp.

Źródła utrzymania – w spisie powszechnym ustalano główne i dodatkowe źródło utrzymania dla poszczególnych osób oraz odrębnie dla gospodarstw domowych. Informacje o źródłach dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb osób dotyczyły całego roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu. Ustalano je niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej osób. Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność można podzielić na dwie podstawowe kategorie: ludność posiadająca własne źródła utrzymania (w wieku 15 lat i więcej) i ludność utrzymywaną. Do ludności utrzymywanej zaliczono wszystkie osoby niezależnie od wieku nieposiadające własnych źródeł dochodów.

Główne źródło utrzymania osoby – jest to źródło przynoszące jej największy zarobek lub dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów – było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.

Za **dotkliwe źródło utrzymania** uważa się źródło najważniejsze spośród wszystkich pozostałych po wyodrębnieniu głównego źródła utrzymania, czyli przynoszące dochód drugi pod względem wysokości.

W spisie 2011 wyróżniono następujące grupy źródeł utrzymania:

- dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej niezależnie od charakteru zatrudnienia,
- inne dochody pochodzące z własności lub z wynajmu,
- niezarobkowe źródło (w tym emerytury, renty, zasiłki),
- pozostałe źródła osobno niewymienione,
- pozostawanie na utrzymaniu

Kraj urodzenia – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to – bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim nie dublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa. Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski – nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Cudzoziemcy, przybyli do Polski na pobyt stały, są traktowani jako osoby mieszkające stale, pozostali zaś, w zależności od czasu faktycznego pobytu w naszym kraju:

- jako przebywający czasowo (imigranci krótkookresowi) – w przypadku przebywania przez okres poniżej 1 roku,
- jako rezydenci (imigranci długookresowi) – w przypadku przebywania przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

Migracje zagraniczne to wyjazdy z kraju stałego zamieszkania (emigracja) lub przyjazdy do kraju (imigracja) w celu zamieszkania na stałe lub na pobyt czasowy.

W zaleceniach ONZ migracje zagraniczne są zdefiniowane jako fakt zmiany kraju głównego miejsca zamieszkania, przy czym główne miejsce zamieszkania oznacza miejsce, w którym osoba spędza większość czasu podczas pewnego okresu; długość tego okresu może wynosić – w zależności od przyjętych uregulowań prawnych w poszczególnych krajach – 3 miesiące, 6 miesięcy, najczęściej co najmniej 12 miesięcy.

Przyjmując za kryterium obserwacji długość pobytu (nieobecności) migracje dzieli się na:

- **krótkookresowe** – pobyt czasowy trwający od 3 do 12 miesięcy,
- **długookresowe** – pobyt czasowy trwający co najmniej 12 miesięcy oraz zamieszkanie na stałe – bez względu na okres zamieszkiwania.

Osoba migrująca (migrant) to osoba, która zmienia swoje miejsce zamieszkania.

Emigrant to osoba przemieszczająca się z kraju za granicę na pobyt stały lub czasowy.

Imigrant to osoba przybyła z zagranicy do kraju na pobyt stały lub czasowy.

Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy w historii polskich spisów powszechnych umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych, poprzez zadanie osobom spisywanym dwóch pytań o przynależność narodowo-etniczną.

Poziom wykształcenia jest to najwyższy ukończony cykl kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczenia wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły: dziennej, wieczorowej, zaocznej czy eksternistycznej. W porównaniu do NSP 2002 klasyfikacja poziomów wykształcenia została poszerzona o informacje o absolwentach posiadających dyplom ukończenia kolegium (na poziomie szkoły policealnej) oraz o absolwentach szkół gimnazjalnych. Informacje o poziomie wykształcenia pozyskiwano dla wszystkich osób w wieku 13 lat i więcej.

Grupowanie poziomów wykształcenia

1. Wykształcenie wyższe

- a) ze stopniem naukowym co najmniej doktora;
- b) z tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym;
- c) z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty.

2. Policealne

- a) dyplom ukończenia kolegium (na poziomie szkoły policealnej);
- b) z maturą (pomaturalne);
- c) bez matury.

3. Średnie

- a) zawodowe z maturą;
- b) zawodowe bez matury;
- c) ogólnokształcące z maturą;
- d) ogólnokształcące bez matury.

4. Zasadnicze zawodowe

5. Gimnazjalne

6. Podstawowe ukończone

7. Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego

Bezdomny to osoba, która z różnych przyczyn – ekonomicznych, rodzinnych lub administracyjnych – deklaruje brak stałego miejsca zamieszkania. Do osób bezdomnych nie należy zaliczać takich, które są pozbawione dachu nad głową z powodu wypadków losowych (kataklizmów, powodzi, pożarów itp.).

Aktywność ekonomiczna ludności – W spisie zastosowano definicje aktywności ekonomicznej ludności zalecane przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat). Zgodnie z tymi zaleceniami przedmiotem badania był fakt wykonywania pracy, czyli wykonywanie, posiadanie bądź poszukiwanie pracy, a nie formalna sytuacja zawodowa osób badanych w okresie badanego tygodnia – tj. od 25.03 do 31.03.2011 r. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności w wieku 15 lat i więcej gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej z trzech kategorii: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia (25-31 marca 2011 r.):

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

Pracownicy najemni

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, umowa – zlecenie, umowa o dzieło, powołanie, wybór lub mianowanie) w jednostkach państwowych, spółdzielniach, jednostkach organizacji społecznych, politycznych i związków zawodowych, w jednostkach prywatnych (również u osób fizycznych) i w indywidualnych gospodarstwach rolnych,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- uczniów (oraz osoby przebywające na praktykach), z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymują wynagrodzenie,
- osoby zatrudnione w rodzinnym gospodarstwie rolnym bądź rodzinnej działalności gospodarczej i jednocześnie otrzymujące za wykonywaną pracę ustalony zarobek lub dochód (niekoniecznie w formie pieniężnej) – niezależnie od związku z gospodarstwem domowym użytkownika gospodarstwa rolnego czy właściciela rodzinnej działalności gospodarczej (np. syn systematycznie pomagający swojemu ojcu w pracy w gospodarstwie rolnym i otrzymujący za to ustalone wynagrodzenie, powinien być traktowany jako pracownik najemny, a nie jako pomagający członek rodziny).

Pracujący na własny rachunek – do tych osób zalicza się:

- właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców indywidualnych gospodarstw rolnych pracujących w tych gospodarstwach,
- członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- agentów we wszystkich systemach agencji,
- osoby prowadzące własną działalność gospodarczą poza rolnictwem (zarejestrowaną lub niezarejestrowaną),
- osoby, którym narzucono zarejestrowanie własnej działalności jako 1-osobowy podmiot gospodarczy.

z tego: **pomagający członkowie rodzin** – osoby, które bez umownego – ustalonego wcześniej – wynagrodzenia pomagały w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym również w prowadzeniu gospodarstwa rolnego i wykonywały tę pracę w badanym tygodniu.

Pracodawcy – to osoby pracujące na własny rachunek, które w badanym tygodniu zatrudniały przynajmniej 1 pracownika najemnego.

Pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania aby znaleźć pracę, w okresie od 1 do 31 marca,
- 3) były zdolne / gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierną zawodowo stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne / gotowe do jej podjęcia w okresie od 1 do 14 kwietnia,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie: dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię **aktywnych zawodowo**.

Obiekt zbiorowego zakwaterowania jest to zespół pomieszczeń (pokoi i innych pomieszczeń pomocniczych), zlokalizowanych w jednym lub kilku budynkach, zajętych przez jeden odrębny zakład, świadczący usługi: opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, hotelarskie, bądź inne, w którym to obiekcie zamieszkuje/przebywa zwykle większa liczba osób.

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Przez pomieszczenie pomocnicze należało rozumieć: przedpokój, hol, łazienkę, ustęp, garderobę, spiżarnię, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców.

Za **mieszkanie zamieszkane stale** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób i co najmniej jedną z tych osób uznano za faktycznie stale zamieszkałą. Za mieszkanie **zamieszkane czasowo** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób, ale żadna z tych osób nie została uznana za mieszkańca faktycznie stale zamieszkałego na danym terenie.

Za **izbę** uznano pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, z **bezpośrednim oświetleniem dziennym i o powierzchni nie mniejszej niż 4 m²**. Izbami są pokoje oraz kuchnie spełniające powyższe kryteria. Inne

pomieszczenia w mieszkaniu, takie jak: przedpokój, hol, łazienka, ubikacja, spiżarnia, schowek, garderoba, alkowa, obudowana weranda, ganek, są pomieszczeniami pomocniczymi i nie uznaje się ich za izby.

W spisie wykazano odrębnie pokoje i odrębnie kuchnie będące izbami. Spośród ogólnej liczby pokoi wyodrębniono **pokoje wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej** tj. takie, które wykorzystywane były jako siedziby różnych firm, biur, kancelarii, gabinetów, pracowni, warsztatów, zakładów itd. Pokoje te były spisywane tylko wówczas, gdy znajdowały się w obrębie mieszkania i nie prowadziło do nich oddzielne wejście z ulicy, podwórza lub ogólnodostępnego korytarza.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez okna), alkow, spiżarni, przedpokoi, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy lub ganku oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym lub gospodarczym potrzebom mieszkańców lokalu, bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania.

W powierzchni użytkowej mieszkania wyodrębniono również powierzchnię pokoi wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej tj. tych, które wykazane zostały w liczbie pokoi, a także powierzchnię innych pomieszczeń wykorzystywanych do tej działalności, jeżeli nie prowadziło do nich oddzielne wejście z ulicy, podwórza lub ogólnodostępnego korytarza.

Rodzaj podmiotu będącego właścicielem mieszkania – w spisie ustalono rodzaj podmiotu, który posiadał prawo własności do mieszkania. Stan prawny do mieszkania ustalano na tzw. krytyczny moment spisu. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- **osób fizycznych**; zaliczono tu zarówno mieszkania stanowiące cały budynek będący własnością osoby fizycznej jak też mieszkania stanowiące wyodrębnione lokale na rzecz osób fizycznych znajdujące się w budynku wielomieszkaniowym będącym nieruchomością wspólną. Do podgrupy wyodrębnionych lokali w budynkach wielomieszkaniowych zaliczono również mieszkania w budynkach spółdzielczych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych, np. małżeństwa), ujawnione w księdze wieczystej,
- **spółdzielni mieszkaniowych**; z rozróżnieniem, czy mieszkanie jest na statusie mieszkania własnościowego czy lokatorskiego; do tych ostatnich zaliczone zostały mieszkania stanowiące własność spółdzielni, zajmowane na podstawie stosunku najmu,
- **gmin**; wykazano tu mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające

w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej takich jak: zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków pomocy społecznej, jednostek systemu oświaty, instytucji kultury,

- **Skarbu Państwa**; zaliczono tu mieszkania:
- przejęte i pozostające w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych,
- przejęte i pozostające w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,
- pozostające w zarządzie jednostek podległych ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu.
- pozostające w zarządzie organów: władzy państwowej, administracji państwowej oraz kontroli państwowej,
- **zakładów pracy**; (sektora publicznego i prywatnego),
- **towarzystw budownictwa społecznego**;
- **innych podmiotów**; do tej kategorii zaliczono mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność **instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.**

Urządzenia (instalacje) techniczno-sanitarne w mieszkaniu – wykazano w spisie urządzenia czynne jak i chwilowo nieczynne, a także te, które już zainstalowano w mieszkaniu, ale nie podłączono ich jeszcze do sieci.

Wodociąg. Jako wyposażone w wodociąg uznano mieszkanie, w obrębie którego znajdował się kran z wodą bieżącą.

Ustęp splukiwany. W spisie wykazano tylko urządzenia znajdujące się w obrębie mieszkań, splukiwane wodą ze spluczki podłączonej do instalacji wodociągowej.

Łazienka. Za łazienkę uznano pomieszczenie w mieszkaniu, w którym zamontowana była wanna lub prysznic bądź oba te urządzenia oraz instalacja odprowadzająca zużyta wodę na zewnątrz budynku (do sieci, do szamba lub do innych odbiorników).

Ciepła woda bieżąca. Jako wyposażone w ciepłą wodę bieżącą uznano mieszkanie, w obrębie którego znajdował się kran z ciepłą wodą bieżącą bez względu na miejsce ogrzewania wody tj. w mieszkaniu np. przy wykorzystaniu termy elektrycznej lub bojlera lub poza mieszkaniem tj. dostarczaną z elektrociepłowni, ciepłowni bądź z kotłowni osiedlowej, a także z kotłowni lokalnej w budynku wielomieszkaniowym.

Gaz. Rozrózniono instalacje gazu z sieci i gazu z butli. Nie brano pod uwagę butli turystycznych, a jedynie butle o pojemności 11 kg i większe, w tym również „kontenery” z gazem płynnym, z których gaz dostarczany jest do więcej niż 1 mieszkania, np. do całego budynku wielomieszkaniowego lub kilku budynków jednorodzinnych.

Sposób ogrzewania mieszkania. Rozrózniono w spisie 3 główne sposoby ogrzewania:

- centralne ogrzewanie (c.o),
- piece,
- inny sposób.

Mieszkania ogrzewane przy pomocy c.o. pogrupowano, w zależności od źródła wytwarzania ciepła, na wyposażone w:

- **centralne ogrzewanie zbiorowe z sieci;** wykazywano wówczas, gdy ciepło do mieszkania (mieszkań) doprowadzane było (siecią cieplną) z elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni osiedlowej lub lokalnej obsługującej więcej niż jeden budynek,
- **centralne ogrzewanie zbiorowe ze źródła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy;** wykazywano wówczas, gdy ciepło do mieszkania (mieszkań) doprowadzane było z kotłowni obsługującej tylko ten jeden budynek. Do tej podgrupy zaliczono również mieszkania wyposażone w c.o. znajdujące się w budynku niemieszkalnym lub zbiorowego zakwaterowania, w których ciepło do mieszkań, jak też do innych pomieszczeń w tym budynku doprowadzone było z lokalnej kotłowni obsługującej ten budynek,
- **centralne ogrzewanie indywidualne;** wykazywano wtedy, gdy źródło wytwarzania ciepła znajdowało się w budynku jednorodzinym (piec do c.o. zainstalowany we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu, np. w piwnicy, bądź też zainstalowane było elektryczne ogrzewanie podłogowe), lub też źródło ciepła znajdowało się w obrębie mieszkania zlokalizowanego w budynku wielorodzinnym np. piec do c.o. zainstalowany w kuchni, w łazience (tzw. instalacja etażowa).

Rok (okres) budowy budynku – za rok wzniesienia budynku przyjęto rok, w którym budowa została zakończona, tzn. budynek został oddany do użytku, jeżeli budynek oddawany był do użytku częściami (klatkami, skrzydłami) przyjęto rok oddania do użytku ostatniej części budynku. Dla budynków zrekonstruowanych po całkowitym zniszczeniu przyjęto rok zakończenia rekonstrukcji.

Zastosowane w NSP 2011 klasyfikacje wykorzystywały:

1. Grupowania i klasyfikacje, określone w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1201/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 763/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań w zakresie specyfikacji technicznych tematów i dotyczących ich podziałów
2. *The International Standard Classification of Education (ISCED – UOE, 1997)*
3. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności 2010, wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku (Dz.U.Nr 82, poz. 537).
4. Polska Klasyfikacja Działalności 2007 wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności.
5. *International Standard ISO 3166-1, Codes for the representation of names of countries and their subdivisions—Part 1: Country codes, ISO 3166-1: 2006 (E/F), International Organization on Standardization (Geneva, 2006).*

Rozdział IV. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW SPISU

Sposoby i formy upowszechniania wyników spisu

W upowszechnianiu wyników spisu ludności i mieszkań 2011 będą wykorzystywane następujące sposoby:

- publikacje tabelaryczno-analityczne oraz analityczne,
- udostępnianie danych na nośnikach informatycznych,
- udostępnianie danych przez Internet,
- przez Bank Danych Lokalnych (BDL),
- przez tematyczne (dziedzinowe) bazy danych, np. bazę DEMOGRAFIA,
- przez bezpośredni dostęp do baz z wynikowymi informacjami statystycznymi – poprzez dostęp do Analitycznej Bazy Mikrodanych (ABM).

Większość działań związanych z opracowaniem i udostępnianiem wyników spisu odbywa się w ramach systemu ABM. Dla użytkowników wewnętrznych będzie to pełny dostęp, także do danych jednostkowych (nieidentyfikowalnych) ze spisu 2011, natomiast dla użytkowników zewnętrznych dostęp będzie standaryzowała specjalna aplikacja.

Można wyróżnić trzy główne procesy obsługiwane przez system ABM, tj. przetwarzanie danych, analizę danych oraz udostępnianie danych. Zakłada się, że w ramach procesu udostępniania danych w systemie ABM będą realizowane:

- przygotowanie produktów do udostępniania
- zarządzanie udostępnianymi produktami
- monitorowanie i analiza zapytań użytkowników.

Narzędziem wykorzystywanym do obsługi systemu ABM jest SAS, aczkolwiek będzie możliwość łączenia wyników przygotowanych poza ABM, np. w aplikacji SPSS czy w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Ważną funkcję ABM w ramach udostępniania danych będzie pełnił moduł wspierający monitorowanie i analizę potrzeb informacyjnych użytkowników w zakresie danych spisowych. Informacje zwrotne uzyskane dzięki wprowadzeniu tego modułu będą mogły być wykorzystane do modyfikacji kierunków upowszechniania wyników spisu.

W zależności od sposobu upowszechniania wyników spisu stosowane będą różne formy ich prezentacji jako:

- dane zagregowane w tablicach predefiniowanych ogólnodostępnych
- dane tworzone przez użytkowników na bazie mikroagregatów
- dane opracowywane przez statystyków na zamówienie
- wyniki prac analitycznych prowadzonych na danych w kostkach OLAP lub na zbiorze danych jednostkowych nieidentyfikowalnych
- graficzna prezentacja danych (wykresy, kartogramy)
- wizualizacja wyników spisu z zastosowaniem narzędzi GIS przez portal geostatystyczny (PGS).

Różnorodne formy upowszechniania danych spisowych, a w szczególności bogaty zestaw tablic publikowanych oraz tablic predefiniowanych, dostępnych w systemie ABM oraz w innych bazach – powinny zabezpieczać podstawowe potrzeby na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym szerokiego grona użytkowników wyników spisu. Obiekty predefiniowane tzn. agregaty oraz kostki wielowymiarowe będą stanowiły podstawowe źródło danych dla odbiorców zewnętrznych, ale także wewnętrznych. Zakłada się bowiem, że naliczenie ok. 90% tablic statystycznych powinno być możliwe, w oparciu o przygotowane uprzednio agregaty w kostkach OLAP.

Bardziej „przygotowani” od strony informatycznej użytkownicy wyników spisu będą mieli możliwość samodzielnego naliczania prostych tablic korelacyjnych, poprzez dostęp do ABM oraz do Podsystemu Metadanych. Dostęp do baz danych będzie uwzględniał zasadę ochrony danych osobowych; prezentowane dane nie mogą być identyfikowalne. Natomiast tablice wymagające przetwarzania danych (naliczania) według indywidualnych specjalnych zamówień odbiorców, obejmujące nietypowe przekroje terytorialne, szerszą korelację danych lub niestandardowe grupowania – będą opracowywane przez wyspecjalizowane jednostki statystyki.

Publikowanie wyników NSP 2011

Publikacje tabelaryczno-analityczne przewidziane do wydania można ująć w trzech następujących grupach:

- ogólnokrajowe (z danymi dla kraju, regionów z wyróżnieniem obszarów miejskich i wiejskich – oraz województw);
- regionalne (z danymi dla województwa, podregionów, powiatów z wyróżnieniem obszarów miejskich i wiejskich, a także ważniejszymi informacjami dla gmin w każdym z województw);
- lokalne (z danymi dla wybranych lub wszystkich gmin imiennie).

W 2012 r. poza Raportem z wynikami NSP 2011 zostaną wydane następujące publikacje tematyczne:

1. Ludność. Stan i struktura demograficzno-społeczna
2. Migracje zagraniczne ludności
3. Aktywność ekonomiczna ludności Polski
4. Zamieszkane budynki
5. Mieszkania

Ponadto w 2012 roku zostaną także opracowane i wydane publikacje regionalne (raporty i inne opracowania) przez wszystkie urzędy statystyczne. Opracowania te będą dotyczyły tematyki ludności, migracji, aktywności ekonomicznej i zasobów mieszkaniowych w każdym z województw.

Rozdział V. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA LUDNOŚCI

1. Stan ludności

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r., wykazały, że w dniu 31 marca 2011 r. ludność województwa lubuskiego liczyła 1022,8 tys. osób zaliczanych do kategorii ludności faktycznej. Od ostatniego spisu powszechnego, tj. od dnia 20 maja 2002 r. liczba ludności województwa zwiększyła się o 13,9 tys. mieszkańców, tj. o 1,4%. Jednocześnie odnotowano spadek liczby ludności w miastach – o 1,7 tys. osób, natomiast istotnie – o 15,6 tys. – zwiększyła się liczba mieszkańców wsi.

W 2011 r. ludność miejska stanowiła 63,5% ogółu ludności (w 2002 r. udział ten wynosił 64,5%), ludność wiejska 36,5% (w 2002 r. – 35,5%). Zwiększenie liczby ludności wiejskiej na niekorzyść miast w dużej mierze było spowodowane rozwojem ośrodków podmiejskich (najczęściej skupionych wokół dużych miast), które zostały zasilone młodymi ludźmi, byłymi mieszkańcami miast. Należy podkreślić, że w okresie międzyspisywym saldo migracji między terenami miejskimi i wiejskimi było dodatnie dla wsi. Dodatkowo, na szybszy niż w miastach rozwój ludności niezmiennie ma wpływ większa dzietność rodzin mieszkających na wsi. W okresie międzyspisywym tempo przyrostu ludności wiejskiej wyniosło 4,4%, w miastach stopa ubytku kształtowała się na poziomie minus 0,3%.

Tabl. 5/1. Ludność według płci w miastach i na wsi

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
Stan ludności w tys. (20 V 2002 r.)	1009,0	490,1	518,8	651,0	357,9
w %	100,0	48,6	51,4	64,5	35,5
Stan ludności w tys. (31 III 2011 r.)	1022,8	498,2	524,7	649,3	373,5
w %	100,0	48,7	51,3	63,5	36,5
Różnica w latach 2002-2011 (przyrost/ubytek w tys.)	13,9	8,0	5,9	-1,7	15,6
Dynamika zmian (2002=100)	101,4	101,6	101,1	99,7	104,4

Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 73 osoby (w 2002 r. – 72); w miastach 1007 (o 43 mniej niż w 2002 r.), na wsi 28 osób (o 1 osobę więcej w porównaniu z poprzednim spisem).

Najliczniejszymi pod względem liczby ludności są województwa: mazowieckie liczące 5269 tys. mieszkańców, śląskie – 4630 tys., małopolskie – 3337 tys. oraz wielkopolskie – 3447 tys. osób. W porównaniu do poprzedniego spisu wymienione województwa, z wyjątkiem śląskiego (spadek liczby ludności o 112 tys. osób), odnotowały wzrost liczby ludności; największy woj. mazowieckie – o 145 tys. osób.

Tabl. 5/2. **Ludność według płci i województw**

Województwa	2002			2011		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach					
POLSKA	38230,1	18516,4	19713,7	38511,8	18643,9	19868,0
Dolnośląskie	2907,2	1397,3	1509,9	2915,2	1402,5	1512,8
Kujawsko-pomorskie ...	2069,3	999,8	1069,6	2097,6	1016,7	1080,9
Lubelskie	2199,1	1068,8	1130,3	2175,7	1054,9	1120,8
Lubuskie	1009,0	490,1	518,8	1022,8	498,2	524,7
Łódzkie	2612,9	1246,6	1366,3	2538,7	1210,3	1328,4
Małopolskie	3232,4	1569,6	1662,8	3337,5	1619,8	1717,7
Mazowieckie	5124,0	2462,3	2661,7	5268,7	2522,1	2746,5
Opolskie	1065,0	517,0	548,0	1016,2	491,3	524,9
Podkarpackie	2103,8	1029,5	1074,3	2127,3	1041,3	1086,0
Podlaskie	1208,6	591,3	617,3	1202,4	586,8	615,5
Pomorskie	2179,9	1061,7	1118,2	2276,2	1110,1	1166,1
Śląskie	4742,9	2296,2	2446,7	4630,4	2236,2	2394,1
Świętokrzyskie	1297,5	633,8	663,7	1280,7	625,5	655,2
Warmińsko-mazurskie ...	1428,4	698,1	730,2	1452,1	711,5	740,7
Wielkopolskie	3351,9	1626,7	1725,2	3447,4	1677,0	1770,4
Zachodniopomorskie ...	1698,2	827,6	870,6	1722,9	839,7	883,2

Zmiany w rozwoju ludności, jakie zaobserwowano w latach 2002-2011, były zróżnicowane w poszczególnych województwach. W sześciu odnotowano spadek liczby ludności; największy w woj. opolskim – o 4,6%, następnie w łódzkim (o 2,8%) oraz śląskim (o 2,4%). Z kolei najwyższy przyrost ludności wystąpił w woj. pomorskim (o 4,4%), małopolskim (o 3,3%), mazowieckim i wielkopolskim (po 2,8%).

W województwie lubuskim, na przestrzeni lat międzypisowych, liczba ludności wzrosła o 14 tys. osób (o 1,4%) i stanowi 2,7% ogółu ludności kraju (w 2002 r. – 2,6%). Pod względem liczby ludności województwo zajmuje 15 lokatę w kraju.

Tabl. 5/3. **Przyrost/ubytek liczby ludności miejskiej według województw w latach 2002 i 2011**

Województwa	Przyrost/Ubytek					
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
	w tysiącach			w %		
POLSKA	281,7	-204,5	486,2	100,7	99,1	103,3
Dolnośląskie	8,0	-38,4	46,4	100,3	98,2	105,6
Kujawsko-pomorskie ...	28,3	-18,7	47,0	101,4	98,5	106,0
Lubelskie	-23,4	-14,0	-9,3	98,9	98,6	99,2
Lubuskie	13,9	-1,7	15,6	101,4	99,7	104,4
Łódzkie	-74,2	-76,0	1,8	97,2	95,5	100,2
Małopolskie	105,1	14,1	91,0	103,3	100,9	105,7
Mazowieckie	144,6	69,1	75,5	102,8	102,1	104,2
Opolskie	-48,8	-27,8	-21,0	95,4	95,0	95,8
Podkarpackie	23,4	28,6	-5,2	101,1	103,4	99,6
Podlaskie	-6,2	13,0	-19,2	99,5	101,8	96,1
Pomorskie	96,3	13,4	82,8	104,4	100,9	111,9
Śląskie	-112,5	-149,8	37,3	97,6	96,0	103,8
Świętokrzyskie	-16,8	-17,5	0,8	98,7	97,1	100,1
Warmińsko-mazurskie ...	23,8	3,1	20,7	101,7	100,4	103,6
Wielkopolskie	95,5	-9,0	104,5	102,8	99,5	107,4
Zachodniopomorskie ...	24,7	7,2	17,5	101,5	100,6	103,4

W 2011 r. (podobnie jak w 2002 r.) najczęściej ludności miejskiej liczyły województwa: śląskie (77,8% ogółu ludności województwa), dolnośląskie (69,9%) oraz zachodniopomorskie (68,9%). Najmniej zurbanizowane natomiast były województwa: podkarpackie (udział ludności miejskiej na poziomie 41,4%), świętokrzyskie (45,1%) oraz lubelskie (46,5%).

W województwie lubuskim w 2011 r. najczęściej mieszkańców liczyły miasta na prawach powiatów: Gorzów Wlkp. – 124,5 tys. (12,2% ogółu ludności województwa) i Zielona Góra – 119,0 tys. (11,6%). Z powiatów ziemskich najczęściej ludności odnotowały powiaty: żarski – 100,0 tys., zielonogórski – 93,4 tys., nowosolski – 88,1 tys. oraz żagański – 82,7 tys. mieszkańców. Łącznie zamieszkiwało w nich 364,1 tys. osób, co stanowiło 35,6% ogółu ludności województwa.

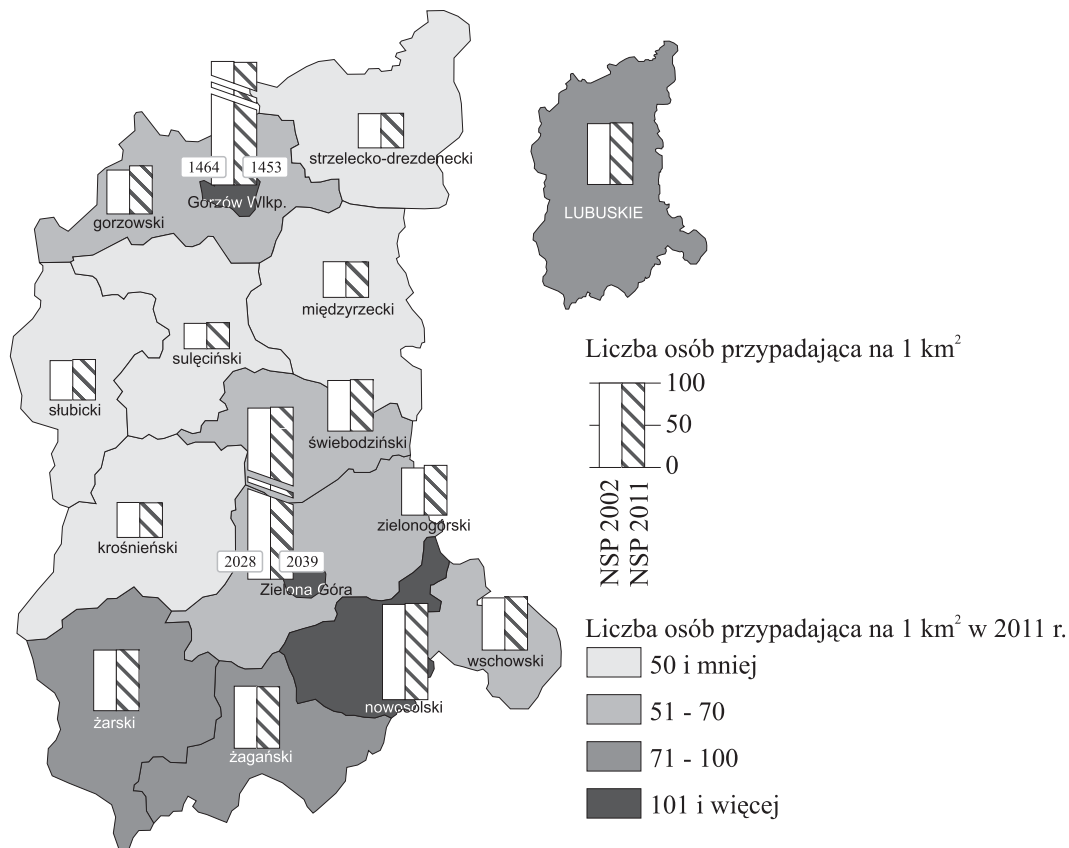
Tabl. 5/4. Ludność według płci i powiatów w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w tysiącach		
WOJEWÓDZTWO	1022,8	498,2	524,7
Podregion gorzowski			
Powiaty:			
Gorzowski	68,9	34,1	34,8
Międzyrzecki	58,9	29,1	29,9
Słubicki	47,5	23,3	24,2
Strzelecko-drezdenecki	50,7	25,0	25,7
Sulęciński	36,0	17,9	18,0
Miasto na prawach powiatu			
Gorzów Wlkp.....	124,5	59,4	65,1
Podregion zielonogórski			
Powiaty:			
Krośnieński	57,1	28,1	29,0
Nowosolski	88,1	42,9	45,2
Świebodziński	56,8	27,9	28,9
Wschowski	39,3	19,5	19,9
Zielonogórski	93,4	46,1	47,3
Żagański	82,7	40,4	42,3
Żarski	99,9	48,6	51,3
Miasto na prawach powiatu			
Zielona Góra	119,0	56,0	63,0

Gęstość zaludnienia w poszczególnych powiatach – mierzona liczbą osób przypadających na 1 km²- przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Gęstość zaludnienia

Stan w dniu spisu

Wyniki spisu z 2011 r. wykazały, że liczba ludności województwa była większa o 11,8 tys. (1,2%) w porównaniu do bieżących bilansów¹, opracowanych na koniec 2010 r. Różnica ta w podobnym stopniu dotyczyła miast (więcej o 7,6 tys., tj. o 1,2%), jak i wsi (więcej o 4,2 tys., tj. o 1,1%).

W poszczególnych powiatach skala rozbieżności pomiędzy wynikami spisu, a danymi z bieżących bilansów ludności z końca 2010 r. była zróżnicowana; oscylowała wokół 1-2%. Największy wzrost liczby ludności odnotowano w powiatach: strzelecko-drezdeneckim (o 1,9%), krośnieńskim (o 1,8%) i żarskim (o 1,7%). Mniejsza liczba ludności wystąpiła w mieście na prawach powiatu Gorzowie Wlkp. – o 860 osób (0,7%).

¹ Należy przypomnieć, że wszystkie bilanse ludności, opracowywane dla lat 2003-2010 były prowadzone w oparciu o wyniki Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2002. W kolejnych latach uwzględniono dane wynikające z: udokumentowanych faktów urodzeń, zgonów, migracji na pobyt stały (wewnętrznych oraz zagranicznych), jak również zmian administracyjnych.

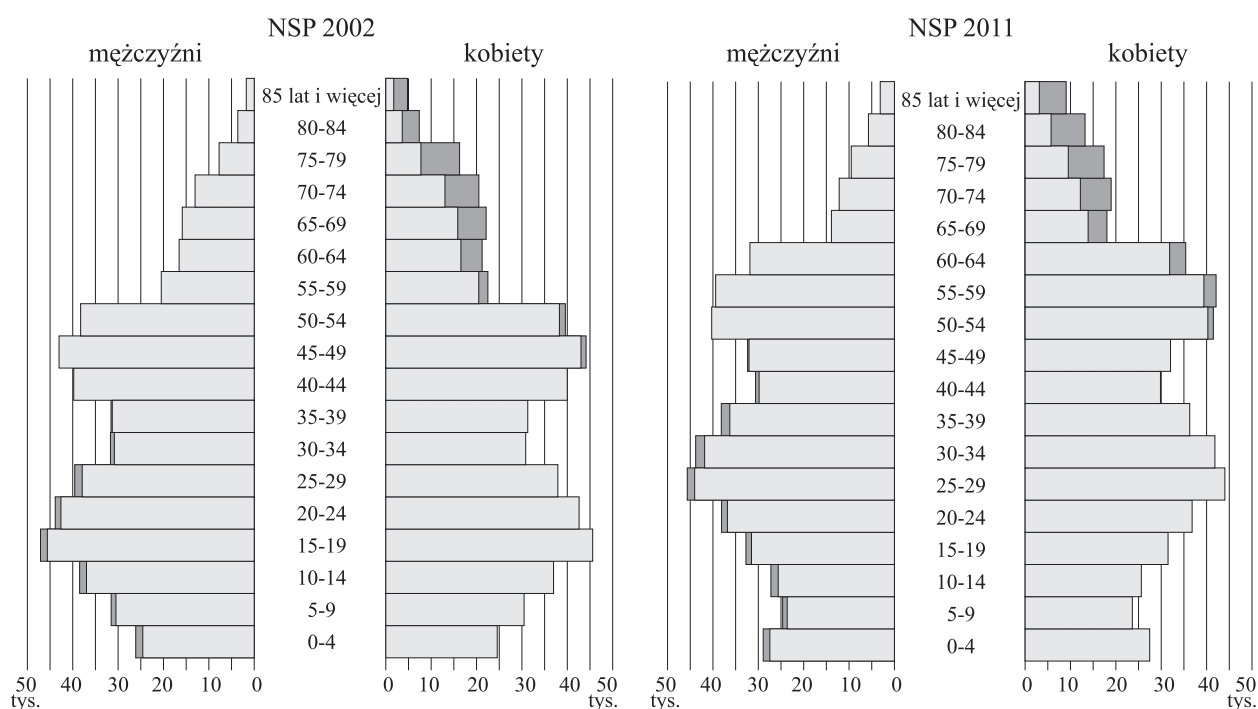
2. Ludność według płci i wieku

W okresie międzypisowym nieznacznie zmieniły się proporcje ludności według płci; w 2011 r. mężczyźni stanowili 48,7% ogółu ludności wobec 48,6% w 2002 r. Tym samym odsetek kobiet zmniejszył się o 0,1 pkt. proc. do 51,3%. Współczynnik feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w 2002 r. – 106). Współczynnik ten zmienia się wraz ze wzrostem wieku ludności; mężczyźni przeważają liczebnie aż do wieku 47 lat – współczynnik wynosi 99, wśród ludności od 48-go roku życia – na 100 mężczyzn przypadają już 123 kobiety, a w najstarszych grupach – 192 (od 70 lat wzwyż). Granica wieku liczebnej przewagi mężczyzn przesunęła się o 5 lat w stosunku do wyników NSP 2002, kiedy to odnotowano większą liczbę mężczyzn niż kobiet tylko do wieku 40 lat.

Wyniki spisów 2011 i 2002 w zakresie struktury wieku ludności różnią się znacząco. Przesuwanie się w czasie wyżów i niżów demograficznych przez różne grupy wieku ludności spowodowało, że w okresie międzypisowym liczba osób w wieku 15 lat i więcej zwiększyła się o ponad 44,7 tys. (5,5%), natomiast liczba dzieci (0-14 lat) zmniejszyła się o 30,6 tys. osób (16,3%), co jest efektem obserwowanej w minionym dziesięcioleciu niskiej dzietności. Średni wiek statystycznego mieszkańca województwa (mediana wieku – wyznaczająca granicę, którą połowa populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła) wyniósł 37,5 lat; kobiety są starsze – wiek środkowy kobiet wyniósł 39,3 lata, dla mężczyzn 36 lat. Oznacza to wzrost tego parametru o ponad 2 lata w stosunku do danych z NSP 2002, wynosiły one wówczas: dla obydwu płci – 34,9, dla kobiet – 37 i dla mężczyzn – 32,9. Zmiany w strukturze wieku ludności (w poszczególnych grupach wieku) przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Ludność według płci i wieku

Stan w dniu spisu

W wyniku niekorzystnych trendów demograficznych istotnie zmniejszył się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym. W spisie 2011 udział ludności w wieku/ 0-17 lat w ogólnej populacji wynosił 19,0% wobec 24,0% w spisie z 2002 roku. Mniej dzieci i młodzieży odnotowano zarówno wśród ludności miejskiej (spadek udziału o ponad 4 pkt proc. do 17,8%), jak i wiejskiej – udział tej grupy ludności wynosi 21,2% i w porównaniu do 2002 roku jest mniejszy o ponad 5 pkt proc.

Tabl. 5/5. Stan i struktura ludności według wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku				
		przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)
			razem	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat)	
W tysiącach						
2002 ^a Ogółem	1009,0	241,9	632,5	408,0	224,5	134,3
Miasta	651,0	146,2	418,7	265,0	153,7	86,0
Wieś	357,9	95,7	213,7	143,0	70,9	48,3
2011 Ogółem	1022,8	194,7	671,6	412,1	259,5	156,5
Miasta	649,3	115,5	427,7	259,1	168,6	106,1
Wieś	373,5	79,3	243,9	153,0	90,9	50,4
W odsetkach						
Ogółem 2002 ^a	100,0	24,0	62,7	40,4	22,3	13,3
2011	100,0	19,0	65,7	40,3	25,4	15,3
Miasta 2002 ^a	100,0	22,5	64,3	40,7	23,6	13,2
2011	100,0	17,8	65,9	39,9	26,0	16,3
Wieś 2002 ^a	100,0	26,7	59,8	40,0	19,8	13,5
2011	100,0	21,2	65,3	41,0	24,3	13,5
2002=100						
Ogółem.	101,4	80,5	106,2	101,0	115,6	116,5
Miasta	99,7	79,0	102,2	97,8	109,7	123,4
Wieś	104,4	82,8	114,1	107,0	128,3	104,2

^a Dla 2002 r. w podziale według wieku nie uwzględniono osób o nieustalonym wieku (0,2 tys.).

Podstawowy wpływ na zmniejszenie liczebności grupy osób w wieku przedprodukcyjnym miała niska liczba urodzeń żywych (od 9,3 tys. urodzeń w 2003 r. do 10,9 tys. w 2010 r.), a także osiągnięcie pełnoletniości przez osoby urodzone w drugiej połowie lat 80-tych.

W porównaniu do 2002 r. wzrosła zarówno liczebność (o ponad 39,1 tys. osób), jak i odsetek (o 3 pkt proc.) ludności w wieku produkcyjnym. Przy czym, grupa wieku mobilnego (18-44 lata) liczebnie w mniejszym stopniu zwiększyła się (odnotowano wzrost o ponad 4,1 tys.) niż liczba (wzrost o 35 tys. osób) i odsetek (o 3,1 pkt proc.) grupy ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (45-64 lata mężczyźni oraz 45-59 lat kobiety).

Zwiększył się także – do 15,3% (tj. o 2 pkt proc.) – udział ludności w wieku poprodukcyjnym (w 2002 r. wynosił 13,3%). W porównaniu do poprzedniego spisu liczba osób w wieku emerytalnym wzrosła o ponad 22 tys.

Na skutek zmian w ekonomicznych grupach wieku obniżył się współczynnik obciążenia. Oznacza to, że w 2011 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 52 osoby w wieku nieprodukcyjnym; o 8 osób mniej niż miało to miejsce w 2002 r. Szczególnie duży spadek wskaźnika odnotowano dla ludności wiejskiej – aż o 14 punktów, w miastach o 4 punkty mniej. Obniżenie się współczynnika obciążenia dotyczy grupy wieku przedprodukcyjnego, dla której odnotowano spadek o 9 punktów (z 38 w 2002 r. do 29 w 2011 r.), natomiast wskaźnik dla wieku poprodukcyjnego wzrósł o 2 punkty do 23. W województwie lubuskim (także dolnośląskim oraz zachodniopomorskim) współczynnik obciążenia jest najniższy w kraju, najwyższy – 58 – występuje w województwach lubelskim i mazowieckim.

Tabl. 5/6. **Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym**

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2002			
Ogółem	60	51	69
przedprodukcyjny	38	38	39
poprodukcyjny	21	13	30
Miasta	56	48	63
Wieś	67	56	80
2011			
Ogółem	52	41	65
przedprodukcyjny	29	28	30
poprodukcyjny	23	13	35
Miasta	52	40	64
Wieś	53	42	67

Przedstawione wyżej zmiany, tj. malejący – w ogólnej populacji – odsetek dzieci i młodzieży oraz starzenie się ludności w wieku produkcyjnym, a także coraz większy udział ludności w wieku emerytalnym stanowią stały, obserwowany od ponad 20 lat trend. Podstawową przyczyną jest niska dzietność, nie gwarantująca prostej zastępowalności pokoleń, co pogłębia proces starzenia się polskiego społeczeństwa.

W porównaniu do danych bilansowych z końca 2010 roku struktura wieku ludności z NSP'2011 nie różni się istotnie. Niewielki spadek udziału (o 0,1 pkt proc.) odnotowano w przypadku wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego mobilnego, natomiast wzrost udziału (o 0,1 pkt proc.) w grupie wieku produkcyjnego niemobilnego i poprodukcyjnego. Jednocześnie – ze względu na większą (o 11,8 tys.) liczbę ludności uzyskaną w NSP'2011 w stosunku do bilansu z 2010 roku – liczebność ekonomicznych grup wieku uległa zwiększeniu (o ok. 1-1,6%).

3. Ludność według stanu cywilnego

Struktura ludności według stanu cywilnego uwarunkowana jest: czynnikami demograficznymi, tj. liczbą osób w poszczególnych grupach wieku, liczbą zgonów i rozwodów, a także sytuacją społeczno-ekonomiczną kraju, wpływającą na podejmowanie decyzji prorodzinnych.

Stan cywilny prawny

Ponad 1/3 (35,0%) mężczyzn w wieku 15 lat i więcej stanowią kawalerowie, odsetek panien jest znacznie niższy – wynosi 1/4 omawianej populacji. Różnica wynika z różnego wieku zawierania małżeństwa; kobiety w chwili ślubu są przeciętnie o dwa lata młodsze od mężczyzn.

Tabl. 5/7. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kawalerowie, panny	Żonaci, zameżne	Wdowcy, wdowy	Rozwiedzeni, rozwidzione	Nieustalony
W tysiącach						
Ogółem	865,4	259,5	463,8	78,4	51,7	12,0
mężczyźni	417,4	146,1	231,8	12,2	21,3	6,0
kobiety	448,0	113,4	232,1	66,1	30,4	5,9
Miasta	555,6	161,0	296,5	50,6	39,1	8,5
Wieś	309,7	98,5	167,4	27,8	12,6	3,5
W odsetkach						
Ogółem	100,0	30,0	53,6	9,1	6,0	1,4
mężczyźni	100,0	35,0	55,5	2,9	5,1	1,4
kobiety	100,0	25,3	51,8	14,8	6,8	1,3
Miasta	100,0	29,0	53,4	9,1	7,0	1,5
Wieś	100,0	31,8	54,0	9,0	4,1	1,1

Także odsetek żonatych mężczyzn jest nieco wyższy (56%) w porównaniu z zamężnymi kobietami (52%). Różnica ta wynika z wyższej umieralności mężczyzn, powodującej częstsze owdowienia kobiet. Wpływ nadumieralności mężczyzn widać szczególnie wśród osób po 55 roku życia. Udział mężatek w tej grupie wieku jest o 6 punktów procentowych niższy (wynosi 33%) w porównaniu z odsetkiem żonatych (39%). W miarę przechodzenia do starszych grup wieku zjawisko nasila się – w rezultacie starsi mężczyźni najczęściej do końca życia pozostają żonaci, a starsze kobiety są wdowami. Tym samym odsetek wdów jest pięciokrotnie wyższy (14,8%) w porównaniu z odsetkiem wdowców (2,9%).

Osoby rozwiedzione stanowią w województwie lubuskim najmniejszą grupę osób (5% mężczyzn i 7% kobiet). Odsetki rozwiedzionych wzrastają w kolejnych grupach wieku – aż do 13-16% w wieku 35-54 lata, następnie maleją wraz ze wzrostem wieku.

Tabl. 5/8. **Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i grup wieku w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	W wieku				
		15-24	25-34	35-49	50-64	65 lat i więcej
Mężczyźni w tys.	417,4	70,8	89,5	101,1	111,5	44,4
W odsetkach						
Kawalerowie	146,1	95,3	52,1	19,7	9,6	3,2
Żonaci	231,8	2,3	42,4	70,6	78,1	75,9
Wdowcy	12,2	-	0,0	0,6	3,7	16,9
Rozwiedzeni	21,3	0,1	2,3	8,2	8,2	3,9
Nieustalony	6,0	2,3	3,1	1,0	0,5	0,2
Kobiety w tys. . . .	448,0	68,3	85,9	98,2	119,0	76,6
W odsetkach						
Panny	113,4	89,0	36,6	11,5	5,9	3,9
Zamężne	232,1	7,8	55,5	73,2	69,5	32,1
Wdowy	66,1	0,0	0,3	3,0	14,4	59,7
Rozwiedzione . . .	30,4	0,3	4,5	11,5	10,0	4,2
Nieustalony	5,9	2,9	3,1	0,8	0,3	0,2

W odniesieniu do wyników spisu z 2002 r. struktura ludności według stanu cywilnego prawnego nie zmieniła się istotnie – udziały kawalerów i panien oraz osób owdowiałych pozostały na podobnym poziomie. Zmniejszył się natomiast odsetek osób pozostających w małżeństwie – o 2,5 pkt proc. – zarówno dla mężczyzn jak i kobiet. W tym czasie udział osób rozwiedzionych zwiększył się, o 1 pkt proc. dla mężczyzn i 2 pkt proc. dla kobiet.

Stan cywilny faktyczny

W spisie ludności 2011 r. stan cywilny faktyczny określano w sposób wtórny – na podstawie charakteru związku, w jakim faktycznie żyje dana osoba. Osoby żyjące w związkach nieformalnych (kohabitanci), niezależnie od ich stanu cywilnego prawnego, ujęte zostały jako pary tworzące związki partnerskie.

Zatem, stan cywilny faktyczny – oprócz kategorii prawnych (kawaler/panna, osoby pozostające w prawnym związku małżeńskim, osoby owdowiałe i rozwiedzione) – wyodrębnia także dwie dodatkowe kategorie, tj. osoby żyjące w związkach partnerskich (których w spisie 2011 r. wyodrębniono 36 tys., tj. 4,1% ludności w wieku 15 lat i więcej) oraz małżonkowie pozostający w separacji (orzeczonej prawnie albo deklarowanej) – stanowili 0,6% populacji (5,1 tys.). Tym samym populacja ludności w wieku 15 lat i więcej zróżnicowana według stanu cywilnego prawnego i faktycznego różni się istotnie. Zestawiając dane dla poszczególnych kategorii stanu cywilnego prawnego i faktycznego należy wziąć pod uwagę różnice dotyczące nieustalonego stanu cywilnego, który dla prawnego wyniósł 12,0 tys., a dla faktycznego 16,5 tys.

W faktycznym stanie cywilnym liczebności wszystkich kategorii wyodrębnionych jako prawny stan cywilny są mniejsze. Oznacza to, że osoby pozostające w prawnych małżeństwach zadeklarowały separację lub utworzenie związków partnerskich z innymi osobami – podobnie kawalerowie i panny oraz osoby owdowiałe i rozwiedzione.

Największa różnica między stanem prawnym i faktycznym dotyczy osób rozwiedzionych. Z punktu widzenia faktycznego stanu cywilnego jest ich o ponad 16% mniej niż orzeczonych przez sąd (podobnie w miastach i na wsi). Różnica dotycząca kobiet wynosi 13%, a dla mężczyzn 21%. Analizując dane o faktycznym stanie cywilnym zestawione według płci należy pamiętać, że jest to deklaracja osób, np. kobieta, której małżeństwo zostało rozwiązane przez sąd niejednokrotnie deklaruje – zgodnie ze swym odczuciem – że w dalszym ciągu jest zamężna. Podobnie panna, wdowa czy rozwiedziona żyjąca w związku partnerskim – może zadeklarować małżeństwo. Wyniki wszystkich spisów powszechnych wskazywały różnicę w liczbie zamężnych kobiet i żonatych mężczyzn, których zawsze było mniej.

Tabl. 5/9. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego w 2011 r.

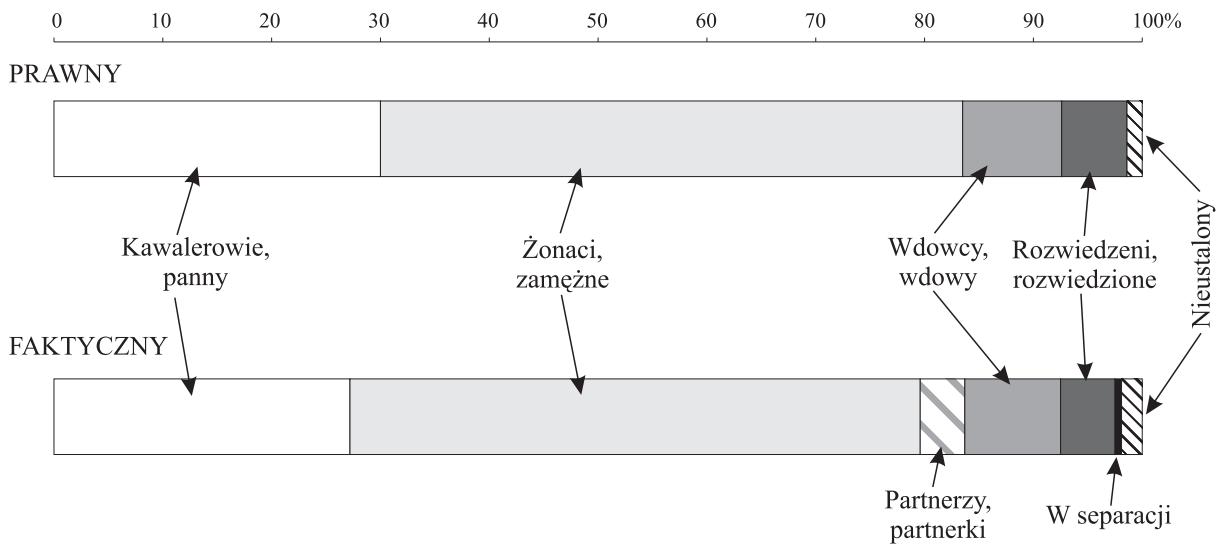
Wyszczególnienie	Ogółem	Kawalerowie, panny	Żonaci, zameżne	Partnerzy, partnerki	Wdowcy, wdowy	Rozwiedzeni, rozwidzione	W separacji	Nieustalony
W tysiącach								
Ogółem . .	865,4	235,4	453,2	35,9	76,0	43,2	5,1	16,5
mężczyźni	417,4	133,5	226,7	18,3	11,6	16,7	2,1	8,4
kobiety . .	448,0	102,0	226,5	17,6	64,4	26,5	3,0	8,1
Miasta . . .	555,6	143,6	289,5	25,9	48,9	32,8	3,3	11,5
Wieś.	309,7	91,8	163,6	10,0	27,0	10,4	1,8	5,0
W odsetkach								
Ogółem . .	100,0	27,2	52,4	4,1	8,8	5,0	0,6	1,9
mężczyźni	100,0	32,0	54,3	4,4	2,8	4,0	0,5	2,0
kobiety . .	100,0	22,8	50,6	3,9	14,4	5,9	0,7	1,8
Miasta . . .	100,0	25,8	52,1	4,7	8,8	5,9	0,6	2,1
Wieś.	100,0	29,6	52,8	3,2	8,7	3,4	0,6	1,6

Kolejną grupą, która wymaga komentarza, są kawalerowie i panny, spośród których ponad 9% (podobnie wśród kobiet i mężczyzn) zadeklarowało związek partnerski; w miastach było ich 11%, na wsi – 7%. Także osób deklarujących wdowieństwo jest mniej (o 3%) w stosunku do stanu cywilnego prawnego.

Spośród osób pozostających – z prawnego punktu widzenia – w związkach małżeńskich ponad 2% (podobnie według płci i wśród mieszkańców miast i wsi) stwierdziło, że ich małżeństwo się rozpadło, tj. osoby te zadeklarowały separację lub związek partnerski z inną osobą.

W okresie 9 lat od poprzedniego spisu, struktura ludności według stanu cywilnego faktycznego uległa częściowo zmianie. Nastąpił spadek (o 1,8 pkt proc.) udziału osób o stanie cywilnym kawaler i panna oraz (podobnie jak w stanie cywilnym prawnym) osób pozostających w związkach małżeńskich (o 4,8 pkt proc.). Zwiększył się natomiast udział osób rozwiedzionych (o 1,3 pkt proc.).

Wykres 3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego i faktycznego w 2011 r.

Rozdział VI. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA LUDNOŚCI

1. Poziom wykształcenia

W spisie 2011 wszystkim osobom w wieku 13 lat i więcej ustalano najwyższy ukończony poziom wykształcenia, niezależnie czy był on uzyskany w szkole dziennej, wieczorowej lub w systemie zaocznym. Podstawą zaliczenia osoby do danego poziomu wykształcenia było posiadane świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły.

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w latach 2002-2011, jest wzrost poziomu wykształcenia ludności województwa. W okresie międzypisowym odsetek osób o wykształceniu co najmniej średnim zwiększył się z 39,9% w 2002 r. do 46,0% w 2011 r., tj. o 6,1 pkt proc. Wzrost dotyczył przede wszystkim grupy osób legitymujących się wykształceniem wyższym (z 8,2% w 2002 r. do 14,4% w 2011 r.).

Z kolei zwraca uwagę fakt, że w okresie między dwoma ostatnimi spisami zmniejszył się odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (z 25,0% w 2002 r. do 23,8% w 2011 r.), a także istotnie – o 6,8 pkt proc. – zmniejszył się udział osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym wśród ogółu ludności w wieku 13 lat i więcej.

Tabl. 6/1. **Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci, na podstawie wyników spisów**

Poziom wykształcenia	2002		2011		2002	2011	2002	2011
	w tys.	w %	w tys.	w %	mężczyźni		kobiety	
Ogółem ^a	852,6	100,0	887,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:								
Wyższe	69,7	8,2	127,8	14,4	8,1	12,6	8,3	16,1
Średnie i policealne	269,9	31,7	280,2	31,6	27,5	28,5	35,5	35,5
Zasadnicze zawodowe	213,3	25,0	211,0	23,8	32,2	30,5	18,4	17,5
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	252,9	29,7	203,6	22,9	27,7	21,6	31,5	24,2
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	33,6	3,9	14,1	1,6	3,0	1,2	4,8	1,9

^a W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego poziomu wykształcenia. W NSP 2011 nie ustalono poziomu wykształcenia dla 34,2 tys. osób w wieku 13 lat i więcej przebywających za granicą 12 miesięcy i dłużej.

Struktura ludności według poziomu wykształcenia różni się w zależności od płci. W 2011 r. 12,6% mężczyzn w wieku powyżej 20 lat legitymowało się dyplomem ukończenia szkoły wyższej

i w porównaniu do 2002 r. odnotowuje się wzrost o 4,5 pkt proc. Jeszcze lepiej przedstawia się sytuacja kobiet w tym zakresie. W 2002 r. odsetek kobiet z wyższym wykształceniem wynosił 8,3%, natomiast 9 lat później był już dwa razy wyższy – 1 na 6 kobiet (16,1%) posiadała dyplom ukończenia studiów licencjackich lub magisterskich.

W 2011 r. na podobnym poziomie – w porównaniu do 2002 roku – utrzymywał się odsetek zarówno kobiet jak i mężczyzn legitymujących się wykształceniem średnim (łącznie z policealnym) – odpowiednio 35,5% i 28,5%.

W 2011 r. wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej 30,5% mężczyzn posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe i 17,5% kobiet (odpowiednio o 1,7 i 0,9 pkt proc. mniej w porównaniu do 2002 r.). Kobiety rzadziej są absolwentkami zasadniczych szkół zawodowych, częściej wybierają naukę w szkołach ogólnokształcących, co potwierdza wyższy ich odsetek w grupie osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnym (w 2011 r. 14,2% kobiet wobec 8,4% mężczyzn). Analizując poziom wykształcenia mężczyzn należy podkreślić, że według wyników NSP 2011 nieco rzadziej niż 9 lat temu kończyli oni zasadniczą szkołę zawodową. Odsetek mężczyzn legitymujących się tym poziomem wykształcenia zmniejszył się o 1,7 pkt proc. (w 2002 r. 32,2%).

Wyniki spisu wykazały, że niemal co 4 kobieta (24,2%) miała ukończoną szkołę podstawową (łącznie z gimnazjum), podczas gdy odsetek ten w 2002 r. wyniósł 31,5 %. Wśród mężczyzn było to 21,6% w 2011 r., a 27,7% w 2002 r. Należy jednak pamiętać, że w NSP 2002 nie było jeszcze danych o osobach, które ukończyły szkoły gimnazjalne, ze względu na reformę szkolnictwa z 1999 r. wprowadzającą 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnie gimnazja. Uczniowie gimnazjów kończyli szkołę w czerwcu 2002 r., podczas gdy moment krytyczny spisu obrazował sytuację w dniu 20 maja tego roku. W związku z tym byli oni zaliczani do niższego poziomu wykształcenia, tzn. do podstawowego. Dlatego też obecnie w celu porównania w czasie, dokonywana jest agregacja wyników tych dwóch poziomów wykształcenia.

Czynnikiem różnicującym strukturę ludności według poziomu wykształcenia jest również miejsce zamieszkania. Analizując strukturę poziomu wykształcenia mieszkańców miast i wsi zauważa się, że pomimo wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia, w dalszym ciągu struktura wykształcenia ludności wiejskiej różni się od tej odnotowanej w miastach. Porównując wyniki obu spisów należy stwierdzić, że w dalszym ciągu dominującym poziomem wykształcenia ludności zamieszkałej na wsi jest podstawowe (łącznie z gimnazjalnym) – 29,7%, a także zasadnicze zawodowe – 28,2% ogółu ludności. Wśród ludności miejskiej dominuje wykształcenie średnie (łącznie z policealnym) – udział osób o tym poziomie wykształcenia wyniósł 35,0% w 2011 r. i był o 10 pkt proc. wyższy niż na wsi (25,5%).

W porównaniu do wyników NSP 2002 odnotowano znaczny wzrost osób z wykształceniem wyższym zarówno w miastach jak i na wsi. Według wyników NSP 2011 mieszkańcy miast

legitymujący się wyższym poziomem wykształcenia stanowili ponad 17% ludności w miastach, natomiast na wsi odsetek takich osób wyniósł ponad 9%. Jednak to właśnie na wsi – w porównaniu z wynikiem spisu 2002 r. – odnotowano bardzo dynamiczny wzrost (o ponad 5 pkt proc.) udziału osób o tym poziomie wykształcenia. W NSP 2002 struktura osób, które ukończyły uczelnie wyższe przedstawiała się następująco: 10,3% w miastach i 3,9% na wsi. Z kolei zdecydowanie więcej mieszkańców wsi niż miast posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Odsetki te kształtowały się następująco: 22,5% w miastach i 29,1% na wsi.

Rozpatrując poziom wykształcenia kobiet i mężczyzn na podstawie wyników NSP 2011 należy zauważyć, że zarówno w miastach jak i na wsi to kobiety częściej niż mężczyźni posiadały wykształcenie wyższe. Odsetek kobiet o tym poziomie wykształcenia wynosił 18,9% w miastach i 10,8% na wsi wobec 15,6% mężczyzn w miastach i 7,4% na wsi. Podobną sytuację obserwujemy analizując osoby mieszkające w miastach i na wsi o średnim i policealnym poziomie wykształcenia, gdzie kobiety zdecydowanie częściej niż mężczyźni kończyły tego typu szkoły.

Tabl. 6/2. **Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.**

Poziom wykształcenia	Miasto			Wieś		
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
	w odsetkach					
Wyższe	17,4	15,6	18,9	9,1	7,4	10,8
Średnie i policealne	35,0	32,1	37,5	25,5	22,3	28,7
Zasadnicze zawodowe	21,3	27,5	15,7	28,2	35,6	20,8
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	19,1	17,8	20,3	29,7	28,1	31,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	1,2	0,9	1,4	2,4	1,7	3,0

U w a g a: W podziale nie uwzględniono nieustalonego poziomu wykształcenia.

Zdecydowanie wyższy odsetek mężczyzn, którzy ukończyli zasadniczą szkołę zawodową to ludność wiejska (28,2% ogółu mężczyzn w wieku 13 lat i więcej mieszkających na wsi). W miastach odsetek ten kształtował się na poziomie 21,3%.

Kontynuacja nauki

Spis z 2011 r. dostarczył również informacji o tym, czy osoby posiadające już określony poziom wykształcenia kontynuują edukację. W 2011 r. blisko 123,7 tys. osób spośród ludności w wieku 13 lat i więcej kontynuowało naukę. Wśród kontynuujących naukę 97,3 tys. osób uczyło się

w trybie dziennym, a 26,5 tys. osób w trybie wieczorowym, zaocznym (niestacjonarnym) lub na odległość.

W trybie dziennym kontynuują naukę przede wszystkim absolwenci szkół podstawowych i gimnazjów, stanowiąc ponad 70% ogółu osób uczących się w szkołach dziennych. Z kolei wśród ogółu osób kontynuujących naukę w trybie wieczorowym lub zaocznym więcej kształci się absolwentów szkół średnich, w tym liceów ogólnokształcących – 26,7% i średnich zawodowych (łącznie z policealnymi) – 23,2%. Zwraca uwagę fakt, że odsetek osób, posiadających wyższy poziom wykształcenia i kontynuujących naukę (35,3%) w trybie niestacjonarnym, jest zdecydowanie wyższy niż odsetek osób kontynuujących naukę o wykształceniu poniżej poziomu średniego (14,9%).

Tabl. 6/3. **Ludność w wieku 13 lat i więcej kontynuująca naukę według poziomu wykształcenia i trybu kontynuowania nauki w 2011 r.**

Poziom wykształcenia	Osoby kontynuujące naukę		
	Razem	w trybie dziennym/ stacjonarnym	w trybie wieczorowym, zaocznym (niestacjonarnym), na odległość
Razem	100,0	100,0	100,0
Wyższe z tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym . . .	3,8	0,9	14,4
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty	7,3	3,6	20,9
Średnie zawodowe i policealne	7,6	3,3	23,2
Średnie ogólnokształcące	17,4	14,9	26,7
Zasadnicze zawodowe	2,0	0,4	7,6
Podstawowe i gimnazjalne	59,1	73,2	7,2
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	2,8	3,5	0,1

2. Osoby niepełnosprawne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności odbywało się na zasadzie dobrowolności – ze względu na specyfikę i wrażliwość tematu. Na pytania odpowiadały osoby dorosłe, które wyraziły na to zgodę, natomiast na temat dzieci informacji udzielali rodzice lub opiekunowie.

Jednocześnie podkreślić należy, że w odniesieniu do poprzednich spisów – tematykę badawczą w odniesieniu do niepełnosprawności w spisie 2011 r. poszerzono o: czas trwania ograniczenia zdolności wykonywania zwykłych (podstawowych) czynności życiowych, a także o grupy schorzeń, które powodują ograniczenie zwykłych czynności życiowych osób. Zagadnienia te będą przedmiotem analizy w kolejnych opracowaniach tematycznych z obszaru niepełnosprawności.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
2. osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Wyniki spisu ludności 2011 r. wykazały wstępnie, że liczba osób, które zadeklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zaliczenia do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 170,5 tys., co stanowiło 16,7% ludności województwa, wobec 17,5% w 2002 r.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż w związku z dobrowolnym charakterem pytań dotyczących niepełnosprawności pewna część respondentów odmówiła udzielenia odpowiedzi. Można przypuszczać, że w tej zbiorowości znajdują się osoby niepełnosprawne, które mogą posiadać udokumentowane orzeczenie, jednak nie chciały udzielić odpowiedzi na pytania formularza w części dotyczącej niepełnosprawności. Również braki danych mogą rzutować na uzyskaną w spisie strukturę osób niepełnosprawnych. Bardzo liczną grupą ludności, o której nie zebrano bardziej szczegółowych danych (również w innych obszarach tematycznych) są przede wszystkim osoby przebywające za granicą 12 miesięcy lub dłużej.

Wyniki spisu 2011 dotyczące osób niepełnosprawnych należy traktować jako wstępne. Nadal będą prowadzone pogłębione analizy, których celem będzie zmniejszenie liczby brakujących odpowiedzi, natomiast nie ulegnie już zmianie liczba odmów odpowiedzi przez respondentów.

W świetle powyższych wyjaśnień należy przyjąć, że ogólne liczby osób niepełnosprawnych mężczyzn i kobiet, w miastach i na wsi, uzyskane wstępnie z wyników spisu 2011 – są niedoszacowane. W konsekwencji zaniżone są także odsetki osób niepełnosprawnych w relacji do ogólnej liczby ludności.

Pomimo niedoszacowania ogólnej liczby osób niepełnosprawnych wydaje się zasadne przeprowadzenie analizy zmian w strukturze według rodzaju oraz stopnia niepełnosprawności wśród kobiet i mężczyzn.

Według wyników spisu w 2011 r. wśród ogółu osób niepełnosprawnych w województwie lubuskim 92,4 tys. stanowiły kobiety, których w porównaniu do spisu 2002 odnotowano spadek o 2,6%. W miastach liczba kobiet niepełnosprawnych zwiększyła się o 3,6 tys., natomiast na wsi – zmniejszyła się o 6,1 tys.

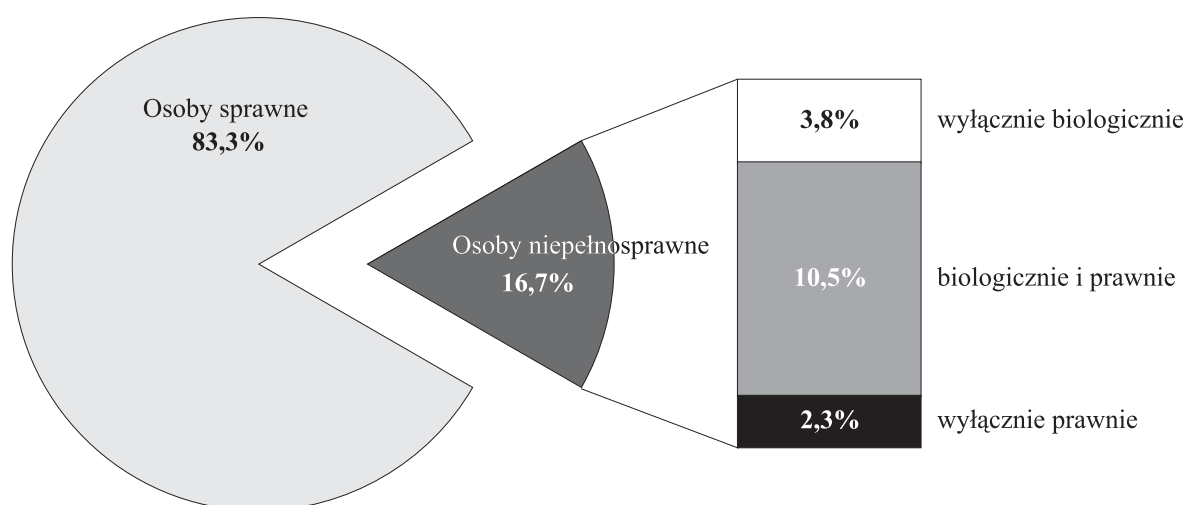
Tabl. 6/4. **Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności – wyniki wstępne**

Wyszczególnienie	2002	2011		2002	2011		2002	2011	
	ogółem			miasta			wieś		
	w tys.	2002= =100		w tys.	2002= =100		w tys.	2002= =100	
Ogółem osoby niepełnosprawne	176,4	170,5	96,7	108,7	113,4	104,3	67,6	57,2	84,5
Mężczyźni	81,5	78,2	95,9	49,9	51,0	102,1	31,6	27,2	86,0
Kobiety.	94,8	92,4	97,4	58,8	62,4	106,1	36,0	29,9	83,2
Niepełnosprawni prawnie	151,7	131,2	86,5	93,7	88,5	94,4	58,0	42,7	73,7
Niepełnosprawni tylko biologicznie.	24,6	39,3	159,6	15,0	24,9	166,1	9,7	14,4	149,5

Niepełnosprawni mężczyźni w 2011 r. stanowili nieco mniej liczną grupę – 81,5 tys. osób. Ich liczebność zmniejszyła się w stosunku do 2002 r. o 4,1%. Podobnie jak u kobiet wzrost liczby niepełnosprawnych mężczyzn widoczny był w miastach (o 2,1%), natomiast spadek na wsi (o 14,0%). Wydaje się, że niepełnosprawność częściej dotyka mieszkańców miast niż wsi.

Istotne zmiany zauważa się analizując poszczególne kategorie osób niepełnosprawnych. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w 2011 r. wyniosła 131,2 tys. i zmniejszyła się w porównaniu do 2002 r. o 13,5%. Zdecydowanie większy spadek liczby osób niepełnosprawnych prawnie odnotowuje się wśród osób mieszkających na wsi - o ponad 1/4, w miastach o ok. 6%. Zmiany w przepisach prawnych i zaostrzenie przepisów dotyczących przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy i podobnych świadczeń spowodowały znaczne zmniejszenie się zbiorowości osób niepełnosprawnych wyłącznie prawnie, tzn. takich które określiły, że posiadają odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, ale nie odczuwają żadnych ograniczeń do wykonywania zwykłych (podstawowych) czynności życiowych związanych z wiekiem. W 2011 r. stanowiły one 2,3% ogółu ludności, natomiast w 2002 r. ich odsetek wynosił 6,4%.

Wykres 4. Osoby niepełnosprawne w 2011 r. (w %ogółu ludności)

Z kolei zwraca uwagę fakt, że zwiększyła się istotnie (o 59,6%) – w porównaniu do wyników spisu 2002 – liczba osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie, tj. takich, które nie posiadają orzeczenia, ale ich subiektywna ocena wskazywała, że miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku. Ich liczba wyniosła 39,3 tys. tj. 3,8% ogółu ludności (w 2002 r. stanowili oni 2,4% ogółu ludności). Zarówno w miastach, jak i na wsi, obserwuje się bardzo dynamiczny wzrost osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie.

Wśród ogółu osób niepełnosprawnych mężczyźni stanowili 46,0%. Rozpatrując ich zbiorowość według podstawowych kategorii zauważa się, że w 2011 r. najliczniejszą grupę spośród nich stanowili ci mężczyźni, którzy deklarowali ograniczenie sprawności oraz posiadanie odpowiedniego orzeczenia wydanego przez organ do tego uprawniony, tzn. niepełnosprawni biologicznie i prawnie. Odsetek ich wyniósł 65,6%. Najczęściej deklarowali umiarkowane ograniczenie sprawności. Natomiast 10,0% spośród ogółu niepełnosprawnych mężczyzn oceniało swoją sprawność, jako całkowicie ograniczoną, a 15,4% jako poważnie ograniczoną.

Znacznie mniejszą grupę osób niepełnosprawnych prawnie i biologicznie stanowiły kobiety, których udział wyniósł 54% wśród ogółu kobiet niepełnosprawnych. Nieco rzadziej niż mężczyźni deklarowały one w tej samej kategorii całkowite ograniczenie sprawności (9,2%). Na podobnym poziomie kształtuje się odsetek kobiet o poważnym ograniczeniu sprawności (15,2%).

Tabl. 6/5. Osoby niepełnosprawne według płci w 2011 r. – wyniki wstępne

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
W tysiącach			
Osoby niepełnosprawne	170,5	78,2	92,4
W odsetkach			
Osoby niepełnosprawne	100,0	100,0	100,0
Niepełnosprawni tylko biologicznie odczuwający ograniczenie sprawności:	23,1	20,5	25,2
całkowite	1,1	0,9	1,2
poważne	5,1	4,4	5,7
umiarkowane	16,9	15,1	18,3
Niepełnosprawni biologicznie i prawnie odczuwający ograniczenie sprawności:	63,2	65,6	61,2
całkowite	9,6	10,0	9,2
poważne	15,3	15,4	15,2
umiarkowane	38,3	40,2	36,7
Niepełnosprawni tylko prawnie o stopniu:	13,7	13,9	13,6
znacznym	1,6	1,5	1,6
umiarkowanym	5,8	5,9	5,8
lekkim	5,1	5,1	5,2
osoby w wieku (0-15) posiadające orzeczenie o niepełnosprawności nieustalonym	0,6	0,7	0,6
osoby w wieku (0-15) posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ustalonym	0,6	0,8	0,5

Wśród zbiorowości osób nieposiadających odpowiedniego orzeczenia, a deklarujących ograniczenie sprawności, mężczyźni stanowili 20,5%, kobiety – 25,2%. W grupie osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie, zarówno mężczyźni jak i kobiety, najczęściej deklarowali umiarkowane ograniczenie sprawności (odpowiedni 15,1% i 18,3%). Należy zauważyć, że w omawianej grupie niepełnosprawnych osoby oceniające swoje ograniczenie sprawności jako całkowite stanowiły najniższy udział w porównaniu z osobami, które oprócz ograniczenia sprawności posiadają stosowne orzeczenie.

Jednocześnie zwraca uwagę fakt, że wśród ogółu niepełnosprawnych mężczyzn jak i kobiet, ok. 14% niepełnosprawnych – niezależnie od płci – posiadało wyłącznie prawne orzeczenie potwierdzające stopień niepełnosprawności, natomiast nie odczuwało żadnego ograniczenia sprawności w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych.

3. Ludność według źródeł utrzymania

W NSP 2011 ustalano źródła dochodów (główne i dodatkowe), z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb ludności uzyskane w ciągu całego roku (12 miesięcy) poprzedzających moment krytyczny spisu, tj. dzień 31 marca. Nie zbierano natomiast danych dotyczących wysokości uzyskiwanych dochodów.

Główne źródło utrzymania osoby jest to źródło przynoszące jej największy dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów – było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.

W spisie 2011 wyróżniono następujące grupy źródeł utrzymania:

- dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej (również sezonowej, dorywczej bez formalnej umowy) niezależnie od charakteru zatrudnienia – pracujący najemnie, na rachunek własny, a także pomagający w prowadzeniu działalności gospodarczej bez umownego wynagrodzenia członkowie wspólnego gospodarstwa domowego,
- dochody z własności,
- dochody z wynajmu,
- niezarobkowe źródło (w tym świadczenia społeczne: emerytury, renty, zasiłki, również świadczenia przedemerytalne),
- pozostałe źródła osobno nie wymienione (w 2002 r. zaliczane do innych niezarobkowych źródeł).

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność można podzielić na dwie podstawowe kategorie: ludność posiadającą własne źródła utrzymania (w wieku 15 lat i więcej), tj. dochody z pracy, ze źródeł niezarobkowych i pozostałych, oraz ludność utrzymywaną. Do ludności utrzymywanej zaliczono wszystkie osoby niezależnie od wieku nieposiadające własnych źródeł dochodów (w tym dzieci do lat 14-tu).

Porównując wyniki spisu ludności z 2011 r. z danymi uzyskanymi z poprzedniego spisu – można zaobserwować istotne zmiany dotyczące struktury ludności według źródeł utrzymania. W 2011 r. w województwie lubuskim 663,9 tys. osób posiadało własne źródło dochodów, którymi mogły być: dochody z pracy, dochody pochodzące ze świadczeń społecznych (tzw. niezarobkowych źródeł utrzymania) lub dochody z własności, tj. z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów, dochodów z lokat kapitałowych, z odsetek z oszczędności i udziału w zyskach przedsiębiorstw. Udział tych osób w ogólnej liczbie ludności województwa lubuskiego w 2011 r. wynosił 64,9% i był o prawie 6 pkt proc. wyższy w porównaniu do wyników spisu z 2002 r.

Niewątpliwym wpływem na struktury ludności według źródeł utrzymania mają czynniki demograficzne, w tym znaczne zmniejszenie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 241,9 tys. w 2002 r. do 194,7 tys. w 2011 r.). Należy podkreślić, że osoby z tej grupy wieku bardzo rzadko deklarują własne źródła, pozostając niemal w stu procentach głównie na utrzymaniu. Również braki danych mogą rzutować na zniekształcenie struktur według różnych cech, w tym szczególnie w kwestiach ekonomicznych. Bardzo liczną grupą ludności, o której nie zebrano bardziej szczegółowych danych w różnych obszarach tematycznych, są przede wszystkim osoby przebywające za granicą 12 miesięcy lub dłużej. W przypadku danych o źródłach utrzymania braki odpowiedzi dotyczą ok. 51 tys. osób, w tym ok. 33,7 tys. osób – przebywających za granicą przez okres co najmniej 1 roku.

Tabl. 6/6. Ludność według głównego źródła utrzymania i płci na podstawie wyników spisów

Główne źródło utrzymania	2002		2011				2002=100
	ogółem		ogółem		mężczyźni	kobiety	
	w tys.	w %	w tys.	w %	w %	w %	
Ogółem^a	1009,0	100,0	1022,8	100,0	100,0	100,0	101,4
Posiadający własne źródło utrzymania . .	597,4	59,2	663,9	64,9	65,8	64,1	111,1
w tym:							
Dochody z pracy	301,1	29,8	381,2	37,3	42,7	32,1	126,6
najmniej	244,7	24,3	324,4	31,7	35,3	28,3	132,6
na rachunek własny ^b . .	56,4	5,6	56,9	5,6	7,4	3,8	100,7
Niezarobkowe źródło i pozostałe źródła osobno nie wymienione ^c	295,7	29,3	281,9	27,6	23,0	31,9	95,3
Na utrzymaniu	397,4	39,4	308,2	30,1	29,4	30,8	77,6

^a W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego źródła utrzymania dla osób przebywających za granicą co najmniej 12 miesięcy i pozostałych. ^b Łącznie z dochodami z wynajmu. ^c Dla porównania z NSP 2002 łącznie z pozostałymi dochodami osobno nie wymienionymi.

W 2011 r. dochody z pracy jako źródło utrzymania deklarowało 381,2 tys. osób i liczba ich w porównaniu do wyników spisu 2002 wzrosła o ponad 80 tys., tj. o 26,6%. Należy zwrócić uwagę, że największą dynamikę zmian w porównaniu do 2002 r. obserwuje się w odniesieniu do

źródła, jakim były dochody z pracy najemnej. W 2011 r. z dochodów w tej grupie utrzymywało się 324,4 tys. osób (31,7%), natomiast w 2002 r. – 244,7 tys. (wzrost o 1/3). Udział osób utrzymujących się z pracy na rachunek własny pozostał na poziomie poprzedniego spisu (5,6%). Zdecydowanie natomiast zmniejszyła się liczba osób będących na utrzymaniu (o ok. 90 tys.) oraz ich udział (o ok. 10 pkt proc.) w strukturze ekonomicznej ludności.

Istotnym czynnikiem różnicującym strukturę według źródeł utrzymania jest płeć. W 2011 r. mężczyźni nieco częściej niż kobiety posiadali własne źródła utrzymania – odpowiednio 65,8% i 64,1%. Wśród mężczyzn źródłem utrzymania częściej był dochód z pracy 42,7% i były to zarobki uzyskiwane przede wszystkim z pracy najemnej (35,3%) oraz na rachunek własny (7,4%). Dla 23% mężczyzn, niezarobkowe źródło i pozostałe źródła dochodów (łącznie) stanowiły główne źródło utrzymania w ciągu roku poprzedzającego spis. Nieco mniej niż 30% mężczyzn pozostawało na utrzymaniu (podobny odsetek dotyczy kobiet - ok. 31%).

Pomimo, że struktura podstawowego podziału ludności według źródeł utrzymania tzn. na posiadających własne źródła i utrzymywanych jest zbliżona dla obu płci, to rozpatrując poszczególne rodzaje źródeł kobiet i mężczyzn obserwuje się istotne różnice. Niemal co trzecia kobieta (32,1%) deklarowała dochody z pracy jako główne źródło utrzymania i różnica na niekorzyść kobiet w porównaniu do mężczyzn wyniosła ponad 10 pkt proc. Kobiety znacznie rzadziej (3,8%) uzyskiwały dochody z pracy na rachunek własny niż mężczyźni. Jednocześnie prawie równie często jak z dochodów z pracy kobiety utrzymywały się z niezarobkowych źródeł (31,9%).

Jak wykazały wyniki spisu przeprowadzonego w 2011 r. zmieniła się struktura wieku ludności, co może mieć wpływ na indywidualne źródła utrzymania poszczególnych osób. Analizując wiek oraz źródło utrzymania można stwierdzić pewne prawidłowości. Osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) nie posiadają na ogół własnych źródeł dochodów pozostając głównie na utrzymaniu (98,1%), tylko 0,8% posiadało własne źródła utrzymania. Zmiany w strukturze źródeł utrzymania można zaobserwować w starszych grupach wieku.

W wieku produkcyjnym przeszło 3/4 osób niezależnie od płci i aktywności zawodowej posiadało własne źródła utrzymania, wśród których dominowały dochody z pracy (56,2%). Źródła niezarobkowe stanowiły podstawę utrzymania dla 19,8% osób spośród tej grupy, pozostawanie na utrzymaniu deklarowało 17,1%. Poddając bardziej szczegółowej analizie osoby w wieku aktywności zawodowej stosowany jest zwykle podział na osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata, niezależnie od płci) oraz w wieku produkcyjnym niemobilnym (45-59 lat kobiety i 45-64 lata mężczyźni).

Tabl. 6/7. **Ludność według głównego źródła utrzymania, płci i ekonomicznych grup wieku w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania ^a		
		w tym		
		dochody z pracy	niezarobkowe i pozostałe	na utrzymaniu
		w %		
Ogółem	1022,8	37,3	27,6	30,1
W wieku:				
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	194,7	0,2	0,6	98,1
Produkcyjnym (18-59/64)	671,6	56,2	19,8	17,1
Mobilnym (18-44)	412,1	59,5	9,8	21,9
Niemobilnym (45-59/64)	259,5	50,8	35,8	9,6
Poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej)	156,5	2,3	94,3	1,4
Mężczyźni	498,2	42,7	23,0	29,4
W wieku:				
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	99,7	0,2	0,6	98,2
Produkcyjnym (18-64)	354,0	59,7	20,3	13,7
Mobilnym (18-44)	210,1	65,0	8,3	18,6
Niemobilnym (45-64)	143,9	52,0	37,8	6,5
Poprodukcyjnym (65 lat i więcej) ..	44,4	2,3	95,2	0,4
Kobiety	524,7	32,1	31,9	30,8
W wieku:				
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	95,0	0,2	0,7	98,1
Produkcyjnym (18-59)	317,6	52,2	19,3	21,0
Mobilnym (18-44)	202,0	53,9	11,4	25,3
Niemobilnym (45-59)	115,6	49,4	33,2	13,4
Poprodukcyjnym (60 lat i więcej) ..	112,0	2,3	93,9	1,8

^a W dalszym podziale nie uwzględniono dochodów z własności i nieustalonego źródła utrzymania.

Analizując źródła utrzymania osób będących w wieku mobilnym – w porównaniu do ogółu ludności w wieku produkcyjnym – obserwuje się mniejszy odsetek osób posiadających własne źródła utrzymania (69,3%), a większy odsetek osób utrzymywanych – 21,9%. Jednocześnie wśród posiadających własne źródła utrzymania większy był odsetek osób utrzymujących się z pracy (o ponad 3 pkt proc.), natomiast zdecydowanie mniej osób deklarowało źródła niezarobkowe w porównaniu do ogółu osób w wieku produkcyjnym (o 10 pkt proc.).

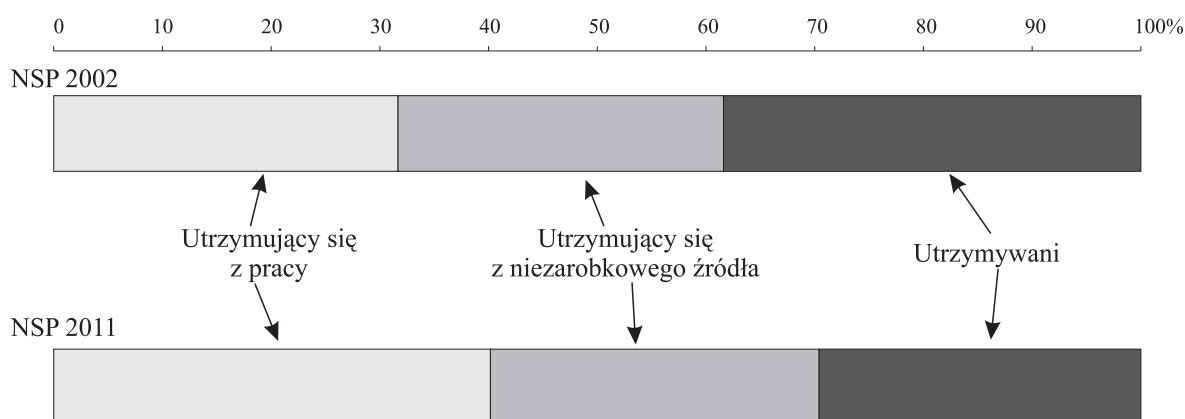
W wieku niemobilnym 86,6% ludności deklaruowało posiadanie własnych źródeł utrzymania, wśród nich 50,8% stanowiły dochody z pracy i 35,8% z niezarobkowych źródeł, co oznacza, że w tej grupie wieku znalazła się część osób, które zakończyły już pracę zawodową i korzystają ze świadczeń emerytalnych lub innych świadczeń społecznych. Niemal 10% osób w tej grupie pozostaje na utrzymaniu.

Zupełnie inna jest sytuacja osób w wieku poprodukcyjnym. Niemalże sto procent osób z tej grupy (96,6%) posiadała własne źródła utrzymania. Aż 94,3% stanowiły źródła niezarobkowe, a dla 2,3% osób były to dochody z pracy, natomiast 1,4% deklaruowało pozostawanie na utrzymaniu.

Struktura ludności według źródeł utrzymania różni się dla mężczyzn oraz kobiet. Także miejsce zamieszkania determinuje posiadane źródła utrzymania. W latach dzielących oba spisy powszechne obserwuje się zmiany w miastach i na wsi, w podstawowych strukturach ludności według posiadanych źródeł, które stanowiły podstawę ich utrzymania.

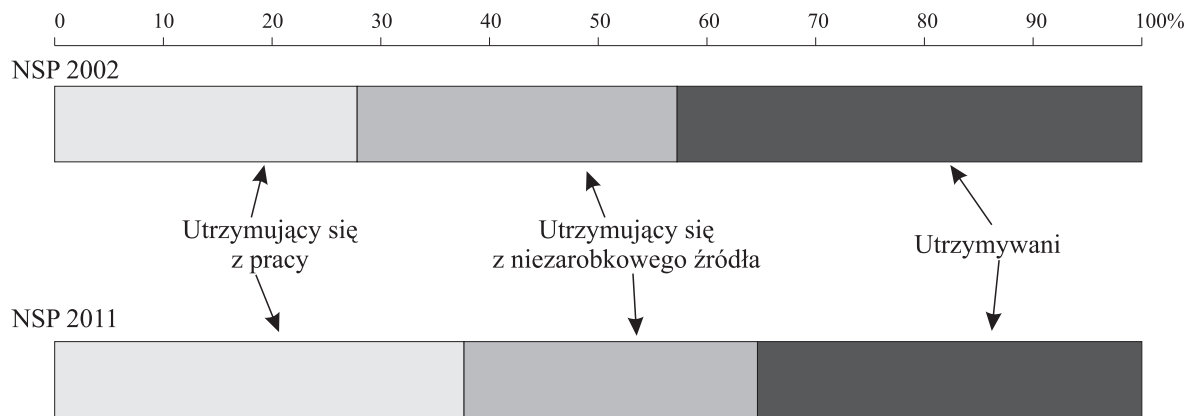
W miastach w 2011 r. odsetek osób posiadających własne źródła utrzymania sięgnął 66,6% i był znacznie wyższy (o przeszło 6 pkt proc.) w porównaniu z 2002 r. Oceniając sytuację mieszkańców miast można stwierdzić, że odsetek osób utrzymujących się z pracy wyniósł 38,0% i w zestawieniu z wynikami spisu z 2002 r. znacznie się zwiększył (o 6,9 pkt proc.), natomiast z niezarobkowego źródła utrzymywało się 28,6% ludności miejskiej, podobnie jak w 2002 r. (spadek o 0,8 pkt proc.).

Wykres 5. Ludność w miastach według głównego źródła utrzymania

Podobnie jak w miastach, również na wsi w 2011 r. odnotowujemy zwiększenie się odsetka osób wśród ogółu ludności tam mieszkającej posiadającej własne źródła utrzymania do 61,8%, wobec 56,8% w 2002 r. Spowodowane było to przede wszystkim wzrostem (o 8,4 pkt proc.) odsetka osób utrzymujących się głównie z pracy 36,0% w 2011 r. (w 2002 r. 27,6%). Niezarobkowe źródła stanowiły podstawę utrzymania dla co czwartego mieszkańca obszarów wiejskich (w 2002 r. 29,2%).

Wykres 6. Ludność na wsi według głównego źródła utrzymania w latach 2002 i 2011

Zarówno w miastach jak i na wsi obserwowany jest znacznie mniejszy udział ludności nie posiadających własnych źródeł dochodów – pozostających na utrzymaniu. O ile w 2002 r. ich odsetek w miastach wyniósł 37,7% i 42,4% na wsi, to według wyników spisu w 2011 r. udział takich osób wyniósł odpowiednio: 28,0% i 33,8%.

Analizując źródła utrzymania ludności w poszczególnych województwach zauważa się, że w większości województw odsetek utrzymujących się głównie z pracy zbliżony był do średniej dla całego kraju (37,8%). Najniższy odsetek utrzymujących się z pracy odnotowano w województwach: podkarpackim 33,3%, warmińsko-mazurskim 34,9% oraz świętokrzyskim 35,2%. Województwa, w których udział dochodów z pracy w strukturze według źródeł utrzymania był znacznie wyższy niż średnia dla Polski to: mazowieckie 41,5%, wielkopolskie 40,6% oraz łódzkie 39,0%.

Odsetek osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wyniósł dla Polski 25,3%. W większości województw odsetek ludności utrzymującej się z tego rodzaju źródeł jest zbliżony do średniej. Najniższy odsetek osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wyodrębniono w województwach: pomorskim 23,2%, wielkopolskim 23,7%, małopolskim 23,9% oraz mazowieckim 24,1%, natomiast najwyższy odsetek odnotowano w województwie łódzkim 28,2%.

Odsetek osób, które nie posiadają własnych źródeł utrzymania pozostając tym samym na utrzymaniu wyniósł dla kraju 30,2%. Odsetki dla większości województw oscylowały wokół średniej. Zwraca uwagę fakt, że w województwach, w których są najniższe odsetki utrzymujących się z pracy, obserwuje się również wysoki odsetek osób pozostających na utrzymaniu. Do takich województw należą: podkarpackie (33,6%), świętokrzyskie (31,3%) oraz warmińsko-mazurskie (31,3%).

Rozdział VII. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Zgodnie z międzynarodowymi standardami stosowanymi w statystyce rynku pracy ludność dzieli się na trzy podstawowe kategorie, istotne z punktu widzenia podaży pracy i jednoczesnego dopasowania do strony popytowej. Są to: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Za minimalny wiek wejścia na rynek pracy przyjmuje się umownie moment ukończenia 15-go roku życia, nie wyznaczając jednocześnie górnej granicy wieku kończącego aktywność zawodową. Określa się natomiast precyzyjne ramy czasowe pozwalające na jednoznaczne uchwycenie stopnia dopasowania obu stron rynku pracy – podażowej i popytowej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia (25-31 marca 2011 r.):

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany) aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierną zawodowo stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne (tzn. nie pracują i nie chcą pracować lub chcą ale nie spełniają ww. warunków zaliczenia ich do bezrobotnych).

Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię **aktywnych zawodowo**.

Do podstawowych wskaźników zaprezentowanych w raporcie i opisujących sytuację na rynku pracy należą:

- *współczynnik aktywności zawodowej – stosunek liczby aktywnych zawodowo do sumy aktywnych i biernych zawodowo,*
- *wskaźnik zatrudnienia – stosunek liczby pracujących do sumy aktywnych i biernych zawodowo,*
- *stopa bezrobocia – stosunek liczby bezrobotnych do aktywnych zawodowo.*

W NSP 2011 **pytania dotyczące aktywności ekonomicznej skierowano tylko do osób zamieszkałych w mieszkaniach**, w związku z tym nie ma możliwości określenia statusu na rynku pracy osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz bezdomnych. Poza zakresem analizy znalazły się także osoby, które co prawda podlegały badaniu, ale dla których nie udało się ustalić jaki mają status na rynku pracy, co w znacznej części wynikało z faktu przebywania tych osób za granicą. W sumie w województwie lubuskim dla 50,1 tys. osób nie ustalono statusu na rynku pracy.

W 2011 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej w województwie lubuskim liczyła 445,6 tys. osób, co stanowiło 54,7% ogółu ludności w tej grupie wieku sklasyfikowanej według statusu na rynku pracy. Liczba aktywnych zawodowo wzrosła w stosunku do 2002 r. o 7,4 tys. osób tj. o 1,7%.

Tabl. 7/1. **Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^b	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
w tysiącach						w %			
Ludność faktyczna (20 V 2002 r.) . . .	820,8	438,2	319,4	118,8	362,5	20,1	54,7	39,9	27,1
mężczyźni	394,0	235,9	171,5	643,8	148,7	9,3	61,3	44,6	27,3
kobiety	426,8	202,3	147,9	543,9	213,7	10,8	48,6	35,6	26,9
Miasta	538,8	287,9	212,4	75,5	235,1	15,8	55,0	40,6	26,2
Wieś	282,1	150,3	107,0	43,3	127,4	4,3	54,1	38,5	28,8
Ludność faktyczna (31 III 2011 r.) . . .	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
mężczyźni	417,4	246,1	213,5	32,6	147,7	23,6	62,5	54,2	13,2
kobiety	448,0	199,5	169,8	29,7	222,0	26,4	47,3	40,3	14,9
Miasta	555,6	288,5	249,6	38,9	233,1	34,0	55,3	47,9	13,5
Wieś	309,7	157,1	133,7	23,4	136,6	16,0	53,5	45,5	14,9

^a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem.

^b Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy.

Na zbiorowość aktywnych zawodowo składa się 383,3 tys. pracujących (wzrost w porównaniu z 2002 r. o 20,0% oraz 62,2 tys. bezrobotnych (spadek o 56,6%). Oznacza to, że nieco rzadziej niż co druga osoba w wieku 15 lat i więcej sklasyfikowana według statusu na rynku pracy miała pracę (o czym świadczy wskaźnik zatrudnienia wynoszący 47,0% wobec 39,9% w 2002 r.), a ponadto – co siódma osoba spośród ogółu aktywnych zawodowo (czyli pracujących lub poszukujących pracy i gotowych do jej podjęcia) – miała problemy z zatrudnieniem/znalezieniem pracy (stopa bezrobocia – 14,0% wobec 27,1% w 2002 r.).

W tym samym okresie liczba biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej wyniosła 369,7 tys. osób i była wyższa od notowanej w 2002 r. o 2,0% (o 7,2 tys. osób).

Omawiane zmiany w populacji aktywnych zawodowo, a także wśród osób biernych zawodowo w większym stopniu uwidoczniły się w zbiorowości mężczyzn niż kobiet, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania - większe zmiany zanotowano wśród mieszkańców wsi.

Liczebność populacji aktywnych zawodowo mężczyzn wzrosła pomiędzy 2002 r., a 2011 r. o 10,2 tys. osób, tj. o 4,3%, a liczba aktywnych zawodowo kobiet była w 2011 r. niższa o 2,8 tys., tj. o 1,4% w porównaniu z wynikami uzyskanymi w spisie 2002. W tym samym okresie zbiorowość biernych zawodowo mężczyzn zmniejszyła się o 1,0 tys. o w stosunku do stanu z 2002 r., natomiast znacznie wzrosła populacja biernych zawodowo kobiet (o 8,3 tys.).

Liczba aktywnych zawodowo osób zamieszkałych na wsi była w 2011 r. większa od notowanej w spisie z 2002 r. o 6,8 tys., tj. o 4,5%, natomiast grupa aktywnych zawodowo mieszkańców miast nieznacznie wzrosła w omawianym okresie o 0,6 tys., tj. o 0,2%. Jednocześnie liczba osób biernych zawodowo na wsi zwiększyła się o 9,2 tys., tj. o 7,2%, a w miastach zmniejszyła się o 2,0 tys., tj. o 0,9%.

Dogodną dla porównań zmian na rynku pracy miarą statystyczną jest współczynnik aktywności zawodowej. Współczynnik wyznaczony dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej wynosił w 2011 r. 54,7% i pozostał na takim samym poziomie jak w 2002 r. Oznacza to, że niewiele ponad połowa ludności w tej grupie wieku pracowała lub poszukiwała pracy, tzn. była aktywna zawodowo.

W obu analizowanych spisach powszechnych mężczyźni charakteryzowali się wyższą aktywnością zawodową niż kobiety (obrazują to współczynniki liczone zarówno w stosunku do ludności w wieku 15 lat i więcej, jak i w odniesieniu do ludności w wieku produkcyjnym. Wynika stąd, że obecnie na 100 mężczyzn w wieku 15 lat i więcej przypada przeciętnie 59 aktywnych zawodowo, a w grupie kobiet tylko 45 na 100 pracuje lub poszukuje pracy. Analiza powyższych danych wskazuje, że w okresie 2002-2011 zwiększyła się rozpiętość między wskaźnikami wyznaczanymi dla mężczyzn i kobiet. W 2002 r. wynosiła ona 12,7 pkt proc., a w 2011 r. 15,2 pkt proc. Zmiana ta jest efektem wzrostu aktywności zawodowej mężczyzn oraz obniżaniem się aktywności zawodowej kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia 2011 r. dla mężczyzn ukształtował się na poziomie 54,2% i był wyższy w porównaniu z 2002 r. o 9,6 pkt. proc, natomiast wśród populacji kobiet wyniósł 40,3%, tj. o 4,7 pkt proc. więcej niż w spisie z 2002 r.

Również stopa bezrobocia kształtowała się korzystniej dla mężczyzn (13,2% wobec 27,3% w 2002), niż kobiet (14,9% w analizowanym okresie wobec 26,9% w 2002 r.).

Porównanie dokonane na podstawie wyników dwóch ostatnich spisów dla ludności zamieszkałej w miastach i na wsi wykazało, że wzrosło zróżnicowanie między współczynnikami aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkałej w miastach i na wsi. W 2002 r. wynosiło 0,9 pkt proc., a w 2002 r. 1,8 pkt proc. Zwiększyła się również rozpiętość pomiędzy wskaźnikiem zatrudnienia z 0,9 pkt proc. w 2002 r. do 1,8 pkt proc. w 2011 r. zmniejszyło się jednocześnie zróżnicowanie między stopą bezrobocia ludności zamieszkałej w miastach i na wsi z 2,6 pkt proc. w 2002 r do 1,4 pkt proc. w 2011 r.

Podsumowując zarówno w 2002 r., jak i 2011 r. wśród aktywnych zawodowo przeważali liczebnie mężczyźni (wśród pracujących, jak i bezrobotnych), natomiast kobiety dominowały w grupie biernych zawodowo, co ma związek zarówno z przerwą w wykonywaniu pracy ze względu na wypełnianie obowiązków rodzinnych, jak i z wcześniejszym niż u mężczyzn progiem wieku emerytalnego i dłuższym, przeciętnym trwaniem życia. Znalazło to swoje przełożenie w zróżnicowaniu podstawowych wskaźników dotyczących rynku pracy – zdecydowanie wyższy współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia mężczyzn niż kobiet. Kobiety miały także większe trudności ze znalezieniem pracy, o czym świadczy wyższa stopa bezrobocia.

Miejsce zamieszkania także w istotny sposób różnicuje status na rynku pracy poszczególnych osób. Generalnie większa liczebność każdej z analizowanych zbiorowości w przypadku miast wynika bezpośrednio z większej liczby mieszkańców, natomiast samo zróżnicowanie sytuacji na rynku pracy tych dwóch zbiorowości (osób zamieszkałych w miastach lub na wsi) pokazują wskaźniki rynku pracy – wyższy współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia oraz niższa stopa bezrobocia wskazują na nieco lepszą sytuację w miastach niż na wsi.

Istotną cechą z punktu widzenia sytuacji osób na rynku pracy jest wiek. Z uwagi na potencjalne wykorzystanie istniejących zasobów pracy istotna jest odrębna analiza poświęcona sytuacji na rynku pracy osób w wieku produkcyjnym, co w polskich warunkach prawnych na moment spisu oznaczało dla mężczyzn wiek 18-64 lata, a dla kobiet: 18-59 lat. Już samo ograniczenie populacji ze względu na wiek zmniejsza, co oczywiste, liczebność poszczególnych kategorii na rynku pracy (w tym o ponad połowę biernych zawodowo), ale także – ich proporcje względem siebie. Ponad 2/3 zbiorowości osób w wieku produkcyjnym w województwie lubuskim pracuje lub aktywnie poszukuje pracy i jest gotowych do jej podjęcia (współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym wyniósł – 69,8%, podczas gdy liczony dla zbiorowości

osób w wieku 15 lat i więcej – 54,7%). W przypadku zbiorowości osób w wieku produkcyjnym zdecydowanie większy jest odsetek osób pracujących niż w przypadku całej populacji w wieku 15 lat i więcej (wskaźnik zatrudnienia – 59,9% wobec 47,0%). Stopa bezrobocia w populacji osób w wieku produkcyjnym także jest nieco wyższa i wynosi 14,1% (wobec 14,0%).

Tabl. 7/2. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.

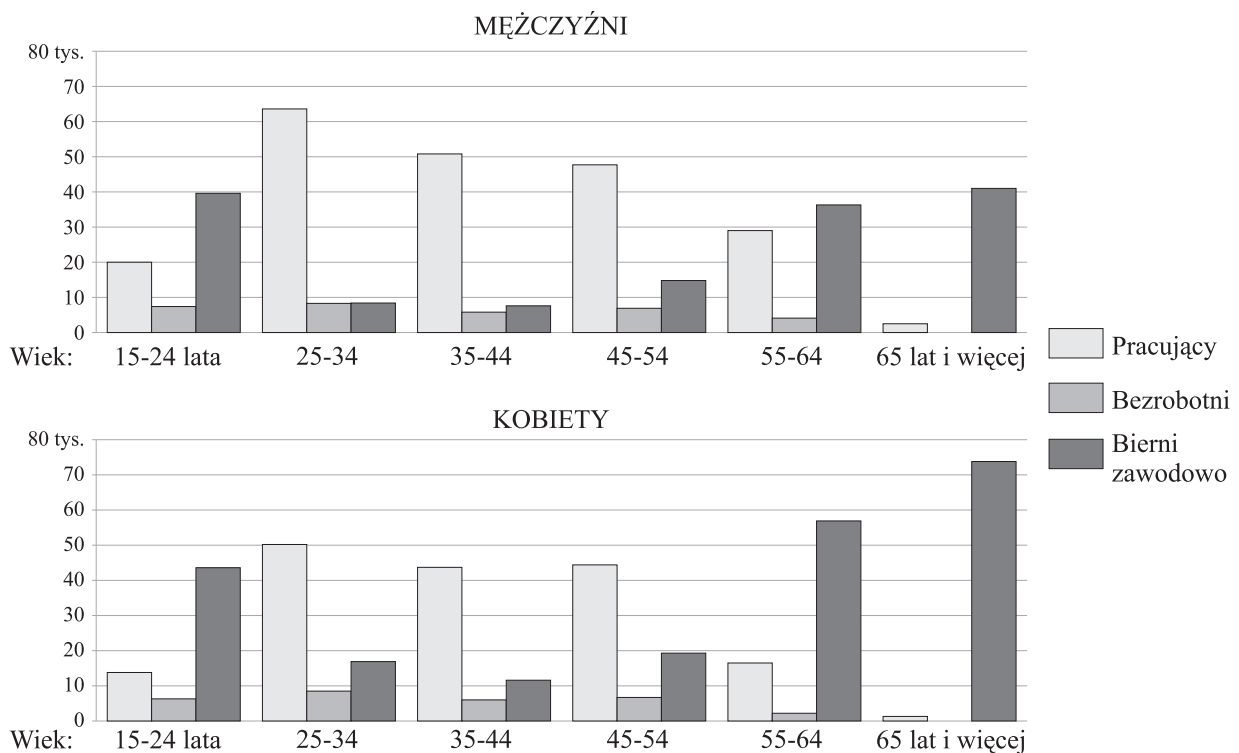
Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^a	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
Ogółem^b	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
15-24 lat.	139,1	47,5	33,8	13,7	83,2	8,5	36,4	25,8	28,9
25-34	175,3	130,5	113,7	16,8	25,3	19,5	83,8	73,0	12,9
35-44	134,9	106,3	94,5	11,8	19,2	9,4	84,7	75,3	11,1
45-54	146,2	105,6	92,1	13,5	34,0	6,5	75,6	65,9	12,8
55-64	148,7	51,7	45,4	6,3	93,2	3,8	35,7	31,3	12,2
65 lat i więcej.	121,1	3,9	3,8	0,0	114,8	2,4	3,3	3,2	1,5
Z ogółem wiek ^c									
przedprodukcyjny	37,2	0,8	0,7	0,1	34,9	1,6	2,3	1,9	17,4
produkcyjny.	671,6	437,2	375,3	61,8	189,0	45,4	69,8	59,9	14,1
mobilny.	412,1	283,5	241,3	42,2	92,8	35,8	75,3	64,1	14,9
niemobilny	259,5	153,7	134,0	19,6	96,3	9,6	61,5	53,6	12,8
poprodukcyjny.	156,5	7,6	7,3	0,3	145,8	3,1	4,9	4,8	3,4

^a Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. ^b Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. ^c Przedprodukcyjny – 15-17 lat; produkcyjny – dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat; mobilny 18-44 lata; niemobilny – dla mężczyzn 45-64 lata, dla kobiet 45-59 lat, poprodukcyjny – dla mężczyzn 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat i więcej.

Analizując bardziej szczegółowo grupy wieku zauważyć można, że w stosunkowo najlepszej sytuacji znajdują się osoby w wieku 25-44 lata oraz w nieco mniejszym stopniu w grupie 45-54 lata. Świadczy o tym zarówno wskaźnik zatrudnienia – wyższy niż dla innych grup wieku, jak i stopa bezrobocia – niższa niż dla ogółu badanej zbiorowości i dużo niższa niż

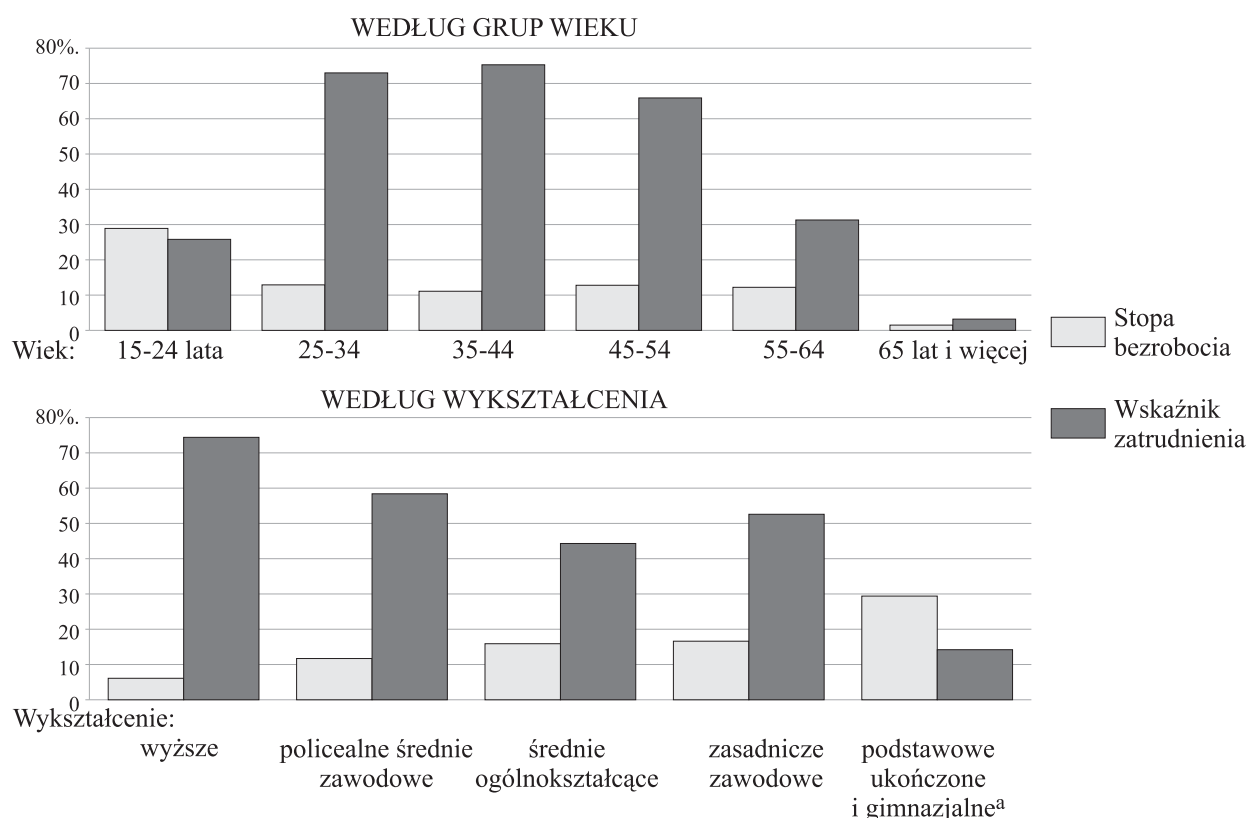
w przypadku osób do 24 roku życia. W szczególnej sytuacji znajdują się właśnie osoby młode – do tej populacji należą zarówno osoby bierne zawodowo, które ze względu m.in. na naukę jeszcze nie weszły na rynek pracy (uczniowie, studenci) lub na jakiś czas się zdezaktywizowały (powrót do edukacji, obowiązki macierzyńskie/rodzinne lub inne powody), jak też osoby, które aktywizują się na rynku pracy i poszukują pracy, często pierwszej w życiu, a część z nich próbuje ugruntować swoją pozycję zawodową. Im „starsze” roczniki osób młodych, tym coraz więcej osób wchodzi na rynek pracy, w zależności od ukończonego poziomu edukacji i decyzji o kontynuowaniu, bądź nie, dalszej nauki (z ewentualną możliwością łączenia nauki z pracą), co pokazuje wskaźnik zatrudnienia. Natomiast o trudności w aktywizacji i zetknięciu się z realiami rynku pracy świadczy stopa bezrobocia osób młodych do 24 roku życia – dużo wyższa niż w pozostałych grupach wieku.

Wykres 7. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci w 2011 r.

Po przekroczeniu umownych granic wieku mobilnego (18-44 lata) ujawnia się kolejna prawidłowość – im starsze osoby, tym zarówno odsetek pracujących, jak i aktywnych zawodowo w populacji ogółem (wskaźnik zatrudnienia i współczynnik aktywności zawodowej) – obniżają się. Analizując skalę i poziom zatrudnienia tej grupy osób, szczególnie z uwzględnieniem płci, należy pamiętać o istniejących prawnych granicach wieku emerytalnego, różnych dla kobiet i mężczyzn.

Wykres 8. Wskaźnik zatrudnienia oraz stopa bezrobocia według grup wieku i poziomu wykształcenia

^a Łącznie z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Wykształcenie to kolejna cecha różnicująca sytuację na rynku pracy poszczególnych osób. Generalnie – im wyższy poziom ukończonego wykształcenia – tym większe są szanse na podjęcie pracy, chociaż nawet studia wyższe nie są gwarancją pełnego sukcesu w znalezieniu pracy, szczególnie na początkowym etapie. Niemniej jednak, to wśród osób z wykształceniem wyższym w województwie lubuskim jest największy odsetek pracujących (wskaźnik zatrudnienia 74,4%), i najmniej aktywnych zawodowo mających problemy ze znalezieniem pracy (stopa bezrobocia – 6,1%). Na drugim biegunie znajdują się osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym. Stopa bezrobocia dla tej zbiorowości wyniosła 29,4%, co oznacza, że blisko co trzecia osoba spośród aktywnych zawodowo o niskim poziomie wykształcenia nie mogła znaleźć zatrudnienia.

Osoby z wykształceniem co najmniej średnim stanowiły 63,8% ogółu pracujących. Pracujące kobiety charakteryzowały się korzystniejszą strukturą wykształcenia niż mężczyźni. Osoby z wykształceniem średnim i wyższym stanowiły 75,0% ogółu pracujących kobiet, podczas gdy dla mężczyzn analogiczny odsetek wynosił 54,8%.

W zbiorowości ogółu bezrobotnych osoby z analogicznym wykształceniem stanowiły 45,7% zbiorowości (35,5% bezrobotnych mężczyzn i 56,8% bezrobotnych kobiet).

Tabl. 7/3. **Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^a	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
Ogółem^b	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
Wyższe	127,8	101,2	95,1	6,1	26,6	0,0	79,2	74,4	6,1
Policealne i średnie zawodowe	179,1	118,4	104,5	13,9	60,7	0,0	66,1	58,4	11,7
Średnie ogólnokształcące	101,1	53,2	44,8	8,4	47,8	0,0	52,7	44,3	15,9
Zasadnicze zawodowe	211,0	133,1	111,0	22,2	77,8	0,0	63,1	52,6	16,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^c	196,2	39,6	27,9	11,6	156,6	0,0	20,2	14,2	29,4
Nieustalony poziom wykształcenia	50,235	0,0	0,0	0,0	0,2	50,0	22,8	11,8	48,0

a Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. *b* Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. *c* Łącznie z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Dla charakterystyki osób pracujących ważną informacją jest status zatrudnienia.

W województwie lubuskim największą zbiorowość stanowią pracownicy najemni – 83,9%, w tym zdecydowana większość to pełnozatrudnieni (91,8% ogółu pracowników najemnych). Wśród pozostałych pracujących 15,0% stanowią pracujący na własny rachunek (28,2% tej zbiorowości stanowili pracodawcy), a 1,1% – pomagający bez wynagrodzenia członkowie rodziny.

Struktura populacji mężczyzn i kobiet według statusu zatrudnienia kształtowała się podobnie. Zarówno mężczyźni, jak i kobiety, najczęściej pracowali jako pracownicy najemni, przy czym w przypadku kobiet odsetek ten był wyższy i wynosił 87,4%, dla mężczyzn – 81,1%.

Mężczyźni częściej niż kobiety pracowali na własny rachunek (odpowiednio 18,0% ogółu pracujących mężczyzn i 11,2% ogółu pracujących kobiet). Mężczyźni częściej byli również pracodawcami (5,1%, wobec 3,2%). Kobiety w porównaniu z mężczyznami stosunkowo częściej pracują w charakterze niepełnozatrudnionych pracowników najemnych (8,3% ogółu pracujących kobiet wobec 5,8% ogółu pracujących mężczyzn) oraz pomagających członków rodziny (1,4% wobec 0,9%).

Tabl. 7/4. **Pracujący według statusu zatrudnienia oraz płci, miejsca zamieszkania i wieku w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Pracownicy najemni			Pracujący na własny rachunek			Pomaga- jący członko- wie rodzin	Nieusta- lony status zatrud- nienia
		razem	pełno- zatrud- nieni	niepeł- noza- trudnie- ni	razem	pracoda- wcy	nieza- trudnia- jący praco- wników		
	w tysiącach								
Ogółem^a	383320	321507	295041	26466	57490	16203	41287	4299	24
Według płci									
Mężczyźni	213491	173106	160737	12368	38443	10840	27603	1920	21
Kobiety	169829	148401	134304	14097	19047	5363	13684	2378	3
Według miejsca zamieszkania									
Miasta	249621	212609	194729	17881	35460	11145	24315	1543	9
Wieś	133699	108898	100313	8585	22030	5058	16972	2756	15
Według ekonomicznych grup wieku									
Przedprodukcyjny	669	605	112	493	8	-	8	57	-
Produkcyjny	375332	316289	292649	23640	55004	15476	39529	4015	24
mobilny	241314	209052	194562	14490	29976	7980	21996	2280	6
niemobilny	134018	107237	98087	9150	25028	7495	17532	1735	19
Poprodukcyjny	7318	4614	2280	2333	2478	728	1750	227	-

^a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem.

Podobny układ jest widoczny w podziale według miejsca zamieszkania, bowiem ze względu na specyfikę pracy na wsi i powiązanie z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi, jej mieszkańcy relatywnie częściej pracują na własny rachunek i jako pomagający członkowie rodzin (spośród 133,7 tys. pracujących, mieszkających na wsi – pracujący na własny rachunek stanowią 16,5%, a pomagający członkowie rodzin – 2,1%; analogiczne odsetki liczone w stosunku do pracujących mieszkańców miast wynoszą: 14,2% oraz 0,6%). Pracownicy najemni stanowią 8,15% ogółu pracujących zamieszkałych na wsi, a w przypadku analogicznej zbiorowości mieszkających w miastach odsetek ten wynosi 85,2%.

Opisując zbiorowość osób bezrobotnych należy dodatkowo zwrócić szczególną uwagę na długość okresu bezrobocia. Samo zjawisko bezrobocia jest bowiem naturalnym stanem

przejścia pomiędzy biernością zawodową a pracą, bądź towarzyszy często zmianie pracy (okres pomiędzy zakończeniem pracy, a oczekiwaniem na rozpoczęcie nowej, już uzgodnionej). Bardzo ważne jest natomiast, aby okres bezrobocia trwał możliwie jak najkrócej, szczególnie w sytuacji, gdy przechodzi on w stan bierności zawodowej, co w rezultacie powoduje „wyłączenie” na dłużej, a czasem na trwałe, z rynku pracy. Według stanu na moment krytyczny NSP 2011, w województwie lubuskim co czwarta osoba spośród ogółu spełniających kryteria zaliczenia do bezrobotnych poszukiwała pracy do 3 miesięcy (25,0%), a częściej niż co czwarta – była długotrwale bezrobotna, tzn. aktywnie poszukiwała pracy przez ponad 12 miesięcy (22,6%). Wyniki spisu wykazały, że płeć nie różnicuje w sposób istotny struktury bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy, natomiast w przypadku miejsca zamieszkania – odsetek poszukujących pracy najkrócej i najdłużej jest nieco wyższy w miastach niż w przypadku mieszkańców wsi (25,5% bezrobotnych w miastach poszukuje pracy do 3 miesięcy, a 23,0% – powyżej roku, na wsi analogiczne odsetki wynoszą 24,0% oraz 21,9%).

Tabl. 7/5. **Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem ^a		Według okresu poszukiwania pracy				
			do 3 miesiące włącznie	4-6	7-12	powyżej 12 miesiące	nieustal- ony okres poszuki- wania pracy
	w tysiącach	w %					
Ogółem^a	62,2	100,0	25,0	24,0	28,3	22,6	0,1
mężczyźni	32,6	100,0	25,3	23,6	28,3	22,7	0,1
kobiety	29,7	100,0	24,7	24,4	28,4	22,5	0,0
Miasta	38,9	100,0	25,5	24,2	27,1	23,0	0,1
Wieś	23,4	100,0	24,0	23,7	30,4	21,9	0,0

a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem.

Analizując wyniki NSP 2011 można zauważyć, że im starsze osoby tym większy jest odsetek długotrwale bezrobotnych. Jednak dokonując takiej analizy w przypadku młodszych grup bezrobotnych należy pamiętać o ograniczeniach wynikających z faktu, że osoby te, ze względu na swój wiek lub stosunkowo niedawne zakończenie edukacji, mogły jeszcze nawet nie mieć możliwości poszukiwania pracy przez dłuższy okres. Wśród bezrobotnych w młodszych grupach wieku odsetek poszukujących pracy stosunkowo krótko (nie dłużej niż 3 miesiące) przewyższa odsetek długotrwale poszukujących pracy. Wśród osób w wieku 30-34 lata odsetki te zbliżają się

do siebie, a następnie w starszych grupach wieku udziały długotrwale poszukujących pracy zwiększają się.

Ważną zbiorowością z punktu widzenia rynku pracy są także bierni zawodowo. Jest to bardzo zróżnicowana grupa, bowiem należą do niej zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy lub na jakiś czas się zdezaktywizowały (uczniowie, studenci, osoby mające przerwę w życiu zawodowym ze względu na obowiązki rodzinne), a także osoby, które definitywnie zakończyły już swoją karierę zawodową lub z różnych względów nigdy nie były aktywne zawodowo (np. z powodu niepełnosprawności). Jednak generalnie, bierni zawodowo to w dużej mierze osoby najmłodsze i najstarsze.

Tabl. 7/6. **Bierni zawodowo w wieku 15 lat i więcej według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Wiek						
	ogółem ^a	15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej
W tysiącach							
Ogółem^a	369,7	83,2	25,3	19,2	34,0	93,2	114,8
mężczyźni	147,7	39,6	8,4	7,6	14,8	36,3	41,0
kobiety	222,0	43,6	16,9	11,6	19,3	56,9	73,8
Miasta	233,1	49,9	14,7	11,1	19,6	61,3	76,5
Wieś	136,6	33,2	10,6	8,1	14,5	31,9	38,3
W odsetkach							
Ogółem^a	100,0	22,5	6,8	5,2	9,2	25,2	31,1
mężczyźni	100,0	26,8	5,7	5,2	10,0	24,6	27,8
kobiety	100,0	19,6	7,6	5,2	8,7	25,6	33,2
Miasta	100,0	21,4	6,3	4,8	8,4	26,3	32,8
Wieś	100,0	24,3	7,7	5,9	10,6	23,4	28,1

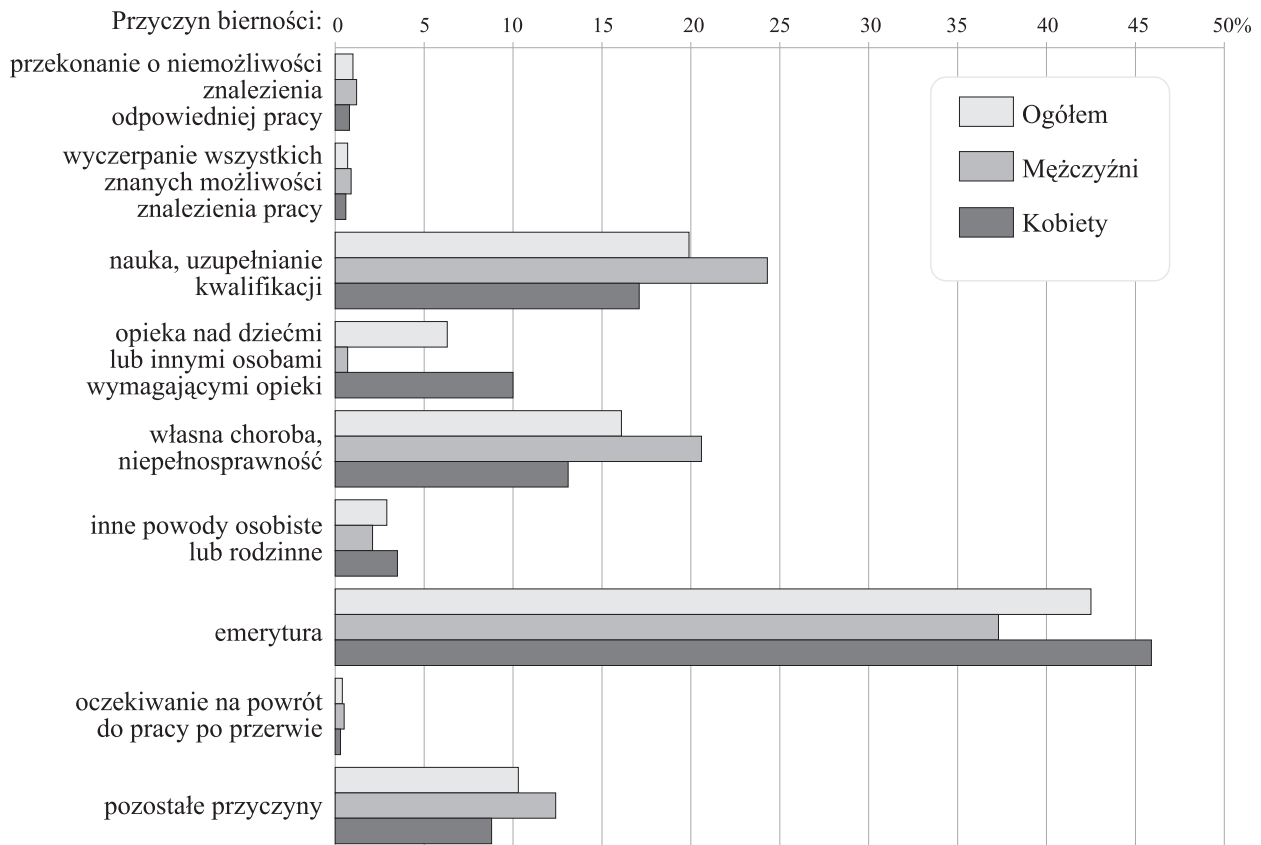
a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem.

Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej wymieniano emeryturę (42,5%), naukę i uzupełnianie kwalifikacji (19,9%), stosunkowo rzadziej natomiast chorobę, niepełnosprawność (16,1%), czy opiekę nad dziećmi lub osobami dorosłymi (6,3%), rzadko także jako powód pojawia się zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy (łącznie 1,7%).

Kobiety zdecydowanie częściej niż mężczyźni jako powód bierności podawały opiekę nad innymi osobami (10,0% wobec 0,7% ogółu biernych zawodowo mężczyzn), emeryturę (45,9% wobec 37,3% – efekt wcześniejszego wieku przechodzenia na emeryturę kobiet niż mężczyzn i dłuższego trwania życia kobiet). Mężczyźni natomiast (których jest zdecydowanie mniej niż biernych zawodowo

kobiet) częściej niż kobiety byli nieaktywni na rynku pracy z powodu kontynuacji nauki, uzupełniania kwalifikacji (24,3% wobec 17,1%) oraz choroby, niepełnosprawności (20,6% wobec 13,1%).

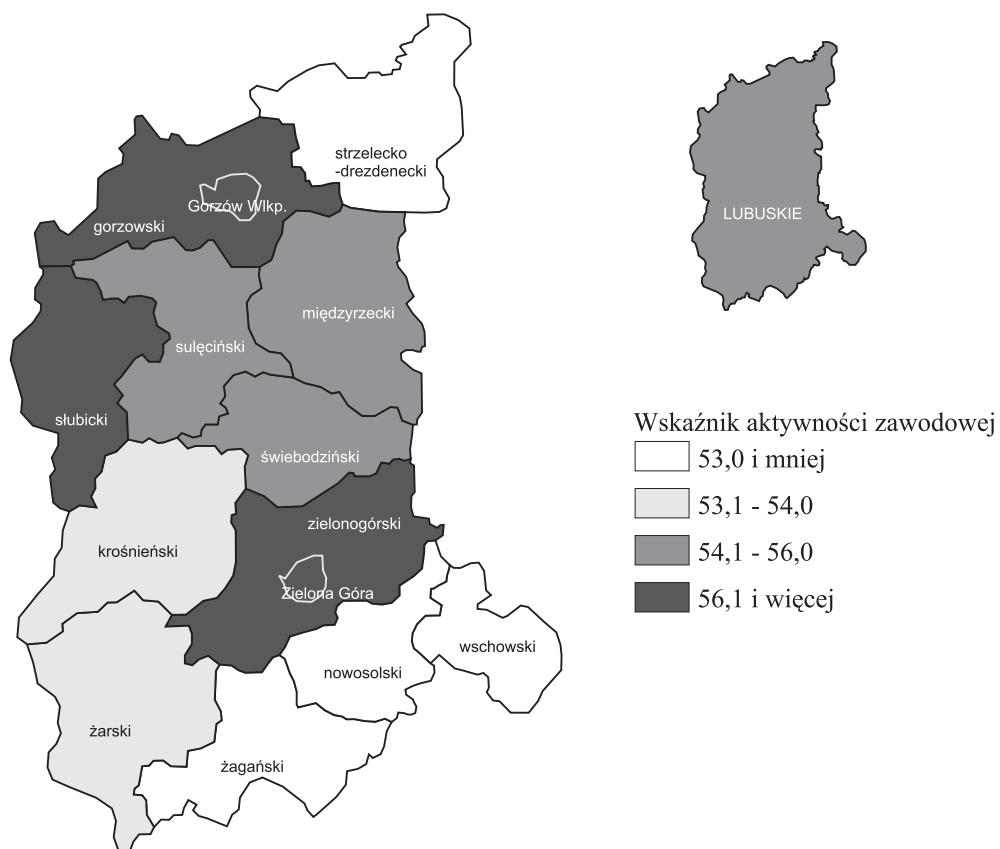
Wykres 9. Struktura biernych zawodowo według przyczyn bierności w 2011 r.

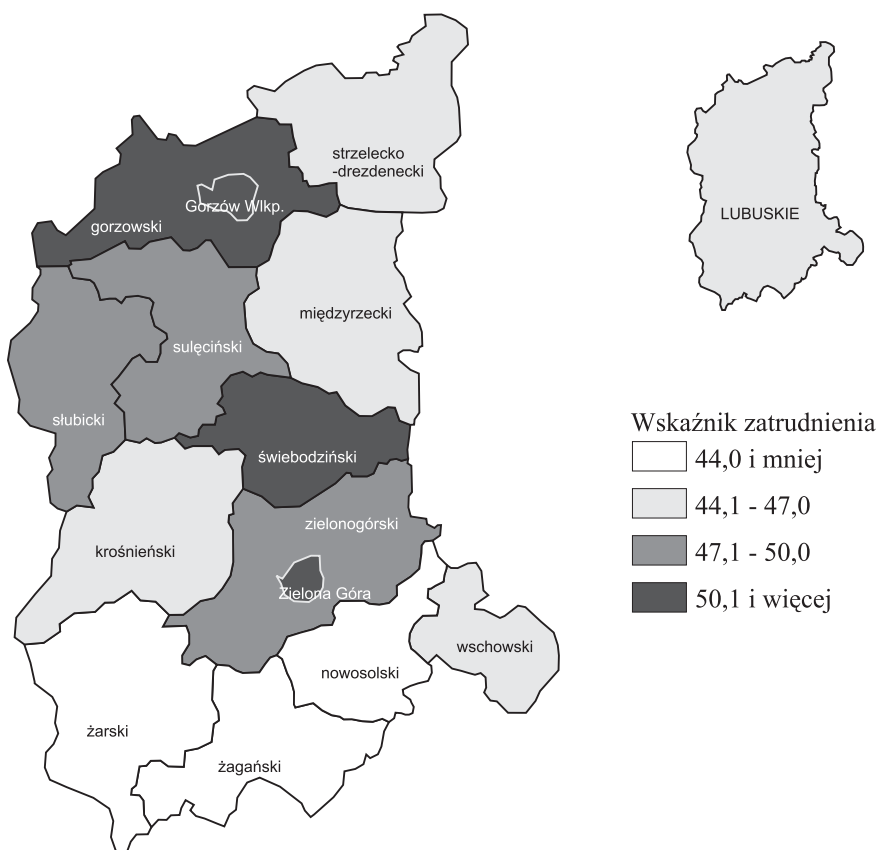
Wyniki narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań z 2011 r. potwierdzają zróżnicowanie przestrzenne sytuacji na rynku pracy w województwie lubuskim, co potwierdzą podstawowe wskaźniki liczone dla poszczególnych powiatów.

W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdują się mieszkańcy powiatu żagańskiego i nowosolskiego, o czym świadczą najniższe współczynniki aktywności zawodowej (odpowiednio: 50,3% oraz 51,4) i wskaźniki zatrudnienia (40,7% i 42,3%) oraz najwyższa stopa bezrobocia, która dla powiatu żagańskiego wyniosła 19,1% i była najwyższą spośród wszystkich powiatów województwa, a w powiecie nowosolskim ukształtowała się na poziomie 17,7% i była jedną z najwyższych w województwie. Najwyższy wskaźnik aktywności ekonomicznej odnotowano w powiecie ślubickim i gorzowskim (po 57,5%) oraz w mieście na prawie powiatu Gorzowie Wlkp. (57,4%). Gorzów Wlkp. i powiat gorzowski charakteryzują się również najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia (po 51,0%). Natomiast najniższą stopą bezrobocia odnotowano w powiecie świebodzińskim (8,6%) oraz w miastach na prawach powiatu Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. (odpowiednio 10,6% i 11,2%).

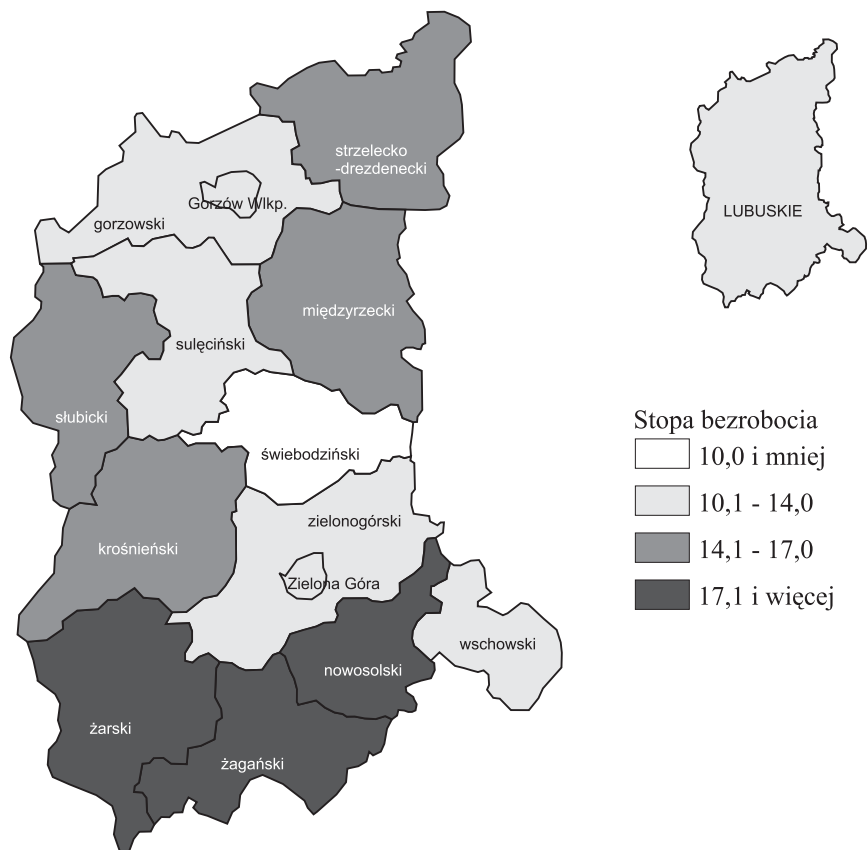
Wykres 10. Wskaźnik aktywności zawodowej według powiatów w 2011 r.

Wykres 11. Wskaźnik zatrudnienia według powiatów w 2011 r.

Wykres 12. Stopa bezrobocia według powiatów w 2011 r.

Rozdział VIII. ZASOBY MIGRACYJNE

1. Kraj urodzenia

W polskich spisach ludności kraj urodzenia był przedmiotem badania już w okresie międzywojennym, tj. w spisach z 1921 oraz 1931 roku, przy czym samo pytanie było sformułowane jako „miejsce urodzenia”. W okresie powojennym miejsce urodzenia było przedmiotem badania w spisach w latach 1970 oraz 1978 (wyłącznie w badaniu reprezentacyjnym). Formularze spisowe w 2002 i 2011 roku zawierały pytania bezpośrednio o kraj urodzenia.

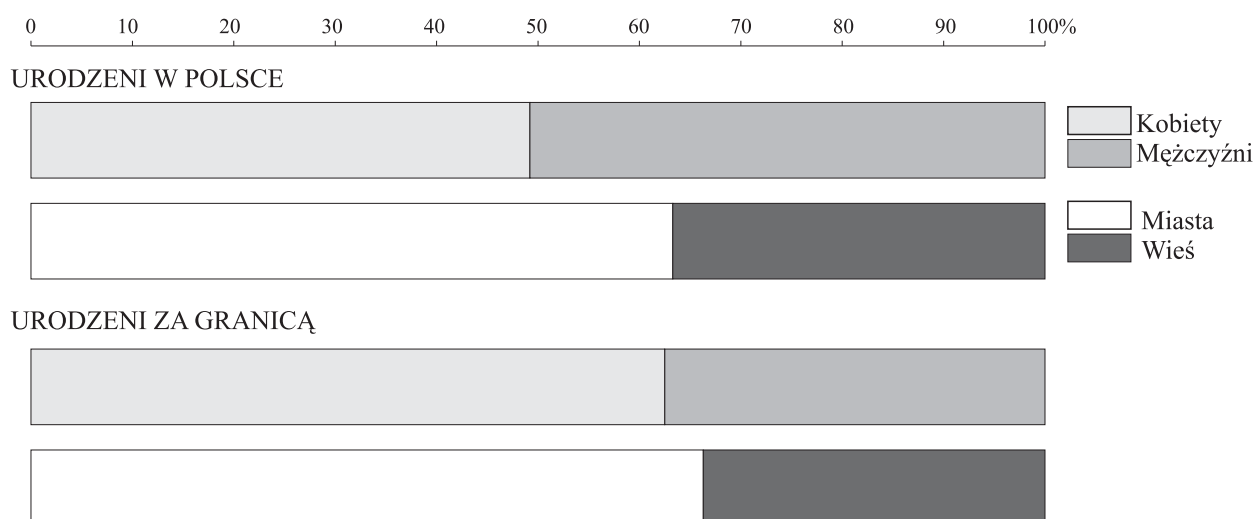
Zgodnie z przyjętą w spisie 2011 metodologią, kraj urodzenia należało podać – podobnie jak w 2002 r. – przy uwzględnieniu granic państw aktualnych w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to – bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa. Zasadę tę udało się zachować również w przypadku pobierania informacji o kraju urodzenia z rejestrów, w których jest na ogół wpisywana miejscowość urodzenia – miejscowości tej został przyporządkowany kraj urodzenia według aktualnych granic.

Według wyników spisu 2011 około 95,3% (974,4 tys.) stałych mieszkańców województwa lubuskiego wskazało Polskę jako kraj swego urodzenia, a 4,7% (47,7 tys.) urodziło się za granicą. Tym samym, podobnie jak w 2002 r., lubuskie jest drugim (po śląskim) województwem o najwyższym odsetku ludności urodzonej poza granicami Polski wśród ogółu ludności. (W kraju udział ludności urodzonej poza granicami kraju wyniósł średnio 1,8%). Dla 0,1% ludności (0,7 tys.) – kraj urodzenia nie został ustalony. Znaczna część osób, dla których nie ustalono kraju urodzenia ma obywatelstwo polskie (56,1%), część stanowią osoby bezdomne, dla których w spisie gromadzono jedynie podstawowe informacje, a rejestry nie dostarczyły danych o ich kraju urodzenia i obywatelstwie. Należy jednak przypuszczać, że większość z nich to osoby urodzone w Polsce, mające obywatelstwo polskie.

Wśród urodzonych za granicą dominują kobiety, przy czym ich odsetek jest większy niż wśród urodzonych w Polsce (odpowiednio 62,5% i 50,8%), co jest konsekwencją struktury wieku obu populacji (większość urodzonych za granicą to osoby starsze) i faktu, że kobiety średnio żyją dłużej.

Blisko 66,3% urodzonych za granicą mieszka w miastach, podczas gdy wśród urodzonych w Polsce odsetek ten wynosi 63,3%.

Wykres 13. **Ludność urodzona w Polsce i za granicą według płci i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.**

W spisie 2011 r. odnotowano spadek liczby osób urodzonych za granicą o 16,5 tys. w stosunku do 2002 r., kiedy liczba ta wynosiła 64,2 tys., co wiąże się z faktem, że większość urodzonych za granicą (81,5%) stanowią osoby urodzone przed 1947 r., których liczba z każdym rokiem maleje.

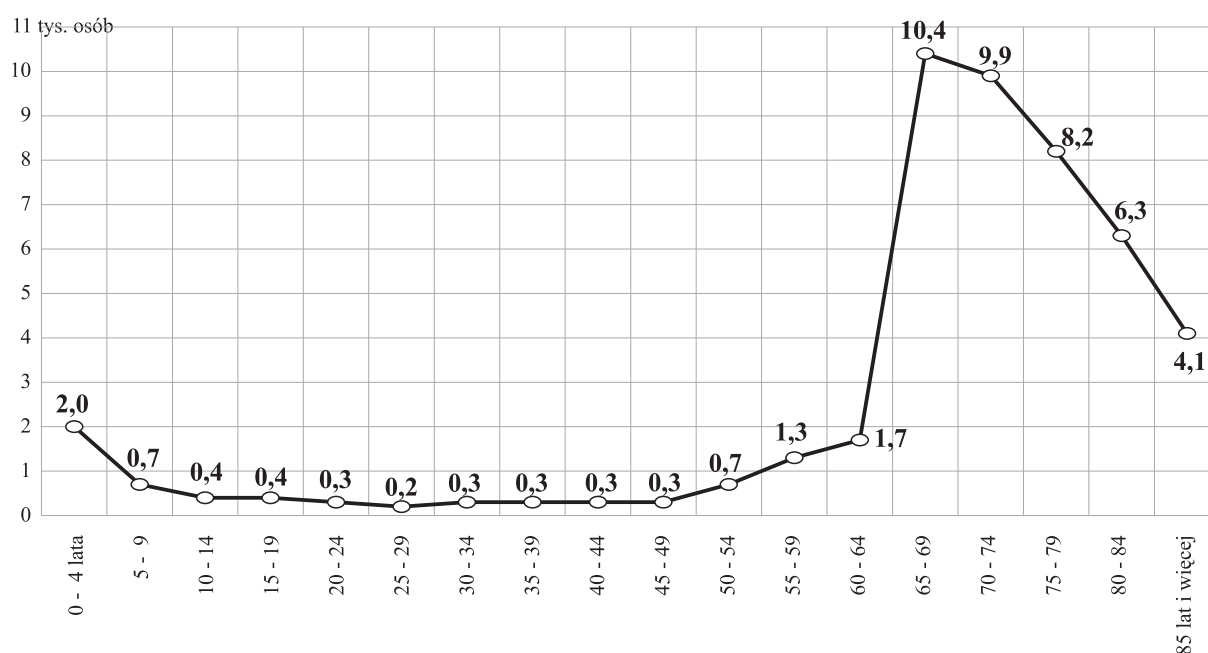
Tabl. 8/1. **Ludność według kraju urodzenia**

Kraj urodzenia	2002			2011		
	ogółem w tys.	ludność ogółem = 100	inny kraj ogółem = 100	ogółem w tys.	ludność ogółem = 100	inny kraj ogółem = 100
OGÓŁEM	1009,0	100,0	x	1022,8	100,0	x
Polska	933,7	92,5	x	974,4	95,3	x
Inny kraj	64,2	6,4	100,0	47,7	4,7	100,0
w tym:						
Ukraina	29,8	3,0	46,4	19,8	1,9	41,6
Białoruś.....	14,8	1,5	23,0	10,9	1,1	22,9
Niemcy	5,5	0,5	8,6	4,6	0,4	9,6
Rosja	4,4	0,4	6,9	3,7	0,4	7,7
Litwa	5,4	0,5	8,4	3,3	0,3	6,9
Wielka Brytania	0,0	0,0	0,0	1,1	0,1	2,3
Francja.....	0,8	0,1	1,3	0,9	0,1	1,8
Rumunia	0,3	0,0	0,5	0,5	0,1	1,1
Nieustalone miejsce urodzenia	11,1	1,1	17,2	0,7	0,1	1,4

Mimo, iż odnotowano bardzo wiele krajów urodzenia mieszkańców województwa lubuskiego, to spośród urodzonych za granicą prawie 93,9% urodziło się w 8 krajach (Ukraina, Białoruś, Niemcy, Rosja, Litwa, Wielka Brytania, Francja, Rumunia), przy czym liczba

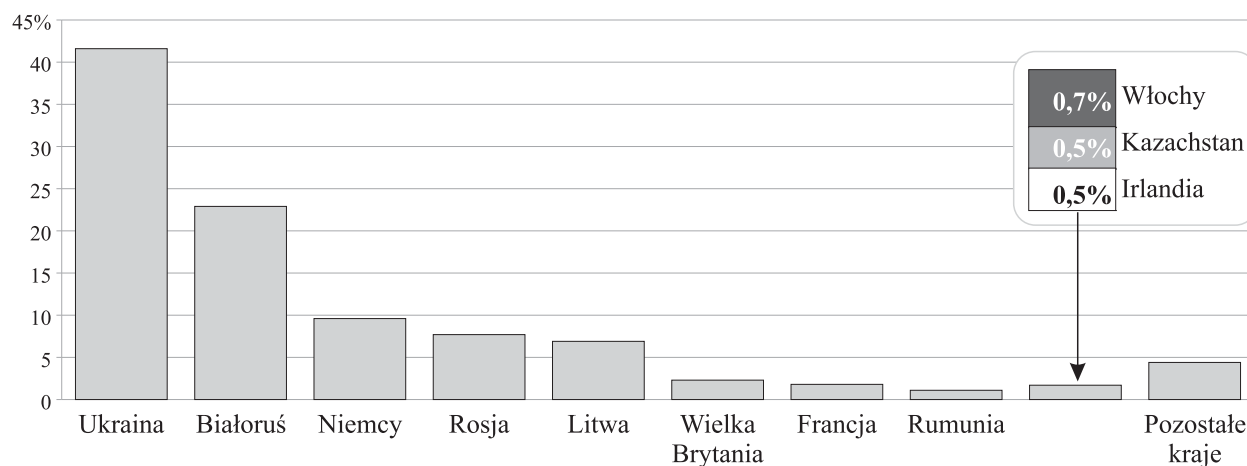
mieszkańców województwa lubuskiego urodzonych w wymienionych krajach zmniejszyła w relacji do 2002 r., z wyjątkiem Wielkiej Brytanii, w której urodziło się 46-krotnie więcej mieszkańców województwa lubuskiego niż w 2002 r. Zdecydowana większość urodzonych za granicą ma obywatelstwo polskie (97,2%). Cudzoziemcy stanowią zaledwie 2,8% urodzonych poza granicami Polski.

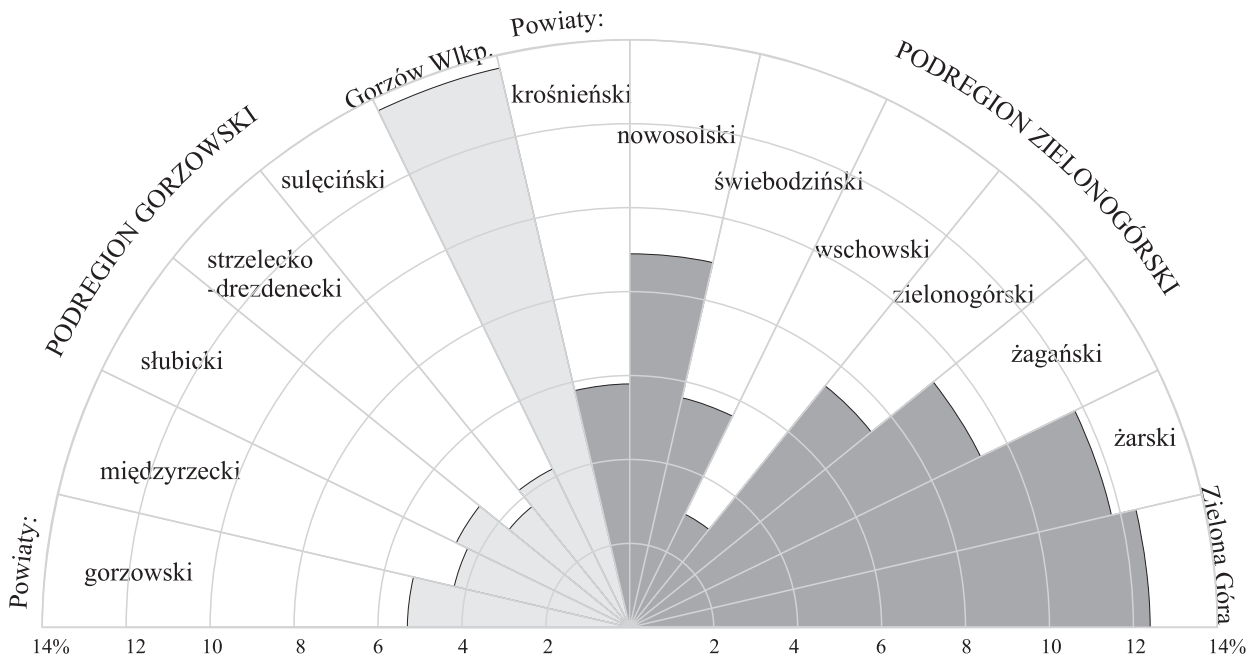
Wykres 14. Ludność urodzona za granicą według grup wieku w 2011 r.

Spośród osób, które urodziły się poza granicami Polski najczęściej mieszka w miastach na prawach powiatu: w Gorzowie Wlkp. (13,7%) i w Zielonej Górze (12,4%) oraz w powiatach: żarskim (11,8%), żagańskim (9,3%) oraz nowosolskim (8,9%). Największy odsetek ludności urodzonej poza granicami kraju w ogóle mieszkańców notowano w powiatach: żarskim (5,6%) i sulęcińskim (5,5%), a najmniejszy w powiatach: strzelecko-drezdeneckim (3,4%) i międzyrzeckim (3,5%).

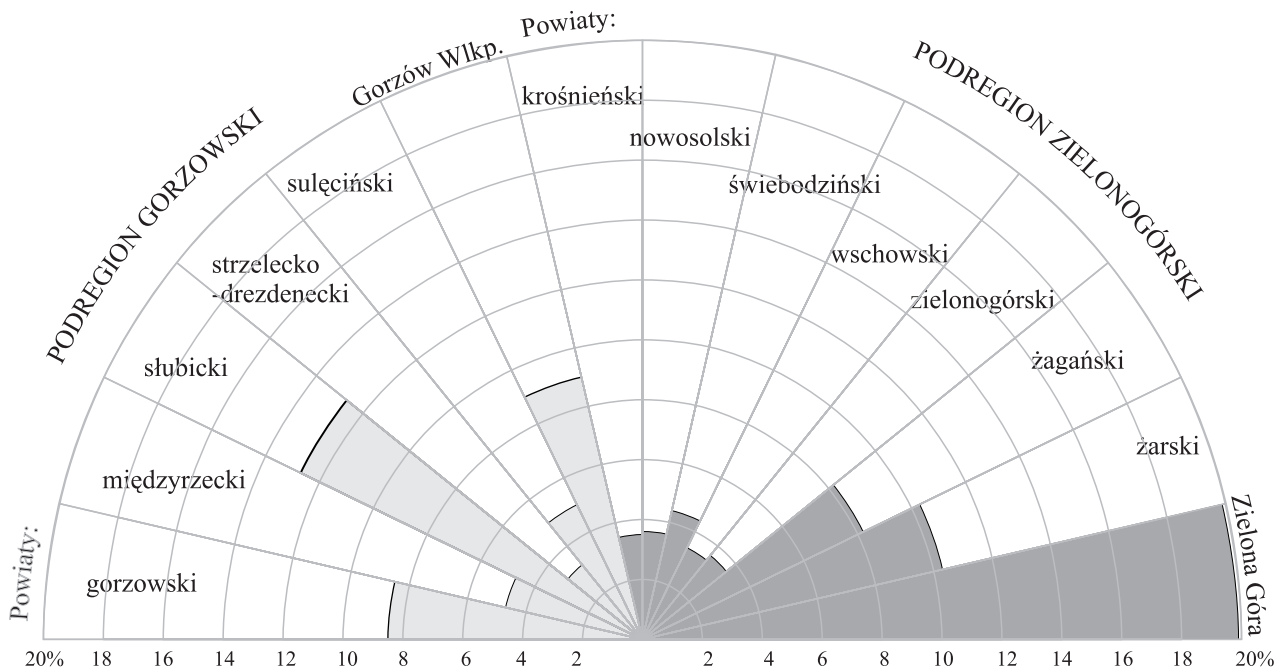
Wykres 15. Struktura ludności urodzonej za granicą według krajów urodzenia w 2011 r.

Wykres 16. **Struktura ludności urodzonej za granicą według powiatów zamieszkania w 2011 r.**

2. Obywatelstwo

W 2011 roku temat obywatelstwa był po raz drugi przedmiotem badania w powszechnym spisie ludności w okresie powojennym. Obywatelstwo, jako przynależność państwowa osób, było badane w spisach z lat 1921 i 1931, a po wojnie w 2002 r.

Wykres 17. **Struktura ludności z niepolskim obywatelstwem według powiatów w 2011 r.**

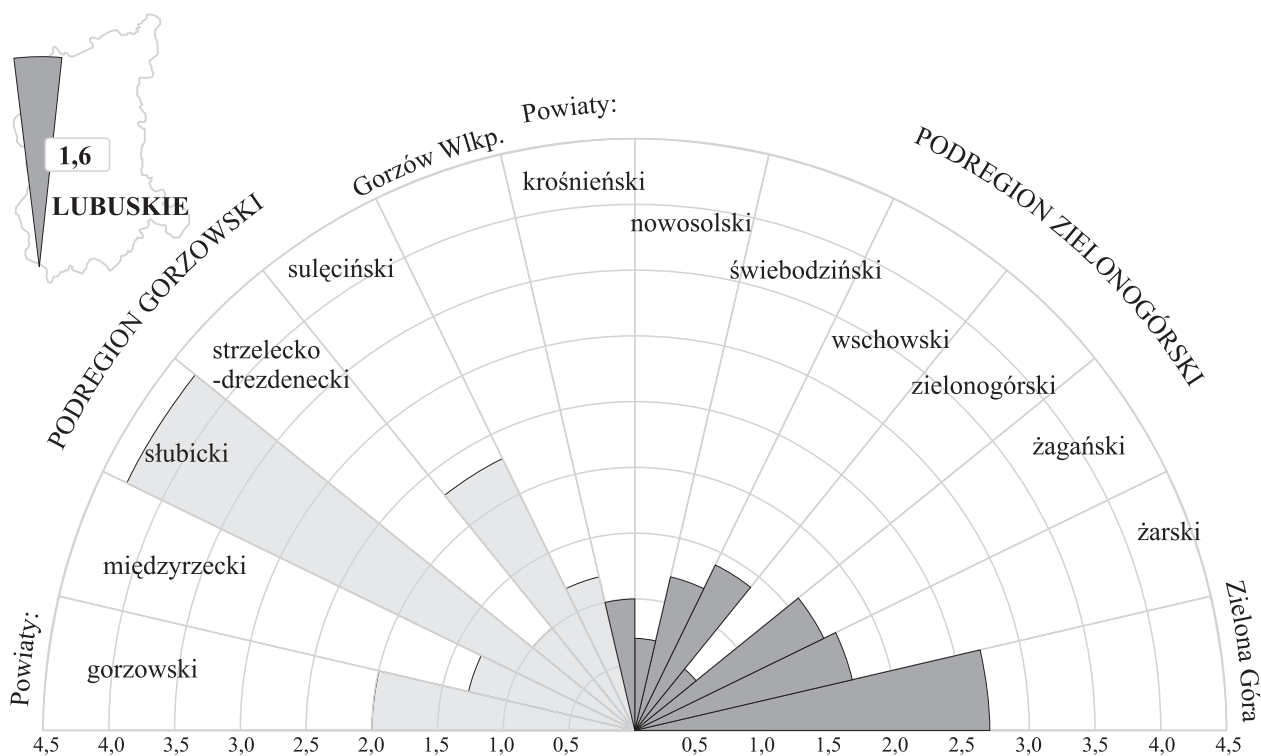
Według obowiązujących aktualnie norm prawnych, cudzoziemcem w Polsce jest osoba przebywająca na terytorium Polski i nieposiadająca polskiego obywatelstwa. Zgodnie z tą definicją osoba posiadająca obywatelstwo polskie i obywatelstwo innych krajów nie jest cudzoziemcem.

W spisie ludności 2011 istniała możliwość podania trzech obywatelstw zarówno w przypadku obywateli polskich jak i cudzoziemców.

Wyniki spisu 2011 wykazały, że wśród stałych mieszkańców województwa lubuskiego 99,8% (1020,9 tys. osób) to obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, 0,2% (1,6 tys.) stanowią cudzoziemcy, tj. osoby bez polskiego obywatelstwa, z których 97,6% ma obywatelstwo niepolskie, a 2,4% określiło się jako bezpaństwowcy. Dla porównania odsetek cudzoziemców średnio w Polsce wynosi 0,1%.

Szacuje się, że rzeczywista liczba bezpaństwowców (czyli osób bez obywatelstwa) jest mniejsza, jednak wiele osób w ten sposób „wypowiedziało się” na temat przynależności państwowej. W ostatnim spisie, dzięki korzystaniu z rejestrów, tylko dla znikomej liczby osób (0,03%) nie udało się ustalić obywatelstwa (0,3 tys. w 2011 r. wobec 14,2 tys. w 2002 r.). Można przypuszczać, że w zdecydowanej większości są to obywatele polscy i liczba obywateli innych państw mieszkających w Polsce na stałe nie jest obciążona znacznym błędem.

Wykres 18. Ludność z niepolskim obywatelstwem na 1000 mieszkańców według powiatów w 2011 r.

Należy zaznaczyć, że ogólna liczba cudzoziemców przebywających w Lubuskiem jest większa, ponieważ imigranci przebywający w Polsce czasowo (stali mieszkańcy innych krajów) nie są wliczani do ludności Polski faktycznie zamieszkałej, prezentowanej w tym raporcie. Część z nich – przebywający lub zamierzający przebywać w Polsce 12 miesięcy lub więcej – należy do ludności rezydującej.

W województwie lubuskim wśród osób z obywatelstwem niepolskim przeważają mężczyźni, którzy stanowią prawie 54,5% tej subpopulacji. Analogiczny odsetek (mężczyzn) wśród osób z obywatelstwem polskim wynosi 48,7%. Dane spisowe wykazały, że struktura cudzoziemców według płci różni się w zależności od obywatelstwa. Wśród obywateli Rosji, Białorusi i Ukrainy kobiety stanowią odpowiednio 79,2%, 69,9% i 68,4%, podczas gdy wśród obywateli Niemiec – 29,2%, Wielkiej Brytanii – 24,2% a Niderlandów – 21,5%.

Osoby z obywatelstwem niepolskim w większości mieszkają w miastach (70,4%), tam też mieszka 64,1% osób, które określiły się jako bezpaństwowcy. Dla porównania – odsetek osób z obywatelstwem polskim zamieszkałych w miastach wynosi 63,5%.

Prawie 83,6% osób z obywatelstwem niepolskim stanowią imigranci (urodzili się za granicą). Osoby podejmujące migrację są zwykle stosunkowo młode. W efekcie 53,3% mieszkańców województwa z obywatelstwem niepolskim jest w wieku wysokiej aktywności zawodowej (w wieku 20-49 lat), w tym 44,9% w wieku 30-49 lat, podczas gdy wśród osób z polskim obywatelstwem odsetek ten wynosi odpowiednio 43,9% i 27,8%.

Tabl. 8/2. **Ludność według kraju obywatelstwa**

Kraj obywatelstwa	2002			2011		
	w tys.	ludność ogółem = 100	niepolskie ogółem = 100	w tys.	ludność ogółem = 100	niepolskie ogółem = 100
OGÓŁEM	1009,0	100,0	x	1022,8	100,0	x
Obywatelstwo polskie	993,7	98,5	x	1020,9	99,8	x
Obywatelstwo niepolskie	1,1	0,1	100,0	1,6	0,2	100,0
w tym:						
Ukraina	0,2	0,0	20,1	0,4	0,0	26,0
Niemcy	0,2	0,0	20,7	0,4	0,0	23,0
Rosja	0,1	0,0	9,3	0,1	0,0	7,8
Białoruś	0,1	0,0	4,9	0,1	0,0	5,8
Bułgaria	0,0	0,0	3,2	0,1	0,0	4,0
Niderlandy	0,0	0,0	2,5	0,1	0,0	4,0
Bezpaństwowcy	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	2,4
Nieustalone	14,2	1,4	1275	0,3	0,0	17,7

Spośród osób z obywatelstwem niepolskim mieszkających na stałe w województwie lubuskim najwięcej jest obywateli: Ukrainy (26,0% ogółu), Niemiec (23,0%), Rosji (7,8%), Białorusi (5,8%) oraz Bułgarii i Niderlandów (po 4,0%).

Wstępne wyniki spisu pokazują, że blisko 4,0 tys. mieszkańców województwa lubuskiego posiada także inne obywatelstwo. Spośród cudzoziemców około 1,1% posiada paszport więcej niż jednego kraju. Powyższe liczby dotyczące podwójnego i potrójnego obywatelstwa mogą być zaniżone ze względu na fakt, że dla wielu osób nie ustalono, czy mają więcej niż jedno obywatelstwo. Porównanie wyników spisów w zakresie obywatelstwa pomiędzy 2002 i 2011 r. jest utrudnione ze względu na znaczną liczbę nieustalonego obywatelstwa w 2002 r.

Rozmieszczenie terytorialne ludności z obywatelstwem niepolskim nie jest równomierne. Zdecydowanie najwięcej, bo 19,9% cudzoziemców mieszka na terenie Zielonej Góry. Dalsze 12,7% mieszka w powiecie ślubickim, 10,3% w żarskim, a 9,0% w Gorzowie Wlkp. Najmniej mieszkańców z obywatelstwem niepolskim notuje się w powiatach strzelecko-drezdeneckim i wschowskim (odpowiednio 3,2% i 3,4% ogółu obcokrajowców mieszkających w województwie).

Wskaźniki obrazujące liczbę ludności z obywatelstwem niepolskim przypadającą na 10 tys. mieszkańców danego powiatu wahają się od 6 w zielonogórskim do 43 w ślubickim (średni wskaźnik dla województwa lubuskiego wynosi 16, a dla Polski - 14).

Rozdział IX. MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY

1. Imigranci przebywający w województwie lubuskim czasowo – wyniki wstępne

Spis ludności 2011 wykazał wstępnie, że w województwie lubuskim przebywa czasowo 1,5 tys. stałych mieszkańców innych krajów, w tym 1 tys. przebywa powyżej 3 miesięcy. Ponad 0,7 tys. to imigranci przebywający w województwie co najmniej 12 miesięcy.

Mimo iż w 2011 r. spisano więcej imigrantów niż w poprzednim spisie (według spisu w 2002 r. w województwie przebywało czasowo powyżej 2 miesięcy 1 tys. imigrantów) to ocenia się, że wielkości uzyskane w obu spisach są zaniżone. Badaniem reprezentacyjnym trudno objąć imigrantów, zwłaszcza tych, którzy mają nieuregulowany status przebywania w Polsce, a rejestry i systemy administracyjne dostarczają jedynie danych o osobach zarejestrowanych. Poza tym imigranci, a także osoby wynajmujące im mieszkania być może mylnie sądzili, że spis dotyczy wyłącznie obywateli polskich lub tych, którzy w Polsce mieszkają na stałe.

Imigranci przybyli z zagranicy przebywający w województwie czasowo nie są włączani do stanów ludności faktycznie zamieszkałej, prezentowanych w tym raporcie, natomiast część z nich – przebywający 12 miesięcy lub dłużej – wchodzi w skład ludności rezydującej. W celu wyznaczenia właściwego stanu ludności rezydującej w województwie konieczne będzie doszacowanie rozmiarów imigracji czasowych.

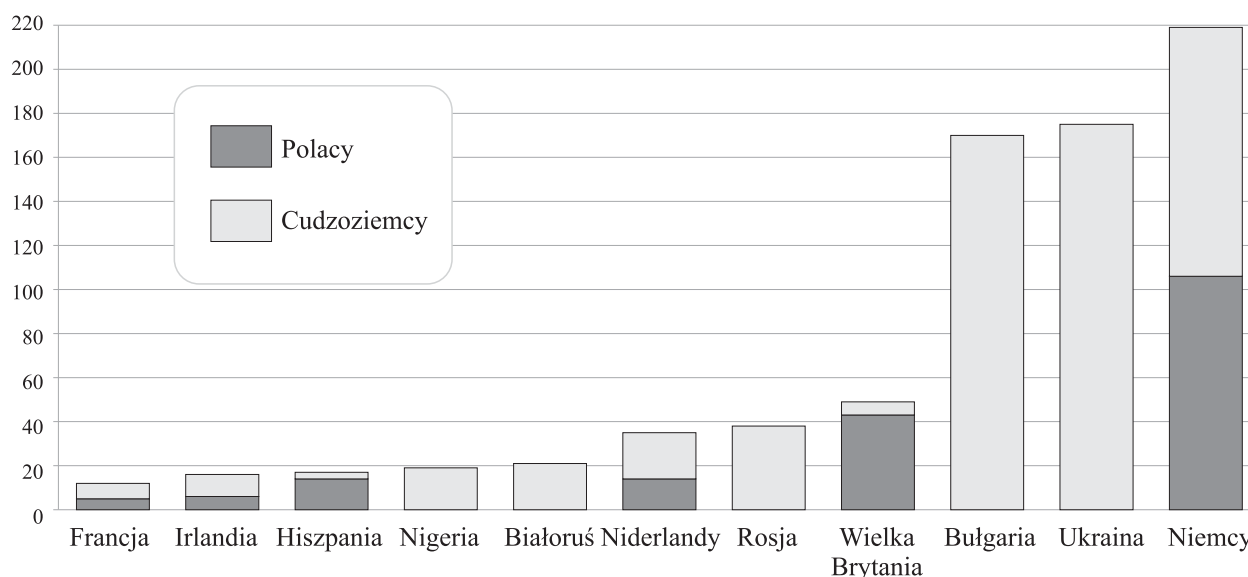
Pomimo niedoszacowania skali imigracji do województwa, na podstawie zebranych danych można podjąć próbę scharakteryzowania tej zbiorowości pod względem demograficznym, jak i kraju pochodzenia.

Wśród imigrantów przebywających w województwie lubuskim powyżej 3 miesięcy w 2011 r. przeważali mężczyźni, którzy stanowili prawie 54% ogółu (w 2002 r. ok. 52%). Ponad 3/4 imigrantów przebywało w miastach.

Imigranci to osoby młodsze niż reszta populacji województwa, połowa z nich nie przekroczyła wieku 33,6 lat. Wśród nich najliczniejsze były osoby w wieku 20-44 lata, które stanowiły ok. 60% ogółu imigrantów.

Najwięcej imigrantów pochodzi z Niemiec (23%). W tej grupie niemal połowa to Polacy, którzy wcześniej opuścili nasz kraj i obecnie przebywają w Polsce jako stali mieszkańcy innych krajów. Wśród imigrantów posiadających obywatelstwo niepolskie, najwięcej osób przybyło z Ukrainy i Bułgarii (po ok. 18%). Na kolejnym miejscu znalazła się Wielka Brytania, z której przybyło około 5% imigrantów i są to w większości obywatele polscy, którzy wcześniej opuścili Polskę na stałe.

Wykres 19. Imigranci przebywający w województwie lubuskim czasowo powyżej 3 miesięcy według kraju poprzedniego zamieszkania i obywatelstwa w 2011 r.

Główna przyczyna przebywania imigrantów w Polsce jest zróżnicowana i zależna od obywatelstwa – wśród cudzoziemców jest to praca, natomiast wśród Polaków – sprawy rodzinne.

Rozmieszczenie imigrantów na terenie kraju – podobnie jak ludności z obywatelstwem niepolskim – nie jest równomierne. Ponad połowa z nich przebywa na terenie czterech województw (mazowieckiego, dolnośląskiego, małopolskiego i śląskiego). Najwięcej, bo ponad 1/4 imigrantów przebywa na terenie woj. mazowieckiego. Odsetek imigrantów przebywających w województwie lubuskim wyniósł prawie 6% (podobnie jak w województwie pomorskim i wielkopolskim).

2. Emigranci z województwa lubuskiego przebywający czasowo za granicą – wyniki wstępne

W ostatnich latach, zwłaszcza po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej i otwieraniu kolejnych rynków pracy przez kraje członkowskie Wspólnoty, zwiększyła się liczba wyjazdów Polaków za granicę. Rejestry i systemy administracyjne niestety nie dostarczają miarodajnych danych o skali wyjazdów, dlatego temat ten został podjęty w spisie ludności.

Aktualnie osoby przebywające czasowo za granicą (nawet przez kilka lat) są włączone do stanu ludności faktycznie zamieszkałej w Polsce. Ludność rezydująca wyklucza emigrantów długookresowych – przebywających za granicą 12 miesięcy lub dłużej.

Według danych szacunkowych, wyprowadzonych na bazie wyników spisu, w końcu marca 2011 r. ok. 60,8 tys. osób, będących stałymi mieszkańcami województwa lubuskiego, przebywało za granicą powyżej 3 miesięcy. Wystąpił więc znaczący wzrost liczby emigrantów w stosunku do

2002 r., kiedy to poza granicami Polski przebywało (czasowo powyżej 2 miesięcy) 15,6 tys. mieszkańców województwa.

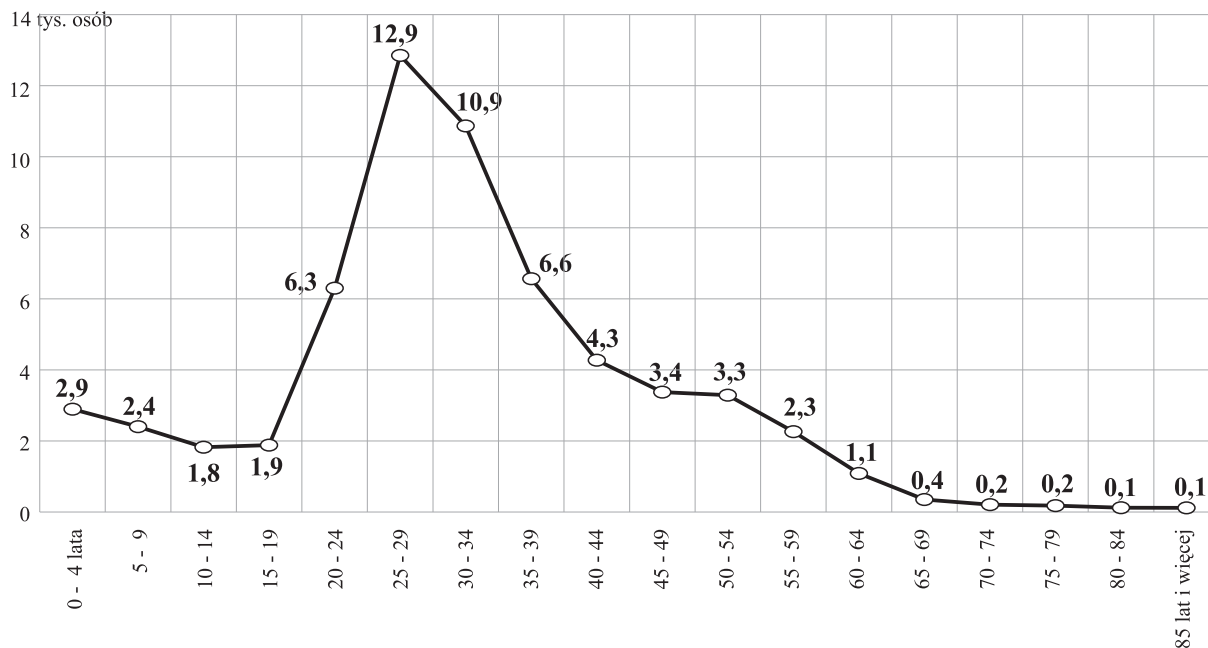
Wśród emigrantów nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią około 52% mieszkańców województwa przebywających poza krajem. W 2002 r. przewaga kobiet była większa o 9 pkt proc., odsetek wynosił 61%. Udziały kobiet i mężczyzn różnią się jednak w zależności od kraju przebywania, np. wśród emigrantów przebywających we Włoszech kobiety stanowią ponad 74%, a w Norwegii – niespełna 38%.

Zdecydowana większość emigrantów (67,7%) pochodzi z miast.

Emigranci to w większości osoby młode. Niemal 84% z nich jest w wieku 20-64 lata, a ponad 2/3 – w wieku dużej mobilności zawodowej (20-44 lata). Dzieci w wieku 0-14 lat stanowią ok. 12% ogółu emigrantów.

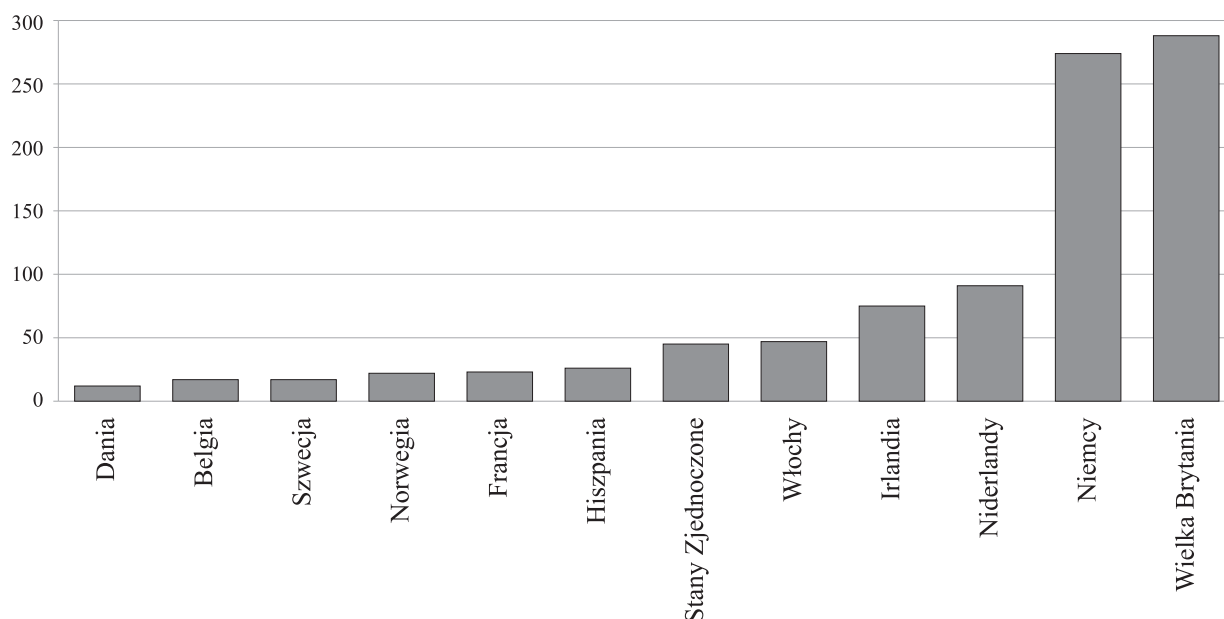
Najczęstszym powodem wyjazdu wśród osób, które podały przyczynę swojej nieobecności – była praca (73,1%), w tym najwięcej osób wymieniło jako główny powód wyższe zarobki za granicą i trudności w znalezieniu pracy w kraju. Blisko 15% emigrantów wskazało sprawy rodzinne, w tym najczęściej podawaną przyczyną było towarzyszenie rodzinie, a na drugim miejscu – połączenie rodziny. Edukację jako przyczynę wyjazdu wymieniło niecałe 6% ogółu emigrantów (ponad 8% kobiet i 3% mężczyzn).

Wykres 20. Emigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według wieku w 2011 r.

Najliczniejsza zbiorowość lubuskich emigrantów przebywa w Wielkiej Brytanii (29%) i Niemczech (ponad 27%). Mniejszy odsetek emigrantów odnotowano w Niderlandach (9%) i Irlandii (8%), Stanach Zjednoczonych i Włoszech (po ok. 5%).

Wykres 21. Emigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według kraju przebywania w 2011 r.

Najwięcej emigrantów wyjechało z województwa śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego i podkarpackiego. Analiza liczby emigrantów przypadającej na 1000 mieszkańców województwa pokazuje jednak, że najbardziej intensywny odpływ ludności za granicę odnotowano dla województwa opolskiego, w dalszej kolejności plasują się województwa: podlaskie, podkarpackie i warmińsko-mazurskie (w województwie lubuskim na 1000 mieszkańców przypada niemal 60 osób przebywających za granicą). W stosunku do liczby mieszkańców najmniejszy odpływ dotyczył województwa mazowieckiego, chociaż liczba osób, które wyjechały z tego województwa jest znaczna.

Jak zaznaczono wcześniej, prezentowane powyżej dane nie są ostateczne i mogą jeszcze ulec zmianie.

Rozdział X. STRUKTURA NARODOWO-ETNICZNA LUDNOŚCI

Informacje o narodowości, języku i wyznaniu mają w badaniach statystycznych specyficzny status, ponieważ odnoszą się do najbardziej subiektywnych, delikatnych i wrażliwych aspektów życia badanych jednostek, które są trudne do pozyskania w badaniach statystycznych. Ponadto polskie społeczeństwo cechuje się stosunkowo niewielkim udziałem przedstawicieli innych społeczności etnicznych, językowych i wyznaniowych, a także ich nierównomiernym i znacznym rozproszeniem, co poważnie utrudnia ujmowanie ich w badaniach statystycznych, a w szczególności ustalanie ich stanów liczebnych i struktury.

Należy zauważyć, że polska statystyka publiczna dopiero nabywa doświadczenia w uwzględnianiu pytań dotyczących tych zagadnień w spisach powszechnych. Pytanie o narodowość i język zostało ujęte w spisie po raz drugi, zaś o wyznanie – po raz pierwszy, w powojennej historii powszechnych spisów ludności w Polsce.

Warto podkreślić, że mimo metodologii przyjętej do realizacji spisu ludności w 2011 r., zakładającej wykorzystanie zróżnicowanych źródeł danych, informacje z zakresu narodowości, języka i wyznania w zasadzie mogły być pozyskiwane wyłącznie za pomocą technik ankietowych, tzn. otrzymywanych odpowiedzi na pytania w formularzu spisowym.

Poważnym utrudnieniem w odtworzeniu wyczerpującej i dokładnej struktury etnicznej, językowej i wyznaniowej są stosunkowo liczne przypadki braków danych, spowodowane w głównej mierze niedostępnością informacji o osobach – niekiedy całych rodzinach – przebywających poza granicami kraju. Przeprowadzone analizy wykazują, że w pewnych sytuacjach, fakt przebywania poza granicami kraju może mieć systematyczny związek z niektórymi rodzajami identyfikacji etnicznych.

Niezbędne wydaje się zatem kontynuowanie prac obejmujących wnikliwą wieloprzekrojową analizę, uwzględniającą m.in. relacje rodzinne oraz strukturę odpowiedzi na pytania etniczne w poszczególnych mieszkaniach, miejscowościach i gminach, które umożliwią, oszacowanie i uzupełnienie brakujących danych. Obiecujące efekty przyniosły pod tym względem dotychczas przeprowadzone analizy rozkładów odpowiedzi na pytania o przynależność narodowo-etniczną, które zaowocowały znacznym zredukowaniem braków danych. Z uwagi na powyższe należy podkreślić, że zaprezentowane w tym opracowaniu dane dotyczące języka używanego w domu mają charakter wstępny, ale także dane dotyczące narodowości mogą ulec niewielkim zmianom.

1. Przynależność narodowo-etniczna ludności

Narodowość była przedmiotem badania w naszym kraju w okresie przedwojennym w spisach ludności z lat 1921 oraz 1931, przy czym w tym ostatnim - narodowość była ustalana pośrednio na podstawie wyznania oraz języka ojczystego. W latach powojennych po raz pierwszy zagadnienia narodowościowe włączono do spisu ludności w 2002 roku.

W spisie ludności w 2011 r. pierwszy raz w historii polskich spisów powszechnych umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych, poprzez zadanie osobom spisywanym dwóch pytań o przynależność narodowo-etniczną.

Z możliwości wyrażenia podwójnych tożsamości etnicznych skorzystało 5 tys. osób. Na podstawie wstępnych wyników uzyskanych z badania spisowego można stwierdzić, że wśród mieszkańców województwa lubuskiego dominuje ludność o jednorodnej polskiej tożsamości narodowej obejmująca 987 tys. co stanowi 96,5% ogółu ludności.

Około 5 tys. (0,5%) osób posiada zarówno polską jak i inną niż polska tożsamość narodowo-etniczną. Deklarujący wyłącznie niepolską przynależność narodową lub etniczną stanowią grupę liczącą 3 tys.(0,3%) osób.

Tabl. 10/1. **Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.**

Identyfikacja narodowo-etniczna	Ogółem	
	w tysiącach	w %
Ludność ogółem	1023	100,00
Wyłącznie polska	987	96,53
Polska i niepolska.	5	0,52
Wyłącznie niepolska	3	0,30
w tym dwie niepolskie	0	0,03
Nieustalona.	27	2,65
Polska - razem	993	97,05
Inna niż polska - razem	8	0,81

W województwie lubuskim w sumie odnotowano – jako odpowiedź na pierwsze lub drugie pytanie etniczne – 8 tys. deklaracji, które określiły przynależność inną niż polska.

Tabl. 10/2. **Ludność według rodzaju i kolejności identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.**

Identyfikacja narodowo-etniczna	Identyfikacja pierwsza (zadeklarowana w pierwszym pytaniu)		Identyfikacja druga (zadeklarowana w drugim pytaniu)	Razem – niezależnie od liczby i kolejności deklaracji (w pierwszym lub drugim pytaniu) ^a	
	razem	w tym jako jedyna		razem	w tym występująca z polską
	w tysiącach				
Ogółem	1023	990	6	1023	x
Polska	992	987	1	993	x
Inna niż polska. . .	4	3	5	8	5
Nieustalona	27	x	x	27	x

^a Kolumna zawiera zestawienie odpowiedzi z dwóch pytań – dane nie sumują się.

2. Język używany w domu

W spisie ludności 2011 r., podobnie jak w poprzednim spisie, obok pytania o przynależność narodowo-etniczną zadawano pytanie o język używany w kontaktach domowych, które dawało respondentom możliwość wymienienia dwóch języków niepolskich, niezależnie od tego, czy były one używane z językiem polskim, czy też nie.

Na podstawie wstępnych wyników badania spisowego można stwierdzić, że w zdecydowanej większości ludność województwa lubuskiego posługuje się w kontaktach domowych językiem polskim. Używanie tego języka zadeklarowało bowiem w sumie 965 tys. osób, co stanowi 94,3% ogółu ludności województwa (w NSP 2002 było to 988 tys. osób i stanowiło 98,0%), przy czym odsetek osób, dla których język polski jest jedynym wynosi 93,7% (w NSP 97,2%). Osoby posługujące się w kontaktach rodzinnych językiem innym niż polski stanowiły zbiorowość liczącą 7 tys. co stanowiło 0,7% (NSP 2002 9 tys. - 0,9%), przy czym najczęściej stwierdzano, iż jest on używany na przemian z językiem polskim – 6 tys. czyli 0,6% (NSP 2002 8 tys. - 0,8%). Znacznie rzadziej badani stwierdzali, iż rozmawiają w domu wyłącznie w jednym lub dwóch językach niepolskich – ok. 1 tys. stanowiąc ok 0,1% ogółu osób (NSP 2002 1 tys. - ok. 0,1%).

Tabl. 10/3. **Ludność według języka używanego w domu w 2011 r.**

Język używany w kontaktach domowych	Ogółem	
	w tysiącach	w %
Ludność ogółem	1023	100,0
Wyłącznie polski	959	93,7
Polski i niepolski(e) - razem	6	0,6
polski i jeden niepolski	6	0,6
polski i dwa niepolskie	1	0,1
Wyłącznie niepolski(e) - razem	1	0,1
jeden niepolski	0	0,1
dwa niepolskie.	0	0,0
Nieustalony	57	5,6
Polski - razem	965	94,4
Niepolski - razem	7	0,7

Rozdział XI. ZASOBY MIESZKANIOWE

1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych

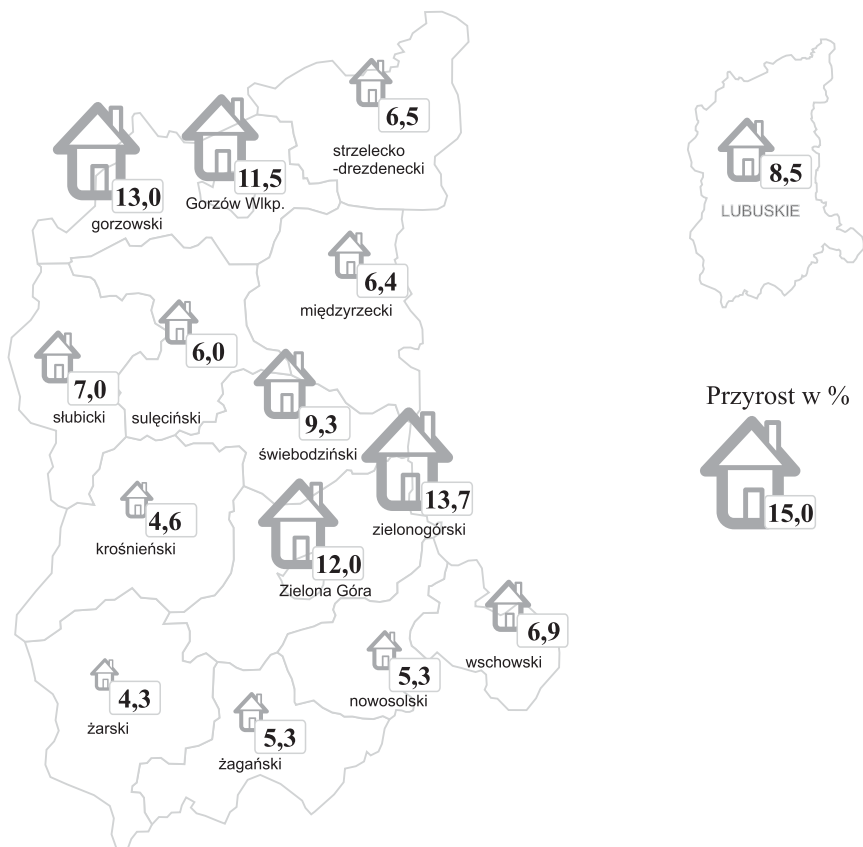
Według wstępnych wyników NSP 2011 wynika, że w województwie lubuskim spisano ponad 352,2 tys. mieszkań. Przyrost liczby mieszkań w okresie od spisu powszechnego przeprowadzonego w 2002 r. wyniósł ok. 27,5 tys. mieszkań, tj. 8,5%. Przyrost liczby mieszkań w tym czasie w Polsce wyniósł 8,3%.

Tabl. 11/1. **Podstawowe informacje o mieszkaniach w 2011 r.**

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań (w tys.)	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Przeciętna powierzchnia użytkowa w mieszkaniu (w m ²)
WOJEWÓDZTWO	352,2	3,8	69,0
Podregion gorzowski			
Powiaty:			
Gorzowski	20,9	4,3	81,5
Międzyrzecki	19,7	3,9	70,7
Słubicki	15,8	3,8	68,5
Strzelecko-drezdenecki	16,2	4,0	71,2
Sulęciński	11,8	4,0	75,3
Miasto na prawach powiatu			
Gorzów Wlkp.	48,9	3,6	59,4
Podregion zielonogórski			
Powiaty:			
Krośnieński	18,8	3,9	72,3
Nowosolski	29,3	3,7	66,8
Świebodziński	18,9	3,9	71,9
Wschowski	12,0	4,1	78,9
Zielonogórski	29,4	4,2	81,7
Żagański	29,0	3,8	67,7
Żarski	33,5	3,9	69,4
Miasto na prawach powiatu			
Zielona Góra	47,9	3,5	60,3

Najwięcej mieszkań przybyło w powiatach ziemskich zielonogórskim (13,7%) i gorzowskim (13,0%), a także w miastach na prawach powiatu Zielonej Górze (12,0%) i Gorzowie Wlkp. (11,5%). Najmniejsze przyrosty mieszkań zanotowano w powiatach żarskim (4,3%) i krośnieńskim (4,6%).

Wykres 22. Przyrost liczby mieszkań w 2011 r. w odniesieniu do NSP 2002

W latach 2002-2011 nadal obserwowano przyrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań, chociaż przeciętna liczba izb w mieszkaniach (tj. 3,8) pozostała na niezmiennym poziomie.

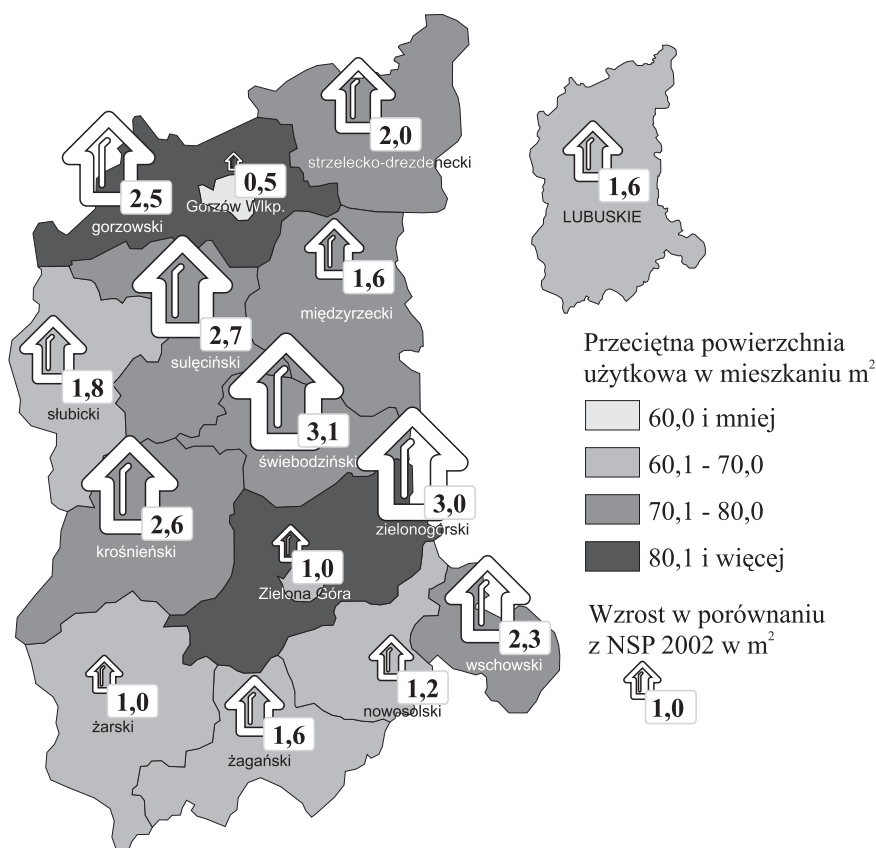
Przeciętna powierzchnia mieszkania w 2011 r. wyniosła 69,0 m² i w porównaniu z 2002 r. wzrosła o 1,6 m².

Największe mieszkania pod względem średniej powierzchni występują w powiatach: zielonogórskim (81,7 m²), gorzowskim (81,5 m²) i wschowskim (78,9 m²). Najmniejsze mieszkania znajdują się w miastach na prawach powiatu: Gorzowie Wlkp. (59,4 m²) i Zielonej Górze (60,3 m²) oraz w powiecie nowosolskim (66,8 m²).

W porównaniu z 2002 r. w strukturze wielkości mieszkań zaobserwowano bardzo niewielkie zmiany. Nadal największą grupę stanowią mieszkania 4-izbowe, ich udział pozostał na niezmiennym poziomie (33,6%). Zmniejszył się udział mieszkań 3-izbowych (z 30,8% w 2002 r. do 30,3% w 2011 r.).

Niewielkie zmiany w strukturze wielkości mieszkań wystąpiły przy uwzględnieniu powierzchni użytkowej. Mieszkania o powierzchni poniżej 40 m² stanowią obecnie 16,3% ogółu mieszkań (o 0,2 pkt proc. więcej niż w 2002 r.), mieszkania o powierzchni od 40 do 79 m² – 57,8% (o 0,7 pkt proc. mniej), a o powierzchni 80 m² i powyżej – 25,9% (o 0,9 pkt proc. więcej).

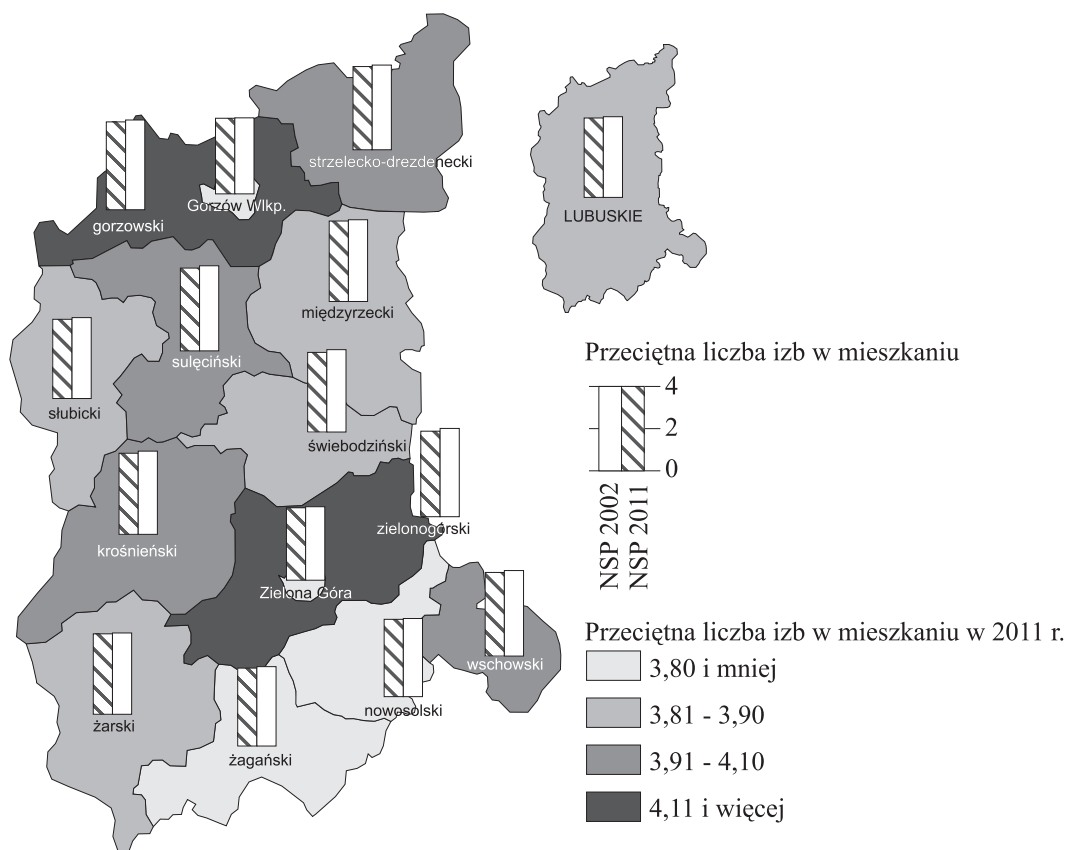
Wykres 23. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania według powiatów w 2011 r.**

Tabl. 11/2. **Struktura mieszkań według liczby izb**

Wyszczególnienie	Mieszkania o liczbie izb w % ogółu					Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
	1	2	3	4	5 i więcej	
2002	2,2	11,7	30,8	33,6	21,7	3,76
2011	2,2	11,4	30,3	33,6	22,6	3,82

Wykres 24. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu według powiatów

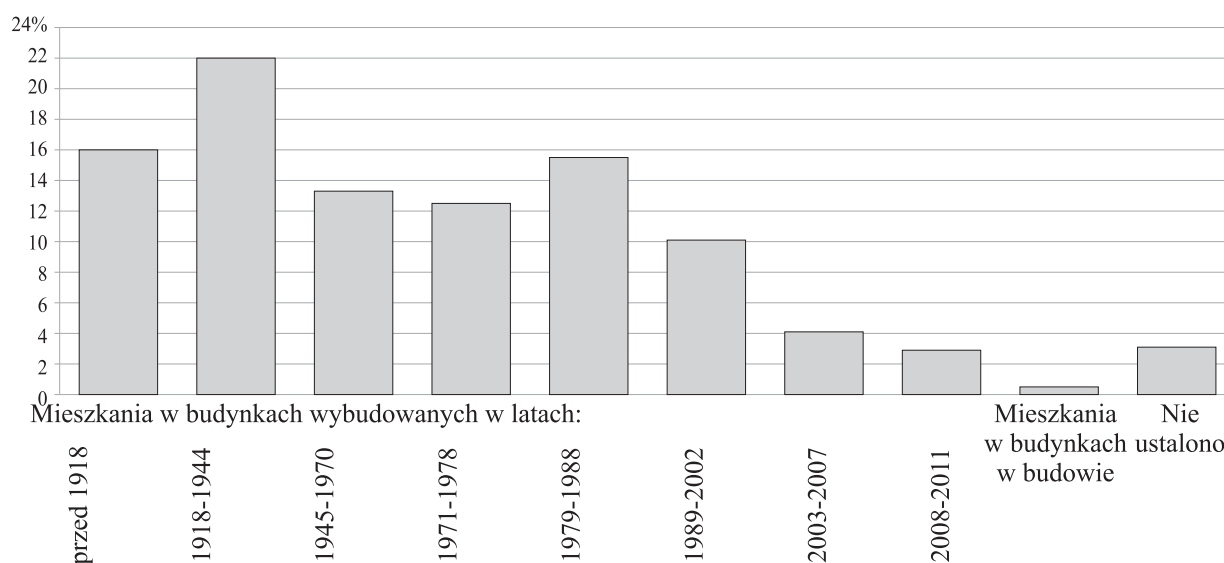
2. Forma własności mieszkań

W latach 2002-2011 w sferze mieszkalnictwa nie wystąpiły tak istotne zmiany stosunków własnościowych, jak te obserwowane przed 2002 r. związane z procesami prywatyzacji zasobów mieszkaniowych. Największą grupę mieszkań stanowiły lokale będące własnością osób fizycznych (ok. 175,4 tys., tj. 49,8% ogółu zasobów mieszkaniowych) oraz mieszkania spółdzielcze (ok. 78,0 tys., tj. 22,2%), w tym mieszkania o statusie własnościowym (ok. 29,5 tys.). W porównaniu z 2002 r. zmniejszył się udział mieszkań będących własnością gmin, Skarbu Państwa oraz zakładów pracy.

3. Wiek mieszkań i ich wyposażenie

Lubuskie jest województwem o jednym z najwyższych udziałów starych zasobów mieszkaniowych, tj. wybudowanych przed 1945 r. Mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych przed 1944 r. stanowią 38,0% ogółu mieszkań ich udział w porównaniu ze spisem z 2002 r. zmniejszył się o 6,0 pkt proc. Udział tej grupy mieszkań znacznie przewyższa wskaźnik ogólnopolski, który wynosi 20,5%.

Wykres 25. Struktura liczby mieszkań według roku wybudowania budynku NSP 2011

W okresie od ostatniego spisu wystąpiła poprawa w wyposażeniu mieszkań w instalacje. Na poprawę miało wpływ nie tylko oddawanie do użytkowania nowych mieszkań, ale również modernizowanie zasobów wybudowanych w okresach wcześniejszych.

W 2011 r. w podstawową instalację, jaką jest wodociąg, wyposażonych było ponad 96% mieszkań, co stanowiło wzrost w porównaniu z 2002 r. o 7,7%. Znacznie zwiększyła się liczba mieszkań z łazienką (o 17,0%) oraz z ustępem spłukiwanym bieżącą wodą (o 15,1%). Obecnie w te instalacje wyposażonych było odpowiednio 94,5% oraz 94,7% mieszkań. Przyrost liczby mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie kształtował się natomiast na poziomie 5,9%. Znaczący wzrost (o 24,0%) odnotowano również w liczbie mieszkań wyposażonych w gaz z sieci.

Nadal jeszcze 1,3% ogółu mieszkań nie ma wodociągu, a 0,5% żadnej z wymienionych instalacji.

Tabl. 11/3. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Lata	Mieszkania ogółem	W tym wyposażone w:					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci
W tysiącach							
2002	324,7	314,9	289,6	284,5	262,8	241,9	173,5
2011	352,2	339,1	333,4	332,7	288,8	256,1	215,2
W odsetkach							
2002	100,0	97,0	89,2	87,6	80,9	74,5	53,4
2011	100,0	96,3	94,7	94,5	82,0	72,7	61,1
2002=100							
2011	108,5	107,7	115,1	117,0	109,9	105,9	124,0

TABL.1. LUDNOŚĆ FAKTYCZNIE ZAMIESZKAŁA WEDŁUG PŁCI, POWIATÓW I GMIN W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
				w tysiącach					
WOJEWÓDZTWO	1022,8	498,2	524,7	649,3	311,0	338,3	373,5	187,2	186,4
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
GORZOWSKI	68,9	34,1	34,8	25,0	12,3	12,7	43,9	21,8	22,1
Gmina miejska									
Kostrzyn nad Odrą . .	18,1	8,9	9,2	18,1	8,9	9,2	x	x	x
Gmina miejsko-wiejska									
Witnica	13,1	6,4	6,7	7,0	3,4	3,6	6,1	3,0	3,1
Gminy wiejskie:									
Bogdaniec	7,0	3,5	3,6	x	x	x	7,0	3,5	3,6
Deszczno	8,4	4,2	4,2	x	x	x	8,4	4,2	4,2
Kłodawa	7,5	3,7	3,8	x	x	x	7,5	3,7	3,8
Lubiszyn	6,9	3,5	3,4	x	x	x	6,9	3,5	3,4
Santok	7,9	4,0	3,9	x	x	x	7,9	4,0	3,9
MIĘDZYRZECKI	58,9	29,1	29,9	31,2	15,1	16,1	27,7	14,0	13,7
Gminy miejsko-wiejskie:									
Międzyrzecz	25,2	12,3	12,9	18,8	9,0	9,7	6,5	3,3	3,2
Skwierzyna	12,7	6,2	6,5	10,0	4,8	5,2	2,7	1,3	1,3
Trzciel	6,5	3,3	3,2	2,4	1,2	1,2	4,1	2,1	2,0
Gminy wiejskie:									
Bledzew	4,6	2,3	2,3	x	x	x	4,6	2,3	2,3
Przytoczna	5,6	2,9	2,7	x	x	x	5,6	2,9	2,7
Pszczew	4,3	2,1	2,2	x	x	x	4,3	2,1	2,2
SŁUBICKI	47,5	23,3	24,2	30,5	14,7	15,8	17,0	8,6	8,4
Gminy miejsko-wiejskie:									
Cybinka	6,8	3,4	3,4	2,8	1,4	1,4	3,9	2,0	1,9
Ośno Lubuskie	6,5	3,2	3,3	3,9	1,9	2,0	2,6	1,3	1,3
Rzepin	10,0	4,9	5,1	6,7	3,3	3,5	3,3	1,7	1,6
Słubice	19,9	9,6	10,3	17,0	8,1	8,9	2,9	1,5	1,4
Gmina wiejska									
Górzyca	4,3	2,2	2,1	x	x	x	4,3	2,2	2,1
STRZELECKO-DREZDENECKI	50,7	25,0	25,7	24,0	11,5	12,4	26,7	13,5	13,2
Gminy miejsko-wiejskie:									
Dobiegów	6,9	3,5	3,5	3,2	1,6	1,6	3,7	1,9	1,8
Drezdenko	17,6	8,7	8,9	10,6	5,1	5,5	7,1	3,6	3,5
Strzelce Krajeńskie . . .	17,5	8,6	9,0	10,2	4,9	5,3	7,3	3,7	3,6
Gminy wiejskie:									
Stare Kurowo	4,2	2,1	2,1	x	x	x	4,2	2,1	2,1
Zwierzyn	4,4	2,2	2,2	x	x	x	4,4	2,2	2,2
SULĘCIŃSKI	36,0	17,9	18,0	14,8	7,1	7,6	21,2	10,8	10,4
Gminy miejsko-wiejskie:									
Lubniewice	3,1	1,5	1,6	2,0	1,0	1,0	1,1	0,6	0,5
Sulęcín	16,4	8,1	8,3	10,2	5,0	5,3	6,1	3,1	3,0
Torzym	7,0	3,4	3,5	2,5	1,2	1,3	4,4	2,2	2,2
Gminy wiejskie:									
Krzeszyce	4,7	2,4	2,3	x	x	x	4,7	2,4	2,3
Słońsk	4,8	2,5	2,4	x	x	x	4,8	2,5	2,4
Miasto na prawach powiatu									
Gorzów Wielkopolski .	124,5	59,4	65,1	124,5	59,4	65,1	x	x	x

TABL.1. LUDNOŚĆ FAKTYCZNIE ZAMIESZKAŁA WEDŁUG PŁCI, POWIATÓW I GMIN W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
				w tysiącach					
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
KROŚNIĘŃSKI	57,1	28,1	29,0	29,2	14,1	15,1	27,9	14,0	13,9
Gmina miejska									
Gubin	17,1	8,2	8,9	17,1	8,2	8,9	x	x	x
Gmina miejsko-wiejska									
Krosno Odrzańskie	18,7	9,1	9,6	12,1	5,9	6,3	6,6	3,3	3,3
Gminy wiejskie:									
Bobrowice	3,2	1,6	1,6	x	x	x	3,2	1,6	1,6
Bytnica	2,6	1,3	1,3	x	x	x	2,6	1,3	1,3
Dąbie	5,1	2,6	2,5	x	x	x	5,1	2,6	2,5
Gubin	7,4	3,8	3,7	x	x	x	7,4	3,8	3,7
Maszewo	3,0	1,5	1,5	x	x	x	3,0	1,5	1,5
NOWOSOLSKI	88,1	42,9	45,2	57,5	27,5	30,0	30,6	15,4	15,2
Gmina miejska									
Nowa Sól	40,4	19,2	21,1	40,4	19,2	21,1	x	x	x
Gminy miejsko-wiejskie:									
Bytom Odrzański	5,5	2,7	2,8	4,4	2,2	2,2	1,1	0,5	0,5
Kozuchów	16,4	8,0	8,4	9,8	4,7	5,1	6,6	3,3	3,3
Nowe Miasteczko	5,6	2,8	2,8	2,9	1,4	1,5	2,7	1,3	1,3
Gminy wiejskie:									
Kolsko	3,3	1,7	1,6	x	x	x	3,3	1,7	1,6
Nowa Sól	6,7	3,3	3,4	x	x	x	6,7	3,3	3,4
Otyń	6,6	3,4	3,2	x	x	x	6,6	3,4	3,2
Siedlisko	3,6	1,8	1,8	x	x	x	3,6	1,8	1,8
ŚWIEBODZIŃSKI	56,8	27,9	28,9	27,2	13,0	14,2	29,6	14,8	14,7
Gminy miejsko-wiejskie:									
Świebodzin	30,5	14,8	15,7	22,2	10,6	11,6	8,3	4,2	4,2
Zbąszynek	8,4	4,1	4,3	5,1	2,4	2,6	3,3	1,6	1,7
Gminy wiejskie:									
Lubrza	3,5	1,8	1,7	x	x	x	3,5	1,8	1,7
Łągów	5,3	2,7	2,6	x	x	x	5,3	2,7	2,6
Skape	5,2	2,6	2,6	x	x	x	5,2	2,6	2,6
Szczaniec	3,9	1,9	2,0	x	x	x	3,9	1,9	2,0
WSCHOWSKI	39,3	19,5	19,9	19,8	9,6	10,2	19,6	9,9	9,7
Gminy miejsko-wiejskie:									
Sława	12,5	6,2	6,3	4,0	1,9	2,0	8,5	4,3	4,2
Szlichtyngowa	5,1	2,6	2,6	1,3	0,6	0,7	3,8	1,9	1,9
Wschowa	21,8	10,7	11,1	14,5	7,0	7,5	7,3	3,7	3,6

TABL.1. LUDNOŚĆ FAKTYCZNIE ZAMIESZKAŁA WEDŁUG PŁCI, POWIATÓW I GMIN W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
				w tysiącach					
ZIELONOGÓRSKI	93,4	46,1	47,3	34,9	17,0	17,9	58,5	29,1	29,4
Gminy miejsko-wiejskie:									
Babimost	6,3	3,1	3,2	4,0	2,0	2,1	2,3	1,1	1,1
Czerwieńsk	9,9	4,9	5,0	4,2	2,1	2,1	5,6	2,8	2,8
Kargowa	5,8	2,8	3,0	3,7	1,8	1,9	2,1	1,1	1,1
Nowogród Bobrzański	9,5	4,7	4,8	5,2	2,5	2,6	4,3	2,1	2,1
Sulechów	26,7	13,1	13,7	17,8	8,6	9,2	9,0	4,5	4,5
Gminy wiejskie:									
Bojadła	3,4	1,7	1,7	x	x	x	3,4	1,7	1,7
Świdnica	6,2	3,1	3,1	x	x	x	6,2	3,1	3,1
Trzebiechów	3,3	1,7	1,6	x	x	x	3,3	1,7	1,6
Zabór	3,8	1,9	1,9	x	x	x	3,8	1,9	1,9
Zielona Góra	18,5	9,2	9,3	x	x	x	18,5	9,2	9,3
ŻAGAŃSKI	82,7	40,4	42,3	50,5	24,4	26,1	32,2	16,0	16,2
Gminy miejskie:									
Gozdnica	3,4	1,6	1,7	3,4	1,6	1,7	x	x	x
Żagań	26,8	12,9	13,8	26,8	12,9	13,8	x	x	x
Gminy miejsko-wiejskie:									
Iłowa	7,1	3,5	3,7	4,1	1,9	2,1	3,1	1,5	1,6
Małomice	5,4	2,6	2,7	3,6	1,8	1,9	1,7	0,9	0,9
Szprotawa	22,0	10,7	11,3	12,6	6,1	6,6	9,3	4,6	4,7
Gminy wiejskie:									
Niegostawice	4,7	2,3	2,3	x	x	x	4,7	2,3	2,3
Wymiarki	2,5	1,2	1,3	x	x	x	2,5	1,2	1,3
Brzeźnica	3,9	1,9	1,9	x	x	x	3,9	1,9	1,9
Żagań	7,1	3,6	3,5	x	x	x	7,1	3,6	3,5
ŻARSKI	99,9	48,6	51,3	61,3	29,4	31,9	38,6	19,2	19,5
Gminy miejskie:									
Łęknica	2,6	1,3	1,3	2,6	1,3	1,3	x	x	x
Żary	39,4	18,7	20,7	39,4	18,7	20,7	x	x	x
Gminy miejsko-wiejskie:									
Jasień	7,3	3,7	3,7	4,5	2,3	2,3	2,8	1,4	1,4
Lubsko	19,4	9,5	9,9	14,8	7,2	7,6	4,6	2,3	2,3
Gminy wiejskie:									
Brody	3,6	1,8	1,8	x	x	x	3,6	1,8	1,8
Lipinki Łużyckie	3,3	1,6	1,7	x	x	x	3,3	1,6	1,7
Przewóz	3,3	1,6	1,6	x	x	x	3,3	1,6	1,6
Trzebiel	5,9	2,9	3,0	x	x	x	5,9	2,9	3,0
Tuplice	3,3	1,6	1,7	x	x	x	3,3	1,6	1,7
Żary	12,0	5,9	6,1	x	x	x	12,0	5,9	6,1
Miasto na prawach powiatu									
Zielona Góra	119,0	56,0	63,0	119,0	56,0	63,0	x	x	x

TABL.2. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
W TYSIĄCACH									
WOJEWÓDZTWO	1022,8	498,2	524,7	649,3	311,0	338,3	373,5	187,2	186,4
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
Gorzowski	68,9	34,1	34,8	25,0	12,3	12,7	43,9	21,8	22,1
Międzyrzecki	58,9	29,1	29,9	31,2	15,1	16,1	27,7	14,0	13,7
Słubicki	47,5	23,3	24,2	30,5	14,7	15,8	17,0	8,6	8,4
Strzelecko-drezdenecki	50,7	25,0	25,7	24,0	11,5	12,4	26,7	13,5	13,2
Sulęciński	36,0	17,9	18,0	14,8	7,1	7,6	21,2	10,8	10,4
Miasto na prawach powiatu									
Gorzów Wlkp.	124,5	59,4	65,1	124,5	59,4	65,1	x	x	x
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
Krośnieński	57,1	28,1	29,0	29,2	14,1	15,1	27,9	14,0	13,9
Nowosolski	88,1	42,9	45,2	57,5	27,5	30,0	30,6	15,4	15,2
Świebodziński	56,8	27,9	28,9	27,2	13,0	14,2	29,6	14,8	14,7
Wschowski	39,3	19,5	19,9	19,8	9,6	10,2	19,6	9,9	9,7
Zielonogórski	93,4	46,1	47,3	34,9	17,0	17,9	58,5	29,1	29,4
Żagański	82,7	40,4	42,3	50,5	24,4	26,1	32,2	16,0	16,2
Żarski	99,9	48,6	51,3	61,3	29,4	31,9	38,6	19,2	19,5
Miasto na prawach powiatu									
Zielona Góra	119,0	56,0	63,0	119,0	56,0	63,0	x	x	x
W ODSETKACH (struktura pionowa)									
WOJEWÓDZTWO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
Gorzowski	6,7	6,8	6,6	3,9	4,0	3,8	11,7	11,7	11,8
Międzyrzecki	5,8	5,8	5,7	4,8	4,8	4,8	7,4	7,5	7,4
Słubicki	4,6	4,7	4,6	4,7	4,7	4,7	4,6	4,6	4,5
Strzelecko-drezdenecki	5,0	5,0	4,9	3,7	3,7	3,7	7,2	7,2	7,1
Sulęciński	3,5	3,6	3,4	2,3	2,3	2,3	5,7	5,8	5,6
Miasto na prawach powiatu									
Gorzów Wlkp.	12,2	11,9	12,4	19,2	19,1	19,3	x	x	x
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
Krośnieński	5,6	5,6	5,5	4,5	4,5	4,5	7,5	7,5	7,4
Nowosolski	8,6	8,6	8,6	8,9	8,8	8,9	8,2	8,2	8,2
Świebodziński	5,6	5,6	5,5	4,2	4,2	4,2	7,9	7,9	7,9
Wschowski	3,8	3,9	3,8	3,0	3,1	3,0	5,2	5,3	5,2
Zielonogórski	9,1	9,3	9,0	5,4	5,5	5,3	15,7	15,6	15,8
Żagański	8,1	8,1	8,1	7,8	7,8	7,7	8,6	8,6	8,7
Żarski	9,8	9,7	9,8	9,4	9,5	9,4	10,3	10,2	10,4
Miasto na prawach powiatu									
Zielona Góra	11,6	11,2	12,0	18,3	18,0	18,6	x	x	x

TABL.3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Meż- czyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	meż- czyźni	kobiety	razem	meż- czyźni	kobiety
W ODSETKACH (struktura pionowa)									
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-4 lat	5,5	5,8	5,2	5,3	5,7	5,0	5,9	6,1	5,7
5-9	4,7	4,9	4,5	4,4	4,7	4,1	5,2	5,3	5,2
10-14	5,2	5,5	4,9	4,7	5,1	4,4	5,9	6,1	5,8
15-19	6,3	6,6	6,0	5,8	6,2	5,5	7,1	7,2	7,0
20-24	7,3	7,6	7,0	7,0	7,4	6,7	7,8	8,1	7,6
25-29	8,8	9,2	8,4	8,9	9,3	8,5	8,6	8,9	8,3
30-34	8,4	8,8	8,0	8,6	9,1	8,2	7,9	8,2	7,6
35-39	7,3	7,7	6,9	7,2	7,6	6,9	7,4	7,7	7,0
40-44	5,9	6,1	5,7	5,7	5,9	5,5	6,2	6,5	6,0
45-49	6,3	6,5	6,1	6,2	6,3	6,0	6,5	6,8	6,3
50-54	8,0	8,1	7,9	8,1	8,1	8,2	7,8	8,1	7,4
55-59	8,0	7,9	8,0	8,4	8,2	8,6	7,2	7,5	6,9
60-64	6,6	6,4	6,7	7,1	6,8	7,4	5,6	5,7	5,6
65-69	3,1	2,8	3,4	3,4	3,0	3,7	2,6	2,4	2,9
70-74	3,0	2,4	3,6	3,3	2,6	3,9	2,6	2,1	3,1
75-79	2,6	1,9	3,3	2,8	2,1	3,4	2,4	1,6	3,1
80-84	1,9	1,1	2,5	1,9	1,2	2,4	1,8	1,0	2,6
85-89	0,9	0,5	1,3	0,9	0,5	1,3	0,9	0,5	1,4
90-94	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3
95-99	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
W ODSETKACH (struktura pozioma)									
Ogółem	100,0	48,7	51,3	63,5	30,4	33,1	36,5	18,3	18,2
0-4 lat	100,0	51,3	48,7	61,0	31,2	29,8	39,0	20,1	18,9
5-9	100,0	51,0	49,0	59,4	30,4	29,0	40,6	20,6	19,9
10-14	100,0	51,5	48,5	58,0	29,9	28,1	42,0	21,7	20,4
15-19	100,0	51,0	49,0	58,6	29,9	28,7	41,4	21,1	20,3
20-24	100,0	50,9	49,1	60,9	30,7	30,2	39,1	20,2	19,0
25-29	100,0	50,9	49,1	64,2	32,3	31,9	35,8	18,6	17,2
30-34	100,0	51,1	48,9	65,4	33,1	32,3	34,6	18,0	16,6
35-39	100,0	51,3	48,7	63,0	31,9	31,1	37,0	19,4	17,6
40-44	100,0	50,6	49,4	61,4	30,4	31,0	38,6	20,2	18,4
45-49	100,0	50,3	49,7	62,1	30,5	31,6	37,9	19,7	18,2
50-54	100,0	49,3	50,7	64,4	30,6	33,8	35,6	18,6	16,9
55-59	100,0	48,4	51,6	67,0	31,2	35,9	33,0	17,2	15,8
60-64	100,0	47,4	52,6	68,7	31,6	37,0	31,3	15,7	15,6
65-69	100,0	43,5	56,5	69,1	29,7	39,5	30,9	13,8	17,0
70-74	100,0	39,1	60,9	68,8	26,4	42,4	31,2	12,7	18,5
75-79	100,0	35,3	64,7	67,2	24,1	43,1	32,8	11,3	21,6
80-84	100,0	30,2	69,8	63,7	19,9	43,8	36,3	10,3	26,0
85-89	100,0	25,4	74,6	62,6	15,9	46,7	37,4	9,5	27,9
90-94	100,0	27,3	72,7	61,0	16,2	44,9	39,0	11,1	27,8
95-99	100,0	23,3	76,7	64,4	15,2	49,2	35,6	8,1	27,5
100 lat i więcej	100,0	29,8	70,2	63,2	21,1	42,1	36,8	8,8	28,1

TABL.4. WSPÓLCZYNNIK FEMINIZACJI I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Współczynnik feminizacji			Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km ²)		
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
WOJEWÓDZTWO	105	109	100	73	1 007	28
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	102	104	101	57	460	38
Międzyrzecki	103	107	98	42	634	21
Słubicki	104	107	98	48	694	18
Strzelecko-drezdenecki	103	108	98	41	1124	22
Suleciński	101	107	96	31	496	18
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	110	110	x	1453	1453	x
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośniński	103	108	99	41	1012	20
Nowosolski	105	109	99	114	1724	42
Świebodziński	104	109	99	61	1373	32
Wschowski	102	107	98	63	814	33
Zielonogórski	102	105	101	59	893	38
Żagański	105	107	101	73	562	31
Żarski	106	109	102	72	912	29
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	113	113	x	2039	2039	x

Uwaga do tablicy 5

wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat

wiek produkcyjny: mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat

mobilny 18-44 lata

niemobilny mężczyźni: 45-64 lata, kobiety: 45-59 lat

wiek poprodukcyjny: mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej

TABL.5. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przed- produkcyjny	Produkcyjny			Poprodukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
OGÓLEM						
W TYSIĄCACH						
WOJEWÓDZTWO	1022,8	194,7	671,6	412,1	259,5	156,5
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	68,9	14,6	45,3	28,2	17,0	9,0
Międzyrzecki	58,9	11,1	39,0	23,8	15,2	8,9
Słubicki	47,5	9,6	31,4	19,6	11,8	6,5
Strzelecko-drezdenecki	50,7	10,2	32,8	20,1	12,8	7,7
Suleciński	36,0	7,2	23,5	14,7	8,9	5,2
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	124,5	21,1	82,5	50,0	32,5	20,9
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośniński	57,1	11,0	37,8	23,1	14,7	8,2
Nowosolski	88,1	17,2	56,9	34,6	22,3	13,9
Świebodziński	56,8	11,3	37,1	22,8	14,3	8,5
Wschowski	39,3	8,4	25,4	15,9	9,5	5,6
Zielonogórski	93,4	18,7	62,1	38,7	23,4	12,5
Żagański	82,7	15,7	54,1	32,7	21,4	12,9
Żarski	99,9	19,4	65,4	39,9	25,5	15,1
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	119,0	19,3	78,2	48,0	30,2	21,5

TABL.5. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przed- produkcyjny	Produkcyjny			Poprodukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
OGÓŁEM (dok.)						
W ODSETKACH (struktura pozioma)						
WOJEWÓDZTWO	100,0	19,0	65,7	40,3	25,4	15,3
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	21,2	65,7	41,0	24,7	13,1
Międzyrzeczki	100,0	18,8	66,2	40,4	25,7	15,0
Słubicki	100,0	20,2	66,1	41,2	24,8	13,7
Strzelecko-drezdenecki	100,0	20,1	64,8	39,5	25,2	15,1
Sulęciński	100,0	20,1	65,4	40,7	24,6	14,5
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	100,0	16,9	66,3	40,2	26,1	16,8
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	19,3	66,3	40,4	25,8	14,5
Nowosolski	100,0	19,6	64,6	39,3	25,3	15,8
Świebodziński	100,0	19,8	65,3	40,2	25,1	14,9
Wschowski	100,0	21,3	64,4	40,3	24,1	14,3
Zielonogórski	100,0	20,1	66,6	41,5	25,1	13,4
Żagański	100,0	19,0	65,4	39,6	25,9	15,6
Żarski	100,0	19,4	65,5	39,9	25,6	15,1
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	100,0	16,2	65,7	40,3	25,4	18,1
MIASTA						
W TYSIĄCACH						
WOJEWÓDZTWO	649,3	115,5	427,7	259,1	168,6	106,1
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	25,0	5,1	16,3	10,1	6,2	3,6
Międzyrzeczki	31,2	5,6	20,7	12,5	8,2	4,9
Słubicki	30,5	5,8	20,3	12,6	7,8	4,3
Strzelecko-drezdenecki	24,0	4,4	15,8	9,4	6,4	3,8
Sulęciński	14,8	2,7	9,8	5,9	3,9	2,3
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	124,5	21,1	82,5	50,0	32,5	20,9
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	29,2	5,3	19,4	11,7	7,7	4,5
Nowosolski	57,5	10,5	37,0	22,1	15,0	9,9
Świebodziński	27,2	5,1	17,9	10,8	7,1	4,2
Wschowski	19,8	3,9	12,8	7,8	5,0	3,1
Zielonogórski	34,9	6,4	23,6	14,4	9,1	4,9
Żagański	50,5	8,9	33,2	19,6	13,6	8,4
Żarski	61,3	11,3	40,2	24,1	16,0	9,8
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	119,0	19,3	78,2	48,0	30,2	21,5

TABL.5. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przed- produkcyjny	Produkcyjny			Poprodukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
MIASTA (dok.)						
W ODSETKACH (struktura pozioma)						
WOJEWÓDZTWO	100,0	17,8	65,9	39,9	26,0	16,3
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	20,4	65,1	40,3	24,8	14,5
Międzyrzecki	100,0	18,0	66,4	40,2	26,2	15,6
Słubicki	100,0	19,1	66,7	41,2	25,4	14,2
Strzelecko-drezdenecki	100,0	18,4	65,9	39,3	26,6	15,7
Sulęciński	100,0	18,5	66,2	39,8	26,4	15,4
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	100,0	16,9	66,3	40,2	26,1	16,8
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	18,1	66,5	40,1	26,4	15,3
Nowosolski	100,0	18,3	64,4	38,4	26,1	17,3
Świebodziński	100,0	18,8	65,6	39,7	26,0	15,6
Wschowski	100,0	19,6	64,9	39,7	25,2	15,5
Zielonogórski	100,0	18,4	67,5	41,4	26,1	14,1
Żagański	100,0	17,7	65,7	38,9	26,8	16,6
Żarski	100,0	18,4	65,5	39,4	26,2	16,0
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	100,0	16,2	65,7	40,3	25,4	18,1
WIEŚ						
W TYSIĄCACH						
WOJEWÓDZTWO	373,5	79,3	243,9	153,0	90,9	50,4
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	43,9	9,5	29,0	18,1	10,8	5,4
Międzyrzecki	27,7	5,5	18,3	11,3	7,0	4,0
Słubicki	17,0	3,8	11,1	7,0	4,0	2,2
Strzelecko-drezdenecki	26,7	5,8	17,0	10,6	6,4	3,9
Sulęciński	21,2	4,5	13,7	8,8	5,0	2,9
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	27,9	5,7	18,4	11,4	7,0	3,8
Nowosolski	30,6	6,7	19,9	12,5	7,3	4,0
Świebodziński	29,6	6,1	19,2	12,0	7,2	4,2
Wschowski	19,6	4,5	12,5	8,0	4,5	2,5
Zielonogórski	58,5	12,3	38,6	24,3	14,3	7,6
Żagański	32,2	6,8	21,0	13,1	7,8	4,5
Żarski	38,6	8,1	25,3	15,8	9,5	5,3

TABL.5. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przed- produkcyjny	Produkcyjny			Poprodukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
WIEŚ (dok.)						
W ODSETKACH (struktura pozioma)						
WOJEWÓDZTWO	100,0	21,2	65,3	41,0	24,3	13,5
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	21,6	66,0	41,3	24,7	12,4
Międzyrzeczki	100,0	19,7	65,9	40,7	25,2	14,4
Słubicki	100,0	22,3	65,0	41,3	23,7	12,8
Strzelecko-drezdenecki	100,0	21,6	63,8	39,8	24,0	14,6
Sulęciński	100,0	21,3	64,8	41,4	23,4	13,9
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	20,5	66,0	40,7	25,3	13,5
Nowosolski	100,0	22,0	64,9	40,9	24,0	13,1
Świebodziński	100,0	20,8	65,0	40,7	24,3	14,3
Wschowski	100,0	23,0	64,0	41,0	23,0	13,0
Zielonogórski	100,0	21,1	66,0	41,5	24,4	13,0
Żagański	100,0	21,0	65,1	40,8	24,3	14,0
Żarski	100,0	20,9	65,4	40,8	24,6	13,7

Uwaga do tablicy 6

wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat

wiek poprodukcyjny: mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej

wiek produkcyjny: mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat

TABL.6. WSPÓŁCZYNNIKI OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2011 R.
(liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			Miasta			Wieś		
	razem	w wieku		razem	w wieku		razem	w wieku	
		przedpro- dukcyjnym	poproduk- cyjnym		przedpro- dukcyjnym	poproduk- cyjnym		przedpro- dukcyjnym	poproduk- cyjnym
WOJEWÓDZTWO	52,3	29,0	23,3	51,8	27,0	24,8	53,1	32,5	20,6
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
Gorzowski	52,2	32,2	20,0	53,5	31,3	22,2	51,5	32,8	18,7
Międzyrzeczki	51,1	28,4	22,7	50,6	27,1	23,5	51,6	29,8	21,8
Słubicki	51,4	30,6	20,8	50,0	28,6	21,4	53,9	34,3	19,6
Strzelecko-drezdenecki	54,4	31,0	23,3	51,8	28,0	23,8	56,7	33,9	22,9
Sulęciński	53,0	30,8	22,2	51,1	27,9	23,2	54,3	32,8	21,4
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	50,9	25,6	25,3	50,9	25,6	25,3	x	x	x
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
Krośnieński	50,9	29,1	21,8	50,3	27,3	23,1	51,5	31,0	20,5
Nowosolski	54,8	30,3	24,5	55,2	28,4	26,8	54,1	33,9	20,2
Świebodziński	53,2	30,4	22,8	52,3	28,6	23,8	54,0	32,0	21,9
Wschowski	55,2	33,1	22,1	54,2	30,3	23,9	56,2	35,9	20,3
Zielonogórski	50,2	30,1	20,1	48,0	27,2	20,8	51,6	31,9	19,7
Żagański	52,8	29,0	23,8	52,2	26,9	25,3	53,7	32,2	21,5
Żarski	52,7	29,6	23,1	52,6	28,1	24,5	52,9	31,9	21,0
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	52,2	24,7	27,5	52,2	24,7	27,5	x	x	x

TABL.7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w tysiącach					
OGÓŁEM						
Razem	865,4	259,5	463,8	78,4	51,7	12,0
15-19 lat.	64,2	62,8	0,1	0,0	-	1,3
20-24	74,9	65,4	6,8	0,0	0,2	2,4
25-29	89,7	50,3	34,2	0,1	1,6	3,5
30-34	85,6	27,7	51,4	0,2	4,3	2,0
35-39	74,4	15,2	51,2	0,6	6,5	0,9
40-44	60,4	8,5	44,4	1,0	6,1	0,4
45-49	64,4	7,5	47,6	2,0	7,0	0,4
50-54	81,8	7,8	61,1	4,4	8,1	0,4
55-59	81,5	5,9	60,5	7,3	7,6	0,2
60-64	67,2	3,9	48,1	9,6	5,4	0,2
65-69	31,9	1,4	20,9	7,5	2,0	0,1
70-74	31,1	1,2	17,4	11,1	1,3	0,0
75-79	26,9	0,8	12,1	13,1	0,9	0,1
80-84	18,9	0,6	5,6	12,1	0,5	0,0
85-89	9,6	0,3	1,9	7,2	0,1	0,0
90-94	2,1	0,1	0,3	1,7	0,0	0,0
95-99	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	-	-	0,0	-	-
MĘŻCZYŹNI						
Razem	417,4	146,1	231,8	12,2	21,3	6,0
15-19 lat.	32,7	32,1	0,0	-	-	0,6
20-24	38,1	35,4	1,6	-	0,1	1,0
25-29	45,7	29,7	13,7	0,0	0,5	1,7
30-34	43,8	16,9	24,2	0,0	1,6	1,1
35-39	38,2	9,4	25,7	0,1	2,5	0,5
40-44	30,6	5,5	22,0	0,1	2,7	0,2
45-49	32,4	4,9	23,7	0,4	3,1	0,3
50-54	40,3	5,2	30,4	0,9	3,6	0,2
55-59	39,4	3,5	31,0	1,5	3,2	0,2
60-64	31,9	1,9	25,7	1,8	2,4	0,1
65-69	13,9	0,6	11,4	1,1	0,8	0,0
70-74	12,2	0,4	9,8	1,5	0,4	0,0
75-79	9,5	0,2	7,2	1,7	0,3	0,0
80-84	5,7	0,2	3,7	1,8	0,1	0,0
85-89	2,5	0,0	1,3	1,1	0,0	0,0
90-94	0,6	0,0	0,2	0,3	0,0	0,0
95-99	0,1	0,0	0,0	0,1	-	-
100 lat i więcej.	0,0	-	-	0,0	-	-

TABL.7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	nieustalony
w tysiącach						
KOBIETY						
Razem	448,0	113,4	232,1	66,1	30,4	5,9
15-19 lat.	31,5	30,7	0,1	0,0	-	0,6
20-24	36,8	30,0	5,2	0,0	0,2	1,4
25-29	44,0	20,6	20,5	0,1	1,1	1,7
30-34	41,8	10,8	27,2	0,2	2,7	0,9
35-39	36,3	5,8	25,6	0,5	4,0	0,4
40-44	29,8	3,0	22,4	0,9	3,4	0,2
45-49	32,0	2,5	23,9	1,6	3,9	0,2
50-54	41,5	2,6	30,7	3,5	4,5	0,2
55-59	42,1	2,4	29,5	5,8	4,4	0,1
60-64	35,4	2,0	22,5	7,8	3,0	0,1
65-69	18,0	0,8	9,5	6,5	1,2	0,0
70-74	19,0	0,8	7,6	9,7	0,9	0,0
75-79	17,4	0,5	4,9	11,4	0,5	0,0
80-84	13,2	0,4	2,0	10,4	0,4	0,0
85-89	7,1	0,2	0,6	6,1	0,1	0,0
90-94	1,6	0,1	0,1	1,4	0,0	0,0
95-99	0,4	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	-	-	0,0	-	-

(cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	nieustalony
w odsetkach						
OGÓLEM						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	7,4	24,2	0,0	0,0	x	10,5
20-24	8,7	25,2	1,5	0,0	0,5	19,8
25-29	10,4	19,4	7,4	0,1	3,1	28,9
30-34	9,9	10,7	11,1	0,3	8,3	16,9
35-39	8,6	5,9	11,0	0,7	12,5	7,9
40-44	7,0	3,3	9,6	1,3	11,8	3,5
45-49	7,4	2,9	10,3	2,5	13,5	3,4
50-54	9,4	3,0	13,2	5,6	15,6	3,4
55-59	9,4	2,3	13,0	9,3	14,7	2,0
60-64	7,8	1,5	10,4	12,3	10,4	1,4
65-69	3,7	0,5	4,5	9,6	3,9	0,6
70-74	3,6	0,5	3,8	14,2	2,6	0,4
75-79	3,1	0,3	2,6	16,8	1,7	0,5
80-84	2,2	0,2	1,2	15,5	1,0	0,4
85-89	1,1	0,1	0,4	9,2	0,3	0,2
90-94	0,2	0,0	0,1	2,2	0,1	0,0
95-99	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	x	x	0,1	x	x

TABL.7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w odsetkach					
MĘŻCZYŹNI						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	7,8	22,0	0,0	x	x	10,1
20-24	9,1	24,2	0,7	x	0,3	16,7
25-29	10,9	20,3	5,9	0,1	2,2	28,4
30-34	10,5	11,6	10,4	0,2	7,4	17,9
35-39	9,1	6,4	11,1	0,6	11,8	8,7
40-44	7,3	3,8	9,5	1,1	12,6	3,9
45-49	7,8	3,4	10,2	3,1	14,5	4,2
50-54	9,6	3,6	13,1	7,2	16,7	4,0
55-59	9,4	2,4	13,4	11,9	15,2	2,7
60-64	7,6	1,3	11,1	14,5	11,2	1,7
65-69	3,3	0,4	4,9	8,6	3,8	0,8
70-74	2,9	0,3	4,2	12,1	2,1	0,4
75-79	2,3	0,2	3,1	13,8	1,5	0,3
80-84	1,4	0,1	1,6	14,6	0,5	0,2
85-89	0,6	0,0	0,6	8,9	0,2	0,0
90-94	0,1	0,0	0,1	2,8	0,0	0,0
95-99	0,0	0,0	0,0	0,5	x	x
100 lat i więcej.	0,0	x	x	0,1	x	x
KOBIETY						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	7,0	27,1	0,1	0,0	x	10,9
20-24	8,2	26,5	2,2	0,0	0,6	23,0
25-29	9,8	18,1	8,8	0,1	3,7	29,4
30-34	9,3	9,5	11,7	0,3	8,9	16,0
35-39	8,1	5,2	11,0	0,7	13,0	7,1
40-44	6,7	2,6	9,6	1,3	11,3	3,0
45-49	7,2	2,2	10,3	2,4	12,9	2,7
50-54	9,3	2,3	13,2	5,3	14,9	2,8
55-59	9,4	2,1	12,7	8,8	14,3	1,3
60-64	7,9	1,8	9,7	11,9	9,9	1,1
65-69	4,0	0,7	4,1	9,8	4,0	0,5
70-74	4,2	0,7	3,3	14,6	3,0	0,3
75-79	3,9	0,5	2,1	17,3	1,8	0,7
80-84	2,9	0,4	0,9	15,7	1,3	0,6
85-89	1,6	0,2	0,3	9,3	0,3	0,5
90-94	0,3	0,1	0,0	2,1	0,1	0,1
95-99	0,1	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1
100 lat i więcej.	0,0	x	x	0,1	x	x

TABL.8. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie /panny	żonaci/ zameężne	wdowcy/ wdowy	rozwidzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w tysiącach					
OGÓŁEM						
WOJEWÓDZTWO	865,4	259,5	463,8	78,4	51,7	12,0
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	57,1	17,5	31,5	4,7	3,3	0,1
Międzyrzeczki	50,0	15,2	27,4	4,6	2,5	0,4
Słubicki	39,8	13,3	20,5	3,5	2,3	0,2
Strzelecko-drezdenecki	42,5	13,1	23,3	4,0	1,9	0,2
Sulęciński	30,1	9,7	15,9	2,9	1,4	0,2
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	107,2	30,3	56,2	9,4	9,4	2,0
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	48,2	15,0	25,3	4,5	2,7	0,7
Nowosolski	74,1	21,5	40,0	7,2	4,0	1,5
Świebodziński	47,7	14,3	26,1	4,4	2,0	0,9
Wschowski	32,6	10,0	18,2	2,7	1,4	0,3
Zielonogórski	78,3	23,6	43,7	6,4	3,6	0,9
Żagański	70,1	20,9	37,2	6,9	4,0	1,1
Żarski	84,3	25,7	44,2	7,9	5,3	1,2
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	103,3	29,5	54,4	9,4	7,8	2,3
MEŻCZYNI						
WOJEWÓDZTWO	417,4	146,1	231,8	12,2	21,3	6,0
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	28,0	10,1	15,7	0,7	1,4	0,0
Międzyrzeczki	24,5	8,9	13,6	0,7	1,1	0,2
Słubicki	19,4	7,5	10,3	0,6	1,0	0,1
Strzelecko-drezdenecki	20,8	7,6	11,7	0,6	0,8	0,1
Sulęciński	14,9	5,8	7,9	0,4	0,6	0,1
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	50,4	15,9	28,3	1,5	3,7	1,0
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	23,6	8,7	12,6	0,7	1,2	0,4
Nowosolski	35,7	12,2	19,9	1,1	1,7	0,8
Świebodziński	23,2	8,3	12,9	0,7	0,9	0,5
Wschowski	16,0	5,7	9,1	0,4	0,6	0,1
Zielonogórski	38,4	13,5	21,9	1,1	1,6	0,4
Żagański	33,8	12,1	18,6	1,0	1,7	0,5
Żarski	40,5	14,6	22,0	1,3	2,1	0,6
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	48,0	15,3	27,3	1,4	2,8	1,1

TABL.8. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
w tysiącach						
KOBIETY						
WOJEWÓDZTWO	448,0	113,4	232,1	66,1	30,4	5,9
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	29,1	7,4	15,8	3,9	1,9	0,1
Międzyrzecki	25,5	6,3	13,7	3,9	1,4	0,2
Słubicki	20,4	5,8	10,3	2,9	1,3	0,1
Strzelecko-drezdenecki	21,6	5,5	11,6	3,4	1,1	0,1
Sulęciński	15,2	3,9	8,0	2,4	0,8	0,1
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	56,8	14,4	27,9	7,9	5,6	1,0
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	24,7	6,3	12,7	3,8	1,6	0,3
Nowosolski	38,4	9,3	20,1	6,1	2,3	0,7
Świebodziński	24,5	6,1	13,1	3,7	1,2	0,4
Wschowski	16,6	4,2	9,1	2,3	0,9	0,2
Zielonogórski	39,9	10,2	21,8	5,4	2,0	0,5
Żagański	36,2	8,8	18,6	5,9	2,3	0,6
Żarski	43,8	11,1	22,3	6,6	3,2	0,6
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	55,3	14,1	27,2	7,9	4,9	1,2

(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
w odsetkach						
OGÓŁEM						
WOJEWÓDZTWO	100,0	30,0	53,6	9,1	6,0	1,4
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	30,7	55,1	8,1	5,9	0,2
Międzyrzecki	100,0	30,3	54,7	9,2	4,9	0,9
Słubicki	100,0	33,3	51,6	8,8	5,8	0,5
Strzelecko-drezdenecki	100,0	30,9	54,8	9,5	4,5	0,4
Sulęciński	100,0	32,3	52,8	9,5	4,7	0,7
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	100,0	28,3	52,4	8,7	8,7	1,9
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	31,1	52,5	9,2	5,6	1,5
Nowosolski	100,0	29,0	54,0	9,7	5,4	2,0
Świebodziński	100,0	30,0	54,6	9,2	4,3	1,8
Wschowski	100,0	30,6	55,8	8,4	4,4	0,9
Zielonogórski	100,0	30,2	55,8	8,2	4,7	1,2
Żagański	100,0	29,8	53,1	9,8	5,7	1,6
Żarski	100,0	30,5	52,5	9,4	6,3	1,4
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	100,0	28,5	52,7	9,1	7,5	2,2

TABL.8. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwidzeni/ rozwidzione	nieustalony
		w odsetkach				
MEŻCZYNI						
WOJEWÓDZTWO	100,0	35,0	55,5	2,9	5,1	1,4
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	36,1	56,1	2,5	5,2	0,1
Międzyrzecki	100,0	36,1	55,6	2,9	4,4	0,9
Słubicki	100,0	38,4	52,9	3,0	5,1	0,6
Strzelecko-drezdenecki	100,0	36,5	56,0	3,1	4,0	0,4
Sulęciński	100,0	38,9	53,2	2,8	4,3	0,8
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	100,0	31,6	56,1	2,9	7,4	2,1
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	36,8	53,7	2,9	5,0	1,7
Nowosolski	100,0	34,2	55,7	3,1	4,7	2,3
Świebodziński	100,0	35,5	55,7	2,9	3,8	2,1
Wschowski	100,0	35,9	57,0	2,7	3,6	0,8
Zielonogórski	100,0	35,1	56,9	2,8	4,2	1,0
Żagański	100,0	35,7	54,9	3,0	5,0	1,5
Żarski	100,0	36,0	54,2	3,2	5,2	1,4
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	100,0	32,0	56,8	3,0	5,9	2,4
KOBIETY						
WOJEWÓDZTWO	100,0	25,3	51,8	14,8	6,8	1,3
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	100,0	25,5	54,2	13,6	6,5	0,3
Międzyrzecki	100,0	24,7	53,9	15,2	5,5	0,8
Słubicki	100,0	28,5	50,3	14,3	6,4	0,4
Strzelecko-drezdenecki	100,0	25,4	53,6	15,6	4,9	0,4
Sulęciński	100,0	25,8	52,4	16,1	5,1	0,6
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	100,0	25,3	49,2	13,9	9,9	1,7
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	100,0	25,7	51,4	15,3	6,3	1,3
Nowosolski	100,0	24,1	52,3	15,8	6,0	1,7
Świebodziński	100,0	24,8	53,6	15,2	4,7	1,6
Wschowski	100,0	25,4	54,7	13,9	5,1	1,0
Zielonogórski	100,0	25,5	54,7	13,5	5,1	1,3
Żagański	100,0	24,3	51,3	16,3	6,4	1,7
Żarski	100,0	25,4	50,9	15,1	7,3	1,4
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	100,0	25,5	49,1	14,3	8,9	2,1

TABL.9. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, WIEKU I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w tysiącach					
OGÓŁEM						
Razem	865,4	259,5	463,8	78,4	51,7	12,0
15-19 lat.	64,2	62,8	0,1	0,0	-	1,3
20-24	74,9	65,4	6,8	0,0	0,2	2,4
25-29	89,7	50,3	34,2	0,1	1,6	3,5
30-34	85,6	27,7	51,4	0,2	4,3	2,0
35-39	74,4	15,2	51,2	0,6	6,5	0,9
40-44	60,4	8,5	44,4	1,0	6,1	0,4
45-49	64,4	7,5	47,6	2,0	7,0	0,4
50-54	81,8	7,8	61,1	4,4	8,1	0,4
55-59	81,5	5,9	60,5	7,3	7,6	0,2
60-64	67,2	3,9	48,1	9,6	5,4	0,2
65-69	31,9	1,4	20,9	7,5	2,0	0,1
70-74	31,1	1,2	17,4	11,1	1,3	0,0
75-79	26,9	0,8	12,1	13,1	0,9	0,1
80-84	18,9	0,6	5,6	12,1	0,5	0,0
85-89	9,6	0,3	1,9	7,2	0,1	0,0
90-94	2,1	0,1	0,3	1,7	0,0	0,0
95-99	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	-	-	0,0	-	-
MIASTA						
Razem	555,6	161,0	296,5	50,6	39,1	8,5
15-19 lat.	37,7	36,7	0,1	-	-	0,9
20-24	45,6	40,2	3,7	0,0	0,2	1,5
25-29	57,6	32,9	21,2	0,0	1,0	2,5
30-34	56,0	18,6	32,6	0,1	3,1	1,5
35-39	46,9	9,8	31,2	0,4	4,8	0,7
40-44	37,1	5,2	26,4	0,6	4,6	0,3
45-49	40,0	4,2	29,3	1,2	5,1	0,3
50-54	52,7	4,6	38,9	2,8	6,2	0,3
55-59	54,6	3,5	40,4	4,8	5,8	0,2
60-64	46,2	2,5	32,9	6,4	4,2	0,1
65-69	22,1	1,0	14,3	5,0	1,7	0,1
70-74	21,4	0,8	12,1	7,4	1,1	0,0
75-79	18,1	0,5	8,4	8,5	0,7	0,0
80-84	12,1	0,4	3,7	7,5	0,4	0,0
85-89	6,0	0,2	1,3	4,5	0,1	0,0
90-94	1,2	0,0	0,2	1,0	0,0	0,0
95-99	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	-	-	0,0	-	-

TABL.9. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, WIEKU I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R. (cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w tysiącach					
WIEŚ						
Razem	309,7	98,5	167,4	27,8	12,6	3,5
15-19 lat.	26,6	26,2	0,1	0,0	-	0,3
20-24	29,3	25,2	3,2	0,0	0,1	0,8
25-29	32,1	17,4	13,0	0,0	0,6	1,0
30-34	29,6	9,1	18,8	0,1	1,2	0,5
35-39	27,5	5,4	20,0	0,2	1,6	0,3
40-44	23,3	3,3	18,0	0,4	1,5	0,1
45-49	24,4	3,3	18,3	0,8	1,9	0,2
50-54	29,1	3,3	22,2	1,6	1,9	0,1
55-59	26,9	2,5	20,1	2,4	1,8	0,1
60-64	21,1	1,4	15,3	3,2	1,2	0,0
65-69	9,9	0,5	6,6	2,5	0,4	0,0
70-74	9,7	0,4	5,4	3,7	0,2	0,0
75-79	8,8	0,3	3,7	4,7	0,2	0,0
80-84	6,9	0,2	2,0	4,6	0,1	0,0
85-89	3,5	0,1	0,6	2,7	0,0	0,0
90-94	0,9	0,0	0,1	0,8	0,0	0,0
95-99	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,0	-	-	0,0	-	-

(cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w odsetkach					
OGÓŁEM						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	7,4	24,2	0,0	0,0	x	10,5
20-24	8,7	25,2	1,5	0,0	0,5	19,8
25-29	10,4	19,4	7,4	0,1	3,1	28,9
30-34	9,9	10,7	11,1	0,3	8,3	16,9
35-39	8,6	5,9	11,0	0,7	12,5	7,9
40-44	7,0	3,3	9,6	1,3	11,8	3,5
45-49	7,4	2,9	10,3	2,5	13,5	3,4
50-54	9,4	3,0	13,2	5,6	15,6	3,4
55-59	9,4	2,3	13,0	9,3	14,7	2,0
60-64	7,8	1,5	10,4	12,3	10,4	1,4
65-69	3,7	0,5	4,5	9,6	3,9	0,6
70-74	3,6	0,5	3,8	14,2	2,6	0,4
75-79	3,1	0,3	2,6	16,8	1,7	0,5
80-84	2,2	0,2	1,2	15,5	1,0	0,4
85-89	1,1	0,1	0,4	9,2	0,3	0,2
90-94	0,2	0,0	0,1	2,2	0,1	0,0
95-99	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,0	x	x	0,1	x	x

TABL.9. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, WIEKU I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w odsetkach					
MIASTA						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	6,8	22,8	0,0	x	x	11,0
20-24	8,2	25,0	1,2	0,0	0,4	18,1
25-29	10,4	20,4	7,1	0,1	2,7	29,0
30-34	10,1	11,6	11,0	0,3	7,9	18,1
35-39	8,4	6,1	10,5	0,7	12,4	8,2
40-44	6,7	3,2	8,9	1,2	11,8	3,5
45-49	7,2	2,6	9,9	2,4	13,1	3,1
50-54	9,5	2,8	13,1	5,5	15,8	3,3
55-59	9,8	2,1	13,6	9,5	14,9	2,1
60-64	8,3	1,6	11,1	12,7	10,8	1,5
65-69	4,0	0,6	4,8	10,0	4,2	0,6
70-74	3,9	0,5	4,1	14,6	2,8	0,3
75-79	3,3	0,3	2,8	16,8	1,8	0,4
80-84	2,2	0,3	1,2	14,9	1,1	0,4
85-89	1,1	0,1	0,4	8,9	0,3	0,3
90-94	0,2	0,0	0,1	1,9	0,1	0,0
95-99	0,1	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	x	x	0,0	x	x
WIEŚ						
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.	8,6	26,6	0,0	0,0	x	9,3
20-24	9,5	25,6	1,9	0,0	0,6	23,9
25-29	10,4	17,7	7,8	0,2	4,5	28,6
30-34	9,6	9,2	11,2	0,2	9,4	14,3
35-39	8,9	5,5	12,0	0,7	13,0	7,2
40-44	7,5	3,4	10,7	1,5	12,0	3,4
45-49	7,9	3,3	11,0	2,7	15,0	4,3
50-54	9,4	3,3	13,3	5,6	15,0	3,8
55-59	8,7	2,5	12,0	8,8	14,1	1,7
60-64	6,8	1,4	9,1	11,5	9,3	1,1
65-69	3,2	0,5	3,9	8,9	2,9	0,6
70-74	3,1	0,4	3,2	13,5	1,9	0,5
75-79	2,9	0,3	2,2	16,8	1,3	0,8
80-84	2,2	0,2	1,2	16,6	0,7	0,3
85-89	1,1	0,1	0,4	9,8	0,3	0,2
90-94	0,3	0,0	0,1	2,7	0,0	0,1
95-99	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
100 lat i więcej.	0,0	x	x	0,1	x	x

TABL.10. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w tysiącach								
OGÓŁEM								
Razem.	865,4	235,4	453,2	35,9	76,0	43,2	5,1	16,5
15-19 lat	64,2	62,0	0,1	0,2	0,0	-	0,0	1,8
20-24	74,9	61,1	6,7	3,9	0,0	0,2	0,1	2,9
25-29	89,7	43,9	33,7	6,7	0,1	1,4	0,3	3,7
30-34	85,6	22,8	50,5	6,0	0,2	3,5	0,4	2,2
35-39	74,4	12,2	50,2	4,7	0,5	5,2	0,5	1,1
40-44	60,4	7,4	43,4	2,6	0,9	5,0	0,5	0,6
45-49	64,4	6,5	46,4	2,6	1,8	5,8	0,6	0,7
50-54	81,8	6,9	59,6	3,1	4,1	6,8	0,7	0,8
55-59	81,5	5,3	58,9	2,6	6,9	6,5	0,7	0,6
60-64	67,2	3,5	47,0	1,9	9,3	4,5	0,6	0,5
65-69	31,9	1,3	20,4	0,7	7,4	1,8	0,2	0,3
70-74	31,1	1,0	16,9	0,6	10,9	1,2	0,2	0,3
75-79	26,9	0,7	11,8	0,3	12,9	0,8	0,1	0,4
80-84	18,9	0,6	5,4	0,1	11,9	0,5	0,1	0,3
85-89	9,6	0,2	1,8	0,1	7,0	0,1	0,0	0,3
90-94	2,1	0,1	0,3	0,0	1,7	0,0	0,0	0,1
95-99	0,4	0,0	0,0	-	0,4	0,0	-	0,0
100 lat i więcej	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0
MĘŻCZYŹNI								
Razem.	417,4	133,5	226,7	18,3	11,6	16,7	2,1	8,4
15-19 lat	32,7	31,8	0,0	0,0	-	-	-	0,9
20-24	38,1	33,8	1,6	1,4	-	0,1	0,0	1,3
25-29	45,7	26,5	13,5	3,3	0,0	0,4	0,1	1,9
30-34	43,8	14,2	23,8	3,1	0,0	1,3	0,2	1,2
35-39	38,2	7,6	25,2	2,6	0,0	1,9	0,2	0,6
40-44	30,6	4,8	21,6	1,4	0,1	2,1	0,2	0,3
45-49	32,4	4,3	23,2	1,4	0,4	2,4	0,3	0,4
50-54	40,3	4,6	29,6	1,7	0,8	2,8	0,3	0,5
55-59	39,4	3,2	30,3	1,3	1,4	2,6	0,3	0,4
60-64	31,9	1,6	25,0	1,1	1,7	1,8	0,2	0,3
65-69	13,9	0,5	11,2	0,4	1,0	0,6	0,1	0,2
70-74	12,2	0,3	9,6	0,3	1,4	0,3	0,1	0,1
75-79	9,5	0,2	7,1	0,2	1,6	0,3	0,1	0,1
80-84	5,7	0,2	3,6	0,1	1,7	0,1	0,0	0,1
85-89	2,5	0,0	1,2	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0
90-94	0,6	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
95-99	0,1	-	0,0	-	0,1	-	-	0,0
100 lat i więcej	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0

TABL.10. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w tysiącach								
KOBIECY								
Razem.	448,0	102,0	226,5	17,6	64,4	26,5	3,0	8,1
15-19 lat	31,5	30,2	0,1	0,2	0,0	-	0,0	0,9
20-24	36,8	27,3	5,1	2,5	0,0	0,2	0,1	1,6
25-29	44,0	17,5	20,2	3,4	0,1	0,9	0,2	1,8
30-34	41,8	8,6	26,7	2,8	0,1	2,3	0,3	1,0
35-39	36,3	4,6	25,0	2,1	0,4	3,3	0,3	0,5
40-44	29,8	2,6	21,8	1,2	0,8	2,9	0,3	0,3
45-49	32,0	2,2	23,2	1,2	1,5	3,3	0,4	0,3
50-54	41,5	2,3	30,0	1,4	3,3	3,9	0,4	0,3
55-59	42,1	2,1	28,6	1,3	5,6	3,9	0,4	0,2
60-64	35,4	1,8	21,9	0,8	7,6	2,7	0,4	0,2
65-69	18,0	0,8	9,3	0,3	6,3	1,1	0,1	0,1
70-74	19,0	0,7	7,4	0,2	9,5	0,9	0,1	0,1
75-79	17,4	0,5	4,7	0,1	11,3	0,5	0,1	0,2
80-84	13,2	0,4	1,9	0,0	10,2	0,4	0,0	0,2
85-89	7,1	0,2	0,6	0,0	6,0	0,1	0,0	0,2
90-94	1,6	0,1	0,1	-	1,4	0,0	-	0,0
95-99	0,4	0,0	0,0	-	0,3	0,0	-	0,0
100 lat i więcej	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0

(cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w todsetkach								
OGÓŁEM								
Razem.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	7,4	26,3	0,0	0,6	0,0	x	0,1	11,1
20-24	8,7	26,0	1,5	10,9	0,0	0,5	1,8	17,5
25-29	10,4	18,7	7,4	18,6	0,1	3,1	5,2	22,4
30-34	9,9	9,7	11,1	16,6	0,2	8,2	8,7	13,6
35-39	8,6	5,2	11,1	13,1	0,6	12,1	10,3	6,9
40-44	7,0	3,1	9,6	7,2	1,1	11,6	9,8	3,8
45-49	7,4	2,8	10,2	7,2	2,4	13,4	12,7	4,1
50-54	9,4	2,9	13,1	8,5	5,4	15,6	12,8	4,6
55-59	9,4	2,2	13,0	7,2	9,1	15,0	14,3	3,6
60-64	7,8	1,5	10,4	5,3	12,2	10,5	11,9	3,0
65-69	3,7	0,5	4,5	1,8	9,7	4,0	3,8	1,6
70-74	3,6	0,4	3,7	1,6	14,4	2,8	4,3	1,7
75-79	3,1	0,3	2,6	0,8	17,0	1,8	2,2	2,2
80-84	2,2	0,2	1,2	0,4	15,7	1,1	1,2	1,9
85-89	1,1	0,1	0,4	0,2	9,3	0,3	0,7	1,5
90-94	0,2	0,0	0,1	0,0	2,2	0,1	0,1	0,4
95-99	0,0	0,0	0,0	x	0,5	0,0	x	0,2
100 lat i więcej	0,0	x	x	x	0,1	x	x	0,0

TABL.10. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w todsetkach								
MĘŻCZYŹNI								
Razem.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	7,8	23,8	0,0	0,1	x	x	x	11,1
20-24	9,1	25,3	0,7	7,4	x	0,3	1,3	15,2
25-29	10,9	19,8	6,0	17,8	0,1	2,5	4,2	22,1
30-34	10,5	10,6	10,5	17,0	0,2	7,6	7,7	14,3
35-39	9,1	5,7	11,1	14,4	0,4	11,3	9,6	7,6
40-44	7,3	3,6	9,5	7,8	0,9	12,5	10,4	4,1
45-49	7,8	3,2	10,2	7,7	3,2	14,6	13,5	4,9
50-54	9,6	3,5	13,1	9,1	7,1	16,8	13,5	5,8
55-59	9,4	2,4	13,4	7,2	11,8	15,5	13,4	4,5
60-64	7,6	1,2	11,0	6,2	14,2	10,9	11,7	3,7
65-69	3,3	0,4	4,9	2,0	8,7	3,7	4,5	1,8
70-74	2,9	0,2	4,2	1,8	12,0	2,0	4,6	1,6
75-79	2,3	0,2	3,1	0,9	14,0	1,5	2,9	1,5
80-84	1,4	0,1	1,6	0,5	14,8	0,5	1,4	0,9
85-89	0,6	0,0	0,5	0,2	9,2	0,2	1,1	0,5
90-94	0,1	0,0	0,1	0,0	2,8	0,0	0,3	0,2
95-99	0,0	x	0,0	x	0,5	x	x	0,1
100 lat i więcej	0,0	x	x	x	0,1	x	x	0,0
KOBIETY								
Razem.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	7,0	29,7	0,1	1,2	0,0	x	0,1	11,2
20-24	8,2	26,8	2,2	14,5	0,0	0,6	2,2	19,8
25-29	9,8	17,1	8,9	19,3	0,1	3,6	6,0	22,6
30-34	9,3	8,4	11,8	16,1	0,2	8,5	9,5	12,9
35-39	8,1	4,6	11,0	11,8	0,7	12,6	10,8	6,1
40-44	6,7	2,5	9,6	6,7	1,2	11,0	9,3	3,4
45-49	7,2	2,2	10,3	6,6	2,3	12,6	12,0	3,1
50-54	9,3	2,2	13,2	8,0	5,1	14,9	12,3	3,2
55-59	9,4	2,1	12,6	7,2	8,7	14,8	14,9	2,8
60-64	7,9	1,8	9,7	4,4	11,9	10,1	12,1	2,3
65-69	4,0	0,8	4,1	1,7	9,8	4,3	3,4	1,3
70-74	4,2	0,7	3,2	1,4	14,8	3,2	4,0	1,7
75-79	3,9	0,5	2,1	0,7	17,5	1,9	1,7	2,9
80-84	2,9	0,4	0,8	0,3	15,9	1,4	1,1	3,0
85-89	1,6	0,2	0,3	0,1	9,3	0,4	0,4	2,6
90-94	0,3	0,1	0,0	x	2,1	0,1	x	0,5
95-99	0,1	0,0	0,0	x	0,5	0,0	x	0,4
100 lat i więcej	0,0	x	x	x	0,1	x	x	0,0

TABL.11. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwie- dzeni/ roz- wiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
w tysiącach								
OGÓŁEM								
WOJEWÓDZTWO	865,4	235,4	453,2	35,9	76,0	43,2	5,1	16,5
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	57,1	16,1	30,9	2,3	4,5	2,7	0,3	0,3
Międzyrzecki	50,0	13,9	26,9	1,4	4,5	2,1	0,2	1,1
Słubicki	39,8	11,9	20,1	1,8	3,4	1,9	0,3	0,4
Strzelecko-drezdenecki	42,5	12,2	22,9	1,4	3,9	1,6	0,2	0,3
Sulęciński	30,1	8,9	15,5	1,2	2,7	1,1	0,2	0,5
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	107,2	26,6	54,8	5,7	9,1	7,6	0,6	2,8
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośnieński	48,2	13,5	24,6	2,4	4,3	2,3	0,3	0,8
Nowosolski	74,1	19,6	39,0	3,0	7,0	3,4	0,5	1,6
Świebodziński	47,7	13,1	25,5	1,6	4,3	1,7	0,2	1,4
Wschowski	32,6	9,4	17,9	0,9	2,7	1,2	0,1	0,4
Zielonogórski	78,3	22,1	42,7	2,4	6,3	3,1	0,5	1,2
Żagański	70,1	19,2	36,6	2,5	6,8	3,4	0,4	1,2
Żarski	84,3	23,4	43,0	3,6	7,7	4,6	0,6	1,4
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	103,3	25,5	52,8	5,8	9,0	6,6	0,7	3,0
MĘŻCZYŹNI								
WOJEWÓDZTWO	417,4	133,5	226,7	18,3	11,6	16,7	2,1	8,4
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	28,0	9,4	15,5	1,2	0,7	1,1	0,1	0,1
Międzyrzecki	24,5	8,1	13,4	0,7	0,7	0,9	0,1	0,7
Słubicki	19,4	6,8	10,1	0,9	0,5	0,8	0,1	0,2
Strzelecko-drezdenecki	20,8	7,1	11,5	0,7	0,6	0,7	0,1	0,2
Sulęciński	14,9	5,4	7,7	0,6	0,4	0,5	0,1	0,3
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	50,4	14,1	27,6	3,0	1,4	2,7	0,3	1,4
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośnieński	23,6	7,9	12,3	1,2	0,7	0,9	0,2	0,5
Nowosolski	35,7	11,2	19,5	1,5	1,1	1,4	0,2	0,9
Świebodziński	23,2	7,6	12,7	0,8	0,7	0,7	0,1	0,7
Wschowski	16,0	5,5	9,0	0,4	0,4	0,5	0,0	0,2
Zielonogórski	38,4	12,7	21,4	1,2	1,0	1,3	0,2	0,6
Żagański	33,8	11,2	18,3	1,3	1,0	1,4	0,2	0,6
Żarski	40,5	13,4	21,4	1,8	1,2	1,7	0,2	0,7
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	48,0	13,3	26,5	3,0	1,3	2,2	0,3	1,5

TABL.11. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwie- dzeni/ roz- wiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
		w tysiącach						
KOBIETY								
WOJEWÓDZTWO	448,0	102,0	226,5	17,6	64,4	26,5	3,0	8,1
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	29,1	6,7	15,4	1,1	3,8	1,6	0,2	0,2
Międzyrzecki	25,5	5,8	13,5	0,7	3,8	1,2	0,1	0,4
Słubicki	20,4	5,1	10,0	0,9	2,8	1,1	0,2	0,2
Strzelecko-drezdenecki	21,6	5,1	11,4	0,7	3,3	0,9	0,1	0,2
Sulęciński	15,2	3,6	7,8	0,6	2,3	0,7	0,1	0,2
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	56,8	12,6	27,2	2,8	7,7	4,9	0,3	1,3
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośniński	24,7	5,7	12,3	1,2	3,7	1,3	0,1	0,4
Nowosolski	38,4	8,4	19,5	1,5	5,9	2,0	0,3	0,7
Świebodziński	24,5	5,5	12,8	0,8	3,6	1,0	0,1	0,6
Wschowski	16,6	3,9	8,9	0,4	2,3	0,7	0,1	0,2
Zielonogórski	39,9	9,5	21,4	1,2	5,3	1,8	0,3	0,6
Żagański	36,2	8,0	18,3	1,2	5,8	2,0	0,2	0,7
Żarski	43,8	10,0	21,6	1,8	6,4	2,9	0,4	0,8
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	55,3	12,2	26,3	2,8	7,7	4,4	0,4	1,5

(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwie- dzeni/ roz- wiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
		w odsetkach						
OGÓŁEM								
WOJEWÓDZTWO	100,0	27,2	52,4	4,1	8,8	5,0	0,6	1,9
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	100,0	28,2	54,1	4,0	7,8	4,8	0,5	0,6
Międzyrzecki	100,0	27,8	53,8	2,7	9,0	4,2	0,4	2,2
Słubicki	100,0	30,0	50,5	4,6	8,5	4,8	0,7	0,9
Strzelecko-drezdenecki	100,0	28,6	54,0	3,3	9,2	3,8	0,4	0,7
Sulęciński	100,0	29,6	51,5	3,8	9,0	3,8	0,6	1,7
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	100,0	24,9	51,1	5,4	8,5	7,1	0,6	2,6
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośniński	100,0	28,0	51,0	5,0	9,0	4,7	0,6	1,7
Nowosolski	100,0	26,4	52,5	4,1	9,5	4,6	0,7	2,2
Świebodziński	100,0	27,5	53,4	3,3	8,9	3,5	0,5	2,9
Wschowski	100,0	28,8	55,0	2,6	8,2	3,7	0,4	1,2
Zielonogórski	100,0	28,3	54,5	3,0	8,0	3,9	0,7	1,6
Żagański	100,0	27,4	52,2	3,6	9,7	4,8	0,6	1,7
Żarski	100,0	27,7	51,0	4,2	9,1	5,4	0,8	1,7
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	100,0	24,7	51,1	5,6	8,7	6,4	0,7	2,9

TABL.11. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwie- dzeni/ roz- wiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
		w odsetkach						
MĘŻCZYŹNI								
WOJEWÓDZTWO	100,0	32,0	54,3	4,4	2,8	4,0	0,5	2,0
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	100,0	33,4	55,2	4,2	2,4	4,1	0,4	0,3
Międzyrzecki	100,0	33,1	54,7	2,7	2,8	3,5	0,4	2,7
Słubicki	100,0	35,0	51,9	4,9	2,8	4,0	0,5	0,9
Strzelecko-drezdenecki	100,0	34,1	55,1	3,5	3,0	3,3	0,4	0,7
Sulęciński	100,0	36,0	51,9	3,9	2,6	3,3	0,5	1,7
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	100,0	27,9	54,7	5,9	2,7	5,4	0,5	2,9
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośniński	100,0	33,4	52,0	5,3	2,8	3,9	0,7	1,9
Nowosolski	100,0	31,4	54,5	4,2	3,1	3,8	0,5	2,5
Świebodziński	100,0	32,7	54,6	3,4	2,8	3,0	0,4	3,2
Wschowski	100,0	34,1	56,3	2,8	2,6	2,9	0,3	1,0
Zielonogórski	100,0	33,0	55,6	3,1	2,6	3,5	0,6	1,6
Żagański	100,0	33,1	54,1	3,8	2,9	4,1	0,5	1,7
Żarski	100,0	33,1	52,8	4,5	3,0	4,3	0,6	1,7
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	100,0	27,7	55,1	6,3	2,7	4,5	0,6	3,1
KOBIETY								
WOJEWÓDZTWO	100,0	22,8	50,6	3,9	14,4	5,9	0,7	1,8
Podregion gorzowski								
Powiaty:								
Gorzowski	100,0	23,1	53,1	3,9	13,1	5,4	0,6	0,8
Międzyrzecki	100,0	22,7	52,9	2,7	14,8	4,8	0,5	1,6
Słubicki	100,0	25,2	49,2	4,4	13,9	5,5	0,8	1,0
Strzelecko-drezdenecki	100,0	23,4	52,9	3,1	15,2	4,3	0,4	0,7
Sulęciński	100,0	23,4	51,1	3,8	15,2	4,3	0,6	1,6
Miasto na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	100,0	22,2	47,9	4,9	13,6	8,6	0,6	2,3
Podregion zielonogórski								
Powiaty:								
Krośniński	100,0	22,9	50,0	4,7	14,9	5,5	0,6	1,4
Nowosolski	100,0	21,8	50,7	3,9	15,4	5,3	0,9	1,9
Świebodziński	100,0	22,6	52,3	3,3	14,7	4,0	0,6	2,6
Wschowski	100,0	23,7	53,9	2,5	13,7	4,5	0,5	1,3
Zielonogórski	100,0	23,7	53,5	2,9	13,2	4,4	0,7	1,6
Żagański	100,0	22,1	50,5	3,3	16,0	5,6	0,6	1,8
Żarski	100,0	22,8	49,4	4,0	14,7	6,5	0,9	1,7
Miasto na prawach powiatu								
Zielona Góra.	100,0	22,1	47,6	5,1	13,9	7,9	0,7	2,8

TABL.12. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I WIEKU W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
	w tysiącach							
OGÓŁEM								
Razem	865,4	235,4	453,2	35,9	76,0	43,2	5,1	16,5
15-19 lat	64,2	62,0	0,1	0,2	0,0	-	0,0	1,8
20-24	74,9	61,1	6,7	3,9	0,0	0,2	0,1	2,9
25-29	89,7	43,9	33,7	6,7	0,1	1,4	0,3	3,7
30-34	85,6	22,8	50,5	6,0	0,2	3,5	0,4	2,2
35-39	74,4	12,2	50,2	4,7	0,5	5,2	0,5	1,1
40-44	60,4	7,4	43,4	2,6	0,9	5,0	0,5	0,6
45-49	64,4	6,5	46,4	2,6	1,8	5,8	0,6	0,7
50-54	81,8	6,9	59,6	3,1	4,1	6,8	0,7	0,8
55-59	81,5	5,3	58,9	2,6	6,9	6,5	0,7	0,6
60-64	67,2	3,5	47,0	1,9	9,3	4,5	0,6	0,5
65-69	31,9	1,3	20,4	0,7	7,4	1,8	0,2	0,3
70-74	31,1	1,0	16,9	0,6	10,9	1,2	0,2	0,3
75-79	26,9	0,7	11,8	0,3	12,9	0,8	0,1	0,4
80-84	18,9	0,6	5,4	0,1	11,9	0,5	0,1	0,3
85-89	9,6	0,2	1,8	0,1	7,0	0,1	0,0	0,3
90-94	2,1	0,1	0,3	0,0	1,7	0,0	0,0	0,1
95-99	0,4	0,0	0,0	-	0,4	0,0	-	0,0
100 lat i więcej .	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0
MIASTA								
Razem	555,6	143,6	289,5	25,9	48,9	32,8	3,3	11,5
15-19 lat	37,7	36,0	0,1	0,2	-	-	0,0	1,4
20-24	45,6	36,8	3,6	3,0	0,0	0,1	0,0	2,0
25-29	57,6	28,1	20,9	4,9	0,0	0,9	0,2	2,6
30-34	56,0	15,1	32,1	4,3	0,1	2,5	0,3	1,7
35-39	46,9	7,7	30,5	3,4	0,3	3,9	0,4	0,8
40-44	37,1	4,4	25,8	1,8	0,5	3,8	0,3	0,4
45-49	40,0	3,6	28,5	1,8	1,1	4,2	0,4	0,4
50-54	52,7	3,9	37,9	2,2	2,6	5,2	0,4	0,5
55-59	54,6	3,0	39,3	1,8	4,6	5,1	0,4	0,4
60-64	46,2	2,2	32,1	1,3	6,2	3,6	0,4	0,3
65-69	22,1	0,9	14,0	0,5	4,9	1,5	0,1	0,2
70-74	21,4	0,7	11,7	0,4	7,2	1,0	0,2	0,2
75-79	18,1	0,4	8,2	0,2	8,3	0,6	0,1	0,2
80-84	12,1	0,4	3,5	0,1	7,4	0,4	0,0	0,2
85-89	6,0	0,1	1,2	0,0	4,4	0,1	0,0	0,2
90-94	1,2	0,0	0,2	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
95-99	0,3	0,0	0,0	-	0,2	0,0	-	0,0
100 lat i więcej .	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0

TABL.12. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I WIEKU W 2011 R. (cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwidzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w tysiącach								
WIEŚ								
Razem	309,7	91,8	163,6	10,0	27,0	10,4	1,8	5,0
15-19 lat	26,6	26,0	0,1	0,1	0,0	-	-	0,4
20-24	29,3	24,3	3,1	0,9	0,0	0,1	0,0	0,9
25-29	32,1	15,8	12,8	1,7	0,0	0,5	0,1	1,1
30-34	29,6	7,7	18,5	1,7	0,0	1,0	0,2	0,6
35-39	27,5	4,5	19,7	1,3	0,2	1,4	0,2	0,3
40-44	23,3	3,0	17,6	0,8	0,4	1,2	0,2	0,2
45-49	24,4	2,9	17,9	0,8	0,7	1,6	0,2	0,3
50-54	29,1	3,0	21,7	0,9	1,5	1,6	0,2	0,3
55-59	26,9	2,2	19,6	0,8	2,3	1,4	0,3	0,2
60-64	21,1	1,2	14,8	0,6	3,1	0,9	0,2	0,2
65-69	9,9	0,4	6,4	0,2	2,4	0,3	0,1	0,1
70-74	9,7	0,3	5,2	0,1	3,7	0,2	0,1	0,1
75-79	8,8	0,2	3,6	0,1	4,6	0,1	0,0	0,1
80-84	6,9	0,2	1,9	0,0	4,5	0,1	0,0	0,1
85-89	3,5	0,1	0,6	0,0	2,7	0,0	0,0	0,1
90-94	0,9	0,0	0,1	-	0,7	0,0	-	0,0
95-99	0,1	0,0	0,0	-	0,1	0,0	-	0,0
100 lat i więcej .	0,0	-	-	-	0,0	-	-	0,0

(cd.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwidzeni/ rozwidzione	separowani/ separowane	nieustalony
w odsetkach								
OGÓŁEM								
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	7,4	26,3	0,0	0,6	0,0	x	0,1	11,1
20-24	8,7	26,0	1,5	10,9	0,0	0,5	1,8	17,5
25-29	10,4	18,7	7,4	18,6	0,1	3,1	5,2	22,4
30-34	9,9	9,7	11,1	16,6	0,2	8,2	8,7	13,6
35-39	8,6	5,2	11,1	13,1	0,6	12,1	10,3	6,9
40-44	7,0	3,1	9,6	7,2	1,1	11,6	9,8	3,8
45-49	7,4	2,8	10,2	7,2	2,4	13,4	12,7	4,1
50-54	9,4	2,9	13,1	8,5	5,4	15,6	12,8	4,6
55-59	9,4	2,2	13,0	7,2	9,1	15,0	14,3	3,6
60-64	7,8	1,5	10,4	5,3	12,2	10,5	11,9	3,0
65-69	3,7	0,5	4,5	1,8	9,7	4,0	3,8	1,6
70-74	3,6	0,4	3,7	1,6	14,4	2,8	4,3	1,7
75-79	3,1	0,3	2,6	0,8	17,0	1,8	2,2	2,2
80-84	2,2	0,2	1,2	0,4	15,7	1,1	1,2	1,9
85-89	1,1	0,1	0,4	0,2	9,3	0,3	0,7	1,5
90-94	0,2	0,0	0,1	0,0	2,2	0,1	0,1	0,4
95-99	0,0	0,0	0,0	x	0,5	0,0	x	0,2
100 lat i więcej .	0,0	x	x	x	0,1	x	x	0,0

TABL.12. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I WIEKU W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieustalony
	w odsetkach							
MIASTA								
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	6,8	25,1	0,0	0,6	x	x	0,1	12,2
20-24	8,2	25,7	1,2	11,6	0,0	0,4	1,4	17,0
25-29	10,4	19,6	7,2	19,1	0,1	2,7	5,0	22,6
30-34	10,1	10,5	11,1	16,5	0,2	7,7	8,5	14,4
35-39	8,4	5,4	10,5	13,1	0,6	11,8	10,9	7,0
40-44	6,7	3,1	8,9	6,8	1,0	11,6	10,1	3,6
45-49	7,2	2,5	9,8	6,8	2,3	12,8	13,2	3,6
50-54	9,5	2,7	13,1	8,5	5,3	15,8	13,5	4,2
55-59	9,8	2,1	13,6	6,9	9,4	15,4	13,5	3,6
60-64	8,3	1,6	11,1	5,2	12,7	10,9	10,9	2,8
65-69	4,0	0,6	4,9	1,8	10,1	4,4	3,9	1,5
70-74	3,9	0,5	4,0	1,7	14,8	3,0	4,6	1,4
75-79	3,3	0,3	2,8	0,9	17,0	1,9	2,2	2,0
80-84	2,2	0,3	1,2	0,4	15,1	1,2	1,4	1,9
85-89	1,1	0,1	0,4	0,2	8,9	0,3	0,7	1,6
90-94	0,2	0,0	0,1	0,0	1,9	0,1	0,2	0,4
95-99	0,1	0,0	0,0	x	0,5	0,0	x	0,2
100 lat i więcej .	0,0	x	x	x	0,0	x	x	0,0
WIEŚ								
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	8,6	28,3	0,0	0,7	0,0	x	x	8,6
20-24	9,5	26,4	1,9	8,9	0,0	0,7	2,6	18,5
25-29	10,4	17,2	7,8	17,2	0,2	4,6	5,7	21,8
30-34	9,6	8,3	11,3	16,9	0,2	9,7	9,2	11,8
35-39	8,9	4,9	12,0	13,2	0,7	13,0	9,4	6,6
40-44	7,5	3,2	10,8	8,2	1,3	11,6	9,1	4,2
45-49	7,9	3,2	11,0	8,1	2,6	15,2	11,7	5,1
50-54	9,4	3,2	13,3	8,7	5,4	15,3	11,4	5,3
55-59	8,7	2,4	12,0	8,0	8,6	13,8	15,8	3,9
60-64	6,8	1,3	9,1	5,8	11,3	9,0	13,8	3,5
65-69	3,2	0,4	3,9	2,1	8,9	2,8	3,8	1,7
70-74	3,1	0,3	3,2	1,2	13,6	1,9	3,5	2,3
75-79	2,9	0,3	2,2	0,6	17,0	1,3	2,3	2,7
80-84	2,2	0,2	1,2	0,4	16,8	0,7	0,9	2,0
85-89	1,1	0,1	0,4	0,1	9,9	0,3	0,6	1,5
90-94	0,3	0,0	0,1	x	2,8	0,0	x	0,4
95-99	0,0	0,0	0,0	x	0,4	0,0	x	0,2
100 lat i więcej .	0,0	x	x	x	0,1	x	x	0,0

TABL.13. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WIEKU W 2011 R.

WIEK	Poziom wykształcenia								
	Ogółem	wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywający za granicą powyżej 12 miesięcy
w tysiącach									
OGÓŁEM									
Razem	887,7	127,8	179,1	101,1	211,0	203,6	14,1	51,1	34,2
13-14 lat	22,3	x	x	x	x	18,3	3,2	0,8	0,5
15-19	64,2	x	0,8	4,4	1,9	54,0	0,4	2,8	1,2
20-24	74,9	9,0	16,7	24,2	9,6	9,4	0,3	5,7	3,5
25-29	89,7	26,9	19,6	10,7	16,0	5,8	0,3	10,4	8,1
30-34	85,6	22,7	17,9	8,6	21,2	5,9	0,3	9,1	7,3
35-39	74,4	15,4	16,3	7,5	23,4	5,7	0,3	5,7	4,4
40-44	60,4	10,1	13,3	5,7	22,2	5,1	0,3	3,7	2,7
45-49	64,4	9,3	16,9	5,3	23,8	5,8	0,2	3,1	2,1
50-54	81,8	9,6	23,0	7,2	29,0	9,4	0,3	3,4	2,0
55-59	81,5	7,8	21,5	7,9	27,4	14,0	0,3	2,4	1,3
60-64	67,2	6,9	15,9	7,5	20,3	14,9	0,4	1,4	0,6
65 lat i więcej .	121,1	10,0	17,4	12,0	16,1	55,2	7,9	2,5	0,5
MEŻCZYŹNI									
Razem	428,9	53,9	86,1	36,0	130,8	92,8	5,2	24,2	15,4
13-14 lat	11,5	x	x	x	x	9,2	1,8	0,5	0,3
15-19	32,7	x	0,4	1,5	1,1	28,1	0,2	1,4	0,6
20-24	38,1	2,8	9,2	10,4	6,6	6,5	0,2	2,5	1,4
25-29	45,7	10,2	11,1	4,9	10,7	3,7	0,2	4,8	3,5
30-34	43,8	9,4	8,9	3,6	13,5	3,8	0,2	4,4	3,3
35-39	38,2	6,5	8,1	2,9	14,4	3,3	0,2	2,8	2,1
40-44	30,6	4,2	6,3	2,0	13,7	2,5	0,1	1,8	1,2
45-49	32,4	3,8	7,6	1,7	14,8	2,8	0,1	1,6	1,0
50-54	40,3	4,2	10,3	1,8	17,8	4,3	0,2	1,7	1,0
55-59	39,4	3,9	9,1	1,9	16,6	6,5	0,2	1,2	0,6
60-64	31,9	3,6	7,2	2,0	12,1	6,1	0,1	0,7	0,3
65 lat i więcej .	44,4	5,4	8,0	3,3	9,5	15,8	1,5	0,9	0,2
KOBIETY									
Razem	458,8	73,9	93,0	65,1	80,2	110,8	8,9	26,9	18,8
13-14 lat	10,8	x	x	x	x	9,1	1,4	0,4	0,3
15-19	31,5	x	0,4	2,9	0,8	25,9	0,1	1,4	0,7
20-24	36,8	6,3	7,5	13,9	3,0	2,9	0,1	3,2	2,1
25-29	44,0	16,8	8,4	5,8	5,3	2,1	0,1	5,6	4,6
30-34	41,8	13,3	9,0	5,0	7,7	2,1	0,1	4,7	4,0
35-39	36,3	9,0	8,2	4,7	9,1	2,4	0,1	2,9	2,3
40-44	29,8	5,9	7,0	3,7	8,5	2,6	0,1	2,0	1,6
45-49	32,0	5,5	9,3	3,5	9,0	3,0	0,1	1,6	1,1
50-54	41,5	5,4	12,7	5,4	11,2	5,1	0,1	1,6	1,0
55-59	42,1	3,9	12,4	6,0	10,8	7,5	0,1	1,3	0,7
60-64	35,4	3,3	8,7	5,4	8,2	8,8	0,2	0,7	0,3
65 lat i więcej .	76,6	4,6	9,3	8,8	6,6	39,3	6,4	1,6	0,3

TABL.14. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, KONTYNUACJI NAUKI I PŁCI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom wykształcenia								
	Ogółem	wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywający za granicą powyżej 12 miesięcy
w tysiącach									
OGÓŁEM									
Ogółem ^a	887,7	127,8	179,1	101,1	211,0	203,6	14,1	51,1	34,2
kontynuuje naukę w trybie dziennym/ stacjonarnym	97,3	4,4	3,2	14,5	0,4	71,2	3,4	x	x
kontynuuje naukę w trybie wieczorowym , zaocznym (niestacjonarnym), na odległość	26,5	9,3	6,1	7,1	2,0	1,9	0,0	x	x
nie kontynuuje nauki	708,1	112,3	166,7	79,5	208,5	130,4	10,7	x	x
MEŻCZYŹNI									
Ogółem ^a	428,9	53,9	86,1	36,0	130,8	92,8	5,2	24,2	15,4
kontynuuje naukę w trybie dziennym/ stacjonarnym	48,0	1,7	1,6	5,8	0,2	36,7	2,0	x	x
kontynuuje naukę w trybie wieczorowym , zaocznym (niestacjonarnym), na odległość	10,1	2,9	2,6	2,5	1,1	1,1	-	x	x
nie kontynuuje nauki	344,6	48,2	80,9	27,7	129,5	55,0	3,2	x	x
KOBIETY									
Ogółem ^a	458,8	73,9	93,0	65,1	80,2	110,8	8,9	26,9	18,8
kontynuuje naukę w trybie dziennym/ stacjonarnym	49,3	2,8	1,6	8,7	0,2	34,5	1,5	x	x
kontynuuje naukę w trybie wieczorowym , zaocznym (niestacjonarnym), na odległość	16,4	6,4	3,6	4,6	0,9	0,8	0,0	x	x
nie kontynuuje nauki	363,5	64,1	85,8	51,7	79,0	75,4	7,5	x	x

a W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego faktu kontynuacji nauki.

TABL.15. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom wykształcenia								nieustalone	
	Ogółem	wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	razem	w tym nieobecni przebywający za granicą powyżej 12 miesięcy	
										w tysiącach
OGÓŁEM										
WOJEWÓDZTWO	887,7	127,8	179,1	101,1	211,0	203,6	14,1	51,1	34,2	
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	58,8	7,6	10,3	6,4	14,8	15,3	1,4	2,9	2,0	
Międzyrzecki	51,3	6,2	11,2	4,4	13,1	12,2	0,8	3,3	1,8	
Słubicki	40,9	4,9	8,1	4,7	9,4	10,8	0,8	2,3	1,5	
Strzelecko-drezdenecki	43,6	4,7	7,4	4,3	11,6	12,8	0,8	2,1	1,5	
Sulęciński	30,9	3,1	6,1	3,7	7,3	8,2	0,7	1,9	1,2	
Miasto na prawach powiatu										
Gorzów Wlkp.	109,4	22,1	22,8	15,4	22,2	19,2	1,0	6,9	4,5	
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	49,6	5,5	9,1	6,5	12,7	12,6	0,7	2,5	1,9	
Nowosolski	76,1	8,5	16,4	7,7	19,2	18,6	1,4	4,3	3,0	
Świebodziński	49,0	6,0	10,4	4,8	12,7	11,3	0,7	3,0	1,7	
Wschowski	33,5	3,5	5,7	3,2	10,4	8,3	0,5	2,0	1,5	
Zielonogórski	80,6	11,1	14,9	8,6	21,3	18,9	1,4	4,3	3,0	
Żagański	72,0	7,4	15,8	6,2	18,5	19,0	1,4	3,6	2,5	
Żarski	86,7	9,5	18,1	8,5	22,1	21,5	1,5	5,5	3,9	
Miasto na prawach powiatu										
Zielona Góra	105,4	27,7	22,8	16,7	15,8	15,0	0,9	6,4	4,1	
MIASTA										
WOJEWÓDZTWO	568,6	98,8	125,1	73,7	121,1	108,6	6,5	34,7	23,0	
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	21,4	2,6	3,9	3,0	5,1	5,2	0,3	1,3	0,8	
Międzyrzecki	27,3	4,1	7,0	2,7	6,4	5,1	0,3	1,8	1,0	
Słubicki	26,5	3,9	5,7	3,4	5,7	6,0	0,3	1,6	1,0	
Strzelecko-drezdenecki	20,9	3,0	4,0	2,7	5,2	4,6	0,3	1,2	0,8	
Sulęciński	12,9	1,8	2,8	2,0	2,7	2,6	0,2	0,9	0,6	
Miasto na prawach powiatu										
Gorzów Wlkp.	109,4	22,1	22,8	15,4	22,2	19,2	1,0	6,9	4,5	
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	25,6	3,7	5,3	4,2	5,6	5,1	0,2	1,3	1,0	
Nowosolski	50,2	6,7	12,4	5,2	11,4	10,7	0,8	2,9	1,9	
Świebodziński	23,7	3,9	6,0	2,8	5,3	4,2	0,2	1,2	0,8	
Wschowski	17,1	2,3	3,2	2,0	4,8	3,4	0,2	1,2	0,8	
Zielonogórski	30,6	4,5	6,5	3,6	7,6	6,1	0,4	1,8	1,3	
Żagański	44,4	5,5	10,6	4,3	10,5	10,3	0,7	2,5	1,8	
Żarski	53,5	7,1	12,2	5,9	12,7	11,2	0,8	3,7	2,6	
Miasto na prawach powiatu										
Zielona Góra	105,4	27,7	22,8	16,7	15,8	15,0	0,9	6,4	4,1	

TABL.15. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom wykształcenia								
	Ogółem	wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywający za granicą powyżej 12 miesięcy
w tysiącach									
WIEŚ									
WOJEWÓDZTWO	319,1	29,0	54,0	27,4	89,9	94,9	7,6	16,3	11,2
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
Gorzowski	37,3	5,0	6,4	3,5	9,7	10,2	1,1	1,6	1,2
Międzyrzecki	24,0	2,1	4,3	1,7	6,7	7,1	0,5	1,5	0,8
Słubicki	14,4	1,0	2,4	1,3	3,7	4,8	0,5	0,7	0,5
Strzelecko-drezdenecki	22,8	1,7	3,4	1,7	6,4	8,1	0,5	0,9	0,7
Sulęciński	18,0	1,3	3,2	1,7	4,6	5,6	0,6	1,0	0,6
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
Krośnieński	24,0	1,8	3,8	2,3	7,1	7,5	0,5	1,2	0,9
Nowosolski	26,0	1,7	4,0	2,5	7,7	7,9	0,6	1,4	1,1
Świebodziński	25,4	2,2	4,4	2,0	7,4	7,1	0,5	1,8	0,9
Wschowski	16,4	1,2	2,5	1,2	5,5	4,8	0,3	0,9	0,7
Zielonogórski	50,0	6,6	8,4	5,0	13,7	12,8	1,0	2,5	1,8
Żagański	27,6	1,9	5,2	1,9	8,0	8,7	0,8	1,1	0,7
Żarski	33,2	2,4	6,0	2,6	9,4	10,3	0,7	1,8	1,3

TABL.16. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, 5-LETNICH GRUP WIEKU I PŁCI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania						Nieustalone		
		w tym						razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy	
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytura	renta	zasiłki i świadczenia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione			na utrzymaniu
w tysiącach										
OGÓLEM										
Razem	1022,8	324,4	56,9	170,1	63,0	26,8	22,0	308,2	50,7	33,7
w wieku:										
19 lat i mniej	221,7	2,4	0,1	x	1,6	0,4	1,2	212,8	3,2	1,2
20-24	74,9	28,6	2,1	x	2,7	1,8	3,1	30,8	5,7	3,5
25-29	89,7	51,7	5,1	x	1,6	3,3	3,1	14,4	10,4	8,1
30-34	85,6	51,4	7,6	-	2,0	3,2	2,7	9,6	9,1	7,3
35-39	74,4	45,3	8,2	0,2	2,2	2,6	2,5	7,6	5,7	4,4
40-44	60,4	36,0	7,2	0,7	2,4	2,2	2,0	6,1	3,7	2,7
45-49	64,4	36,4	8,0	0,9	4,2	2,6	2,0	7,1	3,2	2,1
50-54	81,8	40,1	9,0	3,0	10,0	4,1	2,8	9,3	3,4	2,0
55-59	81,5	25,5	6,3	16,9	16,1	5,0	1,8	7,3	2,5	1,3
60-64	67,2	6,0	2,5	43,8	9,6	1,4	0,6	1,9	1,4	0,6
65 lat i więcej	121,1	1,0	0,7	104,6	10,4	0,3	0,3	1,4	2,5	0,5

a Dochody z własności tylko w pozycji "Ogółem".

TABL.16. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, 5-LETNIICH GRUP WIEKU I PŁCI W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytura	renta	zasiłki i świadczenia	pozostałe źródła dochodów osobno wymienione	na utrzymaniu		
w tysiącach										
MĘŻCZYŹNI										
Razem	498,2	175,6	37,0	61,9	30,7	11,6	10,4	146,4	24,0	15,2
w wieku:										
19 lat i mniej	113,5	1,5	0,1	x	0,8	0,1	0,5	108,8	1,6	0,6
20-24	38,1	16,8	1,5	x	1,3	0,6	1,2	14,2	2,5	1,4
25-29	45,7	28,8	3,4	x	0,9	0,9	1,1	5,7	4,8	3,5
30-34	43,8	27,9	5,0	-	1,1	1,0	1,1	3,2	4,4	3,3
35-39	38,2	23,9	5,2	0,2	1,2	0,9	1,2	2,6	2,8	2,1
40-44	30,6	18,3	4,5	0,7	1,3	0,9	0,9	2,3	1,8	1,2
45-49	32,4	17,8	5,2	0,8	2,1	1,2	1,1	2,4	1,6	1,0
50-54	40,3	19,5	5,7	1,8	5,0	1,9	1,6	3,1	1,7	1,0
55-59	39,4	15,7	4,3	2,9	8,7	2,7	1,1	2,7	1,2	0,6
60-64	31,9	4,7	1,9	14,6	7,1	1,3	0,5	1,1	0,7	0,3
65 lat i więcej	44,4	0,6	0,5	41,0	1,1	0,1	0,1	0,2	0,9	0,2
KOBIETY										
Razem	524,7	148,7	19,8	108,1	32,3	15,2	11,6	161,8	26,7	18,5
w wieku:										
19 lat i mniej	108,2	0,9	0,0	x	0,8	0,3	0,7	104,0	1,6	0,7
20-24	36,8	11,8	0,6	x	1,4	1,3	1,9	16,6	3,2	2,1
25-29	44,0	22,9	1,7	x	0,7	2,4	2,0	8,7	5,6	4,6
30-34	41,8	23,5	2,7	-	0,8	2,1	1,6	6,3	4,7	4,0
35-39	36,3	21,4	3,0	-	1,0	1,7	1,3	5,0	2,9	2,3
40-44	29,8	17,7	2,7	0,0	1,2	1,3	1,1	3,8	2,0	1,6
45-49	32,0	18,6	2,8	0,0	2,1	1,4	0,9	4,7	1,6	1,1
50-54	41,5	20,6	3,4	1,2	5,0	2,2	1,2	6,2	1,7	1,0
55-59	42,1	9,8	2,0	14,1	7,5	2,3	0,7	4,5	1,3	0,7
60-64	35,4	1,3	0,7	29,2	2,5	0,1	0,1	0,8	0,7	0,3
65 lat i więcej	76,6	0,4	0,2	63,6	9,3	0,2	0,2	1,2	1,6	0,3

a Dochody z własności tylko w pozycji "Ogółem".

TABL.17. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, POWIATÓW ORAZ CHARAKTERU MIEJSCOWOŚCI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytura	renta	zasiłki i świadczenia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tysiącach										
OGÓŁEM										
WOJEWÓDZTWO	1022,8	324,4	56,9	170,1	63,0	26,8	22,0	308,2	50,7	33,7
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	68,9	22,3	5,1	9,6	3,7	1,6	1,4	22,2	2,9	2,0
Międzyrzecki	58,9	18,1	3,6	9,6	3,4	1,8	1,2	17,9	3,2	1,8
Słubicki	47,5	15,0	3,0	7,1	2,4	1,3	1,2	15,4	2,2	1,5
Strzelecko-drezdenecki	50,7	14,9	2,8	8,1	3,3	2,1	0,8	16,7	2,1	1,5
Sulęciński	36,0	11,3	2,1	5,3	2,5	1,1	0,7	11,2	1,9	1,2
Miasto na prawach powiatu										
Gorzów Wlkp.	124,5	44,1	6,8	22,9	5,8	2,7	2,8	32,6	6,9	4,4
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	57,1	17,4	2,8	9,6	3,7	1,6	1,2	18,2	2,5	1,8
Nowosolski	88,1	25,0	4,4	15,3	6,3	3,3	1,7	27,8	4,3	2,9
Świebodziński	56,8	19,6	2,9	8,9	3,8	1,0	0,8	16,6	3,0	1,7
Wschowski	39,3	11,6	2,5	6,0	2,6	0,9	0,6	13,1	2,0	1,5
Zielonogórski	93,4	30,9	5,4	13,7	6,0	1,9	1,8	29,4	4,3	3,0
Żagański	82,7	23,4	3,8	14,6	6,3	2,8	2,2	26,1	3,6	2,5
Żarski	99,9	28,6	5,2	16,9	7,0	2,9	2,4	31,3	5,5	3,9
Miasto na prawach powiatu										
Zielona Góra	119,0	42,1	6,5	22,5	6,5	1,9	3,2	29,9	6,4	4,1

a Dochody z własności tylko w pozycji "Ogółem".

TABL.17. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, POWIATÓW ORAZ CHARAKTERU MIEJSCOWOŚCI W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytura	renta	zasiłki i świadczenia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tysiącach										
MIASTA										
WOJEWÓDZTWO	649,3	214,6	32,2	117,8	37,2	15,7	14,8	182,1	34,5	22,7
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	25,0	8,3	1,1	3,9	1,4	0,6	0,6	7,8	1,3	0,8
Międzyrzecki	31,2	10,1	1,5	5,6	1,7	0,9	0,5	9,0	1,8	1,0
Słubicki	30,5	9,8	2,0	4,9	1,4	0,8	0,7	9,3	1,5	1,0
Strzelecko-drezdenecki	24,0	7,7	1,1	4,1	1,5	0,9	0,3	7,2	1,2	0,8
Sulęciński	14,8	4,9	0,8	2,5	0,8	0,5	0,3	4,1	0,9	0,6
Miasto na prawach powiatu										
Gorzów Wlkp.	124,5	44,1	6,8	22,9	5,8	2,7	2,8	32,6	6,9	4,4
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	29,2	9,1	1,4	5,5	1,7	0,7	0,8	8,7	1,3	1,0
Nowosolski	57,5	17,1	2,5	11,1	3,9	2,0	1,1	16,9	2,9	1,9
Świebodziński	27,2	10,0	1,3	4,8	1,7	0,4	0,4	7,4	1,2	0,8
Wschowski	19,8	5,9	1,0	3,3	1,3	0,5	0,3	6,2	1,2	0,8
Zielonogórski	34,9	12,2	1,4	5,6	2,1	0,6	0,6	10,4	1,8	1,2
Żagański	50,5	15,0	2,0	9,8	3,4	1,8	1,3	14,6	2,5	1,8
Żarski	61,3	18,2	3,0	11,2	4,1	1,5	1,6	18,0	3,7	2,5
Miasto na prawach powiatu										
Zielona Góra	119,0	42,1	6,5	22,5	6,5	1,9	3,2	29,9	6,4	4,1

a Dochody z własności tylko w pozycji "Ogółem".

TABL.17. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, POWIATÓW ORAZ CHARAKTERU MIEJSCOWOŚCI W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania						Nieustalone		
		w tym						razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy	
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytura	renta	zasiłki i świadczenia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione			na utrzymaniu
w tysiącach										
WIEŚ										
WOJEWÓDZTWO	373,5	109,7	24,6	52,3	25,9	11,1	7,3	126,1	16,2	11,0
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	43,9	14,0	4,0	5,7	2,3	1,0	0,8	14,5	1,6	1,2
Międzyrzecki	27,7	8,0	2,1	4,0	1,7	0,8	0,6	8,9	1,5	0,8
Słubicki	17,0	5,2	1,0	2,2	1,0	0,5	0,5	6,0	0,7	0,5
Strzelecko-drezdenecki	26,7	7,1	1,7	4,0	1,8	1,2	0,4	9,5	0,9	0,7
Sulęciński	21,2	6,4	1,3	2,8	1,6	0,6	0,4	7,1	1,0	0,6
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	27,9	8,2	1,5	4,1	2,0	0,9	0,4	9,6	1,1	0,9
Nowosolski	30,6	7,9	1,9	4,2	2,3	1,3	0,6	10,9	1,4	1,1
Świebodziński	29,6	9,6	1,6	4,1	2,1	0,6	0,4	9,3	1,8	0,9
Wschowski	19,6	5,7	1,5	2,7	1,3	0,4	0,3	6,9	0,8	0,7
Zielonogórski	58,5	18,7	4,0	8,0	3,9	1,2	1,2	18,9	2,5	1,8
Żagański	32,2	8,5	1,8	4,7	2,9	1,1	0,8	11,4	1,0	0,7
Żarski	38,6	10,4	2,2	5,7	2,9	1,4	0,8	13,2	1,8	1,3

^a Dochody z własności tylko w pozycji "Ogółem".

TABL.18. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
WOJEWÓDZTWO ...	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
Podregion gorzowski									
Powiaty:									
Gorzowski	57,1	31,2	27,7	3,5	23,0	2,9	57,5	51,0	11,3
Międzyrzecki	50,0	25,6	21,9	3,7	21,2	3,2	54,8	46,8	14,5
Słubicki	39,8	21,6	18,2	3,4	16,0	2,2	57,5	48,5	15,6
Strzelecko-drezdenecki ..	42,5	21,4	17,9	3,5	19,0	2,1	53,0	44,2	16,5
Sulęciński	30,1	15,5	13,4	2,0	12,8	1,9	54,8	47,6	13,2
Miasto na prawach powiatu									
Gorzów Wlkp.	107,2	57,7	51,2	6,4	42,7	6,8	57,4	51,0	11,2
Podregion zielonogórski									
Powiaty:									
Krośnieński	48,2	24,3	20,3	4,1	21,5	2,4	53,1	44,3	16,7
Nowosolski	74,1	35,9	29,6	6,3	34,0	4,3	51,4	42,3	17,7
Świebodziński	47,7	24,8	22,7	2,1	19,9	3,0	55,5	50,7	8,6
Wschowski	32,6	15,9	13,7	2,2	14,7	2,0	51,9	44,8	13,7
Zielonogórski	78,3	41,9	36,9	5,0	32,2	4,2	56,5	49,8	11,9
Żagański	70,1	33,5	27,1	6,4	33,1	3,5	50,3	40,7	19,1
Żarski	84,3	41,9	34,1	7,8	37,0	5,4	53,1	43,2	18,5
Miasto na prawach powiatu									
Zielona Góra	103,3	54,4	48,6	5,8	42,6	6,3	56,1	50,1	10,6

TABL.19. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU I PŁCI W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
OGÓLEM									
Razem	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
15-17 lat	37,2	0,8	0,7	0,1	34,9	1,6	2,3	1,9	17,4
18-19	27,0	4,3	2,5	1,8	21,5	1,2	16,5	9,5	42,3
20-24	74,9	42,4	30,6	11,8	26,8	5,7	61,3	44,3	27,8
25-29	89,7	65,5	55,8	9,7	13,8	10,4	82,7	70,4	14,9
30-34	85,6	65,0	57,9	7,1	11,5	9,1	84,9	75,7	10,9
35-39	74,4	58,6	52,3	6,3	10,2	5,7	85,2	76,0	10,8
40-44	60,4	47,7	42,2	5,5	9,0	3,7	84,1	74,5	11,5
45-49	64,4	49,4	43,5	5,8	11,9	3,1	80,5	71,0	11,8
50-54	81,8	56,3	48,6	7,7	22,1	3,4	71,8	62,0	13,7
55-59	81,5	38,6	33,5	5,0	40,5	2,4	48,8	42,4	13,1
60-64	67,2	13,1	11,9	1,3	52,7	1,4	20,0	18,0	9,6
65 lat i więcej	121,1	3,9	3,8	0,1	114,8	2,4	3,3	3,2	1,5
przedprodukcyjny ...	37,2	0,8	0,7	0,1	34,9	1,6	2,3	1,9	17,4
produkcyjny	671,6	437,2	375,3	61,8	189,0	45,4	69,8	59,9	14,1
mobilny	412,1	283,5	241,3	42,2	92,8	35,8	75,3	64,1	14,9
niemobilny	259,5	153,7	134,0	19,6	96,3	9,6	61,5	53,6	12,8
poprodukcyjny	156,5	7,6	7,3	0,3	145,8	3,1	4,9	4,8	3,4

TABL.19. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU I PŁCI W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
		w tysiącach							
MEŻCZYŹNI									
Razem	417,4	246,1	213,5	32,6	147,7	23,6	62,5	54,2	13,2
15-17 lat	18,9	0,5	0,4	0,1	17,7	0,8	2,6	2,1	18,9
18-19	13,8	2,6	1,6	1,0	10,6	0,6	19,7	11,8	40,2
20-24	38,1	24,3	18,0	6,3	11,3	2,5	68,2	50,6	25,8
25-29	45,7	36,2	31,4	4,9	4,6	4,8	88,7	76,8	13,4
30-34	43,8	35,7	32,2	3,5	3,7	4,4	90,5	81,7	9,8
35-39	38,2	31,6	28,5	3,1	3,8	2,8	89,4	80,6	9,8
40-44	30,6	25,0	22,3	2,7	3,9	1,8	86,6	77,3	10,7
45-49	32,4	25,7	22,7	3,0	5,1	1,6	83,3	73,7	11,6
50-54	40,3	28,9	25,0	3,9	9,7	1,7	75,0	64,8	13,5
55-59	39,4	23,7	20,6	3,1	14,6	1,2	61,9	53,9	12,9
60-64	31,9	9,4	8,4	1,1	21,8	0,7	30,3	26,8	11,3
65 lat i więcej	44,4	2,5	2,5	0,0	41,0	0,9	5,8	5,8	1,1
przedprodukcyjny	18,9	0,5	0,4	0,1	17,7	0,8	2,6	2,1	18,9
produkcyjny	354,0	243,0	210,6	32,4	89,0	22,0	73,2	63,4	13,3
mobilny	210,1	155,4	133,9	21,4	37,9	16,9	80,4	69,3	13,8
niemobilny	143,9	87,7	76,6	11,0	51,1	5,1	63,2	55,2	12,6
poprodukcyjny	44,4	2,5	2,5	0,0	41,0	0,9	5,8	5,8	1,1
KOBIETY									
Razem	448,0	199,5	169,8	29,7	222,0	26,4	47,3	40,3	14,9
15-17 lat	18,3	0,3	0,3	0,1	17,2	0,8	1,9	1,6	15,3
18-19	13,2	1,7	0,9	0,8	10,9	0,6	13,2	7,2	45,7
20-24	36,8	18,1	12,6	5,5	15,5	3,2	54,0	37,5	30,5
25-29	44,0	29,3	24,4	4,9	9,1	5,6	76,2	63,5	16,7
30-34	41,8	29,3	25,7	3,6	7,8	4,7	79,0	69,3	12,2
35-39	36,3	27,0	23,8	3,2	6,4	2,8	80,8	71,2	11,9
40-44	29,8	22,7	19,9	2,8	5,1	2,0	81,6	71,5	12,3
45-49	32,0	23,7	20,8	2,9	6,8	1,6	77,7	68,3	12,1
50-54	41,5	27,4	23,6	3,8	12,5	1,7	68,7	59,2	13,8
55-59	42,1	14,9	12,9	2,0	25,9	1,3	36,5	31,7	13,2
60-64	35,4	3,7	3,5	0,2	31,0	0,7	10,7	10,1	5,3
65 lat i więcej	76,6	1,3	1,3	0,0	73,8	1,5	1,8	1,7	2,4
przedprodukcyjny	18,3	0,3	0,3	0,1	17,2	0,8	1,9	1,6	15,3
produkcyjny	317,6	194,1	164,7	29,4	100,0	23,4	66,0	56,0	15,1
mobilny	202,0	128,1	107,4	20,8	54,9	19,0	70,0	58,7	16,2
niemobilny	115,6	66,0	57,4	8,6	45,2	4,5	59,4	51,6	13,1
poprodukcyjny	112,0	5,0	4,8	0,2	104,8	2,2	4,6	4,4	4,5

TABL.20. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R.

WIEK	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
OGÓŁEM									
Razem	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
15-17 lat	37,2	0,8	0,7	0,1	34,9	1,6	2,3	1,9	17,4
18-19	27,0	4,3	2,5	1,8	21,5	1,2	16,5	9,5	42,3
20-24	74,9	42,4	30,6	11,8	26,8	5,7	61,3	44,3	27,8
25-29	89,7	65,5	55,8	9,7	13,8	10,4	82,7	70,4	14,9
30-34	85,6	65,0	57,9	7,1	11,5	9,1	84,9	75,7	10,9
35-39	74,4	58,6	52,3	6,3	10,2	5,7	85,2	76,0	10,8
40-44	60,4	47,7	42,2	5,5	9,0	3,7	84,1	74,5	11,5
45-49	64,4	49,4	43,5	5,8	11,9	3,1	80,5	71,0	11,8
50-54	81,8	56,3	48,6	7,7	22,1	3,4	71,8	62,0	13,7
55-59	81,5	38,6	33,5	5,0	40,5	2,4	48,8	42,4	13,1
60-64	67,2	13,1	11,9	1,3	52,7	1,4	20,0	18,0	9,6
65 lat i więcej	121,1	3,9	3,8	0,1	114,8	2,4	3,3	3,2	1,5
przedprodukcyjny	37,2	0,8	0,7	0,1	34,9	1,6	2,3	1,9	17,4
produkcyjny	671,6	437,2	375,3	61,8	189,0	45,4	69,8	59,9	14,1
mobilny	412,1	283,5	241,3	42,2	92,8	35,8	75,3	64,1	14,9
niemobilny	259,5	153,7	134,0	19,6	96,3	9,6	61,5	53,6	12,8
poprodukcyjny	156,5	7,6	7,3	0,3	145,8	3,1	4,9	4,8	3,4
MIASTA									
Razem	555,6	288,5	249,6	38,9	233,1	34,0	55,3	47,9	13,5
15-17 lat	21,8	0,5	0,4	0,1	20,1	1,2	2,3	1,9	18,2
18-19	15,9	2,3	1,2	1,1	12,7	0,9	15,3	8,1	46,7
20-24	45,6	25,0	17,8	7,1	17,1	3,6	59,4	42,5	28,5
25-29	57,6	42,7	36,7	6,0	8,1	6,8	84,1	72,3	14,1
30-34	56,0	43,1	38,5	4,5	6,7	6,3	86,6	77,5	10,5
35-39	46,9	37,1	33,3	3,8	5,9	3,9	86,2	77,5	10,1
40-44	37,1	29,4	26,1	3,3	5,1	2,6	85,1	75,6	11,2
45-49	40,0	31,4	27,8	3,6	6,5	2,1	82,8	73,2	11,5
50-54	52,7	37,3	32,2	5,0	13,1	2,4	74,1	64,1	13,5
55-59	54,6	26,8	23,4	3,4	26,1	1,7	50,7	44,3	12,6
60-64	46,2	10,0	9,1	0,9	35,2	1,0	22,1	20,1	9,3
65 lat i więcej	81,2	3,1	3,0	0,0	76,5	1,7	3,9	3,8	1,5
przedprodukcyjny	21,8	0,5	0,4	0,1	20,1	1,2	2,3	1,9	18,2
produkcyjny	427,7	282,0	243,4	38,6	115,0	30,7	71,0	61,3	13,7
mobilny	259,1	179,5	153,7	25,8	55,6	24,1	76,4	65,4	14,4
niemobilny	168,6	102,6	89,7	12,8	59,4	6,6	63,3	55,4	12,5
poprodukcyjny	106,1	6,0	5,8	0,2	97,9	2,2	5,8	5,6	3,4

TABL.20. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R. (dok.)

WIEK	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
		w tysiącach							
WIEŚ									
Razem	309,7	157,1	133,7	23,4	136,6	16,0	53,5	45,5	14,9
15-17 lat	15,5	0,3	0,3	0,1	14,7	0,4	2,2	1,8	16,2
18-19	11,1	2,0	1,2	0,7	8,8	0,4	18,3	11,5	37,2
20-24	29,3	17,5	12,8	4,7	9,7	2,1	64,3	47,0	26,8
25-29	32,1	22,8	19,1	3,7	5,7	3,6	80,1	67,0	16,3
30-34	29,6	22,0	19,4	2,5	4,9	2,8	81,8	72,3	11,6
35-39	27,5	21,5	18,9	2,6	4,2	1,8	83,5	73,6	11,9
40-44	23,3	18,3	16,1	2,2	3,9	1,1	82,6	72,7	11,9
45-49	24,4	17,9	15,7	2,2	5,4	1,1	76,9	67,3	12,4
50-54	29,1	19,0	16,4	2,7	9,1	1,0	67,8	58,3	14,0
55-59	26,9	11,8	10,1	1,6	14,4	0,7	45,0	38,7	14,0
60-64	21,1	3,1	2,8	0,3	17,6	0,4	15,2	13,6	10,6
65 lat i więcej	39,9	0,8	0,8	0,0	38,3	0,7	2,0	2,0	1,6
przedprodukcyjny	15,5	0,3	0,3	0,1	14,7	0,4	2,2	1,8	16,2
produkcyjny	243,9	155,2	131,9	23,3	74,0	14,7	67,7	57,6	15,0
mobilny	153,0	104,0	87,6	16,4	37,2	11,8	73,7	62,1	15,8
niemobilny	90,9	51,1	44,3	6,8	36,9	3,0	58,1	50,3	13,4
poprodukcyjny	50,4	1,6	1,5	0,1	47,9	0,9	3,2	3,1	3,2

TABL.21. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I PŁCI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
		w tysiącach							
OGÓLEM									
Razem	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
Wyższe	127,8	101,2	95,1	6,1	26,6	0,0	79,2	74,4	6,1
Policealne i średnie zawodowe	179,1	118,4	104,5	13,9	60,7	0,0	66,1	58,4	11,7
Średnie ogólnokształcące	101,1	53,2	44,8	8,4	47,8	0,0	52,7	44,3	15,9
Zasadnicze zawodowe	211,0	133,1	111,0	22,2	77,8	0,0	63,1	52,6	16,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	196,2	39,6	27,9	11,6	156,6	0,0	20,2	14,2	29,4
Nieustalony poziom wykształcenia	50,2	0,0	0,0	0,0	0,2	50,0	22,8	11,8	48,0
MEŻCZYŹNI									
Razem	417,4	246,1	213,5	32,6	147,7	23,6	62,5	54,2	13,2
Wyższe	53,9	43,1	40,9	2,1	10,8	0,0	79,9	76,0	5,0
Policealne i średnie zawodowe	86,1	63,3	56,9	6,4	22,8	0,0	73,5	66,1	10,1
Średnie ogólnokształcące	36,0	22,3	19,2	3,0	13,7	0,0	61,9	53,5	13,6
Zasadnicze zawodowe	130,8	91,9	78,1	13,8	38,9	0,0	70,3	59,7	15,1
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	86,9	25,4	18,3	7,1	61,4	0,0	29,3	21,1	28,0
Nieustalony poziom wykształcenia	23,7	0,0	0,0	0,0	0,1	23,6	36,1	20,1	44,5

a Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

TABL.21. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I PŁCI W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
KOBIETY									
Razem	448,0	199,5	169,8	29,7	222,0	26,4	47,3	40,3	14,9
Wyższe	73,9	58,2	54,2	4,0	15,8	-	78,6	73,2	6,9
Policealne i średnie zawodowe	93,0	55,1	47,6	7,5	37,9	0,0	59,2	51,2	13,6
Średnie ogólnokształcące	65,1	30,9	25,5	5,4	34,1	-	47,6	39,3	17,5
Zasadnicze zawodowe	80,2	41,2	32,9	8,3	39,0	-	51,4	41,0	20,2
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	109,3	14,1	9,6	4,5	95,1	0,0	12,9	8,8	31,8
Nieustalony poziom wykształcenia	26,5	0,0	0,0	0,0	0,1	26,4	8,5	3,1	63,9

a Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

TABL.22. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
OGÓŁEM									
Razem	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
Wyższe	127,8	101,2	95,1	6,1	26,6	0,0	79,2	74,4	6,1
Policealne i średnie zawodowe	179,1	118,4	104,5	13,9	60,7	0,0	66,1	58,4	11,7
Średnie ogólnokształcące	101,1	53,2	44,8	8,4	47,8	0,0	52,7	44,3	15,9
Zasadnicze zawodowe	211,0	133,1	111,0	22,2	77,8	0,0	63,1	52,6	16,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	196,2	39,6	27,9	11,6	156,6	0,0	20,2	14,2	29,4
Nieustalony poziom wykształcenia	50,2	0,0	0,0	0,0	0,2	50,0	22,8	11,8	48,0
MIASTA									
Razem	555,6	288,5	249,6	38,9	233,1	34,0	55,3	47,9	13,5
Wyższe	98,8	77,5	72,9	4,6	21,3	0,0	78,4	73,8	5,9
Policealne i średnie zawodowe	125,1	80,3	71,1	9,2	44,8	0,0	64,2	56,9	11,4
Średnie ogólnokształcące	73,7	37,8	31,7	6,1	35,9	0,0	51,2	43,0	16,0
Zasadnicze zawodowe	121,1	73,7	61,0	12,8	47,3	0,0	60,9	50,3	17,3
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	102,8	19,2	12,9	6,3	83,6	0,0	18,7	12,6	32,8
Nieustalony poziom wykształcenia	34,1	0,0	0,0	0,0	0,1	34,0	14,5	6,1	58,1
WIEŚ									
Razem	309,7	157,1	133,7	23,4	136,6	16,0	53,5	45,5	14,9
Wyższe	29,0	23,7	22,2	1,6	5,3	0,0	81,8	76,4	6,7
Policealne i średnie zawodowe	54,0	38,1	33,4	4,7	16,0	0,0	70,5	61,8	12,3
Średnie ogólnokształcące	27,4	15,5	13,1	2,4	11,9	-	56,5	47,8	15,4
Zasadnicze zawodowe	89,9	59,4	50,0	9,4	30,5	-	66,1	55,7	15,8
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	93,4	20,4	15,0	5,3	73,0	-	21,8	16,1	26,2
Nieustalony poziom wykształcenia	16,1	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	44,6	27,0	39,3

a Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

TABL.23. LUDNOŚĆ WEDŁUG KRAJU URODZENIA ORAZ POWIATÓW ZAMIESZKANIA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ogółem	Kraj urodzenia				nieustalone miejsce urodzenia w tys.
		Polska		inny kraj		
		w tysiącach	w % ^a	w tysiącach	w % ^a	
WOJEWÓDZTWO	1022,8	974,4	95,3	47,7	4,7	0,7
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	68,9	66,4	96,4	2,5	3,7	0,0
Międzyrzecki	58,9	56,9	96,6	2,1	3,5	0,0
Słubicki	47,5	45,3	95,4	2,2	4,7	0,0
Strzelecko-drezdenecki	50,7	49,0	96,6	1,7	3,4	0,0
Sulęciński	36,0	34,0	94,4	2,0	5,5	0,0
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	124,5	117,8	94,6	6,5	5,2	0,2
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	57,1	54,3	95,1	2,8	4,9	0,0
Nowosolski	88,1	83,8	95,1	4,3	4,8	0,1
Świebodziński	56,8	54,0	95,1	2,7	4,7	0,0
Wschowski	39,3	37,9	96,4	1,5	3,7	0,0
Zielonogórski	93,4	89,8	96,1	3,5	3,8	0,0
Żagański	82,7	78,3	94,7	4,4	5,3	0,0
Żarski	99,9	94,2	94,3	5,6	5,6	0,1
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	119,0	113,0	95,0	5,9	5,0	0,1

^a W % ogólnej liczby ludności w województwie, powiecie.

TABL.24. LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA, PŁCI ORAZ CHARAKTERU MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Polska	Inny kraj	Nieustalone
	w tysiącach			
	OGÓŁEM			
Razem	1022,8	974,4	47,7	0,7
Mężczyźni	498,2	479,9	17,9	0,4
Kobiety	524,7	494,6	29,8	0,2
	MIASTA			
Razem	649,3	617,1	31,6	0,5
Mężczyźni	311,0	298,9	11,8	0,4
Kobiety	338,3	318,2	19,9	0,2
	WIEŚ			
Razem	373,5	357,3	16,1	0,1
Mężczyźni	187,2	181,0	6,1	0,1
Kobiety	186,4	176,3	10,0	0,1

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

TABL.25. LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA, PŁCI I GRUP WIEKU W 2011 R.

GRUPY WIEKU	Ogółem	Polska	Inny kraj	Nieustalone miejsce urodzenia
	w tysiącach			
OGÓŁEM				
Razem	1022,8	974,4	47,7	0,7
0-14 lat.	157,5	154,3	3,1	0,1
15-29	228,8	227,8	1,0	0,1
30-44	220,5	219,5	0,9	0,1
45-59	227,7	225,2	2,3	0,2
60-74	130,3	108,2	22,0	0,1
75 lat i więcej.....	58,0	39,4	18,5	0,1
MEŻCZYŹNI				
Razem	498,2	479,9	17,9	0,4
0-14 lat.	80,8	79,2	1,6	0,1
15-29	116,5	116,0	0,5	0,0
30-44	112,6	112,1	0,4	0,1
45-59	112,0	110,8	1,1	0,1
60-74	57,9	49,0	8,9	0,1
75 lat i więcej.....	18,4	12,8	5,5	0,0
KOBIETY				
Razem	524,7	494,6	29,8	0,2
0-14 lat.	76,7	75,1	1,5	0,1
15-29	112,3	111,8	0,5	0,0
30-44	107,9	107,5	0,4	0,0
45-59	115,6	114,4	1,2	0,0
60-74	72,4	59,2	13,2	0,0
75 lat i więcej.....	39,7	26,5	13,0	0,1

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

TABL.26. LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I RODZAJU OBYWATELSTWA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Polska	Inny kraj	Nieustalone miejsce urodzenia
W TYSIĄCACH				
Ogółem	1022,8	974,4	47,7	0,7
Obywatelstwo				
polskie.	1020,9	974,2	46,4	0,4
niepolskie	1,6	0,2	1,3	0,0
bezpaństwowcy.....	0,0	0,0	0,0	-
nieustalone	0,3	0,0	0,0	0,3
W % (struktura pionowa)				
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Obywatelstwo				
polskie.	99,8	100,0	97,2	56,1
niepolskie	0,2	0,0	2,8	5,4
bezpaństwowcy.....	0,0	0,0	0,0	-
nieustalone	0,0	0,0	0,0	38,7
W % (struktura pozioma)				
Ogółem	100,0	95,3	4,7	0,1
Obywatelstwo				
polskie.	100,0	95,4	4,5	0,0
niepolskie	100,0	14,1	83,6	2,2
bezpaństwowcy.....	100,0	89,7	10,3	-
nieustalone	100,0	8,8	1,1	90,5

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

**TABL.27. LUDNOŚĆ WEDŁUG KRAJU OBYWATELSTWA ORAZ POWIATÓW ZAMIESZKANIA
W 2011 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ogółem	Kraj obywatelstwa ^a					
		Polska		inny kraj		bezpań- stwowcy	obywatelstwo nieustalone
		w tysiącach	w % ^b	w tysiącach	w % ^b	w tysiącach	
WOJEWÓDZTWO	1022,8	1020,9	99,8	1,6	0,2	0,0	0,3
Podregion gorzowski							
Powiaty:							
Gorzowski	68,9	68,8	99,8	0,1	0,2	-	-
Międzyrzeczki	58,9	58,9	99,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Słubicki	47,5	47,3	99,6	0,2	0,4	-	-
Strzelecko-drezdenecki . . .	50,7	50,7	99,9	0,1	0,1	-	0,0
Sulęciński	36,0	35,9	99,8	0,1	0,2	-	0,0
Miasto na prawach powiatu							
Gorzów Wlkp.	124,5	124,2	99,8	0,1	0,1	0,0	0,2
Podregion zielonogórski							
Powiaty:		0,0		0,0		0,0	0,0
Krośnieński	57,1	57,0	99,9	0,1	0,1	-	0,0
Nowosolski	88,1	88,0	99,9	0,1	0,1	-	0,0
Świebodziński	56,8	56,7	99,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Wschowski	39,3	39,3	99,9	0,1	0,1	-	0,0
Zielonogórski	93,4	93,3	99,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Żagański	82,7	82,6	99,8	0,1	0,2	-	0,0
Żarski	99,9	99,7	99,8	0,2	0,2	0,0	0,0
Miasto na prawach powiatu							
Zielona Góra	119,0	118,6	99,7	0,3	0,3	0,0	0,0

^a W przypadku podwójnego lub potrójnego obywatelstwa uwzględniono obywatelstwo podane jako pierwsze. ^b W % ogólnej liczby ludności w województwie, powiecie.

**TABL.28. LUDNOŚĆ WEDŁUG OBYWATELSTWA, PŁCI I CHARAKTERU MIEJSCA
ZAMIESZKANIA W 2011 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Polskie	Niepolskie	Bezpaństwowcy	Nieustalone
	w tysiącach				
OGÓŁEM					
Razem	1022,8	1020,9	1,6	0,0	0,3
Mężczyźni	498,2	497,0	0,9	0,0	0,2
Kobiety	524,7	523,9	0,7	0,0	0,1
MIASTA					
Razem	649,3	647,9	1,1	0,0	0,3
Mężczyźni	311,0	310,2	0,6	0,0	0,2
Kobiety	338,3	337,7	0,5	0,0	0,0
WIEŚ					
Razem	373,5	373,1	0,5	0,0	0,0
Mężczyźni	187,2	186,9	0,3	0,0	0,0
Kobiety	186,4	186,2	0,2	0,0	0,0

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

TABL.29. LUDNOŚĆ WEDŁUG OBYWATELSTWA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Polskie	Niepolskie	Bezpaństwowcy	Nieustalone
W TYSIĄCACH					
Ogółem	1022,8	1020,9	1,6	0,0	0,3
Jedno obywatelstwo.	961,4	960,1	1,4	-	-
Dwa lub więcej obywatelstw.	4,0	4,0	0,0	-	-
Nie ustalono czy osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo.	57,4	56,9	0,2	0,0	0,3
W %					
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedno obywatelstwo.	94,0	94,0	87,0	-	-
Dwa lub więcej obywatelstw.	0,4	0,4	1,1	-	-
Nie ustalono czy osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo.	5,6	5,6	11,9	100,0	100,0

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

TABL.30. LUDNOŚĆ WEDŁUG OBYWATELSTWA, GRUP WIEKU I PŁCI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Obywatelstwo polskie	Obywatelstwo niepolskie	Bezpaństwowcy	Obywatelstwo nieustalone
OGÓŁEM					
Razem	1022,8	1020,9	1,6	0,0	0,3
0-14 lat.	157,5	157,3	0,2	0,0	0,0
15-29	228,8	228,6	0,2	0,0	0,0
30-44	220,5	219,9	0,5	0,0	0,1
45-59	227,7	227,1	0,4	0,0	0,1
60-74	130,3	130,0	0,2	0,0	0,0
75 lat i więcej.	58,0	58,0	0,1	-	-
MĘŻCZYŹNI					
Razem	498,2	497,0	0,9	0,0	0,2
0-14 lat.	80,8	80,7	0,1	0,0	0,0
15-29	116,5	116,4	0,1	-	0,0
30-44	112,6	112,3	0,3	-	0,1
45-59	112,0	111,7	0,2	0,0	0,1
60-74	57,9	57,7	0,2	0,0	0,0
75 lat i więcej.	18,4	18,3	0,0	-	-
KOBIECY					
Razem	524,7	523,9	0,7	0,0	0,1
0-14 lat.	76,7	76,6	0,1	0,0	0,0
15-29	112,3	112,2	0,1	0,0	0,0
30-44	107,9	107,6	0,3	0,0	0,0
45-59	115,6	115,5	0,2	-	0,0
60-74	72,4	72,3	0,1	-	0,0
75 lat i więcej.	39,7	39,6	0,0	-	-

Uwaga. Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą nie sumować się na ogółem.

TABL.31. STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania o liczbie izb w % ogółu ^b					Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
	1	2	3	4	5 i więcej	
WOJEWÓDZTWO	2,2	11,4	30,3	33,6	22,6	3,8
Podregion gorzowski						
Powiaty:						
Gorzowski	1,4	7,0	24,6	32,5	34,6	4,3
Międzyrzecki	2,1	9,2	31,7	34,1	22,9	3,9
Słubicki	1,6	10,2	31,8	34,4	21,9	3,8
Strzelecko-drezdenecki	1,0	7,5	28,6	36,7	26,1	4,0
Sulęciński	1,4	7,4	29,0	34,4	27,9	4,0
Miasto na prawach powiatu						
Gorzów Wlkp.	3,2	13,0	28,2	42,5	13,1	3,6
Podregion zielonogórski						
Powiaty:						
Krośnieński	1,3	9,3	29,3	34,0	26,2	3,9
Nowosolski	2,3	15,1	31,8	28,8	22,0	3,7
Świebodziński	1,7	9,9	31,4	33,1	24,0	3,9
Wschowski	1,8	9,0	25,8	34,6	28,7	4,1
Zielonogórski	1,0	8,4	26,8	30,8	33,0	4,2
Żagański	2,4	11,8	34,3	29,5	22,0	3,8
Żarski	1,4	11,9	31,4	31,1	24,2	3,9
Miasto na prawach powiatu						
Zielona Góra	4,1	16,1	33,5	32,0	14,3	3,5

a Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb. *b* Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości ogółem.

TABL.32. STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania o powierzchni użytkowej w % ogółu ^b			Przeciętna powierzchnia użytkowa w mieszkaniu
	do 39 m ²	od 40 do 79 m ²	80 m ² i powyżej	
WOJEWÓDZTWO	16,3	57,8	25,9	69,0
Podregion gorzowski				
Powiaty:				
Gorzowski	11,4	49,0	39,6	81,5
Międzyrzecki	15,5	58,5	26,0	70,7
Słubicki	15,5	60,1	24,4	68,5
Strzelecko-drezdenecki	12,8	57,8	29,4	71,2
Sulęciński	11,9	54,1	34,0	75,3
Miasto na prawach powiatu				
Gorzów Wlkp.	21,6	66,0	12,4	59,4
Podregion zielonogórski				
Powiaty:				
Krośnieński	12,6	55,5	31,9	72,3
Nowosolski	18,7	54,7	26,6	66,8
Świebodziński	13,3	58,3	28,4	71,9
Wschowski	11,0	51,4	37,6	78,9
Zielonogórski	10,0	49,4	40,6	81,7
Żagański	15,8	58,3	25,8	67,7
Żarski	15,3	55,7	29,0	69,4
Miasto na prawach powiatu				
Zielona Góra	22,9	63,9	13,2	60,3

a Bez mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej. *b* Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości ogółem.

TABL.33. MIESZKANIA WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkaniaw tys.		Przyrost mieszkań w latach 2002-2011 w tys.	Struktura przyrostu mieszkań w latach 2002-2011 w %
	razem	2002=100		
WOJEWÓDZTWO	352,2	108,5	27,5	100,0
Podregion gorzowski				
Powiaty:				
Gorzowski	20,9	113,0	2,4	8,8
Międzyrzecki	19,7	106,4	1,2	4,3
Słubicki	15,8	107,0	1,0	3,7
Strzelecko-drezdenecki	16,2	106,5	1,0	3,6
Sulęciński	11,8	106,0	0,7	2,4
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	48,9	111,5	5,0	18,3
Podregion zielonogórski				
Powiaty:				
Krośnieński	18,8	104,6	0,8	3,0
Nowosolski	29,3	105,3	1,5	5,3
Świebodziński	18,9	109,3	1,6	5,8
Wschowski	12,0	106,9	0,8	2,8
Zielonogórski	29,4	113,7	3,6	12,9
Żagański	29,0	105,3	1,5	5,3
Żarski	33,5	104,3	1,4	5,0
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	47,9	112,0	5,1	18,6

TABL.34. WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W INSTALACJE SANITARNO-TECHNICZNE W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania ogółem ^a	W tym wyposażone w:					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci
		w tysiącach					
WOJEWÓDZTWO	352,2	339,1	333,4	332,7	288,8	256,1	215,2
Podregion gorzowski							
Powiaty:							
Gorzowski	20,9	19,7	19,0	19,0	16,4	14,1	13,1
Międzyrzecki	19,7	18,9	18,6	18,6	15,9	14,0	9,3
Słubicki	15,8	15,2	15,0	14,9	13,1	11,1	7,0
Strzelecko-drezdenecki ...	16,2	15,4	14,9	14,9	11,9	10,6	9,4
Sulęciński	11,8	11,1	10,8	10,8	9,2	7,6	7,3
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	48,9	48,3	48,2	48,1	43,6	39,7	30,3
Podregion zielonogórski							
Powiaty:							
Krośnieński	18,8	17,7	17,2	17,2	14,8	12,9	10,7
Nowosolski	29,3	28,4	27,8	27,7	23,3	20,4	19,0
Świebodziński	18,9	18,0	17,7	17,7	15,3	13,4	13,3
Wschowski	12,0	11,7	11,5	11,4	9,9	8,4	6,8
Zielonogórski	29,4	28,1	27,5	27,5	24,3	20,8	15,3
Żagański	29,0	27,6	27,0	26,9	21,6	19,6	17,2
Żarski	33,5	31,9	31,1	31,0	25,3	22,2	21,9
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	47,9	47,2	47,1	47,1	44,2	41,5	34,4

^a Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości ogółem.

TABL.35. MIESZKANIA WEDŁUG RODZAJU PODMIOTÓW BĘDĄCYCH ICH WŁAŚCICIELAMI W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania ogółem w tys.	Stanowiące własność								
		osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	towa- rzystw budow- nictwa społecz- nego	pozosta- łych podmio- tów	nieusta- loną
			mieszka- nia własno- ściowe	mieszka- nia lokator- skie						
w %										
WOJEWÓDZTWO	352,2	49,8	13,8	8,4	13,0	3,1	1,7	0,5	0,3	9,5
Podregion gorzowski										
Powiaty:										
Gorzowski	20,9	62,7	7,3	3,5	7,6	3,0	3,3	-	0,3	12,3
Międzyrzecki	19,7	57,0	5,1	6,4	10,9	7,9	2,9	1,1	0,5	8,2
Słubicki	15,8	58,4	7,1	4,0	17,3	2,0	2,4	0,4	0,6	7,8
Strzelecko-drezdenecki	16,2	62,9	4,6	7,5	13,1	1,4	2,7	0,0	0,2	7,7
Sulęciński	11,8	61,4	5,9	5,1	10,3	6,3	2,3	-	0,1	8,5
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	48,9	25,4	26,0	19,7	15,0	1,1	1,1	0,8	0,1	10,8
Podregion zielonogórski										
Powiaty:										
Krośnieński	18,8	58,8	4,1	4,0	13,5	11,2	1,2	0,1	0,1	7,0
Nowosolski	29,3	53,9	17,8	6,6	12,0	1,9	1,4	-	0,1	6,4
Świebodziński	18,9	59,4	11,4	6,1	8,0	2,0	1,8	0,8	0,3	10,1
Wschowski	12,0	60,5	9,5	6,7	13,5	1,6	1,5	-	0,2	6,7
Zielonogórski	29,4	63,2	5,5	4,1	8,3	4,0	2,3	0,4	0,2	11,9
Żagański	29,0	55,1	7,7	6,6	16,7	3,5	1,7	0,2	0,2	8,2
Żarski	33,5	56,0	7,4	7,4	16,5	3,2	1,4	-	0,3	7,8
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	47,9	27,7	31,6	10,7	13,7	1,1	0,6	1,7	0,4	12,5

TABL.36. MIESZKANIA WEDŁUG OKRESU WYBUDOWANIA W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania ogółem w tys.	W budynkach wybudowanych w latach								W budowie	Nie- ustalono
		przed 1918	1918- -1944	1945- -1970	1971- -1978	1979- -1988	1989- -2002	2003- 2007	2008- 2011		
		w % ^a									
WOJEWÓDZTWO	352,2	16,0	22,0	13,3	12,5	15,5	10,1	4,1	2,9	0,5	3,1
Podregion gorzowski											
Powiaty:											
Gorzowski	20,9	12,4	28,3	12,9	6,3	12,9	9,9	6,7	4,8	0,7	5,2
Międzyrzecki	19,7	19,3	21,5	13,5	13,0	14,5	8,6	2,9	1,9	0,2	4,5
Słubicki	15,8	8,4	26,4	22,3	9,0	12,8	11,2	3,0	2,0	0,4	4,3
Strzelecko-drezdenecki	16,2	22,9	24,8	13,9	9,9	12,3	6,9	3,1	2,5	0,4	3,4
Sulęciński	11,8	13,9	33,5	10,5	11,1	12,7	7,2	3,0	2,8	0,5	4,7
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	48,9	11,6	8,5	12,8	19,7	20,0	15,9	5,2	3,7	1,2	1,6
Podregion zielonogórski											
Powiaty:											
Krośnieński	18,8	17,9	34,9	11,7	7,1	13,7	6,4	2,7	1,4	0,2	4,1
Nowosolski	29,3	22,5	22,6	13,1	11,6	16,0	6,2	2,6	2,1	0,2	3,0
Świebodziński	18,9	17,2	27,6	11,1	11,1	14,6	7,2	3,3	3,0	0,3	4,7
Wschowski	12,0	26,2	22,4	9,2	9,8	14,9	7,1	4,1	2,6	0,5	3,2
Zielonogórski	29,4	17,1	24,9	10,1	9,0	14,2	8,9	6,3	5,3	0,4	3,8
Żagański	29,0	18,8	31,8	12,7	9,4	13,5	7,2	2,2	1,3	0,5	2,7
Żarski	33,5	21,5	30,3	9,4	10,8	12,7	7,6	2,7	1,5	0,2	3,2
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	47,9	7,1	6,8	19,1	19,3	19,7	16,3	6,1	4,1	0,2	1,2

^a Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości ogółem.